144

42

Probably Italian, ca. 1130 ~~12th or 13th century~~

II

Mark's Gospel

50

Hec quattuor sunt qualitate de quibus sca
euglia tetexunt. precepta. mandata. testimo
nia. exempla. In preceptis. Iustitia. In mandatis.
karitas. In testimoniis. fides. In exemplis p
fectio. precepta hmoi. In uiā gentiū ne abi
eritis. hec diuitate a malo. Mandatū. ū. hī. mā
datū. n. d. u. hec face bonū. 7 caritatē imple
re. testimonia in ore duoꝝ. t triū. t. stet.
o. u. un iohs testimoniū phib; de me. ego habeo
testimoniū. m. i. pat ip q in me manꝫ. testi
moniū phib; de me. 7 c. exemplo ut 7 ḋ disci
te de me. q. m. sū. 7 h. c. restote pfecti sic
7 pat ūr celestis p. f. ē. 7 alibi. exemplū enī dedi
uob. ut 7. u. i. f. dhs dic dd. preceptū dm lu
cidū. i. o. hystoriā maxime precepta tenent.
7 alibi latū mandatū tuū nimis. Et q dili
git pximū totā legē impleuit. Itē. testi
monia tua. ī. 7 alibi. testimoniū dnī fide
le. q. pt fid ā quā oculis carnis testimoni
ū indiget. quarto iuditia dnī uera. i. t. s. i.
ut scilicet sic sint iuditioꝝ illoꝝ exempla.
Iustificata. sic in iuditiis di accepta habent.
vn idē alibi. a iuditiis enī tuis timui. In
quo enī iuditio iudicauerimus iudicabit de
nob. In his quattuor qualitatib; sunt.
timor. fides. spes. caritas. Timore naq;
incipim. fide seruam q incepim. Spe
erigim. caritate cōsumam. finis enī pre
cepti ē caritas. hi sunt. iiii. mēses usq; ad
messē. quos xps pdixit dicens nne. iiii.
menses sunt usq; ad messē. Vt 7 nos
p precepta di. atq; mandata ac testimonia
7 exempla. maturos. p iuditiū meta in cū
gaudio fructus. q in lacrimis timoris
semē penitentie iactauim. in terram.
uiuos portantes caritatis manipulos
cū gaudio metamus in celo.

arcus euā
gelista. dei
electus. et pe
tri in baptis
mate filius.
at q; in diuino
sermone disci
pulus. sacer
dotium in isrl
agens. secun
dum carnem
leuita. con uer
sus ad fidem xi.

Beda. Marcus
pene intactum.
maiores nri pre
terierunt. q. pene
eadē q matheus
narrat. licet quib;
dā distincti sint
testimoniis. ut
alterius aīa. aīā al
terius aīalis tangat.
7 tota totā eadē ui
a sequat. 7 ipsis ad
se inuicē uultib;
se secū aīalia cōtuean
tur. In primo cano
ne marcus cū ma
theo. 7 luca com
mittat. 7 iohe. In
scdo. cū matheo.
7 luca. In quarto
cū matheo 7 iohe.
In sexto cōmittat
sep cum eē matheo.
ut duo anuli in uno
uecte. In xl. 7 viii.
cap in. viii. cano
ne cū luca cōmit
tat. In xiiii. cap.
In ipsis u q maxime ū
cūq; explanare dispo
no. xviii. cap. ī cedit.
spatiati q simul oia.
ccxxxiii. s cap.

euāgelium uni
talia ſcrip ſit .
oſtendens in eo
quid et gnū ſuo
deberet et xp̄o .
Nam initium prin
cipii in uoce pro
phetice exclama
tionis inſtituens.
ordinem leuiti
ce electionis o
ſtendit . ut pre
dicans predeſti
natum iohm fili
um zacharie in
uoce angeli an
nuntiantis emis

sum . non solum
uerbum carnem
factum . sed et
corpus dñi in oĩa
peruerbum diui
ne uocis anima
tum . Initio euã
gelice predicati
onis ostenderet .
Ut qui hec legens
sciret . cui initi
um carnis in do
mino . et ihu ad
uenientis habi
taculum . caro
deberet agnosce
re atq; in se uer

Beda . Marcus petri discipl̃s rogatu ro
manorum euglm scrips͞it.
ut q; petrus p̃dica
uerat u͞bo . cõfirmaret
ĩ ppetuũ littɑrũ
memoria .

Hier͞. Marcus euangelista dĩ discipl̃s
petri . Leuiticus gñe & sacerdos . in italia
hi scrips͞it euglĩu . p̃mus alexandrie eps̃ .
cuius p singla opus scire & euglĩi dicta
in se disponere & disciplinã in se legis
cognoscere & diuinã de dñi incarnati
one intelligere naturã . q seminat p̃
cuth . q fremit ut leo . q uolat ut aqla .
q discit ut hõ . q imolat ut sacerdos . qui
irrigat ut flumẽ . q florescit ut ager .
q feruet ut uinũ . xp̃s enĩ de quo loqtur
hõ nascendo . uitulus moriendo . leo resur
gendo . aquila ẽ ascendendo .

d

Beda. Matheus dicit filii dauid filii habraam. Marcus filii dei ut a minoribus paulatim ad maiora surgam. et matheus qui humanam generationem describit. conuenienter eum filium hominis dicit. Marcus autem qui librum suum ab initio euangelice predicationis inchoat. conuenienter eum filium dei appellat. euangelium enim solius dei est. ubi notandum quod euangeliste uno spiritu scripserit. sed diuersum sibi scribendum initium et finem statuerit. Matheus a natiuitate incipit in resurrectione finit. Marcus ab initio predicationis est usque ad ascensionem et discipulorum predicationem peruenit. Lucas a natiuitate iohannis incipit usque ad ascensionem domini. cum discipuli in ierusalem expectat aduentum sancti spiritus. Iohannes ab eternitate uerbi dei inchoat. in resurrectione euangelium consummat.

bum uocis. quod
in consonanti
bus perdiderat
inueniret. de
nique et perfec
ti euangelii opus
intrans a baptis
mo domini pre
dicare dominum
inchoans. non
laborauit nati
uitatem carnis
quam in prioribus
uiderat dicere.
sed totiens ex
primens ex po
sitionem deser

h

Beda. Marcus prophetarum testimonia premittit. quibus uetera et noua. scilicet a prophetis prescripta et per se dicta asserit. ut iudeos qui legem et prophetas susceperant ad euangelium inuitat. et gentiles qui euangelium tenebant ad uenerationem legis et prophetarum prouocat. ne quis iuxta hereticos alterum sine altero suscipiat.

ti. ieiunium. tē
ptationem dia
boli. congrega
tionem bestiaꝝ.
et ministeri um
protulit ange
lorum. Ut in
stituens nos ad
in telligendum.
singula in bre
ui con pingens.
nec auctoritatem
facte rei de me
ret. et per fici
endo operis ple
nitudinem non
negaret. deniq;

am putaſſet ſibi
poſt fidem polli
cem dicitur. ut
ſacerdotio repro
bus haberetur.
sed tamen conſen-
tiens fidī prede
ſtinata potuit
electio ut nec ſic
in opere uerbi
perderet. quod
prius meruerat
ingenere. Nam
et alexan drię ep̄s
fuit. cuius per
ſingula opus ſci
re. et euglīi in

se dicta dis pone
re. et disciplinā
in se legis agno
scere et diuinā
in carne dn̄i in
telligere natu
ram. que in nos
primum oportet
requiri. de hinc
in quisita uolu
mus agnosci. ha
bentes mercedem
exortationis. Qm̄
et qui plantat et
qui rigat unum
sunt. qui autem
incremēta dat ds̄ est.

b
hier. Quattuor
euangelia unū sunt.
7 unū quattuor.
Itaq; marci lib dicit
euglīu. 7 similiter
alior. quia unū oīa.
et omnia unū.

a
hier. Euglīm bona annuntiatio q. ·
ad regnū dī 7 remissionē peccator. ptin.
Vn̄ penitemini 7 credite euangelio. 7. a.
R. c. Barrabas q filius magistri. t pa
tris eor. intptetat. ipse antixp̄s quē illi
x pferrent quib; dr̄. Vos ex patre diabo
lo estis. Pilatus q. os malleatoris intptat.
diabolū significat. q. ē malleus uniu̇se
matie quē ds̄ uasa sua plant. pmittit.
7 tandē 9teret cū in extrema dāpnatiōe
constringit.

ihesus hebraice. sother grece. Salvator latine. xps grece messias hebraice. unctus latine. i. rex et sacerdos dr. de genere david regis et levitico.

Beda. Ecce mitto angelum meum. angelus dr iohannes non societate nature ut multi opinantur. nec sed officii dignitate. sic et sacerdotes de quibus dr. Labia sacerdotis custodiunt scientiam et iustitiam et legem exquirent ex ore eius quia angelus domini exercituum est.

Beda. Nota hoc testimonium. Ecce mitto angelum meum et cetera. Malachie est. utrumque tamen dictum esse ysaie. quia et si non ibi sensus invenitur in ysaia et manifestius in hoc usu. Vox clamantis in deserto. angelus enim qui mittitur ante faciem domini est vox clamantis in deserto preparat autem viam dicens. parate viam domini et cetera. potuit autem per malachiam divinitus ysaye nomen occurrere. nec voluit marcus emendare. quia omnes prophete uno spiritu locuti sunt. quasi uno ore.

hier. Parate viam domini. penitentiam agite predicate. unde parasceue ante sabbatum dr. i. penitentia ante regem. hinc et initium predicationis iohannis et christi. penitentiam agite. a. e. r. c. quia in die vii requievit deus ab operibus suis. necesse est enim nobis vii vitia tamquam gentes vii delere per penitentiam ut possideamus quietem terram desiderabilem.

hier. Rectas facite. precipit ut regia via euntes proximos ut nos et nos ut proximos diligamus quia se diligit et non proximum ad dexteram declinat. quia proximum et non se ad sinistram. multi bene agunt et non corrigunt. aut heli alios corrigunt sed non bene agunt ut scribe et pharisei qui sedent super cathedram moysi. hinc os tunicis ad ascellas in lege retorqueri iubetur ut non separetur os ab opere neque opus ab ore.

salvatoris. fundi.
Ihesu christi filii dei. sicut scriptum est in ysaia propheta. Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam. qui preparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto. Parate viam domini. rectas facite semitas eius. Fuit

(interlinear glosses: christus ad patrem; de filio per malachiam angelus nuntius; nuntiat de christo; venit qui ante me factus est; per penitentiam; iohannis; vox clamat pro his ad surdos; ad surdas obturantes aures; natos in n. s. m. i. b.; quas iter rectum declinando ad dexteram vel ad sinistram)

hier. Ecce mitto malachias propheta. Labia sacerdotis custodiunt sapientiam. et legem exquirent de ore eius quia angelus domini est.

Clamantis ad deos surdos. peccata longe posita indignationis damnare dignos.

hier. In deserto vox et clamor quia deserta domini vacans scopata. spiritus dei propheta rege sacerdote. uni ierusalem iohannes. qui regis ...

hier. Via domini ... homines ... penitentia est per quos ad nos ille ascendit ... angeli ascendentes et descendentes ... minatur ad filium hominis.

5

in de serto Io
annes baptizans
et predicans bap
tismum peni
tentie in remis
sionem pecca
torum. Et egre
diebatur ad il
lum omnis iudee
regio. et hie
rosolimite uni
uersi et bapti
zabantur ab illo
in iordane flu
mine. con fiten
tes peccata sua.
Et erat iohs ue

Interlinear glosses:

u gradi agra incipit in sequentibus baptismus per baptismum dat
gratia qua peccata dimittuntur nuntiat preparans nobis
in catecuminis incipiunt per sacerdotes. confirmatur per pontificem
confirmat per sponsum. unde quod gratis accepistis gratis date
nec panniculi sponsi sui induit sponsam. ut re
becca ysaac per puerum pallio albo uelata.
sicut nullus alius baptismus
sinistro egrediebatur. baptizabantur a iohanne quia erat sc.

Left margin:

Rectas. Semite post uiam quia mandata talia post penitentiam. secundum mathin. et marcum explanant parant uiam per fidem et bapt. et penit. Recte semite. per austera in ditia uestis. zone ci bi. post uocis hu millime. unde fuit iohs et cetera.

hier. Et erat uesti per. et cibi. et post totam austeram uitam predicam tur significant quis ad gradi qui est iohs sed et forsitan iugendam pe li cameli diuites gentium. Zona pellicia pauperes mundo mor tui. locuste sapientes huius mundi qui stipulas aridas iudeis relinquunt tes. frumenta mistica rapiunt. et in calore fidei saltus salutis dant. melli siluestri. fideles de incult. per pati figurant que oia agraria euglii. in qua nulla est distinctio iudei greci.

Right margin:

Beda. Baptismum penitentie dedit. Bapt in remiss. per. tantum predicauit. non dedit. si cut predicatione sua xpi predicationem precurrit: sic bapt. penit. bapt remiss. de. et aplis gratia saluati estis.

hier. Iordanis aliena descensio. ut pec cata abluuntur. archa federis per eum in alienam terram transiuit. et media parte in ma re fluente. alta ad montis formam eri git. Sic nos olim a deo alienati. per bapt humiliati. erigimur ad alta. quia qui se humiliat et cetera. pars que fluit in mare a maricatur quia archa dei. i. corpus xpi uo mundatis efficitur. sed in ueteri uis mutat.
hier. Confitentes. per. s. Confessio et pul chritudo. i. c. ecclesia. i. sponsi. unde desilit spo sa de camelo. cum se humiliat ecclesia et. que figatur per ysaac. deum natiuitate risum fecit deus sarre: sicut ad mariam dicitur. que princeps eius deo. benedicta tu in m.
s. B. est fit per. debent enim melioris uite no uitatem premitte quia bapt desiderat accipe in predicante paulo dicitur mittuuenebat confitentes et annuntiantes actus suos. et pec dicitur macta et in. quasi occide mala que in eis erat. et sic mundatos et xpianam religionem pro mittentes in ecclesie membra commuta.

a
B. Vestitus p. c. q peccata n fecerat. s; asp̄e increpauit dicens. Genimina uiperarum &c. & do na p. c. l. c. q a carnē suā crucifixerit cū u. & c. & locustas & mel s. c. q a p̄dicatio adeo dulcis fuit. ut etiā putaret. s; cito h oppinio decidit. q a eū n x̄p̄. s; ꝑ cursore ēē innotuit. in melle enī dulcedo. in locusta alacer uolatus s; cito decidu

d B. Mos fuit ap̄ ueteres. ut si q s eā q sibi ꝯpeteret accipe uxorē nollet. ille calciamta solueret. q a d hāc sponsus iure ꝓpinq uitatis ueniret. x̄p̄s aūt sponsus ecclēe. de quo dic iohs. q ht sponsā sponsus ē. q a g homines iohm x̄p̄m ēē putabant. recte se indignū soluere corrigia dicit. quasi ego redemptoris uestigia nudare n ua leo. quia sponsi nom̄ n usurpo mich.

f hier.
Corrigiā. c. s. misteriū incarnationis q̄m uibū. c. f. ē. vn̄ caro. & vn̄ aīa. Vn̄ sp̄s su mit exordiū ut hō uerius fiat. Pona absq; peccō. & d̄s uerus in d̄o uiuo. sine p̄ncipio. i. filius hoīs q ē in celo. & quasi tanq̄ sponsus procedat de thalamo. i. de uirginali utō clausū relinquens. Vn̄ adueniente u sponso dom̄ iohi discalciati dr̄ q dic q ht sponsā sponsus ē. uñ in sp̄e columbe sp̄s s̄cs descendit. de sponsa dr̄. q sponsa mea amica. m. ꝓxima. m. dilecta. m. sponsa in patriarchis. amica in ꝓphis. ꝓxima in ioseph. & maria dilecta in iohe bapt. columba in & maplis q b; dr̄. estote prudentes. sic s. & s. sic columbe.

hier. Ego aqua. ille sp̄u d̄i. flumius semp plenus semp equalis. de q flumine scriptū ē. l. c. d. multū distat inter sp̄m q ferebatur sup aquas. & subtus aquā quantū inter aīam q regit corpus q regitur. s; mansit sup eū sp̄c h ē unctio x̄p̄s carnē. de qua unx̄ te. d. o. l. p. c. t. oleū n pot ēē sub aqua. nec creator sub creatura. oleū de amaritudine radicis surgit in pabulū luminis. in medicinā uulneris. in refectionē esurientis. uñ fit unctio x̄p̄. de amaritudine passionis. ꝑuenit ad glām resurrectionis. Vn̄ ap̄ls h sentite in uob q in x̄p̄o ihu & c. ꝑpt q & d̄s exaltauit illū. & c.

stitus pilis ca
meli. et zona
pellicia circa lum
bos eius. et lo
custas et mel sil
uestre edebat
et predicabat
dicens. Venit
fortior me post
me. cuius non
sum dignus pro
cumbens solue
re corrigiam cal
tiamentorum
eius. Ego bapti
zaui uos aqua.
ille uero bap

c hier.
Quis fortior; q̄m q ablunnt pecca. Ille qui septies in septuagies septies dimittit pecca. q de p̄oz; s. semel remittit p baptm̄ ... in miseros. ab adā ... q; ad x̄p̄ ꝑ lxxvii generaciones. ... xliii. milia ...

e Calcis extima pars corporis in fine ē ... sticiā ad ē salutari incarnat. Vn̄ in idu mea. ex. c. m. q ... uigat scientia ... nemo ꝑ grāin re ... sionis inuestigat ... stiū incarnacionis

Ego baptizaui ... a. n dū iohs dic d̄m aut filiū d̄i app ... q a rudes sr̄ audi ... s; paulatim ꝑ gl̄s ... tā humanitatis ... fide diuinitatis ... duc. dicens ille ...

G. Iheron. Marcus sic ceruus desiderans ad fontem aquarum. saltus dat. culmina pratorum carpit. palmas in uertice portat. uelud apis melliflua flores agri candor uerni ypsa uac simulat. summati gustat. Unde a nazareth galilee uenientem ihesum. ad baptismum in iordane acceptum a iohanne narrat. et statim de aqua ascendisse. apertos celos uidisse. spiritum in columba descendisse in ipso mansisse. uoce de celo facta patri in dilecto filio complacuisse. et spiritum in desertum eum expulisse. temptatum a sathana .xl. diebus et noctibus. cum bestiis angelis ministrantibus commoratum. que ordine nobis sequendum ad consortia anglica festinantibus. prius ope qua uoce ostendit xpistus. debemus enim de uolubilitate mundi penduli uoluptatis odore floris mundicia tracti cum adolescentibus post sponsum currere. et sic per baptismi sacramenta de duobus fontibus dilectionis dei et proximi a gratia remissionis abluimur. et ascendentes spe celestia secreta mundis cordis oculis intuemur. in spiritum sanctum. spiritu contrito et humiliato cum simplici corde descendentem ad mansuetos. et cum caritate numquam cadente manentem suscepimus. et uox a deo ad nos dilectos dirigitur. Beati pacifici quoniam filii dei uocabuntur. et tunc in nobis complacet pater cum filio et spiritu sancto. qui me efficiamur unus spiritus cum deo. Unde ut sint unum sicut et nos unum sumus. tunc spiritus nos expellit in desertum .xl. numero temptandos a sathana. ut patientia probationem. probatio spem. spes autem caritatem generet. ut cum nobis non sit colluctatio aduersus carnem et sanguinem et cetera et tunc bestie erunt paccate nobis. cum nares aie nostre munda cum inmundis mansuefacimus. et cum leonibus sicut daniel cubamus. cum spiritus non sit aduersus carnem. nec caro aduersus spiritum. Per hanc angeli ministrique uident semper faciem patris qui in celis minantur in solatium dicentes. exaudita est oratio tua. et nolite timere ihesum querentes nazarenum. et ego quos amo arguo et castigo et uincenti dabo edere de ligno uite quod est in paradiso dei mei.

Beda. Misterium trinitatis in baptismo demonstratur. filius baptizatur. spiritus in columba monstratur. pater sonat in uoce. apertum celum non reseratione elementorum et spiritualibus oculis. sedit columba super ihesum. ne putaret uox ad iohannem facta non ad eum. pulchre autem addidit. et manentem in ipso. hoc est proprium xpisti. ut semel eum implens spiritus sanctus semper in illo maneat. fidelibus autem aliquando confert ad miracula facienda. aliquando tollit. quibus tamen ad operationem iusticie ad amorem dei et proximi est seruandum. numquam abest. Unde apud uos manebit. et in uobis erit. uix ta nt sura a fiol. de xpisto autem dicitur. plenum gratie et ueritatis.

tizabit uos in

spiritu sancto. Et

s. tribus diebus cum · scilicet uobis baptismum

factum est in di

ex his ut iusticiam et humilitatem impleret. ut baptizaret.

ebus illis uenit

testimonium iohannis expleturus. ut iordanem sanctificaret

ihesus a na *s. flos* za

post descensionem columbe spiritum sanctum in baptismo ad

reth galilee. et

esse monstraret

baptizatus est

in ior dane a

s. gratia · s. per baptismum uidit ap

iohanne. et sta

tos celos. que aperiuntur baptizans. clausi ade.

tim ascendens

ut posito cherubin et flammeo gladio.

de aqua uidit

qui extinguntur in aqua baptismi

a pertos celos.

s. et manu spiritum ihesus spiritus exquo baptizati

et spiritum tam

et xpistus. s. ex eo ex quo accepit. quia autem descendit in ba

quam co lum bam

ptizatum sic et nobis gratiam spiritualem in baptismo dari.

de scendentem

quibus in remissione peccatorum exaque et spiritu

et manentem

regnantis. solet apostolorum spiritus gratia per impositionem manus episcopi celitus dari.

in ipso. Et uox

B. Tu es filius. Ita d. non quod nesciebat docet. Sed nobis quod credere debeamus ostendit. Christum scilicet quamvis homo cum aliis ad baptismum venit verum esse dei filium. et eo in spiritu baptizare posse. nos quoque per aquam ablutionis et spiritum sanctificationis dei posse filios effici. quotquot enim receperunt eum. d. e. p. f. d. f. Bene autem in specie columbe descendit spiritus. que simplex animal. et sine felle. quia simplices querit. nec querit. nec habitare vult in mentibus impuris.

facta est de celis. tu es filius meus dilectus in te complacui.

a. scilicet post baptismum. b. ne dubium sit quis spiritus.

Et statim spiritus

Lucas. exsultare fecit in iherusalem. Ihesus autem plenus spiritu sancto r. a. i.

expulit eum in

desertum tulit et agebatur a spiritu id est fecit ut reputaret in mundo fore quod aptum ad eum.

desertum. et e

c. ut nos mundi illecebras fugiamus.

rat in deserto

tantum in professis quam in adversis.

quadraginta diebus. et quadraginta noctibus.

ut nos post baptismum non solum ad bona agenda

et temptabatur

f. sed ad mala tolleranda accingamus.

a sathana. Erat

e. scilicet ut homo

que cum bestiis.

et angeli ministrabant

scilicet ut homo

ei. Post

quam autem tra

d.

B. Quadraginta dies etc. totum significat tempus quo in hac vita diabolus temptat. quod discurritur cum mundus per quatuor partes. x. preceptorum contra diabolum certando domino famulatur. quater enim x. xl. faciunt ubique et semper adest adversarius qui iter nostrum impedire necessitat.

f. Notandum quoque sed in heremo sed facit omnis bestiales mores in pollutis tolleram ministerium angelorum merentur corpore absolutum gelum inferam.

Hier. Postquam autem est acceperimus gratiam gratia carnalia desolvitur. spiritualia multiplicant cessant.

g.

B. Postquam autem. Nemo putet iohannem in cadem statim post temptationem xl. dierum et ieiunium domini. invenitur enim in euangelio iohannis dominum ante multa docuisse. et miracula fecisse. et hoc fecit ihesus initium signorum. i. c. g. et tamen nec dum erat missus in carcere iohannes. fertur autem quod cum iohannes aliorum legisset euangelia. et probasset eos veritatem hystorie texuisse. sed unius anni tantum in quo et passus est post carcerem iohannis. pretermisso anno cuius acta a tribus exposita fuerunt. superioris temporis antequam traderetur iohannes gesta narravit.

ditus est iohan-
nes. uenit ihe-
sus in galileam.
predicans euan-
gelium regni
dei. et dicens.
Quoniam im-
pletum est tem-
pus et appropin-
quabit regnum
dei. Penitemini
et credite euan-
gelio.

Et preteriens
secus mare
galilee. uidit
symonem et

Interlinear glosses: s. eiectus ihc. — s. ad gs. — s. quod ducit ad regnum — s. hodie actum uenit plenitudo t. m. d. f. — t. rc. — s. renuntiate mortuis operibus — s. ualete in intellegentia — s. mundum uolubilem

Left margin: ubi a. adest uenta iohis est carcere lex iudeorum. Sed ihc in galilea salus in gentibus.

In non sumitur opera ut sit fides. sed fides precedit. ut sequantur opera.

Prius mittuntur piscatores ad piscandum. ut fides credentium in uirtute dei putetur esse. non eloquentia doctrina.

Symon obediens. Andreas uirilis. Iacobus supplantator. Iohannes iohs gratia dei. Ut per his nominibus in imagine sequuntur obedientiam. ut obedientiam uirilitate in pugne in supplantatione ut perseueremus gratia ut conseruemur. Nos edificauerunt domum i. a. u. l. q. e. e. hec quattuor uirtutes cardinales dicuntur per prudentiam obediamus. per iustitiam uiriliter agamus. per temperantiam serpentem calcamus. per fortitudinem gratiam dei meremur.

Right gloss:

Ethice. Predicans e. r. dei. Beati pauperes s. q. i. e. r. c. regno terreno succedit paupertas paupertati christianorum regnum celi sempiternum. Unde regnum meum non est de hoc mundo. Omnis enim honor terrenus spuma fumus sopnus. penitemini etc. c. etc. Amaritudine radicis dulcedo pomi compensat. pericula maris spes delectat. dolorem medicine spes salutis mitigat. qui desiderat inde eum nucem frangat. qui penitentiam agat. qui uult eterno adherere bono penitentia [illegible] narrare posset. qui ad palmam indulgentie meruerit peruenire. unde post penitentiam predicatores dignantur.

eligit

Ethice. Vocat iiii. piscatores symon et andreas. iacobus et iohannes. relictis omnibus secum est. hac quadraga uehitur ad ethera. ut helias. his iiii. angulis construitur prima ecclesia. his iiii. litteris hebraicis tetragrammaton. nomen domini cognoscitur a nobis. quibus similiter percipitur. ut audiamus dominum uocantem et obliuiscamur populum uitiorum. et domum patrie traditionis. que est stultitia deo. et recte arenarum. quo nos pene lapsos et in culices tenebat. aer inanis. nauim pristine conuersationis fugiamus. pellibus enim mortuis tegitur adam pater noster secundum carnem. quo deposito cum actibus suis. nouum sequentes pellibus salomonis tegamur quibus sponsa gloriatur se formosam.

andream fratrem
(ſ mundanis lucris intentos)
eius mittentes retia in mare.
erant enim piſcatores. Et dixit
(ſ cum retibus euangelii.)
eis ihesus. Venite poſt me. et faciam uos fieri piſcatores hominum. et protinus relictis retibus ſecuti ſunt
(ſ omnino.) (ſ per uocationem hominum.)
eum. Et progreſſus inde puſillum
(ſ ſubplantatorem)
uidit iacobum
(ſ fugitiuus.)
zebedei. et
(ſ gratiam.)
iohannem fratrem

ſ. B. Q(uaeritur) quomodo primum petrum et andream, et post puſillum iacobum et iohannem uocauerit, ſicut narrat math. et marc. cum dicat lucas in magna captura piſcium ſocios petri fuiſſe iacobum et iohannem, et ihesum dixiſſe petro: ex hoc iam eris homines capiens, et ſimul eum conſecutos fuiſſe ſubductis ad terram nauibus. Sed quod dicit lucas primum factum est, et petro predictum est quod homines eſſet capturus, non quod exinde non eſſet piſcaturus. ad capturas enim piſcium redierunt, et poſtea ſic math. et marc. narrant. Bini autem uocati ſunt, primo petrus et andreas, deinde alii. Tunc enim non ſubductis ad terram nauibus tanquam cura redeundi, ſed tanquam uocantem et iubentem ſecuti ſunt.

eius. et ipsos in
naui componen
tes retia. et sta
tim uocauit illos.
ſ obliuiſcere pp̄ſ tuū ⁊ domū patris tui.
et relicto patre
suo zebedeo in
naui. cum mer
cenariis secuti
sunt eum.

a ſ hier. Marcus dictat
euglīi ī ſemetipſo
diſponens ordinē
hyſtorie n̄ ſecut'.
miſterioꝝ ordinē
ſuat. uñ ī ſabbati
pmā uirtutē nar
rat dicens. ⁊ ingre
diuntur.

[E]t ingrediun
b ſ uilla cōſolatiōis. t pinguedinī.
tur capharnaum.
c ſ reqes.
et statim sabba
tis ingressus si
nagogam doce
bat eos. et stu
pebant omnes sup
doctrina eius.

p ſ hier. Capharnaū uilla ɔſolationis.
ſabbatū reqes. hōi ī ſpū in mundo. gen'
humanū. in quo ī mundi tia regnauit
ab adā uſq; ad moyſen. q ſine lege. p.
ſ. l. p. q ſciens ſcīm dī obmutescere iu
betur. dū ſcientes ꝙ deū. n̄ ſicut dm̄
glificauerē. ſ. ſ. p. c. q. c. Sp̄s discer
pens hoīem exit ab eo. qa ab pp̄inquā
te ſalute ab pp̄inquat tēptatio. pha
rao diurſus abiſſet pſeqt cū. diabolus
ɔtēptus ſurg' in ſcandala.
e ſ b. Quod in ſabbatis maxime curat ⁊ docet.
oſtendit ſe n̄ ſub lege ēē. ſ; ſupra. ⁊ nos do
cet uerū ſabbatū ut ſcilic' ⁊ ſaluti aīaꝝ
ſtudentes. ab oī ope ſeruili. i. ab oībus
uiciis abſtineamus.

f

B. Erat enim docens eos etc. scribe docebant que scripta erant in moyse et prophetis. ihesus vero ut deus et dominus ipsius moysi libere que deerant legi addebat. et commutabat. ut in math. audistis quia dictum est antiquis. ego autem dico vobis.

Erat enim docens
eos quasi pote
statem habens.
et non sicut scri
be. Et erat in si
nagoga eorum
homo in spiritu in
mundo. et excla
mavit dicens.
Quid nobis et
tibi ihesu naza
rene? Venisti
perdere nos?
Scio quia sis sanctus
dei. Et commina
tus est ei ihesus di
cens. Obmutesce.

h

B. Quid nobis et tibi etc. non est voluntatis confessio. sed necessitatis extorsio. sicut servus fugitivus visum dominum timet. et de verberibus deprecatur. demones enim dominum in terris cernentes se continuo iudicandos credebant.

d

B. Obmutesce. Congruo ordine presentia lingua que prima virus sparsit. ne ulterius sparg... primo occiditur...

Deinde femina q(ue) p(ri)ma seducta e(st). a carnal(is) (con)cupiscentie febre curat(ur). Tertio ubi q(ue) male c(on)iugi obediuit ab erroris lep(ra) mundat(ur). ut sit id(em) ordo restaurationi(s) in d(omi)no. q(ui) p(er)ditionis fuit in p(ri)mo p(ro)lapsu.

et exi de homine. et discerpens e-um spiritus in-mundus. et ex-clamans uoce magna. exiit ab eo. Et mirati sunt omnes. ita ut conquirerent inter se dicentes. Quidnam est hoc? Que doctrina hec noua. Quia in potestate et spiritibus inmundis impe

m(ihi) n(on) s(ed) exiens n(on) plus nocuisse(t).

n(ulli) sp(irit)a. alii incepta.

(imp)erat d(eu)s.

.B. Discerpens e(um) s(piritus) i(n)m(undus) (et) c(etera). Vel conquirens sic quidam codices h(abe)nt. Lucas aut(em) dicit. q(uod) nich(il) illi nocuit. S(ed) q(uod) Marcus ait discerpens. idem e(st) q(uod) Lucas dic(it). cu(m) p(ro)iecisset illu(m) in mediu(m). q(uod) uero addidit nichilq(ue) ei nocuit. intelligendu(m) e(st) q(uod) iactatio illa n(on) eu(m) debilitauit. sicut exeuntes demones a(m)putatis uel auulsis aliquib(us) me(m)bris.

.B. Moralit(er). Viru(m) liberatu(m) a demone. a(n)i(m)am ab i(m)mu(n)da cogitatione purgata(m) intelligi(mus). Femina(m) u(ero) a febrib(us) (con)sequent(er) curata(m) carne(m) a (con)cupiscentie feruore petinentie p(re)cepta frenatam.

.B. Quidna(m) (et) c(etera). Per quidem ad inquisitione(m) eor(um) q(ui) audierant excitant(ur) ad h(oc) u(er)u(m). (et) ip(s)e d(omi)n(u)s signa facit. (et) discipulis facere dedit. ut p(er) hoc eu(an)g(e)lio certius credat(ur). du(m) q(ui) celestia p(ro)mittunt t(er)renis. celestia (et) diuina op(er)a op(er)antur in t(er)ris.

rat et obediunt

ſq' tanta facie dic.

ei. Et proceſſit

rumor eius sta

tim. in omnem

regionem galilee.

Et protinus egre

dientes de syna

e ſ enturcſione petrocomi

goga. uenerunt

in domum symo

nis et andree

cum iacobo et

ſ sinagoga quodā ī imitare

iohe. decumbe

petrocomiſſe

bat autem socrus

ſ inuidie tib; laboranis z ecclim p ſignis

symonis febrici

tans. Et statum

dicunt ei de illa.

ſ ſpuale uſu

Et accedens eleua

a

Et statū. zc. Luc dic q rogauerit p illa. mō eni saluator rogatus. mō ult curat. ut eē uitioz q; paſſiones z ſe pcib; fidelīū ſep adeē. z q ñ intelligunt. t intelligendi dare. t ñ intellecta dimitte. pie petenti b; oſtendat. Vñ delicta qs intelligit. a. o. m. m. m. d. z ab. a. p. ſ. tuo.

g

Ther. Socrus. t. febricitans app... ſa manu leua... ſanat. febris t... tēpantia ē. d qu... nos filii ſinag... pmanū diſcipl... z leuatione d... dīi ſanam. z h q... ſanat nos adue... ſpm declinant... a nob miniſtra... luntat.

erexit carnaliaeius opa.
uit eam appre
henſa manu eius.
ſ. non remanente moleſtia egritudinis ut
et continuo dimi
taler sanitas q dat in pplo tota simul redit.
ſit eam febris et
mi ni ſtrabat eis.
Veſpe re autem
ſ morte. q dic q diu in
facto. cum occi
mundo ſum lux ſum mundi.
diſ ſet ſol. affere
bant ad eum om
nes male haben
tes. et de mo
nia habentes.
Et erat om nis ci
uitas con grega
ſ penitentia
ta ad ianuam et
cura uit mul tos.
qui uexa bantur

.B. Tropologice miniſtrabat. i. mẽbra q̃ ſeruierãt inmunditie: seruiant iuſtitie.

.B. Occaſus ſol mors x. afferebant. a. e. o. m. h. plures enim p apostolos p morte ſuam ſanauit. quam cum in carne uiuens iudeis pdicauit.

hier. Ianua regni moraliter penitentia ẽ cum fide que operatur ſalutem languoribus uariis. uaria 7 enim ſunt uitia quibus langue ſcit ciuitas mundi.

1
¶ B. Qui sciebant eũ. Luc. aptius. exie
bant demonia a multis clam. 7 dic. quia
tues f. d. 7 increpans ñ sinebat ea loq.
qa sci. e. ẽẽ xpm. demonia g̃ xpm ẽẽ
sciunt 7 filiũ dĩ ꝯfitent̃. Ieiunio eũ fa
tigatũ. hoĩem diabolus ẽẽ putauit. nec
temptando potuit expiri an ẽẽt filius
dĩ. s; postea ꝑ signoꝝ potentiã. t̃ poti'
suspicatꝰ ẽ. t̃ intellex. ñ g̃ eũ qa igno
raret crucifigi ꝑsuasit. s; qa se morte
illius dãpnandũ ẽẽ ñ prendit. Vñ
paulus nemo ꝑncipũ h'. s. cog. siẽn
cog. n. d. g. xc.

uariis langori
bus . et demo
nia multa eici
ebat . Et non si
nebat loqui ea .
quoniam scie
bant eum . Et
diluculo ualde
s. a morte
surgens egressus
s. qs
abiit inde ser
tum locum . ibi
s. iesus
que orabat . Et
persecutus est e
um symon . et
qui cum illo e
rant . et cum in
uenissent eum .

¶ B. Peccatori uidi...
ds. qr. t. e. i. m. ...
s. t. m. ꝑ os. t. ne...
dũ audit ꝑ dic...
sequat̃ errantẽ...
sauerisanitscent...
o
¶ Sicut ꝑ occasũ...
mors x. ita ꝑ dilu...
resurrectio x. cu...
manifestata luc...
abiit inde s. tũ ...
tũ 7 infidelib...
bat qa eoꝝ cordi...
adoratione exci...
bat.

dixerunt ei.
Quia omnes
querunt te et
ait illis. Eamus
in proximos ui
cos. et ciuitates.
ut et ibi predi
cem. ad hoc enim
ueni. Et erat
predicans in sy
nagogis eorum.
et omni galilea.
et demonia eici
ens.
Et uenit ad e
um leprosus
deprecans eum

(interlinear glosses:) Ne uideatur predicator esse otiosus. — Humilis et pudibundus debet — esse unusquisque de maculis uite sue erubescere — et confessione uerecundia non reprimat.

B. Et erat predicans .i. s. In hac predicati
one intelligitur sermo ille habitus in mon
te quem refert math. nam marcus ad uniq.
et uenit ad eum .l. de quo talia dicit quibus
intelligitur ille esse quem math. dicit sanatum.
postquam dominus descendit de monte. iam facto
illo sermone. Sic enim math. dicit. Cum autem
descendisset de monte .s. e. t. m. et ecce le.
u. ad. e. et c.

q
Hieronymus. Leprosus genuflexo domini uoluntatem
deprecans mundatur. qui non uult mortem.
p. s. ut c. u. et u. Lepra nostra peccatum est prima
parentis quod a capite cepit cum regna mun
di desiderauit. Radix enim omnium malorum cu
piditas. Unde giezi auaritiam secutus lepra
suffunditur. Hic ut sacerdoti secundum .o. m. lepra
ostensa. oblatione mundatur. docemur dare
elemosinam. et ecce .o. m. sit nobis.

.B. Extendit .m. Lex phibet tangi lep̄ſū. ſ; quia dn̄s legis ē. n̄ obſeqt̄ legi. ſ; fac̄ legē. nec ideo tangit. q̄a ſine tactu cura re n̄ poterat. ſ; ſic pbat q̄a legi ſubiectus non e r a t.

Beda

Volo .m. nichil mediū int op⁹ 7 pceptū. dixit 7 facta ſt̄. uide q̄a uolūtas poteſtā ē. Itaq; tāquā poteſtatē hn̄s ſanandi. 7 auctoritatē iubendi. n̄ refuḡ teſtimo niū. impat ꝑpt̄ arriū. tangit ꝓpter m a n i c h e u m.

.B. Lepſus. ḡ. h. ſiḡ. q ſcd̄m lucā lepra plen⁹ fuiſſe dicit̄. omſ enī peccauerūt 7 e. g. d. illa. ſ. ut extenſa manu ſaluato ris. i. incarnato u̇bo. humanāq; con tingente natā. a uarietate p̄ ſcelero ris mundent̄. 7 q diu ap̄plo di ſecreti erant. tēplo di reddant̄. 7 u̇ ſac̄doti offerre. q ē ſacerdos in etnū. ſ. o. m. corpa ſua hoſtiā uiuentē. ſ. d. p. poſſit.

et genu flexo

oſtendit uultū⁹ reme

dixit. Si uis po

diū poſcit.

tes me munda

nuē affectu. grā ſupat

re. Ihesus au

legē. n̄ tantū 7 ētaminari. q̄ alios libat.

tem miſertus

eius. extendit

manum ſuam

ink humilitas

et tangens eum

ink pietas

ait illi. Volo

ink poteſtas.

mundare. Et

mediū

cum dixiſſet. ſta

mediū int op⁹ 7 pceptū.

tim diſceſſit a

beo lepra. et

mundatus eſt.

Et comminatus ē

ei. Statimq; ei

ecit illum. et di

Beda.

.Si uis. Inuolūtati tribuit poteſtatē nec dubitat iui credulū de uolūtate dn̄i. ſ; eluuionis ſuū conſcius n̄ p ſumit.

.B. Tangens eū n̄ nullū ſpnam̄ ſi maculoſū uide am.

.B. Volo .m. illud mirabile. q̄ rog eo ſanat grē.

ſ. B. Vide n. d. Illo qa uoluit q. n potuit quia omnia quecumq; uoluit fecit. ſ; docet n(ost)ra beneficia ref(er)re nobis n(on) tm a mercede pecunie. ſet et gratie.

xit ei. Vide ne mini dixeris sed uade osten de te principi sa cerdotum. et of fer pro emun da tione tua que precepit moyses

q ſ ſi deo credat. ſi a impietatis lepra discedat.

in te ſtimo nium il

ſ ſ phibitus e dicere. at ille.

lis. At ille e gres sus cepit pre dicare et dif famare sermone. ita ut iam non pos sit mani fe

r ſ tumulosas carnalium mentes fug.

ste in ciuitate introire. sed fo-

ſ. B. Vade. o. t. p. s. ut intelligat n legis ordine. ſ; gratia q ſup legem e ee curatum. offerre iubet. ut ostendat qa n soluit legem. ſ; impleuendum ſecundum legem gradiens ſup legem ſanet. quos remedia legis n ſanabant. nec ante ſacrificium significans ceſſare debebat. cum nondum significatum e ſumma tum erat. gteſtatione aplorum 7 fide credentium.

ſ. B. At ille. 7c. Vnius ſaluatio multos ad dominum cog. n pot tacere beneficium. 7 iuſſus ab eo q dedit percepit dns abscondi. ſi nec ad horam potuit abscondi. uult enim ut in magnis q agimus latere uelimus. q e humilitatis. 7 in ui p dam ut aliis psimus. q magne e sublimitatis cum etiam si uelimus opa n possint taceri.

ſ. bieda. Ita ut iam. 7c. n omnibus manifestus e chc q laudis atq; plateneis fuuint laudib; 7 ppis uoluptatibus. ſ; his q foris cum petro exeunt. 7 in deſertis locis ſe. q elegit dns ad orandum 7 reficiendum ppt q deſerit delectationes mundi 7 omnia q possident ut dicant. portio mea dne ſit. i. t. u. Gloria u dominum manifestat his q cuenit undiq; i. q plana 7 ardua q3s nichil p ſeparare a caritate. ſr.

x
ſecretas animi[illegible] curi uisitat·

ris in de ſer tis

a· ſ hii ſ quos in

locis eet. Et con

ad ſi [illegible] ſepare a caritate.

ueni ebant ad e

ſ S. q a

um un diq; · Et

nec carnales deſerit· iterum intrauit ca·

iterum in trauit

p deſertū. ſ ciuitate.

ca pharna um

post dies octo.

et auditum est

ſ in iudā

quod in domo eet.

ſ [illegible]

et con uenerunt

multi. ita non

ca peret eos do

mus. Neq; ad

ſ penitentiā. ſ tū.

ia nu am. et lo

ſ p aptōs.

que batur eis

uerbum. Et ue

nerunt feren tes

ſ. B. Iterum ſi caper. Predicante dn̄o in domo ſignificatur. nec ad ianuā. q a pdicante in iudea et gentiles ad audiendū ſi dn̄i trate ualuerunt. ad q̄s tn̄ et ſi foris poſitos. doctrine ſuę ūba pdicatores ſuos direx.

ſ hier. Et uener. ſ. Paraliſis typ. ē torpori q̄ piger iacet in mollitie carnis hn̄s deſiderium ſalutis. ē his ignaui et duplis cogitationibus. ac ſi eneruatis mībris offendit. q̄ portant· iiii. q̄s ſup dixim uirtutes ad tegulas diuinitatis et ſapientię in domo carnis ē patefactas. cu uice muneris dr̄. portare carnē q̄ ſe portabat. ut palia iuā cū magis in ſuā regionē qd dicat.

ſ B. dom ihu ſ[illegible]
iuū euglistā [illegible]
tecta dr̄. q a [illegible]
te litte ſenſus [illegible]
tegit cū gtabat[illegible]
ihm deponit. q[illegible]
cognoſce xpm[illegible]
et hac carne [illegible]

ſ. ſili d. [illegible]
pccā. f[illegible]
lb pcul[illegible]
ſanari [illegible]
miſſi. [illegible]
litico. [illegible]
ce ſan[illegible]
li p. n. d[illegible]

ſ. iam mollitie carnis torpentē
ſ. paralisis qualē

ad eum paraliti
ſic portis ſ. quia quattuor libris

cum qui a quat
euglii oēs doctrina firmat̄.

tuor portabatur.

Et cum non poſ

ſent offerre eum
ſ. cogitationū.

illi pre turba.
ſ. tectū do

nudauerunt tec
mus in qua x̄ doc. sublimitas ſcp̄tē.

tum ubi erat
in qua corrig̃ adoleſcentior. u. ſ.

et patefacien

tes. ſum mi ſe
ſ. ſcē ꝑtā 7 mistica.
ſ. carnem

runt grabatum
ſ. torpens.

in quo parali ti

cus iacebat. Et

cum uidiſſet ihc

fidem illorum.

ait paralitico.
ſ. quia filius.

Fili dimittuntur

-B. A quattuor portat̄. q. a quattuor uirtutib; ad dn̄m fiducia m̄tis erigit̄ de qb; ſobrietatē. 7 ſapientiā doc. 7 iuſtitiā 7 uirtutē. quas alii prudentiā. fortitudinē. tēperantiā. 7 iuſtiā nuncupat̄.

-B. Et cū uidiſſ. i. f. Multū ualet apud dn̄m fides ꝓpa. ũ tantū ualuit aliena. ut hō interius 7 exterius ſanat᷑ repente. exſurgeret alioꝝ q; meritis ſua eila xarent᷑ errata.

B. fili. d. Mira humilitas ō ſpectū ab oib; diſſolutū totis artub; filiū uocat. aut certe io quia remittunt᷑ ei peccā.

Non negat᷑ fides ꝑa. 7 forſitan morb; eū fecerat ſimilē naturalit᷑ fatuus 7 paruulis. Vł forſitan dixit remittunt᷑ peccā, ꝑ quib; h̄ pateris.

-fili. d. Oſtñd ꝑpt peccā. fuiſſe morbo pculſū. 7 io ñ poſſe ſanari. nisi p᷑ di miſſi. ſicuti para litico ad pſcinā. ec ce ſan᷑ factᷛ eſ. iā no li p. n. d. t. a. c.

ubi peccata. E
ſ. quia dicit dimittuntur et peccata
rant autem qui
ſ. domini
dam illic de ſcri
a ſ. incredulitate non ſurgentes ad fidem
bis ſedentes. et
cogitantes in cor
b ſ. non dei
dibus ſuis. Quid
ſ. deſpective. ſ. tam alte.
hic ſic loquitur?
Blas phemat. Quis
enim poteſt di
mittere peccata
niſi ſolus deus.
Quo ſtatim cogni
to ihc ſpiritu ſuo qui
ſ. ſic cogito.
a ſic cogitarent
intra ſe. dicit
illus. Quid iſta
cogitatis in cordi

c ſ. B. Quis enim pot. Verum dicunt. solus deus hoc pot. solus per se peccata dimittit. quibus dimittendi peccata potestatem tribuit. id est vere deus. Verum testantur sed personam et negando fallunt. erant quidem. qui non et deum esse. et peccata dimittere credunt. Sed deinde cuius arrianam. qui et xpm esse et peccata dimittere negare non audent. et deum esse negare non timent.

ſ. B. Quinque causis affligunt homines molestiis carnis. aut propter merita augenda ut iob. et martyres. aut propter humilitatem conservandam ut paulus ab angelo sathane. aut ob peccata non intelligenda et corrigenda. ut maria soror moysi. et hic paraliticus. qui non nisi dimissis peccatis potuit curari. aut gloriam dei. ut cecus. de quo dicitur. neque hic peccavit. neque parentes eius et cetera. et lazarus cuius infirmitas non fuit ad mortem. sed pro gloria dei. aut initium eterne dampnationis. sicut herodes.

d ſ. Quo ſtatim c. Qu[...] per fides salvari [...] derat. et occulto [...] gitatione cogit[...] te se deum esse ma[...] festat.

e ſ. Quod ista c. qui[...] qua potentia co[...] occulta intuetur [...] peccata dimitti[...] si ex vobis intel[...] te. quid consta[...] tur paralitic[...]

f — ſ. ut uidere po

bus uestris. Quid est

tentie est animam et corpus sanare

facilius dicere

ſ. dixit facta ſunt. — ſ. quia ſpiritualis est

paralitico dimit

quod ſolus nouit quid facit.

tuntur tibi pec

cata aut dicere.

ſ. quod corporeis oculis uideri potest.

ſurge tolle gra

batum tuum et

ſ. uiſibili — g

am bula. Ut autem

le miraculum probet inuiſibile.

ſciatis quia pote

ſtatem habet fi

lius hominis

in terra dimitten

di peccata. ait

paralitico. Tibi

i — ſ. a carnalibus deſideriis — k — ſ. carnem peccati

dico ſurge tolle

continentiam ſpe celeſtium a terrenis ſegrega

lec tum tuum et

m — ſ. paradiſum quod primam domum hominis fuit.

ua de in domum

h — Beda. Filius hominis. Solus deus dimittit peccata. et filius hominis habet poteſtatem dimittendi peccata. ergo idem deus et filius hominis est. Ita homo Christus per diuinitatem dimittit peccata. per humanitatem pro peccatoribus potest mori.

l — Beda. Vade in domum tuam. qui languerat grabatum domum reportat. cum anima peccatorum remiſſione curata. et ſe ad internam ſui cuſtodiam cum ipſo corpore refert neque iterum feratur ad mittatur.

ſ impartiri uirtute ſine

tuam. Et ſtatim

mora ſalus tranſfuncti.

ille ſurrexit et

ſublato grabato

abiit coram omnibus.

ſ dampnata blaſphe

Ita ut admi

magis ad laudem uertuntur

rarentur omnes.

et honorificarent

eum deum dicentes.

Quia nunquam

ſic uidimus.

ſ poſt curatum paraliticum

ſ a capharnaum

Et egreſſus eſt

ſ ut maritimos colligat

rurſus ad mare.

omniſque turba ueniebat ad eum.

et docebat eos.

et cum preteriret

ſ oculus mie ſ addit

uidit leuium al

B.

Et egreſſus &c. Poſt curationem paralitici in capharnaum ad mare egreditur. quia non ſolum ciues ſed et maris habitatores inſtruit. et fluctiuagos mundi motus fidei firmitate contempnere docet. ibi turbam multam erudit. ibi publicanum apoſtolum facit. ibi peccatores per penitentiam correctos ſalute dignos reddit conuiuio. et auditu ſuorum archanorum. et ab inmunditiis cupiditatum ſeparatos. ad ſoliditatem quiete conuerſationis que eſt in ſpe celeſtium pertrahit. unde ſequitur. et cum preteriret. uidit leuim alphei &c.

cano sit fact[us] re
pente miles.

Hier. Leui addit
q[ui]a a thelonio ne
gotior[um] sec[u]lariu[m].
seq[ui]t[ur] solu[m] ib[us] u[m]
q[ui] dic[itur] q[ue]n[do] renun
tiauerit o[mn]ib[us] q[ui].
p. n. p. m. e. d.

B. Ad quia itaq[ue] per
cator[um] uade ut do
cendi occasione[m]
h[abe]at. [et] sp[irit]uales ei
bos inp[er]ciat. eu[n]do
ad peccatores. d[omi]ni
humilitas i[n] c[on]u[er]sio
ne penitentiu[m]
patet. doct[ri]ne ei[us]
potentie.

s[cilicet] ad curam uectigaliu[m]. [et] telos enim grece

phei sedentem ad

s[cilicet] latine uectigal.

theloneum. et ait

s[cilicet] imitare me

illi sequere me.

s[cilicet] paup[er]

Et surgens secu

s[cilicet] paup[er]em

tus est eum. Et

s[cilicet] q[uod] a fecerit ei co[n]uiuiu[m] q[uo]d lucas dic[it].

factum est cum

accuberet in do

s[cilicet] q[ui] a publica

mo illius. mul

uectigalia exig[un]t. l[ice]t s[ecu]li lucra sectant[ur]

ti publicani et

q[ui] exe[m]plo publicani [con]u[er]si. i[am] de salute

peccatores simul

p[re]sumunt. nec ut pharisei calu[m]pniant[ur]

dis cum bebant

in uitiis p[er]manentes s[ed] penitentes.

cum ihesu et di

un[de] erant multi q[ui] et c.

scipulus eius.

Erant enim mul

ti qui et seque

s[cilicet] penitentes

ban tur eum et

scribe et phari

B. Secut[us] e[st] eu[m]. Lucas pleni[us] [et] relicti o[mn]ib[us]
surgens s. e. e. Seq[ui]t[ur] q[ui] paup[er]e[m] x[pistu]m n[on] ta[m]
corporis gressu qua[m] m[en]tis affectu p[re]sit seq[ui]
o[mn]ia relinq[ui]t. sic math[eus] q[ui] n[on] solu[m] lucra uecti
galiu[m] fiet p[er]iculu[m] q[uam] p[ro]p[ter] i[m]p[er]fectas ratio[n]es
accipe potat a p[ri]ncipib[us] s[e]c[u]li c[on]te[m]pnit cu
pidus sequendi q[ue]m ex[er]ius uocauit.
ut mox seq[ue]ret[ur] int[us] accendit. [et] modu[m]
docuit. merito q[ue] q[uia] hobediendo huma
na c[on]te[m]psit negotia. diuinor[um] dispensa
tor fact[us] e[st] talentor[um].

B. P[er] inuocatione[m] math[ei] fides gentiu[m] q[ui]
relictis luc[ri]s s[e]c[u]li. epulis caritatis [et] op[er]atione[m]
bonor[um] cu[m] d[omi]no cuiuat[ur]. p[er] phariseor[um] sup
ciliu[m] de salute gentiu[m] iudeor[um]. i[n]uidia desi
gnat[ur]. Quib[us] d[icitu]r. publicani [et] meretrices
p[re]cedent uos i[n] regnu[m] dei.

Lucas. fec[it] ei c[on]uiuiu[m] leui. i. d. s. q[ue]m x[pistu]s
i[n]t[er]ius recip[it]. uoluptatu[m] delectat[ur] ubertate.
[et] d[omi]n[u]s libent[er] ingredit[ur] [et] i[n] eius recubit
affectu. h[oc] e[st] sp[irit]uale c[on]uiuiu[m]. honor pau
p[er]u[m]. q[uo] diuus p[o]p[u]l[u]s eget. paup[er]e pulat[ur].

sei uidentes quia
manducaret cum
publicanis et pec
catoribus. dice
bant discipuli eius.
Quare cum publi
canis et peccato
(s. cum peccatoribus iust.)
ribus manducat
(s. magister vester discipulis)
et bibit? hoc au
dito ihc ait illis.
(s. vos qui tanquam iusti fugitis peccatores)
Non necesse est habent
(s. superbi. qui suam statuentes iustitiam iustitie dei non subiecti sunt)
sani medico. sed
(s. humiles)
qui male habent.
(s. non vos declino)
Non enim ueni
uocare iustos. sed
(s. non ad peccatores declino)
peccatores.

[E]t erant discipuli

B. Et erant discipuli. Mystice discipuli quidem iohannis et pharisei[orum] ieiunant. quia qui de operibus legis gloriantur. vel qui precepta traditiones hominum secuntur. vel etiam qui ex preconio pr[e]conium tantum iustitie non cordis amore non percipiunt. a spiritualibus bonis ieiuni corde tabescunt. discipuli christi non ieiunant. quia quasi membra eius corpore spiritualiter epulantur et sanguine. Aliter. dominus cum peccatoribus manducat et bibit. quia illi abstinentia meritum auget. cui nulla potentia nature est. dominus autem qui delicta naturalia domare potest. manducantes potest facere ieiunantibus puriores. Ieiunauit tamen christus ut ieiunare[s]. manducauit cum peccatoribus ut gratiam cerneres potestatem agnosceres.

B. Quare discipulos ... euglisse dicit ... phariseos et discipulos ... hesisse. Hui...

B. Non necesse ... medicum dicit ... qualisque fuerit ... curatione ... miro medicamine ... colligit ... que uulnera ... esse obiecit ... ipse tamquam ... seis. ad ... uras. et liuore ... eius ... sanati sumus. alius;

S. peccatores ... se peccatores ... scunt. nec ... iustificari ... tes ex gratia ... submittunt.

iohis et pharisei
ieiunantes . et
ueniunt . et di
cunt illi . Quare
discipuli iohannis
et phariseorum ie
iunant . tui autem
discipuli non ie
iunant . Et ait
illis ihc . Numquid
possunt filii nup
tiarum quam diu
sponsus cum illis
est ieiunare .
Quanto tempore
habent secum
sponsum non pos

B. Quare discipuli. Alii euuangeliste dicunt pharisaeos et discipulos iohannis hoc quesisse. Hic uidetur dicere ...aliquos fuisse quos esse ...ex cura non diuersis ...colligitur hanc apostolis fu...isse obiectum a phariseis . a discipulis iohannis a ceteris ... alius;

B. Mathis ita. Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum eis est sponsus ... sponsus christus . sponsa ecclesia ... spiritualiter ... non dubio apostoli ... lugere et ieiunare non possunt quamdiu sponsum cum sponsa uident . quando transierit nuptie et passionis ac resurrectionis aduenerit tempus . tunc ieiunabunt . Moraliter . quamdiu sponsus nobiscum est in letitia sumus . nec ieiunare possumus . nec lugere . cum pro peccato recedit et auolat . tunc ieiunium indicendum est . tunc luctus multiplicandus.

ſ quia pl[us] p[ro]fic[it] p[re]ſentia q[uam] corp[or]al[is] abſtinentia
ſunt ieiunare.

Venient autem
ſ corporalit[er].
dies cum aufere
tur ab eis ſpon
ſ tam acibus quã a mundi
ſus. et tunc ie
amore.
iunabunt in il
ſ ío[han]ne ieiuna[n]t
lis diebus. Ne
quia. ſ ſeueriora p[re]cepta noue uite.
mo aſſumentum
ſ ap[osto]li ueteri conſuetudi
panni rudis aſ
ni deditis
ſuit ueſtimento
ſ repugnat noua uita
ſc[i]l[icet] ſcaſſitur.
ueteri. Alioquin
ueti.
aufert ſupplemen
ſ q[ui]a quaſi q[ui]d boni inerat nimio qua
tum nouum a
ſi ponde[re] preſſuſſit
uetere. et ma
ior ſciſſura fit.
et nemo mittit
ſ ſp[irit]ualia p[re]cepta.
uinum nouum

r

B. Nemo aſſumentu[m] p. r. &c. Diſcip[u]los uet[er]a ue
ſtim[en]ta dic[it] i. adhuc carnales. necdu[m] in
nouatos fidei firmitate. q[ui]b[us] nouus
pannus i. pars doctrine q[ue] ad noua[m] ui
ta[m] p[er]tin[et] aſſuat[ur]. & ip[s]a q[ui]d[em] a[m]i[ttitur] ſcindit[ur]
cu[m] pars i[n]portune t[ra]d[itur] q[uo]d ieiuniu[m]
ualet ciboru[m] cu[m] illa docet g[e]n[er]ale non
acibis t[antu]m. ſ[ed] ab o[mn]i uoluntate carnis.

Veſte foris tegim[ur]. uino int[us] reficimur.
r. ueſtes bona op[er]a q[ui]b[us] ho[min]ib[us] foris lucem[us].
uinu[m] feruor fidei. ſpei. caritatis. quo
in c[on]ſpectu dei intus ſenſus nouitate
reformamur.

in utres.

17

in utres ueteres. alioquin rumpuntur utres. et uinum effundetur. et utres peribunt. Sed uinum nouum in utres nouos mitti debet.

Et factum est iterum cum sabbatis ambularet per sata et discipuli eius ceperunt progredi. et uellere spicas. Pharisei autem

Cauendum est doctori ne aut nondum in nouatum ... mittat.

Et factum est. Mistice discipuli ... per sata transeunt ...

dicebant ei. Ecce
quid faciunt sab
batis quod non
licet. et ait illis.
ſ. ueterum istoriarum oblite.
Numquam legi
ſ. in nobe.
stis quid fecerit
fugiens saulem.
dauid quando ne
cessitatem habu
it. et esuriit ip
se et qui cum eo
erant. Quomodo
introiuit in
domum dei. sub
abiathar princi
pes sacerdotum.
et panes pro po
sitionis manduca

Numquam l. Quasi si diceret et abimelech a uobis non reprehenditur. sed per famem excusatur. cum in hiis causis sit magna distantia. hii spicas in sabbato confricant. illi panes leuiticos comederunt et accendebatur sabbato neomenia et dies. quam in giluuio requisiuit. fugiens a saule regna.

Sub abiathar. Notetur ubi quod alii dicunt abimelech. ambo erant illic tunc. aderat abimelech pater et abiathar filius. qui occiso patre a saule comes exilii dauid factus est et eo regnante summus pontifex maioris nominis quam pater et ideo dignus. cuius dominus mentionem faceret quasi summi sacerdotis et patre uiuente.

uit. quos non li
cet manducare.
s. leuitis.
nisi sacerdotibus.
et dedit eis qui
cum eo erant. Et
salua pharo — s. homo salus
dicebat eis. Sab
hois p'ma custodia sabbati quam hois
batum propter
utilitas exig.
hominem factum
est. et non ho
mo propter sab
batum. Itaq; do
minus ē filius
hominis etiam
sabbati.
s. ubi maior donū scientie. ibi maior
[E]t introiuit ite
piculū culpe.
rum in synago
gam. et erat ibi

H. Sabbatū. Quasi di
ceret. si dd rex. 7 sac
dotes sedm aliū euglī
stā ppt tēpli mini
steriū sabbatū uio
lantes ē minie carēt.
quāto magis filius
hois q ē uerus rex
7 sacdos. 7 dns sabbti
in sabbato utilitate
spicienz ē minie ñ
tenet.

F. Et ded. h secut' mīam uolo 7 ñ sacfi
tiū. melius iudicauit a famis piculo
hoīes libare. quā sacfitiū offerre. hostia
dō placabilis hoīum salus.

G. B. Sabbatū. p. Ita sabbatū custodiri p
ceptū ē. ut si necessitas fuerit. ñ sit reus
qui uiolauerit sabbato. circūiadi ñ ē phibi
tū. quia necessariū iosue muros iericho.
vii. dieb; circuiit. machabei in sabbto
pugnant. q ñ ē licitū in lege. necessitas
licitū facit. sic 7 hodie in ieiuniis. siqs
ieiuniū ū fregerit egrot'. reus ñ tenet'.

a

B. Et obseruabant eum. Quia discipulos plu bilitē excusauerat. t[em]p[or]m obseruant. ut si in sabbato curet. transgressionis. si non curet. crudelitatis. aut inbecillitatis arguant.

g

B. licet s. b. Arguit q[uod] leg[is] precepta. praua interpretatione uiolant. estimantes in sabbato s. a bono feriandum. cum lex dicat. omne opus seruile non facietis in eo. i. peccatum. hoc precepto figuratur. q[uia] q[ui] p[er] vii. seculi etate bona facerent. in vii. a malis cessaturi erunt. non enim erit otiosus boni operis fructu in laude dei quiescere. s. animam s. f. hominem per partem totum sig. t quia propter animam homines fatie bat. t q[uia] manus sanatio exterioris salutem sig.

h

Matheus dicit illos interrogasse. marcus. et luc. interrogatos fuisse. s[ed] illi prius interrogauerunt. et ille cognita nequitia eorum. statuit in medio sanandum. et interrogauit q[uod] marcus et luc dicunt. et tunc illis tacentibus proposuit similitudinem ouis. et conclusit q[uia] licet in sabbato benefacere et sic circumspiciens eos cum ira. c. et c.

a

s. genus humanum.

b

s. ad fru

homo habens ma-

ctum ueritatis extensa est a bono opere arru

num aridam et

it. p[er] manus in cruce extensus. honor[em]

obseruabant eum

opus fuerat restituta

si sabbatis curaret.

ut accusarent il-

c

s. calumpniam p[er]uenit

lum. Et ait ho-

mini habenti ma-

sit

num aridam. Sur-

ab omnibus uideatur

ge in medium.

et dicit eis. Licet

s. hominem curare an non

sabbatis beneface-

re an perdere.

s. non audientes respondere.

At illi tacebant.

Et circumspici-

i s. quasi incredulitatis

ens eos cum ira

contristatus est.

contristatur sup[er]

cecitatem cordis

d

Iheron. ho. hns. ho- iste sig. auaros qui- lentes dare uolun- accipere parati. ni- giri quibus dicitur. ut extendant man- suas. i. q[ui] furabatur iam non f. mag[is] a- laboret. o. m. s. b. e. ut h. u. tibi- ni. patienti.

f

Animam s. f. Il- sume p[ro] qu[a]e posset perdere. s[ed] saluare est perde- sic dicitur in duritia cor pha. n[on] q[uod] ob- rauit. s[ed] obdu- non emolliunt.

eorum. dicit ho
mini. Exten de
manum tuam.
(interlinear: filios.)
et extendit. et
re stituta est ma
nu illi.

Exeuntes autem
(interlinear: b s. quam soli non possent.)
statim pharisei
(interlinear: c s. sibi similes genere)
cum herodianis
(interlinear: s. gens sine consilio.)
ut con silium
(interlinear: d s. magna in fama qui salute indigent deneget)
faciant ad uer
(interlinear: salvatoris consiliantur)
(interlinear: e s. qua ratione unicum morte machinantur.)
sus eum quomo
do eum per de
(interlinear: f s. io)
rent. Et ihesu
(interlinear: h s. medicus redit in sano.)
cum disci pulis
(interlinear: i s. non obedi)
suis se cessit ad
(interlinear: entibus cedit. amantibus accedit.)
mare. Et multa

a ¶ B. Cum herodianis. Ministri herodis propter iniurias quas ipsi ad iesum iohannem exercebat. alii in fidis et hodius propter sequebantur. que iohannes predicabat

ß ¶ B. Extende m. Infructuosa debilitas animae non melius curatur quam elimosyne largitione. unusquisque habet duas tunicas det non habenti et qui habet escas s. faciat et in eadem arte. Fili non sit manus ad accipiendum porrecta et ad dandum collecta. frustra enim manus ad dominum in oratione expandit. que eas ad rogationem uiduarum non extendit.

¶ B. Exeuntes. Magnum studium nequitie in crimen reputant quod ad ubum illius manus sanata est neque in sabbato potest eum accusari laborasse. quod dixit et facta sunt. cum ipsi in sabbatis cibos portent calices porrigant et cetera uictui necessaria.

¶ Alii. de sinagoga secessit ad mare et cetera. Iudeam relinquit. ad quos uenit cum discipulis scilicet predicantibus. s. apostolis corda gentium adiit. et sic multos ad se uenientes suscepit et desideratam salutem dedit. Unde apte subditur et dixit discipulis suis.

g ¶ Fugit homo. quando non uenerat hora eius et passionis eius extra hierusalem non erat locus.

l ¶ Secessit. ostendit quod docuit suos persequuti fuerint in una ciuitate. fugite in aliam.

l ¶ B. Et multa t. magistri et ministri regis hodio persequentur. uulgus indoctum dilectione sequuntur et plurimi sanari meruerunt.

m ſ. rota
turba a galilea et
n. ſ. confeſſio
iudea ſecuta eum.
o ſ. uiſio pacis.
et ab hieroſolimis.
p ſ. ſanguinea.
et ab idumea. et
q ſ. aliena deſcenſio.
trans iordanem.
r ſ. anguſtia
et qui circa tyrum.
ſ ſ. uenatio piſcis.
et ſydonem mul
ſ. q. a
titudo magna au
t ſ. opiniones uitium
dientes que faci
ebat uenerunt ad
ſ. id.
eum. et dixit di
ſcipulis ſuis. ut
nauicula ſibi de
ſeruiret propter
turbam ne compri
ſ. diſcordes
merent eum.
ſ. id eſt fluebat. m.
multos enim ſa

x
E. Et eccleſia de gentibus congregata fluctus ſeculi mente tranſgreſſa. que quanto ſinum cordis gratie recipiende dilatat. tanto fluctus ſeculi ſecurius calcat.

y Ne comprimerent. Comprimunt qui eccleſie pacem turbant. tangunt qui fidem uero corde et dilectione ſuſcipiunt. qui tetigerunt ſanati eſſe perhibentur. fugiens comprimentes nauiculam aſcendit.

nabat. ita ut irru
erent in eum. ut
illum tangerent.
Quot quod habe
bant plagas. et
sp̄s in mun dos
cum illum uide
bant. procidebant
s. demones.
ei. Et clamabant
dicentes. Tu es
filius dei. Et ue
s. peccatori dixit deus. quare tu enarras iustitias meas.
hementer com
minabatur eis.
s. demonibus et curatis.
ne manifestarent
s. esse deum. Beda. Spiritus immundi se per
illum. Et ascen
dicare prohibuit. sanctos elegit qui eum predicarent et nefandos spiritus eicerent.
dit in montem
uocauit ad se

Tu es filius. Non solum demones qui iam vel ab eo sanati qui Christo te confitentur. sed et apostoli post ascensionem toto orbe predicturi ante passionem tacere iubentur. ne diuina maiestate predicata. passio differetur. et sic salus mundi.

Non sine significatione altitudinem uirtutum qui instituendi. et qui predicaturi erant. per locum admonentur ad celestia erigi. sic lege in monte dedit.

Et sp̄s inmundi. Utrique scilicet infirmi per intentionem salutis. demoniaci vel potius in eis demones timore coacti. non solum ad procidendum. uerum et ad confitendum maiestatem eius. presentiam eius pertimentes. quem filium dei esse. iam iam nouerant. celare non audebant. saniores arrianis qui etiam hodie negant filium hominis.

Hieronymus. Et ascendit in montem. Consuetudo diuine scripture est. Allegorice loqui. Sed nos sic excelsa mentibus nostris applicemus. ut hystorice ueritatem cernamus. Christo enim spiritualiter mons est celestium uirorum. quia litate copiosus ex quo fluunt aque uiue. et quod est firmum bonum credentium ibi fundatur. qui est mons montium. et sanctus sanctorum. Quos cottidie ad se uitat. in monte uocant excelsi. et merito et uiso. ut locus congruat meritis altitudinis. Ut sint .xii. cum illo. super iacob dilexit dominus. et cum diuidit excelsus gentes. et separat filios ade. statuit terminos populorum iuxta numerum filiorum israel. ut sint super thronos .xii. tribus israel. quibus

data e potestas q filius accep a patre
s carne. ut omia q ipse fec. z ipi fac[erent]
z ipo fuit. s. n. p. de obedientia. ascendit ad
agnitione. Quem nu h[abe]t dabit ei z h. z iacobu
q supplantat a h[abe]t desidia carnis. z iohem
q gra accepit. q alii p labore z i posuit e
noa boanerges q e filii tonitrui. quoz
sublime meritu in monte meret audire
tonitruu patris. p nube de filio tonan
tis. h e filius m. d. z c. ut p nube carni
z i pugne ac fulgura i pluuia e. s. spargere
i terris. q n dns i fulgura i pluuia f. ut
extinguat. q incendiu in urit. Unde
[u]niam z incendiu c. t. d.

Et cu i posuisset symoni nom[en] p[etrus]...
cu adducto ab andrea dix. tu uocabis ce
phas. q int[er]p[re]tat[ur] petrus. s[ed] h[ic] euglista
te attentu redit. dicens. q cu dns sic
cognominauit. al[ter] eni putares eu
sic casu uocari. n p[ro]uidentia dei. Volu
it aut ds eu p[er] alio noie uocari. ut ex
i pa mutatione nois. u[el] uiacitas sacra
mti notaret. ide. g[ree]ce t latine petr[us]
q siriace cephas. z in utraq; lingua.
a petra dictu. de quo. petra aut erat
xps. sic a x luce mundi uocant apli.
sic a petra petrus. simon p[o]nen[s] meto
re negationis. s. uiso dno p[ost] resurrec
tione. t audiens tristitia mortis. s.
cu ei dr. alius te cinget. z ducet quo
tu n uis.

(s[ecundum] in[fini]tu[m] s[ed] diuine gr[ati]e)
quos uoluit
(s[ecundum] libo arbitro)
ipse. Et uene
(fuit t. q[uam] tu fide fec)
runt ad eum.
(trinitatis. p. IIII. partes orbis p[re]di)
et fecit ut essent
(ca[n]tu. uni ab oriente porte. III. z ab occasu t.)
duodecim cum
illo. et ut mit
teret eos pre
dicare. et dedit
illis potestatem
curandi infir
mitates. et ei
ciendi demonia.
Et inposuit
symoni nomen
(s[ed] g[ra]ua acumi[ne] / s[ed] uocauit ad se)
petrus. et ia
(dno uocante supplantauit. z ipso)
cobum zebe
(carne herode trucidante etc.)
dei. et iohan

Et dedit potestate...
tuos suscitandi...
matheo dic. ...
sa fide ...
facerent. q noua...
bant. ne aut ...
fide...
uirta ...
uirtutu ...
frustra foris ...
lu ostendit. ...
me opet. ...
insigniu ...
s. in fidelib;.

l

Nota q̃ alii euglĩste ma
th̃m p̃ponũt ⁊ publicanũ n̄ di
cũt. ipse p̃ thomã se poñ.
⁊ publicanũ dic̃ thomã
habitũ q̃ altitudinẽ
uirtutis ĩ resurrectioẽ
penetrauit. ł geminus q
dr̃ didim̃ .i. dubius ꝑ
dubiũ cor. q̃ a resurr̃
uix credidit.

ł donat̃.
Et matheum.

Iacob; alt̃. cui n̄c̃ collu
ctatio. a. c. ⁊ s. s; a. p. h

Iacobũ alphei. q̃ ⁊ fr̃ dñi
dr̃ q̃ a maria alphei fuit
soror matris dñi. q̃ iohs
maria cleophe dic̃. forta
se. q̃ a idẽ alpheus ⁊ cleo
phas. ł defuncto alpheo p̃
natũ iacobũ nupsit cleo
phe. q̃ m̃ito filius alphei.
i. docti. hĩc p̃ resurrectionẽ statĩ hierosolimoꝝ ordinat̃ eps̃. taq̃ doct̃ ⁊ docti filius.

q
ł ind̃ gr̃a ł dñi ĝr. q̃ oli amoris p̃ ceteris pru
nem fratrem
gr̃am quã uirginali gl̃a p̃me
ruit sup̃ redeptoris sui pectus
in cena recubuit.
iacobi. et im

posuit eis no

mina boaner

ges. quod est

b
filii tonitrui.
a ł uint a gio aner q̃ ẽ uir. q̃ a uirilit̃
dño adhesit.
et andream
c ł hos la padis ł lã padaꝝ.

et philippum
f ł filius suspendentis aq̃s p̃di
catores ad celestia uim uibius inebri
ł seruã e.
et bartholome
em t̃ renoꝝ cordi. ł habissus ł
gemini ĝte di
um. et tho
didim̃ .i. dubius. ł ad differentiã
iacobi ⁊ zebedei s̃ et iacobũ alphei.
.i. docti. ł millesimũ e ala t̃e cadiu.
mam. et iaco
.m. ⁊ x. a. d. ei.
l ł docti. ł millesimi.

bum alphei.
n ł hic luc in euglio ⁊ in actib; aploꝝ
noiat q̃ a fr̃ iacobi fr̃ s dñi un̄ fr̃ dñi
dr̃ .i. filius marie matris iacobi ⁊ ioseph.
et thadeum. ⁊ iude ⁊ symonis. ł custos cordis

q
Et simonẽ chananeũ. q̃ ⁊ zelotẽ. symon
ponens tristitiã. Vn̄ beati q̃ lugent. q̃ .i. c. tristi
luctũ ĩplet q̃ c̃solationẽ q̃rit. sic tãm de
flet p̃ p̃pria peccã cũ d̃d̃. ⁊ maria. cũ paulo
flet cũ flentib;. ⁊ flet multũ cũ iohe q̃ di
cebat. ⁊ ego flebã m̃ltũ. q̃ a nemo. d. i. e.
q. a. l. ⁊ s. s. ei. Zelotes aũt dr̃. q̃ o c̃mcd
zelus. ũ fineẽs. ⁊ c̃ s; q̃ uas itio.

b. Filii tonitrui q̃ ⁊ uir ĩtonãt uoce theo
logã quã nemo p̃us ede noueraṫ. emisit
ĩ p̃ncipio erat u. q̃ tanto ĝudã pondẽ reli
q̃t. .i. si aliq̃to pl̃ ĩtonarẽ uoluissẽt. neque
mundus cape potuissẽt.

b Et andreã. q̃ uirilit̃ ui facit pro noĩ sue.
ũ ꝑ pos̃ũ morti sẽp uisehãt. ⁊ a tã am semp
in manib; suis. d̃ hier. Et phylippũ. q̃
ẽ os lãpadis. q̃ illuminatore q̃ accep̃ cui
datũ ẽ op̃ oris illuminati. h locutiois geñ
sc̃ptã sepe c̃memorat. q̃n noiã ꝑpt̃ mistiã
sc̃ posita. q̃ n̄c euglĩsta ex dĩ p̃sona uehe
m̃t̃ affectans interserit.

Et bartholomeũ q̃ ẽ filius suspendentis aq̃s. e
illi⁹. s. q̃ dix̃ mandabo. n. m. n. p. m. i. no
m̃ ũ filii dĩ ꝑpt̃ pacẽ ⁊ dilectionẽ acq̃rit̃.
Beati cũ pacifici. q. f. u. ⁊ diligite inimicos.
u. ut sitis filii dĩ. Et mathm̃ q̃ ẽ donat̃. g

h
Et thomã q̃ ẽ habis. cui n̄ solũ remissio
multi enĩ p̃funda peccãoꝝ. s; ⁊ ĩ aploꝝ
scuit̃ s; n̄ p̃fertũ. Vn̄ ẽe m̃ dat̃. ũ leo ⁊
scio hoĩem ĩ xp̃o. ⁊ c. bos sunt c̃mẽdat̃
usq; q̃ lic; hoĩ loq. ⁊ lup̃ cũ agno.

m Et thadeũ. q̃ ẽ corculas. i. cordis cultor. qui
fuat cor suũ oĩ custodia munditia naq;
cordis uidet d̃s. ut ꝑ mundũ intreũ.

p

Simon chan. a chana vico galilee, qui et symon zelotes, id est emulator. chana zelus. chananeus zelotes.

Iudas scarioth, a vico in quo ortus, aut a tribu ysachar. ysachar merces. pretium scilicet proditionis scarioht memoria mortis, quia non penitet, sed premeditatus dominum tradidit. Hunc proditorem inter apostolos eligit, quia magna virtus, quam nec adversarius minister infirmat. Voluit dominus prodi a discipulo, ut tu a consortio proditus modeste feras tuum errasse iudicium, tuum perisse beneficium.

x Et veniunt. hi apostoli sunt tabernacula domini per quadrum terre excubant, et sancta domini verba propriis operum humeris portant, ut tabernaculum unum mansionibus multis ad terram promissionis portent. quos unius exemplum ad timorem humiliat, ut angelos lucifer casus, ut non glorietur sapiens in sapientia sua, sed qui gloriatur in domino glorietur.

Et v. a. d. Domus in qua convenitur primitiva ecclesia est. turbe que impediunt panem manducare peccata et vitia sunt. quia qui manducat corpus domini indigne, id est in sordibus manens, et bene non dijudicans corpus domini, unde dominus in furorem vertitur cum dicit: nisi manducaveritis carnem filii hominis etc.

c

Et cum audissent. Alter. turba frequentat eum. sui tamquam furiosum despiciunt. in quo salus gentium notatur, et invidia iudeorum reprobatur, de quibus in propria venit et sui non receperunt.

o

Ad differentiam symonis petri.

et symonem chananeum.

y hic casus confirmat alios in humilitate. Consentiens vel gloriosus. Ad differentiam iude et iacobi.

et iudam scarioth qui tradidit illum.

a qui aliorum curam susceperunt sollicite custodire debent, et scientie doctrinam ut se prius, deinde alios regant.

Et veniunt ad domum et convenit iterum turba. ita

b Felix occupatio salvatoris, et felix studium turbe confluentis. Sic idem nunc eruditi.

ut non possent neque panem manducare.

d Sic que alii magni faciunt sui despiciunt, quia non est propheta sine honore nisi in patria.

Et cum audissent

t

Et iudicium. quia est in. qui deflet peccatum suum per penitentiam, nec illud delet per memoriam. Vnde peccatum matris etc. n. d.

u Iudas consentiens vel gloriosus. scarioht autem memoria mortis. Confessores multi sunt in ecclesia superbi et gloriosi, quorum primus symon magus et alii heretici, quorum memoria mortalis in ecclesia celebratur ut valeat.

siu. exierunt tene
e ſ quia ſepe ei alitu
re eum. Dicebant
om̄e cape n̄ potant. alieno ſenſu locutū putab. ē.
enim quoniam in furorē
ſ ex hi trahat diſcipli.
uerſus ē. Et ſcribe
qui ab hiero ſolimis
deſcenderant di
ſ diabolū. ſ uir k
cebant. Quoniam be
muſcar. ſiue hn̄s muſcas. q̄ nōie prin
elzebub habet.
cipem demonum cognominabat. pp̄t
et quia in princi
ſordes immolati ti cruoris.
pe demoniorum
eicit demonia. Et
l ſ ut p̄bet rōe q̄ nec ipe captē nec ꝑ in
con uocatis eis
be elzebub eicit demones.
in parabolis ait.
ſ sic dicitis me in beelzebub eic. d.
Quomodo poteſt
ſathanas ſathanan
p ſ ut demones pugnet cc ſe
eicere. Et ſi regnū
ſ cauſa ꝑ inuſtā.
q ſ diſcordia maxime res dilabunt.
in ſe diuidatur.

l Et ſcribe. Si q̄s tardi tate mentis n̄ intelli gēt uibū dī. remanz tū ſpes ſalutis. ſi forte itelligat. q̄ aū itelligē nolē. ⁊ iſtituit q̄ itelligē. nulla ſpes ē in eis. uni ſcri be ⁊ ſapientē.

Beda. h
Ab hieroſolimis. q̄ ꝑ ſig cū actuib; ſuis eē ꝑſequendū uſq; ad mortē. legimꝰ ſup. quia ſecuta ē eū turba a galilea. ⁊ iudea. ⁊ ab hie roſolimis. ⁊ trans iord. ⁊ circa tyrū. ⁊ ſy done. q̄ ſ. ciuitates gentiū. ⁊ ſcribe ab hieroſolimis blaſphemabat. q̄ a tur ba iudeoꝝ illū cū palmis ⁊ laudibus ꝑ duxē gentiles deſidabant ſcribe ⁊ ſenio res ꝑ̄ de nece ei tractabant.

m Ut n̄ intelligant donec capiant.

n
Quomodo pot. Eligant q̄ uolē ſi ſathanan n̄ pot eice. nich ēē dūm dicē. ſi aūt ꝑ tece dant a regno ei q̄ diuiſū ſtare n̄ pot.

non poteſt ſtare re
gnum illud. Et
ſ. aliter plus ide.
ſi domus ſuper
ſemetipſam diſp
pugnando.
tiatur. non po
terit illa domus
ſ.
ſtare. Et ſi ſatha
nas conſurrexe
rit in ſemetipſum
diſpertitus ē. et
non poterit ſtare.
ſ. uos dicitis q[uod] a in beelzebub eicio demonia.
ſed finem habet.
Sed nemo [et cetera]. ſ. i. homines a diabolo deceptos.
Nemo uaſa poteſt
fortis ingreſſus
in domum diripe.
ſ. ſ. diabolū.
niſi prius fortem
ſ. compeſcat a ſeductione.
alliget. et tunc

ſ. In domum. Quando... in maligno poſiti... quique ad aduent... ſalua toris qui... paccō i[n] p[r]o ſinc... dictione q[ua] ſeduc...

ſ. Et tunc domum eius. Ereptos a diabolo eccl[esi]e adunauit. et p[er] diſtinctos graduum digni tates ordinauit.

a

Hec est nouationum q[ui] in martyrio lapsis ueniam negat.

domum eius diri
¶ dicitis me in nomine spiritum habere. s[ed]

piet. amen dico
amen dico uobis.

uobis. quoniam omnia
¶ digne penitentibus.

dimittentur filiis
¶ in quolibet peccato.

hominum peccata.

et blasphemie

f

¶ B. Matheus dicit. Qui blasphemauerit in s. s. non dimittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. ubi ostenditur quedam laxari in futuro. quod de minimis intelligendum est. ut de ocioso sermone et cetera quorum in hac uita ueniam promeruit.

e

quibus blasphe
e ¶ i. qui intelligens

mauerint. Qui
operam dei cum negare non possit. ex inuidia esse dicit et

autem blasphe
opera spiritus sancti dicit esse in beelzebub.

mauerit in

spiritum sanctum.
b ¶ hoc contra origenem qui omnibus peccatoribus ueniam

non habet remis
promittit. post iudicium transactis innumeris seculis.

sionem peccato

rum in eternum.

sed reus erit eter
¶ quia in presenti et in futuro deliquit. quia numquam penitet.

ni delicti. Quoniam

dicebant spiritum

e

¶ Hieronimus. Qui autem blasphemauit in s. s. et cetera quia non meretur penitentiam agere ut recipiatur. qui Christum intelligens principem demoniorum esse dicebat. quia numquam soluitur a carcere quoadusque reddat nouissimum quadrantem. ubi nouissimum non soluitur ante finem uite. Quattuor namque partibus fundatur denarius. et in fine uite. ut quod corde credis ore confitearis. et quod confiteris opere compleas. et quod impleueris docere non cesses. aut. Qui ueniam fecerit et docuerit hic magnus uocabitur.

d

¶ Qui assimilat diabolo quod est seculum suum maiestati dei oppugnat. unde sequitur. Quoniam dicebant spiritum inmundum habet.

¶ Quoniam dicebant. Non quia spiritum non est. et quia est sed diuinus est. et diuinus est sed minor est filio. quia hoc non inuidia diabolica sed humana ignorantia. sed quoniam dicebant et cetera.

in mun dum hab[et].

a ſ[cilicet] eo p[re]dicante. ſ[cilicet] ip[s]is videntib[us]

Et ueniunt mater

b ſ[cilicet] no[n] filii marie sep[er] virginis ut mentit[ur] elvidius

eius et fr[atre]s. et so

– [ue]l ioseph ex alia uxore. sic[ut] alii garriunt. sed

rores stantes mi

– cognati d[omi]ni.

serunt ad eum uo

ſ[cilicet] foras

cantes eum. et

ſ[cilicet] in sp[iritu]ali intelligentia

sedebat circa eum

ge[n]s sedebat.

ſ[cilicet] gentiliu[m].

turba et dicunt

ei. Ecce mater

tua et fr[atre]s tui fo

ris querunt te.

Et respon dens eius

ſ[cilicet] nos q[ui] si foris stem[us] n[on] co

dixit. Que e[st] mat[er]

gnoscem[us].

mea et fratres me

i. Et circum spici

ens eos qui in cir

cuitu eius sede

d ¶ Mistice mat[er] [et] so[ror] [et] fr[atre]s. p[o]p[u]l[u]s [iudeorum]

ex q[ui]b[us] xp[istu]s. sec[un]d[u]m [car]

ne. foris stat. [ue]l [in]

sensu. et b[ar]ba i[n] dom[o]

g[e]s i[n] sp[irit]ali mister[io]

foris uolu[n]t uidi[re]

xp[istu]m. q[ui]a sp[irit]ale [in]

telligentia[m] n[on] q[ue]

rentes potius [ad]

carnalia docen[dum]

eu[m] exire cogu[n]t.

c ¶ B. Que e[st] mat[er]. n[on] refutat obseq[ui]u[m] mat[ris]. q[ui]

dic[it] honora patre[m] [et] m[atrem]. s[ed] ostendit se pl[us]

debe[re] pat[er]nis ministeriis. qua[m] mat[er]nis

affectib[us]; id[em] exe[m]plo monstrauit. q[ui] [ue]l uobo

au[tem]. q[ui] amat patre[m]. au[t] m[atrem]. pl[us] q[uam] me. n[on]

e[st] m[e] d[ignus]. nec fr[atre]s i[n]iuriose co[n]tempnit. s[ed] op[us]

sp[irit]uale p[re]fert cognatio[n]i docens meli

ore[m] e[ss]e copula[m] cordiu[m] qua[m] corpo[rum].

Et iterum cepit
Eadem die. in mathe(o)
post superiorem sermonem
continuo subiungitur
in illo die exiens de
domo sedebat secus
mare. .a.

Exiens de domo.
iudeorum domum dicit esse ihesus.
docet ad mare id est ostendit
deseri se ob perfidiam
de iudeorum culpam relictum
iri. et ad gentes sanan
das transiturum. unde
apte premittitur. quia
predicante eo in domo
mater eius et fratres sororesque
steterunt.

bant ait. Ecce
mater mea et
frs mei. qui enim
fecerit volunta
scilicet utrumque sexum fidelium
tem dei hic frater
meus et soror
mea et mater e.
t iterum cepit
ad gentes tumidas et amaras.
docere ad mare.
frequentia populorum ad fidem confluentium.
et con gregata est
ad eum turba mul
et ecclesiam que in mari est [?]
ta. ita ut in naue
infideles quando deus sue gratia visitationis illu
ascen dens sedere
strat. dilectam sibi mansionem consecrat.
in mari. et omis
turba circa mare
hii sunt qui in[?]per ad audiendum verbum dominum venerant. et tamen pietate animi ab amaritudine reproborum tanquam
super terram erat
et docebat illos

hier(onymus)
Ecce mater mea. ut sciamus nos esse fratres eius.
et matrem et si voluntatem patris eius fecerim(us). ut coheredes simus. quia non in sexibus sed
in factis discernit.

Hic frater. Soror et frater credendo mater predicando
deum per predicationem amor christi. quasi ipse christus
in corde auditoris generatur.

hier(onymus)
Cepit docere ad mare in loco in die et auditorem ama
ros. non stabiles. et ideo in parabolis loquitur. ut qui non
intelligant. ab apostolis quos contemnebant
requirentes discerent misterium regni quo
carebant. mare mundus est quo gustatur amaritudo
est. et turbationum fluctibus inquietum. sed a christo domino
eripiuntur predestinati. quia amara dulcificat.
tristitia convertit in gaudium. egritudinem in sa
lutem. in parabolis. Parabola est rerum natura
discrepantium sub aliqua similitudine
facta comparatio. more prudentie sue. ut
qui celestia capere non poterant. per similitudinem terre
na audita percipere potuissent. Parabola grece
similitudo dicitur. quando non que intelligi volumus.
per aliquas comparationes indicamus. in ferreum
aliquem durum et velocem ventis et avibus com
paramus. Idem fit tricesimo. et lx. et c. fructu
id est lege. prophetia. euangelio. qui in ore duorum vel trium
testium misterium regni in monte ostensum.
id est moyses et helie et ibi dominum consistit.
amari secreti sunt. sed non cum domino in navi. quia
non dum celestibus sacramentis que desiderant
imbuti sunt.

in parabolis multa
et dicebat illis in
doctrina sua. Au
i. ſ de ſinu patris in mundum. l
dite. Ecce exiit
de iudea ad gentes. vel a iudeis egressus est
seminans ad semi
in salutem populi tui.
nandum. et dum
seminat. aliud
cecidit circa viam.
et venerunt vo
lucres. et come
derunt illud. Ali
ud vero cecidit
ſ italeuitatem l
supra petrosa ubi
ante obedientis.
non habuit ter
ram multam. et
in ſ q a audito illo ab hominibus delectatur
statim exortum est.
quoniam non ha

n
C Luc. 29 calcatum est. ru.c.c.i. Via mens mea
tu carnalium cogitationum trita. unde semen
perit. unde semen et fructum non affert. et a volu
cribus rapitur. i. a demonibus qui volucres
celi dicuntur. siue quia celestis. et spiritualis nature.
vel quia in aere habitant.

haba[…]

n
ſ. ꝓbitatē ū celesti doctrina
bebat altitudinem
excitati ꝛ ad obediendū regularitē
terre. et qn̄o ex
stiuiti. ſ feruor ꝑsecutionis. o
ortus ē. sol exstu
auit. et eo quod
ſ firmū desidiū. p
non habꝫ radicem
q habui modi auditores ad horā ſmonē
exaruit et aliud
dn̄i audire delectant.
cecidit in spinas.
r. ſ multiplicate diuitie.
ſ sorda diuitiaꝝ cura sollicitata.
et ascenderunt spi q
ſ n̄ pot fructificare ūbū. ſ
ne et suffocaue
ſ ū
runt illud. et
fructum non de
dit. et aliud ceci
ſ fidelē m̄tē. t
dit in terram bo
nam. et dabit fruc
tum ascendentem
et crescentē. et
ſ fructus
afferebat unum

ſ in dieus.
triginta et unum
ſ in uirginib;
sexaginta . et unū
centum . et dicebat .
ſ sig se alta dixisse.
Qui habet aures
ſ intelligat
audiendi audiat .
ſ secretarba.
Et cum eēt singula
ris . interrogauerūt
eum hii autem q
ſ discipli.
cum eo erant . xii .
ſ expone
parabolam et dice
ſ q meū ñ his q foris ē.
bat eis . Vobis da
tum est nos se mi
sterium regnum
ſ q nolt accedere.
dei . Illis autem
ſ in iniuriam meam
qui foris sunt in
parabolis omīa fi
ſ extus
unt . Ut uiden

ſ Nō tm̄ ūba . s; facta . qa ñ potant cape
spālia q̄ meis tegebant.

corde.
tes uideant . et
non uideant . et
audientes audiant .
et non intelligant .
ſ. quasi . non ideo conuertunt . nec remittuntur
Nequando conuer
eis pecc.
tantur et dimit
tantur eis peccata .
ſ. excitat attentionem
et ait illis . Nesci
tis parabolam hanc .
Et quomodo omnes
parabolas cogno
scetis . Qui seminat .
uerbum seminat .
hii sunt qui circa
ſ. singulis.
uiam ubi seminatur
uerbum . et cum
audierint . confe

Differentias ponit eorum qui audiunt uerbum . scilicet autem quidam ut gentiles . qui nec audiunt .

ſ q̄a nulla fide . nullo intellectu . nulla
ſtim uenit ſatha
ł temptande humilitatis c̄a occasiōe perpuit̄ .
nas . et aufert
uerbum quod ſe
minatum ē . in
cordibus eorum .
ſ hii ſt̄ humilitate pbat̄ desideriū gu
Et hii ſunt ſimi
ſtat̄ . ſ ad ūsa impediūt̄ q formidat̄ .
liter qui ſupra
petroſa ſeminan
tur . qui cum au
dierint uerbum
ſtatim cum gau
dio accipiunt il
lud . et non habet
ſ firmā fide .
radicem in ſe . ſed
ſ ad t̄ps credit̄ .
temporales ſunt .
ſ ē
de inde ſtante tri
bulatione et per

ſ. de loco i loco.
ſecutione propt
uerbum. conſte
ſtim ſcandalizan
ſ. q. in diuitiis q. dulcis
tur. et alii qui
curis pungunt q. a p multis indigent
in ſpinis ſeminan
q. p multa poſſident.
tur. hi ſunt qui
uerbum audiunt.
ſ. curę.
et erumpne ſcli.
ſ. 7 appetitus decipiunt eos
et deceptio diuiti
arum. et circa
ſ. adquirendi.
reliqua con cupi
ſcentie intro eun
ſ. ſtrangulant guttur mentis
tes ſuffocant uer
ne bonū deſiderium ad cor tranſire ſinunt.
bum. et ſine fruc
tu efficitur. Et
hi ſunt qui ſu
ſ. fide ē ſcientiā.
pra terram bonam

Quia preceptū ē. Ꝑcepiſti concupiſcens
ſapientiā, ſerua mandata 7 ē. 7 alibi.
Beatus uir q timet dnm. i. m. e. c. n.
hec concupiſcentie bone. q reliqua
concupiſcit aberrat.

seminati sunt. qui audiunt uerbum et suscipiunt. et fructificant. xxx. et unum. lx. et unum. c. Et dicebat illis. Numquid uenit lucerna ut sub modio ponatur. aut sub lecto. Nonne ut super candelabrum ponatur. Non enim est aliquid absconditum. quod non manifestetur. nec factum est occultum.

Hier. Lucerna uerbum dei. modius aut lectus auditor inobedientiae. candelabrum apostoli. quos illuminauit uerbum dei absconditum et occultum. quod palam fit cum a domino retractatur.

B. Modius. uita nostra diuina praescientia mensurata. lectus caro in qua quiescit anima. lucerna uerbum quod illustrat. qui amore praesentis uitae et carnalis illecebrae occultat uerbum dei quasi sub modio. et lecto lucernam operit. quia ei carnis concupiscentias praeponit.

Quasi nolite erubescere euangelium quia nichil occultum modo quod non fiat palam in iudicio cum illuminabit deus abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium. ubi nobis adorlaus illis pena eterna.

… perpetuam beati… omine quia centenari… al eua transfert… dexteram digitali… computatione.

Quasi uobis dati… est nosse misterium regni dei. Ideo … per uos ad mysteria reuelandum. et… carnali timore non abscondatis.

Et uerbo dicet … potentiam ueritati subiecit fuit corpus … tam excelsior appareat doctrina qua per candelabrum lucerna.

ſed ut in palam fi
m ſ intelligendi ubū di.
at. Si quis habet
n ſ n̄ ſe ſubtrahat auditū ad
aures audiendi
fabulas ēūtat.
audiat. Et dice
bat illis. Videte
quid audiatis. In
qua mensura mes
ſ quā ubo q̄ auditis op̄i date. q enī
si fueritis. remi
hr̄ r̄c. additient̄.
tietur vobis. Qui
ſ amore ūbi. ſ ſensū intel
enim habet dabi
ligendi q̄ amat
tur illi. et qui nō
ſ amore. t. ſ naturali ī genio t ltr
habet. etiam quod
ītaȝ exercitio.
habet auferetur
u ſ nulla uē ſapiē dulcedine gaudeb.
abeo. Et dicebat.
h ſ eccl̄a
sic est regnum dei
quemadmodum
ſ filius hōis
si homo iaceat se

Quasi soleret oīa q̄ poteſtis facere. q̄a iqua r̄c. p

In p̄senti ſensus intelligendi. 7 eſſe ex opandi. 7 in futō dona etne retributionis aditientur.

Theor. In qua mensura. 7 enī sedm̄ mensurā fidei unicuiq; diuidit̄ intelligentia misterioȝ. 7 additur et̄ uob dū sa entie. 7 additient̄ uirtutes. Qui enī hr̄ dabit̄ ei. scilic 7 q fidē hr̄. habebit uirtutē. 7 q hr̄ opus ūbi habebit intelligentiā misterii. 7 econ q n̄ hr̄ fidē. deficit uirtute. 7 q n̄ hab 7 op̄ uerbi. eius intelligentia caret. 7 q n̄ intelligit. iā auditū pdidit. ac si n̄ audiſſez.

Theor. Et dicebat. Sēp ēā diuina pternas similitudines monſtrant celestia sacramēta. sic totū euglioȝ corp̄ cstat. 7 regnū dī ē eccl̄a q̄ regit̄ a dō. 7 ipā reg hoīes. 7 uitia calcat. ut centurio h̄ns sub se milites. hō iactans sem̄ filius hoīs ē. sem̄ ūbū uite. corda humana dormitio hoīs mors ē saluatoris exsurgat sem̄ nocte ac die. p̄ somnū x̄. nūs cdentiū. p̄ spa 7 adūsa mag̃ mag̃q; germinant. 7 crescit inope. dū nescit. tropica locutio ē ista. 7 in diuinis creberrima nescit. i. noscere nos fac q̄s fructū ī fine afferat.

G dū dicit q pseuerauerit usq; i f. h. s. e.
Vltro enī tra fructificat. dū uolunta
tē nr̄am ds̄ expectat dicens. suus p
uenire ad uitā. sua mandata. p̄mū
erbā .i. timorē. Vn̄ initiū sapientie
ē timor. d. deinde spica .i. lacrimosā
penitentiā. deīn. p. f. scł caritatē ple
nitudo enī caritas ē. Et cū. s. p. f. s. m.
f. falx ē mors. ł iudiciū q secat oīa.
qm̄ adē messis ē summatio sc̄li. in qua
iustus gaudebit q in lacrimis semi
nauerit.

ſ uerbū. ſ corda.
mentem in terram
ſ moriat.
et dormiat. et ex
ſ aduſis. i
urgat nocte ac
ſ pſpis
die. et semen ger
ſ ī nope.
minet et increscat
ſ nescire fac.
dum nescit ille.
b ſ quia in arbitrio hoīs ē.
Vltro enim terra
fructificat. pri
c ſ timorē
mum herbam. de
d ſ penitentiā.
inde spicam de
ſ caritatē e
inde frumentum
plenum in spica.
et cum se produ
xerit fructus. sta
f ſ mortē ł iudiciū.
tim mittit falcē.
ſ finis sc̄li. g
qm̄ ad est messis.
Et dicebat. cui as

simulabimus re
a ſ pdicatio euglii q duc ad regnū dī. ꝺ qua
gnum dei. Aut
vr. auferet a uob regnū dī. rē.
cui com parabim'
illum. Sicut gra
num sinapis. q
f ſ in corde credentes. ꝉ in mundo.
cum seminatum
fuerit in terram.
m ſ in timore.
minus est omni
bus seminibus
que sunt in ter
ra. Et cum semi
n ſ in caritate
natum fuerit.
ſ primo parua
ascendit. et fit
ſ oīs caro fenū.
maius omnibus
ſ in ecōpassiōs.
oleribus. et facit
ſ pdicatores extra pdicatiōe.
ramos magnos.
nascentes.
ita ut possint

b Seminatu. ꝉ Semina
tū. p eo ſ inca b. ſ o
hoie. ui. ꝉ in agro.
i. in corde suo. b hoē
sensus in. rat ius.
q souens granū p
dicationis humo
re fidi. fac pullu
lare in agro pectori
sui.

d Philosophici disci
plinis. q quanto
aptius crescunt
uiliores fuit. q
sic holera herbarum
c. cadent.

hoc sem. in in copit granū sinapis. q
minimū in timore ē. magnū in caritate. c
q ē maior oībꝫ holeribꝫ. qꝛ dꝰ ē caritas.
et omnis caro fenū. n qꝛ firmus ē. hol'
manducet. ꝛ facit ramos m ē ꝛ copas
sionis. cuius sub ubra q ceeli aialia
delectant habitare.

e Quasi minus. ē ceptibilia pdicans. ꝛ p
mo n crediderunt. qꝛ pdicat hoiem dm. de
in mortuū crucifixū. b eloquentie. ꝛ sapi
entie ē phylosophorꝫ copatū minus ime
nitur.

e Ascendit in arborē q altitudine. ā plitu
dine. annositate trascendit herbarꝫ na
turā alta ē. qꝛ ad celestia sustolit. am
pla qꝛ totū mundū occupauit. anno
sa qꝛ n potest finiri.

ſ. protectione dei. de qua sub umbra illius q.
sub um bra eius a
desideraui sedi. (et)c.
ues celi habitare.
Et talib; multis
parabolis loque
batur eis uerbum.
ſ. Lac potum uob dedi n(on) escam.
pro ut poterant
p ſ. Mos erat palestinor(um)
audire. Sine para
loq. p parabolas.
bola autem non
loquebatur eis.
ſ. a turba. ſ. spiritualib; spiritualia
Seorsum discipulis
dignus intellige(re)
suis disserebat
ſ. aperte.
omnia. Et illis
in illa die. Cum
ſ. ab appropinquante occasu uere solis.
sero esset factum
trans seamus (et) con
tra. Et dimitten
tes turbam assu

Ieron. Illi enim digni erant audire misteria in intimo penetrali sapientie quiete remotis cogitationum tumultib; in solitudine uirtutum permanebant. Sapientia est enim tempore otii.

ſ. q(uia) nullum ... ne turbis ... cet. ſ. q(ua)n(do) ... ſ. in occ(ulto) ... est. In q(ua) aliq(uid) para bole n(on) e(ss)et.

munt eum. ita
ut erat in naui.
et alie naues e
rant cum illo. et
facta est procella
magna uenti. et
fluctus mittebat
in nauem. ita ut
impleretur nauis.
Et erat ipse in pup
pi supra ceruical
dormiens. et ex
citauit eum. et
dicunt ei. magi
ster non ad te per
tinet. quia peri
mus. Et exurgens

B. Alt. Mare scilicet. nauicula crux. q. mundi fluct. transcendimus. et ad litus patrie celestis peruenimus. alie naues q. cum domino fu issent. nec in altum ducte. nec tempestate p tulisse dicuntur. eos signant. q. ita fide dominice crucis imbuti sunt. ut tamquam rudes non tri bulatione pulsati suscepta fidei munitia in pace perfuerunt. et eo q. per tribulationum cre bris procellas adeptis pacis serenitate utuntur. erant enim forsitan naues ille nuper facte. et in portum tantum deducte. uel post maris pericula ad portum reducte.

hier. Puppis tantum est ecclesie in qua dominus dor mit morte corporali. qui numquam dormiet. q. c. i. comminatur uento et mari dicit domino: tu. dominaris p. m. uentus et mare demones et persecutores sunt. quibus dicit. tace. qui compescunt edicta iniquorum regum ut uoluerit. qui non est hominis ut dirigat gressus suos. tranquilli tas magna pax ecclesie post pressuras fluc theorica post actiuam.

B. Discipulis nauigantibus christus obdormiuit. quia fidelibus regni futuri quiete meditanti bus. et sancti spiritus secundo flatu. uel remigio propriorum co natus mundi fluctus post terga iactantibus. sub ito christi passio aduenit. quod ascendente pup pi crucis ut somnum mortis caperet. fluctus blasphemantium demoniacis excitati procellis assurgunt. quibus tamen turbatur eius patientia. sed discipuli turbantur. et tre pidant et periclitantur.

Interlinear and margin glosses:
demonum.
persecutione
in ecclesiam.
hier. pupillus mortuus pellibus uiuos ornatur et fluctus arcet. et ligno solidatur. i. cruce et morte domini ecclesia saluatur.
corporis cum diuinitas sic cap. inclinata
recubuit.
corpulit turbo. ne diuturni
resurrectione dilata omnino periret.
discipuli turbati pre timore resurrectionis quam non curet.
a morte

m

B. Moraliter. Cum signo crucis ibi munitum mundum relinquere disponimus. navem cum ihesu conscendimus. mare intumescere conatur. sed qui non dormit neque dormiet custodiens israel. nobis navigantibus dormit. quia in medios inimicus illis. vel demonum. vel hominum pravorum. vel nostrarum cogitationum impetu. fidei splendor obtenebrescit. spei celsitudo tabescit. amoris flamma frigescit. sed ad gubernatorem recurramus illum sedulo excitemus. qui servit sed imperat ventis. quoniam omnia sedabit. quia portum salutis indulgebit.

q

Mathes. porro homines mirati sunt dicentes. qualis est hic. quia mari et venti obediunt ei. Non dicit discipuli sed alii qui in navi erant mirabantur de eo dubitantes. cum mare et ventus obediret. vel etiam ipsi discipuli recte homines dicti. quia necdum noverant potentiam salvatoris.

per mortem destruxit eum qui habebat mortis imperium

comminatus est

i. diabolo. persecutoribus.

vento. et dixit

i. iudeorum rabiem per resurrectionem repressit.

mari. tace. ob

quod ore per quatiens clamavit. si fi

mutesce. et ces

lius dei est descendat nunc de cruce et cetera.

savit ventus. et

pax ecclesie post persecutiones. vel theorica

facta est tranquil

post actuam.

litas magna. Et

ait illis. Quid

ideo timidi

timidi estis? Nec

quia necdum et cetera.

dum habetis fidem.

Et timuerunt ti

[illegible]

more magno. et

dicebant ad alte

rutrum. Quis

sunt mirabilis.

putas est iste. quia

a et ventus et

mare obediunt ei.

Notandum quod omnis creatura sentit ipsum creatoris. non quod omnia [illegible] ta ut mundum heretici, sed maiestate conditoris nobis insensibilia illi sensibilia.

Quid timidi [illegible] quasi qui presente [illegible] tis. Cum similiter qui post resurrectionem exprobravit incredulitatem et duritiam cordis [illegible] consulti et cetera [illegible] i. o. q. l. [illegible] per christum [illegible] re in gloriam sui [illegible]

t venerunt trans
fretum maris in
regionem gerase
norum et exeun
ti ei de navi . sta
tim occurrit de
b ſ. gg̃s q̄
monumentis hō
demoniis doctrinis illius ydola colit.
in spū inmun
do . qui domici
lium habebat
c s. i. mortuus opibus . sed peccatis .
in monumentis
d s. e fidorum corporalia . f s. legibus
et neq; cathenis
iam quisquam
eum poterat li
gare . Quoniam
sepe com pedib; .
et cathenis vinct[us]

Beda a
F Gerasa urbs arabie transiordanem.
iuncta monti galaat in tribu manasse.
non longe a stagno tyberiadis in quo porci pre
cipitati sunt. Significat gentes quas post resurrectionem suam
dominus missis predicatoribus visitare dignatus est.
Unde et bene gerasa . sive gergesi colonum eiciens.
sive advena appropinquans interpretatur . quia
gentium populus colonum . scilicet diabolum a quo du
incolebatur expulit . et qui erat longe fa
ctus est prope in sanguine christi.
C hier. homo iste est desperatissimus gentium populus
quem invenit apostolus . superbus . elatus . inmundus .
sanguinarius ydolatra . ygnominiosus .
nec lege nature nec divina . nec humano ti
more refrenatus . cum legio nomen est . i. decem milia.
que cadunt a dextram patris quod est christus . hunc grex
porcorum credentium . hi sine respectu miserie
sunt in infernum per impetum in mare mortis
suffocantur . ab his intu fugiunt qui pasce
bant eos . Flagellato reum stulto . sapi
ens prudentior fit .

e
E Compedibus et catheni . graves et dure leges
gentium significantur . quibus peccata in re p. s. co
hibebantur . Ruptis catenis . illuc sceptru
agebatur a demoniis in desertum . quia etiam
transgressis illius legis ad ea scelera
cupiditate raptantur . que iam vulgaris ex
cedant consuetudinem.

dirupiſſet cathe
nas et com pedes
com minuiſſet .
et nemo poterat
eum domare . et
ſ ad iriſis. ſ 7 ypſi.
ſem per nocte ac
ſ in feditate opū.
die in monumen
ſ in faſtu ſupbie
tis . et in monti
ſ ꝑ ubadurissi l
bus erat . clamans
me ifidelitatis. ſ quaī . arreptus
et cecidens ſe la
tarnib; ſeipſos furibundi ecidebāt.
pidibus . Uidens
autem ihm alon
ge . cucurrit et
ad orauit eum .
ſ hic ecē iudōs q dicēt ī beel zebub . e. d.
et clamans uoce
d. credūt 7 etremiſcēt filiū dī.
magna dixit . Quid
michi et tibi ihu

ſ Quid m . 7 t . quaī nich coē nob . h
ecē iudōs q dicēt ī beel zebub . e . d . dōt
7 etremiſcēt filiū dī . et ecē arriū qui
negat filiū dī.

fili dei summi. adiuro te per deum. ne me torqueas. dicebat enim illi. Exi spiritus inmunde ab homine. et interrogabat eum. Quod tibi nomen est? Et dicit ei. legio est nomen mihi. quia multi sumus. Et deprecabatur eum multum. ne se expelleret extra regionem. Erat autem ibi circa montem grex porcorum

p
Ex.a. Magnum tormentum est ei a lesione hominis cessare. et tanto dimittit gravius. quanto possedit diutius.

Beda. r
Et deprecabatur. Lucas. Et rogabant eum ne imperaret illis ut in abyssum irent. Sciebant enim aliquando futurum ut pro adventu eius mitterentur in abyssum. Non futura prodivinantes. sed prophetarum ista dicta recolentes. Videntes quoque gloriam quam mirabantur ad suam tendere timebant dampnationem.

s
Et mittit in gregem porcorum et hoc est. Erat autem et cetera.

B. q
Quod tibi nomen. Non quasi nesciens interrogat. sed ut confessa publica peste quam furens tolerabat virtus curantis gratior appareat. Sed et sacerdotes nostri temporis qui per exorcismum demones eiciunt solent dicere. Exi ab eo spiritus inmunde. Non aliter patientes posse curari. nisi quantum sapere possunt omne quod a demonibus visu vel auditu vel quolibet sensu corporis. aut animi vigilantes. dormientesve tulerunt patienter confiteantur.

Beda. r
Legio et cetera. Significat populum gentilium innumeris ydolatrie cultibus mancipatum. cum ecce multitudinis credentium. cor unum et anima una. Unde in babilonis constructione linguarum unitas per superbiam scissa. In hierusalem per gratiam spiritus sancti linguarum varietas est adunata. et illa confusio. hec visio pacis dicitur. quia ecclesia in plurimis linguis. et gentibus una fides ac pietas toto orbe corde pacificando confirmat. reprobos autem plures secte quam lingue dissociando confundunt.

s Beda. Grex porcorum. Porci significant homines qui vocis et rationis expertes in monte superbie pascuntur. et lutulentis actibus oblectantur. quibus per cultum ydolorum possunt demones dominari. nam nisi quis porci more vixerit. in eum dominus diabolus potestatem non accepit nisi ad probandum. non ad perdendum.

magnus pascens. et
deprecabantur eum spiritus
dicentes. mitte nos in
porcos. ut in eos introe
amus. Et concessit eis
statim ihesus. et exe
scilicet accepta potestate a domino. aliter enim nec porcoribus nocere.
untes spiritus inmun
di introierunt in
porcos. et magno
impetu grex pre
cipitatus est in ma
re ad duo milia.
et suffocati sunt
in mari. Qui autem
pascebant eos. fu
gerunt. et nun
tiauerunt in ci

u
Ut porcorum perditio hominis esset saluti occasio. pastores eorum uidentes statim nuntiant ciuitati.

a
B. Grex precipitatur. Quia iam clarificata ecclesia, et liberato populo gentium a demonum dominatione, in abditis agunt sacrilegos ritus qui credere noluerunt, ceca et profunda curiositate submersi sunt.

b
Quia quidam primates impiorum quamuis christianam legem fugiant, potentiam tamen eius stupendo et mirando per gentes predicant.

x
Beda. Erubescant [illegible]
cheus. sideri [illegible]
sua. et [illegible]
auctore h[illegible]
bestiarum q[illegible]
quem obumb[illegible]
salute duorum [illegible]
porcorum suffoca[illegible]

uitate

uitatem. et in agros.
et egressi sunt ui
dere quid esset facti.
et ueniunt ad ihm
et uident illum
qui a demonio ue
xabatur sedentem
uestitum. et sane
mentis. et timue
runt et narrauer
illis qui uiderant
qualiter factum esset
ei qui demonium
habuerat. et de
porcis. et rogare
eum ceperunt. ut
discederet de finib;

c Sedentem. u. luc. sedentem ad pedes eius. q signo q a peccatis correctus fixa mente intentione uestigia saluatori q secutus.

d Vestitum. Virtutum studio q uesana mente perdidat. Vn filius prodigus ad patrem rediens mox prima stola cum anulo induit. qa quisque u corde p donante xpi gratia pristina iustitie opa de qb; ceciderat cum anulo inuiolate fidei recipere.

Beda e Et timuer. 7c. Multi enim antiqua sua uitate delectati honorare se q pati nolle xana lege dicit qa eam implere n possit amitantes tn fideles ffs a pristina cuersatione sanatum.

f Conscii fragilitatis sue. adhuc infirmi p audi sapientie eius sustinere n ualentes.

hier. f Et rogare eum. 7c. ut petrus exi a me dne. 7c. ne tangat arcam di. ut oza tetigit 7 mortuus est.

eorum.

Cum que ascende
ret navem. cepit il
lum deprecari qui
a demonio vexatus
i. s(cilicet) dissolui et esse cum xpisto
fuerat ut cum eo esset
multo melius est. sed quia manere in
illo. et non admi
carne propter alios necessarium
sit eum. sed ait illi.
Vade in domum tuam
ad tuos. et annun
tia illis quanta ti
bi dominus fecerit.
et misertus est tui.
et abiit. et cepit
predicare in de ca
poli quanta fecisset
ihs. et omnes mira

h

B. Matheus duos. marcus et lucas unum a de
mone curatum dicunt. quia unus eorum et clarioris
nominis. et famosioris. et ideo eius curatio
famosior. attamen qui duo. duas gentes significant de
duobus filiis noe. cum enim noe. iii. filios
genuerit. unus assumptus est in possessio
nem dei. duo uero ydolis dediti.

l

Sicque quisque post remissionem peccatorum et in con
scientiam bonam reddeat et propter aliorum sa
lutem euangelio seruiat. ut post cum xpisto quie
scat. ne dum proprie prope uult iam esse cum xpisto.
negligat predicationis ministerium re
demptioni accomodatum.

tra

Thier. hos sa[...]
mittit domi[...]
suam et potenti[...]
poli. dum ro[...]
ne regno q[...]
iudei. q. et ill[...]
tam pendent[...]
calog.

bantur . Et cū tran
ſcendiſſet in nauim
rurſus trans fretū .
con uenit turba mlt
ta ad illum . et e
rat circa mare . et
b ſ moyſes i legis lator.
uenit quidam de
archi ſinagogis no
mine iairus . et
ſ humiliat ſe
uidens eum proci
ſ carnē x̄ ds pedes i carnatio.
dit ad pedes ihū .
et deprecabatur e
um multum dicēs .
ſ plebſ iudaici
Quoniam filia me
d ſ inde ſpatiōe
a in extremis eſt .
f ſ incarnē.
Ueni impone ma

e
Illuminan̄ ł illu
minat̄ q aliīs uite
pp̄ illuminauit
7 ipſi poſt 7 a ſpū
ſcō illuminat ē.

n
Ideo ad puellā ſanā
dā uadit . a turba cōp
mit̄ . q a uidēs ſalu
tis monita p̄bent
qb; egrā ē ſcientiā
erigeret . noxia car
nalium ppl'oz con
ſuetudine grauā
tus ē.

hier. e
Poſt h iairus uenit ad archiſinagogū
q a cū ītrauit plenitudo gentium tc oīs
iſrl̄ ſ. f. hyair' illuminan' ł illumi
nat' i. iudaicus ppl's ū bra litte depōita
ſpū illuminat' . pcidens ad pedes . i. ad
incarnationē ihū ſe humilians . rogat
p filia . q ſibi uiuit alios uiuere facit.
abraā . 7 moyſes . 7 ſamuel . rogant
p plebe mortua 7 ſeqt' ihc p̄ras eoz.

Beda. a
Cum ſ. f. m. Lucas q a filia unica erat illi
fere annoz xii . 7 h̄ moriebat' . filia archi
ſinagoge . ſynagoga ſola legali īſtitu
tiōe cōpoſita . quaſi unica moyſi nata .
h xii anno i. tp̄e pubtatis appinq̄n
te moriebat' q a nobilit' ꝑphis edu
cata poſtquā ad intelligibiles annos
peruenit . 7 ſpūalē dō ſobolē gnare
debuit . ſubito erroz langore cōſter
nata ſpūales uias deſpabilit' amiſit.

·l
Beda.

Notandum quod puella duodecim annorum et mulier annis xii sanguine fluxa, id est quando hec nata est illa infirmari cepit. una enim pene eademque seculi etate et synagoga in patriarchis nasci, et gentes ceperunt ydolatria fedari.

m
E. B. Pergente domino ad filiam archisinagogi. morbosa mulier preripuit sanitatem. et postea filia suscitata est, quia dispensata est salus humani generis. ut primo aliqui ex Israel. deinde plenitudo gentium. et sic omnis Israel salvus fieret.

o
Medicis: falsis theologis. philosophis. legum secularium doctoribus, qui se utilia vivendi precepta dare promittebant. de moribus quoque quasi hominibus consulendo sermones diis colendos ingerebant. quibus audiendis quanto magis naturalis industrie vires expendebant. tanto minus sanari poterant. sed cum audisset populum iudeorum egrotasse. et verum medicum de celo venisse. cepit languoris sui et sperare. et inquirere remedium.

g
ſ. manum.
num super eam.
Cautus. h Comitantibus.
ut salua sit. et ui
uat. et abiit cum
illo. et sequebatur
eum turba multa.
et co(m)primebant il
lum. Et mulier
que erat in proflu
uio sanguinis an
nis duodecim. et
fuerat multa per
pessa a co(m)pluribus
medicis. et erro
gauerat omnia sua.
nec quicquam pro
fecerat. sed magis

n
Mulier sang[…] naria ad dominu[…] ecclesia est de gen[…] tu gentia carnal[…] delectationib[…] polluta […] de iuū ſeq[…] h dū ē uideli[…] te descendi[…] paratā alius[…] missā salut[…] certa fuerint.

deterius habebat. Cum audisset de ihu. uenit in turba retro et tetigit uestimentum eius. dicebat enim. quia si uestimentum eius tetigero. salua ero. Et confestim siccatus est fons sangui[s. radix eius inmunde cogitationis.]nis eius. et sensit corpore. quod sanata esset a plaga. Et statim cognoscens ihc in semetipso uirtutem. que exierat de eo. et con

Si quis mihi ministrat. me sequatur. Et alibi post dominum deum tuum ambulabis. Et quia dominum presentem in carne non uidit. sed post ad fidei et agnitionis gratiam peruenit. et tactu .i. participatione sacramentorum eius meruit sanari a peccatis. fons quippe sanguinis est origo peccati. primordium inmunde cogitationis. ex quo de peccatum nascitur. Sed dominus non solum opera. sed et uerba mala et cogitationum radicem sacramentis euangelicis quasi suis uestimentis. fontem obscenum sanguinis emundat.

Hier. Septima uirtute suscitatur mortua. sed sextam tangit fimbriam mulier sanguinaria. que cum salute substantiam in medicos inde proficientes prodiderat. Septima die dominus requieuit ab omni opere. quando suscitatur mortua intus. et semiuiua foris cum turbis. fluxus sanguinis sterilitatem facit. Unde ad ecclesiam gentium dicitur. letare sterilis que non paris. retro accedit .i. post resurrectionem fimbriam tangit cimbala et mala punica. que pendent de extremis horis tunice summi sacerdotis. cimbalum confessionem. malum punicum martyrii uoluntatem. et uirtutum candorem significat.

c. iiii

B. Sola fidelis mulier dominum tang(it). que passim comitantis turba co(m)primit. q(ui)a q(ui) diuersis inordinate glomerantium heresib(us) (uel) peruersis morib(us) grauat(ur). so lo fideli ecclesie corde tangit(ur). noli me tangere. n. e. a. a. p. m. q(ui)a ueracit(er) tangere (est) eum equale(m) patri credere.

c. iii

uersus ad turbam

agebat. Quis te

a [s(cilicet)] introgat. ut salus qua(m) mulier credebat

tigit me et uesti

declarata et agnita uirtute fidei mitti

menta mea? Et di

(com)firmaret.

cebant ei discipuli

sui. uidens turbam

c [s(cilicet)] inordinatis.

comprimentem te.

d [s(cilicet)] heresib(us) prauis morib(us).

et dicis. Quis me

e [s(cilicet)] oculi d(omi)ni. s. i. et a. e.

tetigit? Et circum

in p(re)cedentib(us) eorum. iste pauper clamauit et d(omi)n(u)s

spiciebat uidere eam

e eum.

que hoc fecerat. Mu

lier autem timens.

et tremens. sciens

quod factum esset

in se. uenit et pro

cidit ante eum. et

dixit ei omnem

f Ecce q(uo)d tendebat interrogatio. ut mulier. s(cilicet) (con)fiteat(ur) ueritatem diuturne infirmitatis. subite credulitatis. et sanationis. et ita ipsa firmaretur in fide. et aliis preberet exemplum.

uenit et cecidit rosia

ueritatē . Ille autē
ſ. id̄ filia q̄a fi
dixit ei . Filia fides
dei . ſ. n̄ dic̄ fam̄ ⁊ . ideo
tua te saluā fecit .
eni q̄ credidit . iā salua facta ē .
uade in pace . et
ſ. pseuerando ī eadē fide q̄ eni p se
esto sana a plaga
uerauerit . usq; ī f. h̄. s. erit .
tua .

Adhuc eo loquen
te . ueniunt ad ar
chisinagogū dicen
tes . Quia filia tu
a mortua ē . quid
ultra uexas magi
strū . Ihs autē uer
bo quod dicebatur
audito . ait archi
sinagogo . Noli ti
mere . tantum modo

ſ. Archisinagogus
cet̄ ē doctor legis .
de q̄b; fr̄ . c. moysi
sedere scribe ⁊ pha
risei q̄ si crede uo
luerint . ē subiecta
eis sinagoga salua
erit .

Beda . a
Adhuc eo loq̄nte muliere sanata .
mox nuntiat̄ mortua puella q̄ eccl̄a
gentiū a labe uitior ⁊ curata ⁊ ob fidi
meritū filia noīata . ē tunc sinagoga
p fidie leto resoluta . q̄a ī xp̄m n̄ credi
dit . ⁊ inuidit . q̄a ecclām de gentib;
credē doluit . Multi enī hodie statū si
nagoge uidentes . restaurari n̄ posse
credunt . ⁊ pro restauratiōe ei' suppli
candū ēē non estimant . s; q̄ hoīb; ī
possibile ē . dō ē possibilis . ūn sequit̄ .
Ihs autē ūbo quod ⁊ c̄ .

hier. c

Et n̄ admisit. Blasphemi ē 7 irrisorib; n̄ s̄t reuelanda misteria. s; fidelib; q honorent. vn̄ alibi. Iustificata ē sapientia a filiis hoīum.

Lętent̄ oēs q̄ sp̄ant ī dn̄o. 7 ī ętnū exultabīt. 7 h. in eis. hāc letitiā merito ī fidelitatis synagoga amisit. iō int̄ flentes 7 eiulantes mortua iacet. s; dn̄s eā fundit̄ interire n̄ patit̄. vn̄ sequit̄ 7 ingressus.

Eī n̄ ē mortua ħ ī eui᷒ dispositiōe. et aīā recepta uiuit. 7 caro suscitanda quiescit. hinc mos x̄p̄ianis. ut mortui q resurrecturi n̄ dubitant̄. dormientes uocent̄. un̄ nolum᷒ uos ignorare. f. d. d.

credē. et non ad
misit quem quā
sequi se. nisi pe
trum et iacobū.
et iohm̄ fratrem
iacobi. et ueniunt
ad domum archi
sinagogi. et uidet
tumultum. flen
tes. et eiulantes
multum. et in
gressus ait eis.
Quid turbamini
et ploratis. Puel
la non ē mortua
sed dormit. et ir
ridebant eum.

B. cū dn̄s ... aīāq̄ ... morit̄. ... dn̄s ad uit... p̄uidit. ... mortua fuis... et obdormis... in ēgrue dic...

ſ in ſolit⁹
Ipſe uero eiectis
ſ irriſoribꝫ
omnibꝫ aſſumit
ſ q̄ miraculū uenerent
patrem et matrē
puelle . et qui ſe
cum erant . et in
grediuntur ubi
erat puella iacens.
ſ ꝑus mundat man⁹ uidoꝛ . q̄ ſan
et tenens manum
guine plene ſ. alit̄ puella n̄ ſurg̃
puelle . ait illi ta
bithacumi . quod ē
ſ puella ſurge
interpretatum
puella tibi dico
surge . et confe
ſ iuuentus
stim surrexit pu
ſ in bonis opib:
ella . et ambula
bat . erat aūt an
norum duodecim

ſ Turba eicit̄ ut puella ſuſcitet̄ . q̄ ſ ſclariū curarū multitudo a corde eicit̄ . aīa q̄ intus iacet mortua nō ſuſcitat̄ . dū enī ſe ꝑ innūas cogitatioēs ſpargit . ad ꝯſidationē ſui ſe ſe nulla tenus collig̃.

ſ B. Tabiticumi. Inſyro ſermone quē euglista poſuit . n̄ pluse ē . quā puella ſurge . ſ forſitan ad uī dn̄ice iuſſionis exp̄m ddī . ſ addidit . t̄ dico . 7 mag̃ ſenſū loq̄ntis q̄ uerba intimare curauī . ſic ſepe 7 euglistæ 7 apli . cū aliqd testimoniū aſſu munt . mag̃ ſenſū . quā u̇ba ponunt.

hier
Ead puellā dr̄ . tabithacumi . i . puella ſurge . archiſinagogo dr̄ . filia tua mortua ē . Ihs n̄ ē mortua ſꝫ dormit . utrūq; ē mortua ē uob . ſꝫ m̄ dormit . Annoꝛ 7 duodecī erat puella . 7 annis . xii . mulier ꝑ pessa pecca n̄ credentiū appa rent . in initio fidī credentiū . Vn̄ dr̄ . credidit habraā dō . 7 rep̄ . ē . ei . ad .

ſ B. Moralit̄ xp̄s . iii . mortuos ſuſcitat . tria gn̄a aīaꝝ ſig̃ . puellā ſuſcitat ad huc in domo clausā . 7 aīam ē ſenſū . tantū n̄ actū delectatioī male prebentē . Iuuenē reſuſcitat iā extra portā elatū . i . peccatorē . q ē ſenſū iā ꝑ dux ad actū . Suſcitat 7 lazarū iā fetentē . longa ꝯſuetudine peccandi aīam male olentē . 7 alios fama cor rūpentē . puellā paucis ⁊ eloqt̄ . q a eā facile reſuſcitat . quā 7 mortuā ne gat . 7 aīam similē cito ſuſcitari de

monstrat. Iuuenem pluribus corrobo
rat. cum dicit tibi dico. s. quia tales animę aliquan
difficilius reuiuiscunt. Ad monumentum
Lazari fremit. turbatur. lacrimatur.
magna uoce clamat Lazare ueni
foras. similiter longa consuetudine
pressus uix. et quasi cum labore susci
tatur. notandum quoque quia publica noxa
publico eget remedio. Leuia autem et
secreta. possunt deleri penitentia leuiq;
secreta. Puella in domo iacens paucis
arbitris surgit. et eis precepit. ut nemi
ni dicant. Iuuenis extra portam turba
multa comitante. et uidente. Laza
rus de monumento uocatur. intantum inno
tuit. ut propter hoc turbe cum palmis domino
occurrerent. et multi abirent ex iu
deis et crederent in Ihesum. Quatriduanum mor
tuum discipulo nuntiante audiuit.
sed qui uiui quia pro eo peccarent defuerunt.
dimitte inquit mortuos sepelire
mortuos suos.

et obstupuerunt
stupore maximo.
et precepit illis
uehementer. ut
nemo id sciret. et
iussit illi dari man
ducare.

[E]t egressus inde
s. nazareth in qua nutritus
abiit in patriam
suam. et sequeban
tur illum discipu
li sui. et sabbato
s. male celebrat sabbatum qui u. a. b. o.
facto. cepit in sina
s. ut pluribus proficiat.
goga docere. et
multi audientes a
s. mira ciuitas. in factis et dictis christum
mirabantur in doc
cognoscere possunt. ob solam generis notitiam contempnunt
trina eius dicentes.

Un[de] huic hec omnīa.

doctrina

Et que ē sapientia

que data ē illi uir

s. sanitates *s. miracula*

tutes tales que p[er]

manus eius effici

untur. Nonne iste

est faber filius ma

s. cognat[us]

rie fr[ater] iacobi. et io

seph. et iude sy

monis. Nonne et

sorores eius hic

nobis cum sunt. et

hac de causa

scandalizabantur

s. ihc

in illo. Et dicebat

s. ut ostendat nobis tanta

eis ihs. Quia non ē

tali animus deus...

p[ro]pheta sine honore

nisi in pat[ri]a sua

---

s. faber. Qui operatur igni et spiritu. Unde ipse baptizabit uos in spiritu et igni. faber est qui fabricator est auroram et s[olem].

Hier. filius fabri uocatur. et hic mistice. s[cilicet] fabri qui fabricator est auroram et solem. ecclesiam primam et sequentem. in qua et figura mulier et puella sanantur.

Commutatur sepe uilitas originum. ut qui se filius ysai. Sed humilia dominus respicit. et alta a longe cognoscit.

s. propter natale est ciuescunt; sepe in uidendo quam non operantur; in sanctitatem quam uident recordantur.

et in cognatione su
a. et in domo sua.
s. ne ciues incredulos p eius cōtempnarent faciens uirtutes
Et non poterat uir
tutē ullam facere
nisi paucos infir
mos impositis ma
nib; curauit. et
mirabatur ꝓp̄t in
credulitate illoꝝ.
[E]t circuibat
castella in circuitu
dicens. et conuo
cauit duodecim. et
cepit mittere eos
a s. caritate concordes.
binos. et dabat ill[is]
potestatem sp̄u ū
inmundoꝝ. et p̄

multas. l. q. ai[...] sua despiciēt [...] signa ibi fac[...] nit excusab[...] sunt. maior [...] i gentib; o[...] facit. n̄ tam [...] poꝝ sanatio[...] aīaꝝ.

beda c
Mittunt̄. xii. ap̄li. 7 dat̄ eis potestas. p̄cepta docendi. ut cōmitteret̄ ubi ū simul 7 factū. 7 cū ꝑmissis inuisibilib; uirtutes miscebant̄. 7 sic cū ungēt egros oleo. infirmitatē fidei uirtute corroborant.

b
Benignus dn̄s. 7 magist̄ n̄ inuidet seruis. 7 discip̄lis potestatē suā. s. ipse sua potestate ag̃. illi siq̄d agē suā infirmitatē. 7 dn̄i uirtutem cfitent̄. dicentes in nōie ih̄u surge 7 ambula.

d

cepit eis nequid
tollerent in uia.
f s. potestatem uiuendi de
nisi uirga tantum.
euangelio. s. non secum.
non peram. non
h s. delitias i s. occulta sapientia.
panem. neque zona
es sed calciatos san
dalíís et ne indu
erentur duabus tu
nicis. Et dicebat
m s. alienum est apostolis dicere per domos
eis. Quocumque
cursitare et hospitii iura permutare.
introieritis in do
mum ibi manete.
donec exeatis inde.
Et quicumque non re
ceperint uos. nec
audierint uos. exe

d Ne quid. Tanta sit in deo fiducia ut nichil sibi de crastino certissime sciat. ne dum sibi prouidet temporalia aliis minus prouideat eterna.

l Ne induerentur duabus tunicis. q. e. simpliciter ambulent. non dupliciter.

c Beda. Matheus et Lucas memorant dominum discipulis dixisse. ut nec uirgam ferrent. marcus neque tollerent nisi uirgam tantum. sed illi realiter uirgam acceperunt. marcus per uirgam potestatem accipiendi necessaria a subditis intelligit.

n Sed calciatos sandaliis. ut pes neque tectus sit neque nudus ad terram. i. nec euangelium occultetur. nec terrenis commodis innitatur.

l Ne alia induti. aliam seruent in futurum non quod tunica una in locis glacialibus contenti esse debeamus.

n

Pulu(er)is excussio de pedib(us) i(n) testimo
niu(m) laboris sui. q(uo)d i(n)gressi s(un)t ciuitate(m).
q(ue) p(re)dicatio. usq(ue) ad illos p(er)uenerit.
t(er) q(uo)d nich(il) ab eis acceperant. t(er) ad uictu(m)
necessariu(m). t(er) q(uo)d euug(e)l(iu)m spreuerunt.

un tes inde excuti

te de puluerem de

pedib(us) u(est)ris in te

stimonium illis.

o ſ accepta potestate. (et) auditis p(re)ceptis

Et exeuntes predi

ad d(omi)no ſ q(uo)d e(st) p(ri)ma uia

cabant ut peniten

salutis.

tia(m) agerent. et de

p

Iacob(us) dic(it). Infirmat(ur) q(ui)s in uobis
inducat p(res)b(ite)ros eccl(esi)e. (et) orent sup(er) eu(m)
unguentes eu(m) oleo. (et)c(etera). un(de) patet ab
ap(osto)lis. h(un)c more(m) e(ss)e traditu(m). ut ener
guminni t(er) alii egroti. unguant(ur)
oleo a pontifice c(on)secrato.

monia multa eiti

ebant. et ungebat

oleo multos egros.

ſ sic

et sanabantur.

d

a ſ quia tot signa faciebat

Et audiuit hero

des rex. manifestu(m)

b ſ n(on) e(st) fas lucerna(m) abscondere sub

enim factum e(st) no

modio

men eius. et di

cebat. quia Ioh(anne)s

Et b. Mira(cu)l(u)c(um) d(omi)ni i(n) iudicia iudeo(rum) (et)
Ioh(ann)is de quo dictu(m) e(st). q(ui)a nullu(m) signu(m)
fecit potuiss(e) resurge(re). nullo ate
stante eo(rum). (et) h(un)c signis (et) uirtutib(us)
app(ro)batu(m). cuius morte(m) elem(en)ta tre
muere. resurrectione(m). (et) ascensione(m)
angl(i) (et) ap(osto)li uiri (et) femine p(re)dicaue
r(un)t. n(on) resurrexisse. sed sublatu(m) e(ss)e
furti crede(re) maluer(un)t.

baptista resurrexit

h s. iterum a mortuis re

a mortuis propterea uir

surrexit. per uirtutem, ex ipsa se prenuntiat.

s. bene senciunt

tutes in illo operan

de resurrectione. quia s. maioris potentie

tur. alii autem di

s. fuit sanctus post resurrectionem.

cebant quia elias

est. alii uero dicebant quia propheta

s. nondum prophetauit.

est. quasi unus ex prophetis. Quo audito

s. pellatius   s. interrogatiua

herodes ait. quem

tio uel affirmatiua uel dubitatiua.

ego decollaui iohannem hic a mortuis resurrexit.

Ipse enim herodes misit ac tenuit iohannem. et uinxit eum in carcere

Beda.

Vetus hystoria narrat phylippum herodis maioris fuisse filium. et fratrem herodis sub quo passus est dominus et duxisse uxorem herodiadem filiam arethe. et postea aretham ortis simultatibus filiam suam tulisse et herodi inimico phylippi in dolorem ipsius nuptiis copulasse. egesippus tamen longe aliter dicit. eam herodiadem fuisse sororem agrippe filii aristoboli. quam herodes hospitatus in domo eius dum romam tenderet diligens. in reditu suo eam acceperit.

acp͞t herodiadem uxo

s tetrache yturee et traconi

rem philippi fr͞is

tidis regionis.

sui. quia duxerat

eam. dicebat enī

iohs herodi. Non

licet tibi habere

adhuc uiuentis

uxorem fr͞is tui.

herodias autem

in sidiabatur illi.

et uolebat occide

re eum. nec po

s ido

terat. herodes enī

metuebat iohm.

Sciens enī uirum

iustum et scm.

et custodiebat eū

et audito eo multa

B. Quia uenerat in spū et u. h. hero arguit et herodiade. sicut helias achab et iezabel. malens apud ge... placere quam in memoria ... ceptu dī.

faciebat

faciebat. et libenter
eum audiebat. Et
cum dies oportu
nus accidisset. he
rodes natali suo
cenam fecit prin
cipibus et tribu
nis. et primis ga
lilee. Cumque in
troisset filia ip
sius herodiadis.
et saltasset. et pla
cuisset herodi. si
mulque recumben
tibus. Rex ait
puelle. Pete a
me quod vis. et da

Soli herodes et pharao leguntur natalis
sui diem celebrasse. et uterque sollempnitatem
sanguine fedasse. Sed herodes tanto
nequius. quanto sanctum et ueritatis do
ctorem et regis celestis preconem occidit.
et prouoto saltatricis. caput occisi ante con
uiuas inferre non puduit. peccantem
autem eunuchum pharao occidit. utriusque
exemplo melius est et utilius nobis diem
mortis semper commemorando timere.
quam diem natiuitatis luxuriando
celebrare. homo enim ad laborem nascitur.
et sancti per mortem transeunt ad requiem.

Non excusatur periurium. Ideo enim for
te iurauit. ut occasionem inueniret
occidendi. et si illa patris aut matris
interitum postulasset. non utique concessisset
herodes.

bo tibi et iuravit illi.
quia quidquid peti
eris dabo tibi. licet
dimidium regni mei.
Que cum exisset. di
xit matri sue. Quid
petam? Et illa dixit.
[s. dignum saltatione sanguinis premium.]
Caput iohannis baptiste.
Cum que introisset sta
tim cum festinatione
ad regem petivit di
cens. Volo ut pro
tinus des michi in
disco. caput iohannis
[a. s. opinione inter-]
baptiste. Et contri
[c. s. vult ostendere se]
status est rex propter
[sceleris sui esse conscientes ut in luxurio-]
[so convivio cruente epule defendentur.]
ius iurandum. et propter

bi[blio]g[ra]phus. [e]
Caput legis quod est christus a corpore absciditur proprio. id est a iudaico populo et datur puelle de gentibus. id est romane ecclesie. et puella dat matri sue adultere. id est synagoge in fine credi ture. corpus iohannis sepelitur. caput in disco locatur. littera humana tegitur. spiritus in altari honoratur ac sumitur.

f. Beda.
Iohannes capite minoratur. et famailius quia christus a populo credebatur. minorari ostendi tur. christus in cruce exaltatur. qui a quibusdam propheta tantum credebatur. deus et dominus prophetarum cognitus est. Unde ipse iohannes qui eum quem oportebat minui. cum dies incipiunt decrescere natus est. christus autem qui lux mundi est. cum incipiunt cre scere dies.

a. Timebat ne hero des aliquid respi sceret quod fratrem ami fieri iohanne mone te.

b. Consuetudo scrip turarum more historici flat est iuxta sensum tori opinione. sic et ioseph ab ipsa quoque maria di patrem ihesu. sic con tristatus herodes qui a his discumbentibus putabant. dissimulator mentis sue et tristitiam proferebat in facie. letitiam celabat in mente. scelus iuramento excusabat. ut sub occasione pietatis impius fieret.

ſimul diſcũbentes.
noluit eam contri
ſtari. ſet miſſo ſpi
culatore. precepit
afferri. capud eius
[ſ in altari]
in diſco. 7 decollauit
eum in carcere. et
[ſ xpm]
attulit capud eius
[ſ legis.]
in diſco. et dedit il
[ſ eccl'e degentib;]
lud puelle. et pu
[ſ ſinagoge.]
ella dedit matri ſue.
Quo audito diſcipli
eius uenerunt. et
[ſ littãm]
tulerunt corpus
eius et poſuerunt
in monumẽtum.
T con uenientes

Beda.
Ioſephus narrat iohem uinctũ ĩca
ſtellũ maceruntã adductũ ibiq; trũ
catũ. ecclaſtica narrat iſtoria in ſe
baſte urbe paleſtine q̃ dicta ẽ quon
dã ſamaria tpr̃ uõ iuliani paganos
inuidentes xpianis. q̃ ſepulchrũ ei'.
ſollicite frequentabant. monumẽ
tũ inuaſiſſe. 7 oſſa pcapos diſpſiſſe.
7 rurſus collecta igni ẽcremaſſe.
ac denuõ p agros ſparſiſſe. affuiſſe
tñ ibide iheroſolimis monachos.
q inmixti paganis oſſa legentib;
maximã eo7 partẽ congregauer'.
7 ad phylippũ hieroſolimã detuler'.
et ille miſerit ea anathaſio alexan
drię urbis epõ. 7 ibi p̃ea ſuata. teo
phylus iubente theodoſio oĩb; fani
gentiũ deſtructis. expurgato a ſor
dib; tẽplo ſerapis. ibidẽ poſuit. 7
baſilicã in honorẽ ſcĩ iohis conſe
crauit.

ſ hier. Et cõuenientes 7c. ad locũ unũ
exeunt flumina reuẽtunt'. dõ ſẽp gr̃as
referunt ſupbis q̃ acceper'.

Venite seorsum etc. Seorsum ducit quos elegit, ut inter male viventes mala non attendant, ut Loth in Sodomis, et Iob in terra Hus, et Abdias in domo Achab. Et ait, et ait illis. Venite seorsum in desertum locum et requiescite pusillum, ut aves in ramis sinapis. Pusilla enim requies sanctis, longus labor. Sed precipit eis ut requiescant a laboribus suis.

Hier. Erant enim in archa Noe animalia que intus erant foras mittebant, et que foris erant intus erumpebant. Sic in ecclesia Iudas discessit, latro accessit. Quamdiu recedit a fide, nec ecclesie requies est sine merore. Rachel plorans filios suos noluit consolari. Non est convivium in quo bibitur novum vinum, sed cum cantabitur canticum novum in celo novo et terra nova ab hominibus novis, cum quinque panibus et duobus piscibus quinque milia hominum in vespere pascentur, cum xii cophini octava virtute fragmentis pleni colligentur, cum sedebunt super thronos xii iudicantes xii tribus Israel, que sunt fragmenta Abraham, Ysaac et Iacob, quorum reliquie salve fient, quando facie ad faciem videbimus que in lege Moysi et prophetis et psalmis de Christo legimus. Unde post iiii vigilias noctis compescit Ihesus timorem maris, ambulans super illud, et dicit: Confidite, ego sum, quia videbimus sicuti est, et tunc cessabit ventus et procella, Ihesu sedente, id est regnante in mari, quod est universalis ecclesia.

(scilicet tunc ad fontem) apostoli ad Ihesum renuntiaverunt (scilicet gratias agentes) illi omnia que egerant et docuerant. Et ait illis. (scilicet ne mali essent ...) Venite seorsum in desertum locum (scilicet brevis requies sanctis, labor longus) et requiescite pusillum (scilicet oportunum discipulis quiescere). Erant enim (scilicet latro) qui veniebant et (scilicet iudas) (scilicet felix studium discentium) redibant multi et (scilicet felix labor docentium) nec manducandi spatium (scilicet quia non est convivium hic) habebant. Et ascendentes in navem (scilicet non solum discipuli venerunt cum domino) abierunt (ut Mattheus dicit) in desertum locum (scilicet signis non abscon...) seorsum. Et viderunt (dicitur quod semper lucet) eos abeuntes

Non solum que ipsi egerant et docuerant apostoli domino renuntiant, sed etiam que Iohannes eis docentibus passus sit, vel sunt... de Iohannis discipulis, sic Mattheus scribit... unde sequitur: et ait illis.

Non sola requietionis causa ... in mistice significatione relicta Iudea ... sibi prophetice ... non credendo ... lerat in deserto ecclesie que virum non habuerat ... ria quam panis et piscium epulis languentis ... enim predicationis que apud Iudeos ... dente et cedu... diu gravi ... latione ... requie ad ... degentibus gratia fidei collata.

B. Petendo solitudinem fidei ... explorat, et ... tam digna mer... de remunerat...

turbe autem non iumentis non vehiculis sed proprio labore pedum iter deserti arripuit et salutis desiderium ostendit. Rursus ipse excipiendo fatigatos, docendo inscios, sanando egrotos, recreando ieiunos, quantum devotione credentium delectetur insinuat.

tes. cognouerunt
multi. et pede
stres de omnib; ci
uitatibus cucurre
runt illuc. et p̄
uenerunt eos. Et
exiens uidit turbam
multam ihc. et
misertus ē super
eos. quia erant
sicut oues non ha
bentes pastorem.
et cepit docere eos
multa. Et cum
iam hora multa
fieret. accessert
discipuli eius di

c

Et pedes. Nota q̄
n̄ in aliā maris
ripā. siue iorda
nis nauigio p
uenerīt. s; t̄nsito
aliquo freto. t
stagno. p̄ximos
eiusdē regionis
locos adierīt. q̄
etiā pedestres
indigene p̄ueni
re potuerīt.

e

Et exiens. x̄p̄s deserta gentiū petente mul
te fideliū caterue relictis menib; p̄sce
cuerī sinionis. neglectoq; uarior
dogmatū p̄sidio sequuntur. 7 cū p̄mū
notus in iudea d̄s tē exaltatus ē sup celos
7 sup oēm t̄rā glā eius.

f

Et misert. 7c. quō misert sit ma
thS plenius dic. h̄ m̄ misertus ē eas.
7 curauit languidos eorū. h̄ ē eni
paup̄ū. 7 n̄ habentiū pastorē ue
racē misereri. 7 uiā ueritatis ap̄i
re. 7 languidos curare. 7 ieiunos
reficiendo ad laudē sup̄ne largi
tatis aīare. q̄ sequentia eū fecisse
declarant.

g

Vespa: uīi luc. dies aūt cepat decli
nare. die declinata saluator t̄bā re
ficit. q̄ a fine sc̄li appropinquante
t cū sol iustitie p̄ nob occubuit ad
uitina spūal' inedie fame sumꝰ liberati.

centes. deſertus ē
locus hic. et iam
hora p̄terit. Dimit
te illos ut euntes
in proximas uillas
uillas. ⁊ uicos. e
mant ſibi cibos.
quos manducent.
Et reſpondens ait
ſ quā ūm oſtruāt.
eis. date illis uos
manducare. Et di
xerunt ei. Euntes
emamus denariis
ducentis panes et
dabimus mandu
care. ⁊ dicit eis.
Quot panes habetis.

h
Date ill' uos m. p̄uocat aptos ad fra
ctionē panis. ut illis ſe n̄ habere te
ſtantib; magnitudo ſigni ī noteſce
ret. ⁊ īſinuans qa cottidie p eos ieiu
na corda nr̄a ſt̄ paſcenda cū eor ⁊ exē
plis. t' ūba ad amanda celeſtia ſuſci
tamur.

aug. Quinque panes. v. mosayce leg[is] libri q[ui]b[us] diuine eternitati cognitio. mundi c[re]atio. cur[su]s [et] labentis
s[e]c[u]li. [et] u[er]a d[e]o s[er]uiendi legio humano gen[er]i innotuit. duo pisces. psalmi [et] p[ro]ph[et]e q[ui] eruditu[m] legi d[e]i p[o]p[u]l[u]m
de p[ro]missione d[omi]nice i[n]carnationis noue gr[ati]e dulcedine pascebant uet[er]is i[n]strume[n]ti series co[m]p[re]hendit. --

Ite et uidete. et cu[m]
cognouissent. dic[u]nt.
s[cilicet] libri moysi. s[cilicet] p[ro]ph[et]as [et] psalmos.
Quinq[ue]. [et] duos pi
sces. et p[re]cepit illis.
ut accu[m]be[re] facerent
s[cilicet] diuersos ordines.
om[ne]s sec[un]d[u]m contub
s[cilicet] c[on]tinentie carnis
nia sup[er] uiride fe
num. et discubue
runt in partes p[er]
s[cilicet] p[er]fecti reg[n]e m[i]l[i]
centenos. et per
s[cilicet] requiem.
quinquagenos. et
acceptis quinq[ue] pa
nibus et duobus
s[cilicet] sursu[m] c[or]de dirigen
piscibus intuens
da atte[n]tionem m[en]tis ad luce[m] scientie ad q[ua]
in celum. benedixit
rendam.
et fregit panes et
s[cilicet] q[uod] sunt dispensatores ibi.
dedit discipulis suis.

s[cilicet] alii quinquagenum. alii centenum. q[ui]a p[er] req[ui]ete[m] a malo o
p[er]e ut p[ec]ca[ta] [et] sit re
quiesc... gesimi[ter].
s[cilicet] secretiora mist[er]ia q[uae] rudes cape[re] ne
queu[n]t p[er]fectiores di
ligunt. ad q[uo]r[um] n[umer]a
p[ro]p[h]. xii. ap[osto]li. [et]
p[er] ip[s]os seq[ue]ntes
doctore[s] figura[n]tur fori[s]
despecti. i[n]t[us] salutari
abi reliq[ui]e ad clenda
humiliu[m] corda cu
mulati.
s[cilicet] et accepti. v. p[anes]. No
ua cibaria e[ss]e[n]t q[ui]a i[n]car
natio[n]e aliq[ui] q[uae] scripta
erant p[re]dicat. s[cilicet] lege[m]
[et] p[ro]ph[et]as mist[er]ii gra
uida e[ss]e demo[n]strat.
s[cilicet] fregit panes [et] aperit illas ponendo [et] distribu--
--it discipulis. q[ui]a sacram[en]ta s[an]c[t]is doctorib[us] q[ui] h[a]b[en]t toto orbe
p[re]dicent patefecit.

-- u[er]u[m] oportebat i[m]pleri o[mn]ia q[uae] scripta s[un]t in
lege [et] p[ro]ph[et]is [et] psalmis de me. [et] tu[n]c appe
ruit eis sensum ut intelligerent scriptura[s]
[et] intellectas fidelit[er] auditorib[us] trade
rent. qua[m] benedicens ap[osto]licis panib[us]
[et] piscib[us]. [et] eos in m[en]te suauitatis dono
multiplicans t[ri]bus disp[er]tiri cepit. et
bene sec[un]d[u]m ioh[ann]em ordeacii d[icu]nt[ur] q[ui]a cib[us]
e[st] iumentor[um] maxime rusticor[um]. s[cilicet] no[n]d[um]q[ue]
i[n]cipientib[us] auditorib[us] asp[er]iora. [et] quasi
grossiora s[unt] co[m]mittenda p[re]cepta. a[ni]malis --
B. Sec[un]d[u]m. c. s[cilicet] u. di[uisi]
fidi[s] discubitis distin
ctu ordine[m] eccl[esi]ar[um]
q[ui]a catholica s[un]t
faciu[n]t p[er] q[ui]nq[ua]genos
[et] centenos. p[er] l. iu
bilei req[ui]es. q[u]inqua
genarius aut[em] di[ci]t[ur]
e[st] bis. c. fac[it]. [et] id[e]o
q[u]e[m]tis p[er]fectione[m]
sig[nificat]. s[cilicet] corporis et
m[en]tis. q[u]e[m] in q[ui]eta
abactib[us] p[ra]uis. re
q[ui]e[m] h[abe]t corp[or]is. q[uam] [ue]
a cogitationib[us] [et] p[er]
u[er]sis. req[ui]e[m] h[abe]t m[en]tis.
-- ho[mo] n[on] p[er]cipit. ea q[uae] s[un]t
sp[iritu]s d[e]i. [et] id[e]o d[omi]n[u]s cau
t[e] p[ro]uid[e]q[ue]. plurib[us] donati
buens [et] s[em]p[er] ad p[er]fe
ctiora p[ro]uocan[s]. p[ro]ximo.
v. panib[us]. v. milia.
Sec[un]d[u]m. vii. panib[us].
. iiii. milia ho[m]i[n]um.
t[ra]ns discipulis sue
carnis [et] sangui
nis misteria credi
dit. ad ultimu[m] ma
gno munere dat[ur]
lectis accedant [et]
bibant. s[ci]l[icet] p[ro]missa.
sua. i. r. suo.
bene aut[em] sup[er] uiride fenu[m]. q[ui]a o[mn]is caro
fenu[m]. [et] hii sup[er] uiride fenu[m] discuben
tes. d[e]i pascunt[ur] alim[en]tis q[ui] p[er] p[re]m[en]t[a] c[on]ti
nentie studiu[m]. calcatis illecebris car
nis. audiendis i[m]plendis q[ue] u[er]bis d[e]i o
p[er]a i[m]pendu[n]t.

a

Et manducauer. Notandum quod hoc primum miraculum iohs scripturus primi sit. quod proximum eet pasce. matths et marc h in interfecto iohe continuo ee factum dicit. Unde colligitur iohem imminente pascha fuisse decollatum. et alio sequente pascha dnm crucifixum.

b

Incepit enim seruilia gerunt opera. sed ille eos panis fragmentis inpleuit. qui firma mundi infortia confundet elegit.

f

Et statim coegit. Exemplum dat nobis. ut in bonis que agunt humani fauoris retributionem uitent. ne nos operatio intuitu ad concupiscentiam flectat temporalium. quod dominus nobis insinuat. cum hi qui uiderunt eum admirabantur regem eum facere uellent. fugit in montem orare. quia suis crucifixoribus propter occurrit. id est passionem ad aduersa tolleranda. cum ta abundantia. si arriserit declinanda. et ne nos fluat emolliendo decipiat crebris precibus a domino inplorent.

(apparuerunt.)

ut ponerent ante eos. et duos pisces. et diuisit omnibus. Et manducauerunt omnes. et saturati sunt. Et sustulerunt reliquias fragmentorum duodecim cophinos plenos et de piscibus. Erant enim qui manducauerunt quinque

-lunt. quia necesse est uitale adhuc legalibus preceptis istru

milia uirorum.

-nuntiant. et .iiii. milia. sed et .vii. panibus

Et statim coegit

-mes. et spiritali gratia uitam erudiuntur.

discipulos suos a scendere nauem. ut precederent eum

c

Septem .v. seniorum hi dominum sectantur eos qui scilicet in adhuc habitu positi quinque sensibus qui possident bene uti nouerunt recte .v. panibus. quia aut in eodem refecti hi ecce

capere fecerunt subli

d

Quia sic iohs pro refectionem stati enumerat uer in eum in tapere

Bethſaida ē ī galilea ciuitas andreę petrī ⁊ phylippi iuxta ſtagnū geneſareth. ſ; marc̄ dic̄. ꝑacta refectiōe ueniſſe trans fretū ad bethſaida. lucā. q' ī locis bethſaide factū fuerit miraculū. ait enī aſſūptis illis ſeceſſit ſeorſū ī locū deſertū q' ē bethſ. Quod cū cognouiſſ;. turbe ſecute ſūt illū. ⁊ excepit illos. ⁊ c̄. uſq; ad illā refectioēm. ſ; forſitan lucas deſertū locū q' ē bethſ. ñ ipſius uicina ciuitatis dicit. ſ; loca deſerta ad eā ptinentis. Marcus enī dicit aꝑte ut ꝑcederent eū ad bethſ. ī ipſius fines ciuitatis notat. Luc̄ ū q' ñ dic̄ in deſertū locū q' ē bethſ. ſ; q' ē bethſaide. forte ñ ipſam ciuitatē. ſ; locū deſertū ad ipſam ptinentē. intelligi uoluit. Johs dic̄ turbas manducaſſe panē iuxta tyberiadē. ⁊ aſcendentes nauē. diſcipl'os ueniſſe trans mare in capharnaū. q' ambe ſ' ciuitates ī galilea iuxta ſtagnū geneſareth. q' ē etiā tyberiadis a tyberiade ciuitate uocatur.

trans fretū a beth ſaida dū ipſe dimitteret pp̄lm. et dimiſiſſet eos abiit ſ. ipſe obſecrat. ſ ꝑ me ī petrat. in monte orare.

Et cum ſero eēt ſ. ic. factū. erat nauis in medio mari. et ipſe ſolus in terra. b ſ. pietatis reſpectu. ſ. corroborat. et uidens eos laborantes in remigando. erat enī c ſ. flat demonū. uentus contrarius eis. ⁊ circa quartā uigiliam noctis ſ. corp' men oī picula mundi. uenit ad eos. ambulans ſup mare.

Beda. h Abiit ī monte orare. q' bene orat. q' ōmī orandū q' ēt. a terenī ad ſupiora ꝑgrediens ī ſtudiū ēcū rie ſublimioris aſcendit. q' de diuinis ā ū honore ſcti. aū ꝯ morte inimici orat. ī imo iacens. ules ad dnm̄ ꝑces mittit. orat autē dīs ī ipſe ſ; ꝑ me. nīs ſ' oīa poſuerit pat. ī manū filii. filius tn̄ ū formā hoīs īplerer. obſecrat patrē ꝑ nob. q' a aduocat' ē. debet ꝑ meis ī tuem te peccatis. ñ q' ſ' ſū firmis. obſecrat. ſ; q' uaī pūi ī petrat. oīa que uult poteſt. q' a aduocat' ⁊ iudex ē. alterm pietatis offitiū, alterm poteſtatis ī ſigne.

a Sic eccla ī fluctib; ſeclī tendens ad litus patrie cęleſtis. q' a aliq' ñ oīno uidet eccla ī ꝑiculis deruiſſe. uī ūq' d. receſſiſti. l. ē. ſ; q' a differt auxiliū ñ aufert ſubſidiū.

d Et circa q'rtā. Statione' uigilie militares. horaꝝ ſpatio diuidunt. ꝑ iter ſ' eos. tota nocte laboraſſe. ⁊ diluculo appropinquante auxiliū habuiſſe. q' a cū ꝑ ſiluris obſita humana fragilitas paruitatē uirtuti ſuaꝝ ꝯſideraret. incluſiſſe n tenebras anguſtiaꝝ. ut æſtus hoſtiū ī ſurgentiū cernit. cū ū tm̄ ē ad ſupni ꝑſidiū lum. ⁊ ad ꝑpetue retributioīs bona erigit. quaſi int ūbras noctis repente ortū luciferi ꝯſpic. q' dic̄ ꝑximū. i. xp̄m nuntiet. lucifer nāq; .iii. horas noctis. i. totā uigiliā matutinā illuminate dr̄.

e

ſ adhorā ut gratior eēt liberatio.

et uolebat preteri

re eos. At illi ut

uiderunt eum am

bulantem sup ma

f ſ nō enī putabat uerū corp᷑.

re. putauerunt

ſup aquas incedē poſſibile.

phantaſma ēē. et

exclamauerunt.

Om̄s enim eū uide

runt. et conturba

ti ſunt. et ſtatim

locutus ē eis. Con

i ſ uidebimi eū ſicuti ē.

fidite ego ſum. no

lite timere. Et a

ſcendit ad illos in

ſ in eccl̄ām.

nauē. et ceſſauit

ſ magnitudine

uentus. & plus ma

miraculi ñ cognitio ē diuitatis. & hē. ñ. e. & c.

gis intra ſe ſtu pe

h

Beda.

Phantaſma ta eē. adhuc heretici putāt. fantaſmata eē. nec ueꝗ̄ carnā aſſūpſiſſe de uirgine. theodorꝰ quoq; pharanitan̄ eps̄ ſcripſit. corꝑale pondus ſcd̄m carnē n̄ habuiſſe dn̄m. ſꝫ abſq; ponde. & corpe ſupra ambulaſſe. fides aūt catholica. & pondus ſcd̄m carnē eū habuiſſe p̄dicat. & honꝰ corporeū. & cū ponde atq; hone corporali incedē ſup aq̄s ñ infuſi pedib;. un̄ dioniſius i opuſculis de diuinis nōib; ſꝫ ī ñat. ignorantꝰ qualit̄ de uirgineis ſanguinib; alia lege p̄t naturalē formabat. & quām ñō infuſis pedib; corporale pondus h̄ntib; & m̄ali honus de āmbulabat ī humidā & inſtabilē ſubſtantiā.

k

t uectio

Prima ſubuentio ē pelle timorē. Scd̄a tēpeſtatē p̄ſentie ſue uirtute cōpeſcere. nec mirū ſi aſcendente dn̄o in nauī ceſſat uent᷑. quia ī quocūq; corde p̄ grām ſui amoris adē. mox uniūſa bella uitioꝝ & aduerſantis mundi & maligno ꝝ ſp̄ūū bella qeſcunt.

g

Beda.

Volebat p̄terire eos ut adorā. ſ. & liberati. ſi q̄ in uolun[tate] p[er] liberationis ſue m[ira]culū ſtupore & r[eligione] ſuo maiores g[ratias] referrent. ſic e[tenim] diuina pietas t[ri]bulatione uidet deſeruiſſe. quia laborante ī ma[ri] diſcipłos p̄terire uoluiſſe p̄t[er]. un̄ q᷑ me reꝗ ... & q. t. i. c. d. a. ... ē ut uideris ... tecū eo. & ... na ñ operuerat ... āmbulauerit ... ē cubuerit. ... ma ñ ardebat. ... uī ſeq̄t. & ſta[tim] l[o]cutus ē eis.

bant . Non enī in
tellexerant de panī
ſ qr̄.
bus . Erat enim cor
illoꝝ obcecatum .
Et cum tranſ fretraſ
ſent . ꝑuenerunt
intra geneſareht
et applicuerunt .
Cūq; egreſſi eēnt de
b ſ rumore ū fatie t̄ inarrundine ſi
naui . continuo co
gnoꝝ ꝭ uultu plurimis notus erat.
ſ incole
c gnouerunt eum . et
percurrentes uni
uerſam regionem
illam cepūt ingra
batis eos qui ſe ma
le habebant . circū
ſ infirmos.
ferre ubi audiebant

L
Beda.
Non enī ꝛc̄. miraculo panū . q̄ eēt
rerū cōditor oſtendit ābulando ſuper
undas . q̄d ē corpus habet liberū ab oī
grauedine peccati . placando uentos ꝛ
undas . q̄ elem̄tis dn̄s eēt oſtendit . ſed
carnales adhuc diſcipli magnitudinē
q̄dē uirtutū ſtupebant . ſ; diuine mai
eſtatis ueritatē n̄ cognoſcebāt .

C c
Mira fides ū p̄ſentiū tantū ſalute cō
tenti ſt̄ . ſ; mittunt ad alios p circuitū
ut curant oſ ad medicū .

t

Omnium mandatū. q q transgssus fuit minimus uocabitur in regno celoꝝ. t assumptionē carnis. p quā uenit minimus ad ũbū dī.

l

Beda. Et cum uenissent. Patet quia uera sit confessio omnium ad patrem. quia abscondisti. h. a. s. et p. et r. e. p. Indocti ueniunt. infirmos adducunt. ut fimbriā eius contingant. et concupita salute potiuntur. pharisei et scribe. qui doctores populi esse debuerant. non ad uerbum audiendum. non quasi ad medicum sed ad questionum pugnas concurrunt.

eum ee. Et quod cū
q; introibant in ui
cos. ut in uillas.
aut ciuitates. in
plateis ponebant
infirmos. et depre
cabantur eum ut
d s non ipsum.
uel fimbriam ue
stimenti eius tan
gerent. Et quot
quot tangebant
s fugiet dolor et gemitus. g
eū salui fiebant.
Et con ueniunt
ad eū pharisei. et
quidā de scri bis
uenientes ab iero
solimis. et cum

ſ apti qr̄ uenſſꝫ.

uidiſſent quoſdã

ex diſcipulis eius .

ſ inmundis .i. ñ lotis.

cõ munib; manib;

manducare panes .

uituperauerunt .

ſ Superſtitioſa hõium crebriuſ lauari ob manducandũ h9 mõi . ſ; neceſſaria

pharisei enĩ et õs

iudi niſi crebo la

uent manus . non

manducant . te

nentes traditionẽ

ſ ñ dĩ. h ſ redeuntes.

ſenioꝝ . et aforo

ſ fruſtra ſic baptizant dũ in noĩe

niſi baptizentur

ſaluatoris ñ abluunt.

non cõmedunt .

et alia multa que

tradita ſunt illis

ſeruare . Baptis

mata calicum . et

S qĩ ñ loti ſ corpori manib; uituꝑant . cũ in coꝛꝫ opib; mch̄ inmunditiæ inuenatꝛ . ipi aq̃ crius loti . ꝛ luuo rc ſcientiæ pol lutĩ

ſ fruſtra uaſoꝝ ba ptiſmata ſuat . q cordiũ ſuoꝝ . ꝛ corpoꝝ neglīgt . ñ enĩ h de matialib; dictũ ē . ſ; pro emundatione mtiũ . ꝛ opũ caſti gatiõe . ꝛ aĩaꝝ ſci monia ꝛ ſalute

Cõmunib; manib; cõmunionem gentiũ ſig . immunditia phariſeoꝝ . ſterilis cõmunicatio aplica ñ lota . extendit palmites ſuos a mari uſq; ad mare.

doctrina ueritatis q̃ iubet eos q pa nẽ uite q de celo deſcendit manduca re deſidãt . crebro elemoſinaꝝ ac la crimaꝝ . alioꝝq; iuſtitiæ fructuũ lauacro opa ſua purgare.

a

T. Quia stultitia filiorum dei arguunt. quia non servat precepta hominum. manus autem. i. non opera corporis servare est lavande sunt ut fiat mullus ubi dei.

b

Hier. Bene prophetavit. Latiat pharise orum. furta rationis obtundit i. moysi et ysaye increpatione. ut et nos hereticos ubi scripture uincam.

urceorum. Et intro

gabant eum pha

[dicentes]

risei et scribe. Quare

discipuli tui non ambu

lant iuxta traditi

one seniorum set co

munibus manibus

manducant panem.

At ille respondens

dixit eis. Bene pro

phavit de vobis ysa

ias hypochritis.

sicut scriptum est. Po

[sextius]

pulus hic labiis

me honorat. cor

autem eorum longe est

[scilicet quia cor longe. i. v.]

a me. Invanum autem

ſ quia.
me colunt. docen
tes doctrinas et p̄
ſ nō dī. ſ fēt.
cepta hōīū. Re
ſ necessariū.
linquentes eñi man
datū dei tenetis ho
ſ nō dī. ſ fēt.
minū. Baptiſmata
urceorū. et calicū.
ſ inutilia 7 superstitiosa
et alia ſimilia his.
facitis multa. Et
dicebat illis. Be
ne irritū facitis p̄
ceptum dī. ut tra
ditionē uīām ſerue
tis. Moyſes enim
dixit. honora patrē
tuum. et matrem
tuam. et qui ma

ſ uanam traditionem

c Falsā calūpniā uera ratiōe cōfutat. quā uos ꝓpt traditionē hōium p̄cepta dī neglegitis. q̄r ḡ meos discip̄los arguitis. Qui seniorū iussa paruipendunt ū custodiant mandata dī.

d Non tm̄ salutatiōe. ꝫ officiū deferendo s͡ꝫ ꝫ munē. Sic ē illud. honora uiduas. i. tribue necessaria.

h

Beda.

Consulens dominus inbecillitati uel etati uel penurie parentum precepit ut filii honorarent eos etiam in necessariis huius uite. hanc legem pharisei subuertentes ut impietatem sub nomine pietatis inducerent. docuerunt filios. ut siqua ea que parentibus offerenda sunt. deo uouere uoluerint que uerius est pater: oblatio domini preponatur.

le dixerit patri ut

matri morte mo

scilicet quam bene potest

riatur. Vos autem

dicit.

dicitis. Si dixerit

scilicet filius.

homo patri aut

matri. corban. quod est

scilicet quod deo uoui.

donum quodcumque ex

scilicet in tuos usus est sumi quod sic legitur

me tibi profuerit. et

scilicet sic.

ultra non dimitti

tis eum quicquam

scilicet quos debet sustentare in necessariis

facere patri suo

huius uite.　　scilicet quam in hoc rescinditis.

aut matri. rescin

scilicet de parentibus

dentes. uerbum

scilicet uite amaritie.

dei per traditionem

scilicet non deus.

uestram. quam tradidi

scilicet contra mandatum dei.

stis. et similia hu

ius modi multa

Ut interrogat quam proderit debet. Ii metu patres affici tur inedia.

h

Iudei se deum habere iactant. communes cibos uocant quibus omnes utuntur homines ut hostrea. et lepores. et huiusmodi animalia que ungulam non findunt. nec ruminant. nec squamosa in piscibus.

facitis

s. confutatis superbis

factus. Et aduocans

humiles aduocat. et docet.

iterū turbam di
cebat illis. Audite
me omñs et intelli
gite. Nichil ẽ ex
tra hominem in
troiens in eum. q̃
possit eum con

s. decorde hõis

quinare. set que
de homine proce
dunt. illa sunt

s. inquinant. eo enim iudi immundum uocat

que comunicant

n s. attentos fac

hominẽ. Siquis
habet aures audi
endi audiat.
Et cum introisset

s. reducta.

ad domum a turba.

Sacrū idolo cum in
quantū cibus ē. in
quantū di creatura. s. demoniorū
inuocatio. h(ec) fac
immundū. Vñ
n̄ potestis calicē
dei bibere.
et calicē demoniorū.

hic calumpniantur quia hereticiq(ue) dñs si
sic ignarus putet cibos oñs in uentre
ire. et in secessum digeri. cū statim infuse
esse partus. et uenas et medullas ner
uosq(ue) fundantur. unde et multos quitio
stomachi p(ro)pter uomitum sustinent
post cenas et prandia dicitur euomere. et tamen
corpulentos esse. quia ad primum tactum liq
dior cibus et potus per membra funditur. sed
quamuis tenuissimus humor et liquens
esca. tamen cum uenis et artubus cocta
fuerit. et digesta per occultos meatus
quos greci poros uocant. ad inferiora
dilabitur. et in secessum uadit.

Corripiunt͂ qa q̄ p̄ſe patent miſtica putant. ex quo ad ũtam uitioſu ẽẽ auditorẽ. q obſcura manifeſte di cta obſcure intellige͛ uult.

intTogabant eum

ſ exponē.

diſcipuli ſui parabo

lam. Et ait illis.

Sic et uos inpruden

tes eſtis? Non in

telligitis. quia oē

extrinſecus introi

enſ in hoīnē. ñ

ſ iq̄nare.

poteſt eum cōmu

nicare. quia ñ in

troiīt in cor eius.

ſet in uentrē. et

in ſeceſſum exit.

purgans oms eſcas.

Dicebat autē. qm̄

que de homine exe

unt. illa comuni

Aug. Queda͂ ſic accedit. ut mutent 7 mutent͂. ſic 7 ip̄e cib; amittens ſp̄em ſuā in corp͂ nr̄m uertit͂. 7 nos refe cti in robur mutam̄.

[illegible] hoc vide ... in hoc loco

cant hominem.

Ab intus autem

(s. in quo sedes)

de corde hominum

cogitationes male

procedunt. adul

teria. fornicationes.

homicidia. furta.

falsa testimonia.

avaritia. nequitie.

dolus impudicitia

(s. invidiam.)

oculus malus. blas

phemie. superbia.

stulticia. Omnia hec

mala ab intus pro

cedunt. et communi

cant hominem.

(s. relictis s. phariseis calumpniatoribus. in partes tyri et sydonis secessit. ut tyros et sidonios curaret.)

Et inde surgens

Beda.

Falluntur qui dicunt locum principalem animae juxta platonem in cerebro. sed juxta christum in corde esse. arguuntur et qui hanc sententiam a diabolo putant immitti nec ex propria nasci voluntate. diabolus adiutor et incentor esse malarum cogitationum potest. auctor non potest. Si autem semper in insidiis positus levem cogitationum nostrarum scintillam suis fomitibus inflammaverit. non debemus opinari eum cordis quoque occulta rimari. sed ex corporis habitu et gestibus estimare quod versemus intrinsecus. ut si pulchram mulierem nos crebro viderit respicere intelligit nos nos amare.

b ſ B. Neminem uoluit. Quamuis latere non potuerit. non tamen factum est quod noluerit. ſed exemplum ei dabat quibus sanandi inſir- mos gratiam conferebat. ut in miraculis fauoris humani gloriam quantum possent declinarent nec tamen a pio uirtutis opere cessarent. cum hoc fieri uel fides bonorum iuste expeteret. uel incredulitas prauorum necessario cogeret. ob hanc enim causam tyri et sydonis fines intrabat. ut filiam siro phenisse a demonio liberaret. et per fidem gentili uel femine ſcb̄a et pharisseorum pſidiā argueret.

c ſ Mulier. s. Marcus dicit dominum fuisse in domo. cum mulier ad eum uenit. math̄s. dicit. quia clamat post nos. innuit quod post ambulantem per ces eum misertum uenit quoque mulier ad eum in domum. sed quia math̄s ait non respondit ei uerbum. de ore intelligitur quod ambo tacuerunt et in silentio egressi sunt. et ita cetera contexuntur quod in nullo discordant.

d ſ Mulier gentilis. sed cum fide ad dominum ueniens. ecclesiam significat de gentibus collectam. quae pro filia demoniaca dominum rogat. id est pro populis suis nondum credentibus ut et ipsi a diaboli fraudibus absoluantur. quae bene secundum math̄ de finibus suis egressa. secundum marcum ingressa ad dominum. atque ad pedes procidisse dicitur. ut ex utrisque colligatur. quia illi soli fideliter intrant qui exeuntibus errorum pristinis suae perfidiae mansiones relinquit atque in domum domini. id est ecclesiam. pia deuotione transfert se.

abiit in fines tyri et sydonis. et ingressus domum neminem uoluit scire et non potuit la-

h ſ io · i ſ romana ecclesia.

tere. Mulier sta-

k ſ auditu auris obediuit mihi.

tim ut audiuit

l ſ causam cur narrat.

de eo cuius habe-

m ſ occidentalis ecclesia.

bat filia spiritum inmundum. intrauit.

n ſ humanitatis

procidit ad pedes eius. Erat enim mulier gentilis. siro phenissa genere.

ſ hic fides qua credit filiam posse liberari.

Et rogabat eum

sanari.

ut demonium eice- ret. Qui dixit

g ſ hic. Mulier nunc ma romana ecclesia nata de demonum barbaries occidentalis. cuius fides est de canceo uermicas intellectus non fractum pane littere cap.

Quam fiunt et ut vos q͞s salutem consequimini. Sed prius oportet iudeos qui antiqua dilectione filii dei notantur pane dei refici. et sic tandem gentibus uite pabula ministrari.

Futura vocatio gentium quam non filius. non canes. pro diuersitate fidei. ordo nominum mutatur. de illis dominus ait. non ueni nisi ad oues que perierunt domus israel. et c. Alias oues habeo que non sunt ex hoc ouili et illas oportet me adducere et c.

illi. Sine prius
saturari filios. Non
est enim bonum sume
re panem filiorum.
et mittere cani
bus. At illa respon
dit et dixit ei.
o [quanta] humilitas
Utique domine. Nam
qui se fatentur canibus; sic catelli ... pater ... sub mensa
et catelli sub men
sa comedunt de
micis puerorum
et ait illi. Propter
hunc sermonem.
Vade. exiit demo
nium de filia tua.
Et cum abisset do
mum suam. inuenit

Hec patientia quod totiens contempta ut matheus dicit perseuerat. Mystice loquitur quod gentilis mulier non integros cibos digna sit suscipere. sed reliquiis tamen catulorum contempta sit uisita ad integrum panem ueniat.

Beda. humilem fidelem hoc dat exemplum catechizandi et baptizandi infantes. qui per fidem et confessionem parentum in baptismo liberantur a demonio paruuli. qui necdum per se sapere aut aliquid boni agere possunt. aut mali.

Et de micis. ait. que de mensa conspecta non parasti in conspectu meo mensam et c. micę puerorum interna mysteria quibus humilium corda reficiuntur. secundum illud. ex adipe frumenti satiat te. Conuersi enim ad fidem catelli. id est qui in gentibus erant despecti. non litterę superficiem. sed spiritualium medullam sensuum inquirunt. et hi sub mensa dominorum. id est diuini uerbi humiliter subditi ad implenda que preceptis sunt cuncta cordis et corporis officia subponunt. ut ad capienda que a domino promissa sunt premia in celis merito se humilitatis erigant.

Hieronymus. fidelis prudens. humilis meretur quod possit.

puellam iacentem
supra lectum. et
demonium exisse.
[E]t iterum exiens
de finibus tyri uenit per sydonem
ad mare galilee.
que est inter medios
fines decapoleos.
et adducunt ei surdum et mutum
et deprecabantur
eum ut inponat
illi manum. Et
apprehendens eum
de turba seorsum.
misit digitos suos

i. caritas.

b Hier. Tyrus angustia significat iudeam cui dominus per ysayam ait. coangustatum est stratum breue est pallium utrumque operire non potest ut transferat se ad alias gentes.

a Beda. decapol. regio .x. urbium trans iordanen ad orientem. Quod autem dicit. uenit ad mare .g. que est .i. m. f. d. non ipsos eum terminos intrasse significat. neque enim mare transnauigasse dicitur. sed ad mare usque uenisse. atque ad locum qui medios fines decapoleos longe trans mare positos respiciebat.

p B. Surdum et mutum .q. s. nec aures ubi dei audiendis nec os loquendis. quales necesse est ut hi qui audire et loqui uerba dei longo usu didicerunt domino sanandos offerant. ut eos quos humana fragilitas nequit gratie dextera saluet.

q Prima salutis ianua est de turba educi. De turba educit dominus infirmum cum mentem peccati languidam uisitando illustrat. et a consuetis conuersationis moribus aduocat. et ad sequenda precepta sua prouocat. digitos in auriculas mittit. cum per dona spiritus sancti aures cordis ad intelligendum et suscipienda uerba salutis aperit. et quia cognitionem ueritatis debet sequi confessio. sequitur et exspuit. t. l. e. cum sanato ad confessionem fidei ora catecizatorum instruit. sputum namque domini saporem sapientie que dicit ego ex ore altissimi prodii primogenita. Alii sputo et terra commixto ceco illuminat. sputum cum ex capite domini descendit. diuinam naturam que ex deo est. portio terre cui sputum inmixtum est. humanam significat. Sic ergo ex sputo ac terra composito medicamento oculos ceci nati aperuit. quia genus humanum per confessionem ut quasi sue nature abigentis oculos tenebris eruit. exspuens quoque linguam muti ad loquendum ualet tangit. cum ora ad ubi bruta ad uerba sapientie proferenda tactu sue pietatis informat.

c Sydon. uenatio ... fera indomita ... natio est.

d Saluator ad ... iandas ... ducit. doc... ole scientia ... respondere ... faceret ... data ...

Sonīc nos docuit. t'
p̄mis. t' p̄ nr̄is z er
ranib; supplicantē.
q̄a nō ūba mutis
audit' surdis.
medela ifirmis.

Ille solū recte loq̄t'.
t' om̄ic̄ fitendo. t'
aliis p̄dicando. cui'
auditū ut celestib;
possit ascultare.
z obsecundare mā
datis diuina gr̄a
reserat. cui' linguā
dn̄s tactu sapien
tie q̄ ip̄e ē ad loq̄n
dū instituit. h' ta
lis dicē pot. dn̄e
labia mea apies.
z o m. a.

in auriculas eius.

s q̄ ab hō. s sapiā.

et exspuens tetigit

s ut dicat credo i dm̄.

linguam eius. et

s docens cor ad dm̄ dilig̃e

suspitiens in celū.

ingemuit. et ait

s ad aures ꝑtinet. aures enī adau

illi. effeta quod ē

diendū apiende lingua ut loq̄ possit
erat soluenda. un̄ sequit'. z stati.

adaperire. Et sta

tim aperte sunt

s ad hymnos. cantica. psalmos.

in aures eius. et so

s uno s'mone curauit q̄d s.

lutum est uinculū

s ut eructuet uerbū bonū. s quia

lingue eius. et

n̄ē malis glandū. s; i cruce z hu

loquebatur recte.

militr

et precepit illis

ne cui dicerent.

s humilitas p̄cedit gl̄am.

Quanto autem eis

precipiebat tanto

magis plus p̄dica

Gentex. Gen' h. tāquā un' hō uaria peste
assūpt' . q̄ p̄to plausto cecat'. dū uid' z sur
dus fit. dū audit. dū odorat' emungit'.
obmutescit. dū loq̄t'. manc' fit. dū ma
nū erigit. icuruat' dū erigit'. ydropic' fit.
dū c̄cupiscit' claudus. dū p̄g̃dit' lep' su
ffundit'. dū nudat'. demone iplet'. dū di
uinitatē appetit. mort' morte dū audact'
excusat. z dep̄cabant' eū. z c'. Incarnatio
nē dn̄i patriarche z p̄p̄he cupiebant. z
app̄hendens eū. z c'. sep' a turbulenti cogi
tationib; z actib; iordinatis s'monib; q̄;
icōpositis educit'. q̄ sanari meret' digiti
q̄ in aures mittunt'. Verba sci sp̄s de q̄
dr̄. digit' dī ē. z op' a digito z. t. s. celi. te
tig̃ linguā z c'. sp̄uma de carne dn̄i ē di
uina sapiā. q̄ soluit labia humani gn̄is.
ut dicat credo in dm̄. p. o. z c'. z suspitien
i celū z c'. gemere nos docuit. z i celū
thesaurū nr̄i cordis erig̃. q̄ p̄ cō punti
onē a friuola leticia carnis purgat'.
ut dr̄. rugiebā a gemitu. c. m. z ait illi
effeta corda credit'. ad iustitiā. o. a. c. f.
a. s. z statī apte s' aures ei'. z c'. aures
apte ad hymnos z cantica z psalmō.
Soluit' lingua ut eructuet ūbū bonū.
quod n̄ posset nunc et ūba cohibe. vn̄
paulus ego uinct' sū. s; ūbū dī non ē
alligatū. z p̄cep' illis. n. c. d. n̄ in uirtu
tib; glandū ē ē docuit. s; i cruce. z hu
miliatiōe. quanto aut' eis. p. z c'. ciui
tas i monte pōita undiq; circūspecta
abscondi n̄ pot. humilitatis p̄cedit sep'
gl̄am.

Sciebat. q̄a oīa nouit. an̄ quā fiat. q̄ a mag'
p̄dicarent. s; h' p̄cipiendo. pigris uoluit
ostendē. quanto studio suis q̄nto q; fer
uentius p̄dicare debeāt q̄b; iub; ut p̄dicēt. q̄n illi q̄ phibentur tacere non potant.

b

Quod triduo sustinent. Matheus dicit sic quia ascendens in montem sedebat ibi. et accesserunt ad eum turbe multe habentes secum mutos. claudos. cecos. debiles. et alios multos. et proiecerunt eos ad pedes eius. et curavit. Turba triduo dominum Christum sanationem infirmorum sustinet cum electi quique fide sancte trinitatis lucem domino pro suis suorumque peccatis animarum scilicet langoribus instanter supplicant.

g Beda.

Mistice hoc miraculo designatur quia viam presentis seculi aliter incolomes transire nequimus nisi alimento verbi sui Christus nos reficiat. Sed vero typice inter hanc refectionem et illam quinque panum et duorum piscium distat quod ibi littera veteris testamenti, hic veritas et gratia fidelibus ministranda monstratur. Utraque enim refectio in monte celebrata est, ut aliorum evangelistarum narratio declarat. quia utraque littera recte intellecta predicat altitudinem celestium preceptorum et premiorum et altitudinem Christi qui est mons in vertice montium. Ipse enim edificatam super se civitatem, id est ecclesiam, in alta sanctorum operum extollit et celsis manifestat. Ipse ab infimis delectationibus abstractam pane celi reficit atque ad appetitum superne suavitatis cibi spiritalis dato pignore accendit.

bant. et eo amplius admirabantur dicentes. Bene omnia fecit. et surdos fecit audire et mutos loqui. In illis diebus iterum. Cum multa turba esset cum ihesu nec haberent quod manducarent. convocatis discipulis suis ait illis. Misereor super turbam. quia iam triduo sustinent me. nec habent

e hic ter.

[illegible] maxima miracula [illegible]

a Et au[illegible] et cognitione [illegible] humane fragi[illegible] tatis. quod decem [illegible] nibus et pau[illegible] culis. iiii mi[illegible] hominum satiavit [illegible] ut ne potenti[illegible] opus esse curatione [illegible] potentem.

c Triduo. Tribus [illegible] dominum sustinet [illegible] multitudo fide[illegible] lium peccata sua [illegible] nitentiam declina[illegible] ad dominum se [illegible] locutione [illegible] tione convertit.

quid manducent.
s(cilicet) n(on).
Et si dimisero eos
ieiunos. in domu(m)
suam. deficient
e s(cilicet) iudi de xpe. 7 lege.
in via. Quidam
7 p(ro)ph(et)is edocti. de longe q(ui)s venu(n)t
autem de longe
ad xp(istu)m. nullis doctorib(us) de ei(us) fide
venerunt. Et re
p(er)moniti.
sponderunt disci
puli sui. Unde
istos poterit quis
hic saturare pani
bus in solitudine?
Et interrogavit
eos. Quot panes
habetis? Qui dixe
runt. Septem.
Et precepit turbe

S(ecundum) q(uod) Quia cu(m) si p(re)cato(r)e(s)
i(n) (pro)fessi(oni)s uite in via
deficiu(n)t. s(ic) si sin(e) c(on)
scientia sine doct(ri)ne
pabulis dimitt(un)t(ur).
S(ecundum) Moral(ite)r quicu(m)q(ue) carna(lis)
t(un)c corruptioni exp(er)t(us).
ad fu(n)dam(en)tu(m) d(e)i fe
stinat de lo(n)ginq(u)o
venit. q(ui) et ia(m)
nulla i(n) p(ro)ditita(tia).
nullis flagitiis
inq(ui)nat(us). solu(m) a(u)t(em)
c(on)iugiu(m) exp(er)t(us). nec
de lo(n)ginq(u)o. alii p(er)
multa flagitia
venu(n)t. 7 isti de
longinquo.

I(n) hac refectio(n)e .v. panu(m) t(ur)ba sup(er) feno d(i)s
cubuit. q(ue) a(u)t(em) .vii. panib(us) refitienda e(st).
sup(er) t(er)ra(m) discu(m)be(re) p(re)cipit(ur). q(ui)a p(er) lege(m) carni(s)
desideria calcare iubem(ur) q(ue) e(st) fenu(m). o(mn)is ca
ro fenu(m). In novo a(u)t(em) t(estamento). ip(s)a(m) q(uo)q(ue) facultate(m)
t(em)p(or)ales relinq(ue)re iube(mu)r. V(e)l q(ui)a mons in q(uo)
fit refectio, x(ris)ti altitudine(m) sig(nifica)t. ibi sup(er)
fenu(m). h(ic) sup(er) t(er)ra(m) reficit(ur). q(ui)a ibi celsitudo
xp(isti) p(ro)p(ter) carnales ho(m)i(n)es 7 (con)v(er)si(oni)s t(er)re(n)a(m) car
nalis spe 7 desidio tegit(ur). h(ic) a(u)t(em) remota o(mn)i
cupiditate carnali. t(ra)nquillitas novi t(estamenti). spei
p(er)manentis firma(m)ento tu(n)c t(er)ra qua(m) ip(s)ius
montis soliditas nullo feno i(n) t(em)p(or)e (con)tin(etu)r.
H(ic) Septe(m). Visti(n)u(m) e(st) novi t(estamenti). i(n) q(u)o septiformi(s)
sp(irit)us gr(ati)a pleni(us) credit(ur) 7 dat(ur). nec s(un)t panes
ordeacei. sic(ut) illi .v. de q(ui)b(us) .v. milia ho(m)i(nu)m
satiata. ne sic i(n) lege vitalis a(n)i(m)e alim(en)
tu(m) corporalib(us) sac(ra)m(en)tis tegit(ur). ordei e(ni)m
medulla tenacissima tegit(ur) palea.

Hieronimus. Septem panes. vii dona spiritus sancti. iiii milia annus novi testamenti cum iiii temporibus. Septem sporte. Septem prime ecclesie. fragmenta panum mistica intellectus prime septimane sunt. pisculi benedicti libri novi testamenti. quorum piscis assi partem resurgens postulat. et piscem super positum prunis discipulis in captura piscium porrigit.

Beda. Sancti illius temporis qui eadem edita scripta est scriptura. tam corporis et ipsa scriptura fidem. vitam et passiones eorum et qui de fluctibus seculi erepti et divina benedictione consecuti refectionem nobis ne in hoc mortali excursu deficiamus vite sue et mortis exemplo prebuere.

Septem sporte. spiritus sancti gratia septiformi repleti sunt. Fiunt enim sporte de iunco et palmarum foliis. iuncus nascitur super aquas. palma victorem coronat. In ipso fonte vite se collocant et eterne retributionis palmam expectant.

discumbere super

hieronimus.

terram. Et accipiens

vii dona spiritus sancti.

septem panes gratias agens. fregit.

sacramenta aperit.

quia spiritualem scientiam tribuit

et dabat discipulis

eis et per eos aliis.

suis ut apponerent.

et apposuerunt turbe. Et habebat pisciculos paucos.

et ipsos paucos benedixit. et iussit

sedent pauperes et saturantur

apponi. et manducaverunt.

audiendo.

et saturati sunt.

plene perficiendo

Et sustulerunt quod superaverat

instructius vel

de fragmentis septem sportas.

lectus. primas ecclesias.

ostendit quam gaudeat de sa… mina. et nos doce… gratias agere de… vel spiritali pe…

Quod supra … precepta vel exorta … et filia. quia gratias … de diu multitu… nequid attinget … licet simus et … ctus. u. o. p. q. … etc.

Erant aut[em] qui man ducauerunt quasi quattuor milia [s. anni nouit. / s. ut in t[em]p[or]e nu[m]o doceat se pastos e[ss]e eu[an]g[e]lii p[re]ceptis.] et dimisit eos.

Et statim ascendens nauim cum discipulis suis. uenit in partes dalmanutha. Et exierunt pharisei. et ceperunt conquirere cu[m] eo. querentes ab illo signum de celo. temptantes eum. [s. x[rist]i fidelitate eo[rum].] Et ingemiscens sp[irit]u ait. [s. ut uerus ho[mo]] quid g[e]n[er]atio ista [s. incredula.]

Beda. Manducauerunt. S[ed] multi q[ui] q[ua]muis o[mn]ia sua relinq[ue]re. [et] altiora hui[us]mo[d]i nequeant implere. t[ame]n esurientes [et] sitientes iustitia[m] saturant[ur]. cu[m] audientes mandata d[e]i p[er]ueniu[n]t ad uita[m] et[er]na[m].

Beda. Et statim septe[m] sportis n[on] [com]pletis. statim ascenderet in nauicula[m]. [et] ueniret in fines magedan. [et] ibi nauigantib[us] dictu[m] e[st] q[uod] cauerent a fermento fariseo[rum] [et] saduceo[rum]. [et] s[ed]s scriptura dic[it] q[uo]d obliti s[un]t panes tollere. ubi q[uo]d ostendit q[uo]d q[ua]m modica cura carnis h[ab][ue]r[u]nt intenti d[omi]n[u]m p[rae]sentie.

Et habem[us] in mattheo: et dimissa turba in nauicula[m] [et] uenit in fines magedon. s[ed] n[on] e[st] dubitandu[m] eunde[m] locu[m] e[ss]e sub utroq[ue] no[m]i[n]e. nam plerique codices h[abe]nt magedan [et] s[e]c[un]d[u]m marcu[m].

Exierunt. qu[asi] ueq[ue] quidem n[on] fuisset signa. s[ed] q[uo]d querant. p[ro]p[ter]e dec[er]minatur. de celo. t[amen] in morte helie. igne[m] de sublimi. t[amen] ad similitudine[m] samuelis estiuo t[em]p[o]r[e] mugire tonitrua. t[amen] corruscare fulgura. t[amen] imbres quasi n[on] posse [et] h[oc] calu[m]p[n]iari. q[uo]d ea calu[m]p[n]ia ba[n]t q[uo]d oculis uidebat. manu tenebat. utilitate sentiebant. Ut signu[m] de c[aelo] manna utq[ue] paucis panib[us] multa milia ho[minu]m satiauit. n[on] sic moyses manna celitus missu[m] de[m] p[ro]pt[er] in passi t[em] refutat. ut iu[m] ho[min]es edulu[m] panu[m] turbas [con]fusse dic[it]. q[uo]d o[pe]ris. Patres u[est]ri manducauer[unt] m. i. d. [et] c.

Aug. Signu[m] de concordia eu[an]g[e]lio[rum] [et] in marco septu[m] e[st] dix[it] [et] sig[num] n[on] d[abitur] e[is].

querit signum.

Amen dico uobis

ſi n̄ dabit᷑ ſic̄ illud. ſi dđ m̄tiar.

ſi dabitur genera

ſ aposiopesis.

tioni isti signum.

ſ ut infideles.

Et dimittens eos

et ascendens ite

rum nauem. abiit

trans fretum. et

ſ discipli.

obliti sunt sume

re panem. et nisi

unū panem non

habebant secum

in naui. Et precip

ebat eis dicens.

Videte. cauete

a fermento pha

riseorum. et fermento

Insignationi temptantiū dn̄m. et ad dicentiū uerbis ei᷒. n̄ dabit᷑ signū de celo q. temptantes q̄rit. quib; tn̄ multa celestia signa dabat intra. Generatiōi aūt que rentiū dn̄m signū de celo ostendit. qn̄ cernentib; ap̄lis i celū ascendit spm̄ misit. ad i positionē manuū ap̄lorum. gr̄am sc̄i sp̄c de celo plurimis credentib; infudit.

Obliti ſ... nē uite... ſiunt amen... mini... de terreno pan...

i. legē dī tradicionib; hoīum p̄ponē. t uib; p̄dicare sa cris ī pugnare. dn̄m temptare doctrine ei᷒ t opib; n̄ credere.

Quod e adulter̄iu. homicidiu. & mentitas iuran di. simulatio e religionis

herodis . Et cogita bant ad alterutrū dicentes . Quia panes non habem9. Quo cognito ihus ait illis . Quid co gitatis quia panes non habetis . Non dum cognoscitis . neq; intelligitis ad huc cecatum habe tis cor urm̄ . ocu los habentes non uidetis . et aures habentes non au ditis . nec recorda mini quando quinq;

Interlinear glosses: [quasi hi solicite q̄a p.] [me hoc dixisse.] [q. p.] [spiritale intellectu l sensu.] [post tot miracula] [interius.]

Beda. Quid cogitati ē &c. accepta occasione docet. quid significent. v. pa nes. & vii. & duo pisciculi & pauci. v. milia hominum. aut. iiii. si enim fermentu phariseorum & herodis. tra ditiones prauas. & heretica significat dogmata. quare cibi quibus nutritus est ppl̄s dī. nuera doctrinā integrāq; significant.

panes fregi in quin
que milia. et quot
cophinos fragmento
rum plenos sustu
listis. Dicunt ei.
duodecim. Quando
et septem panes.
in quattuor milia.
quot sportas tuli
stis. Et dicunt ei
Septem. Et dicebat
illis. Quomodo non
s. per tot miracula
dum intelligitis.
s. iher. domus uallis.
Et ueniunt bethsa
i. mundus qui est uallis lacrimarum
idam. et adducunt
s. qui mundus qui fuit qui est qui erit.
ei cecum et rogabant
s. tangit quod prius in gressu.
eum. ut illum ta

Quē uno uerbo totū simul curare potuit paulatī curat. ut magnitudinē humane cecitatis ostendat. quę uix 7 quasi per gradus ad lucē redeat. 7 gratiam suā nobis indicat. per quā singula perfectionis incrementa adiuuat.

ſ. ut ad bonū op⁹ ↄfortet.
gnent et apprehen
sa manu ceci. et
ſ. ciuitatem
eduxit eum extra
maloꝝ corrūpūt enī bonos mores
uicum. et exspu
ē loquia mala. ſ. ut uideat uolunta
ens in oculis eius
te dn̄i p flatū ſpc ſci. ſ. in ue.
im positis manib;
suis interrogauit
ſ. manie
eum si aliquid ui
ſtatē a magnitudine creature opera
deret. et aspitiens
tor cognoſcit.
ait. Video homi
nes uelud arbores
am bulantes. De
inde po suit itm̄
manus sup oculos
ſ. mundo corde.
eius. et cepit uide
re. et restitutus ē
ita ut uideret clare

hiēr.
Exſpuen̄. Sputū abun̄t a capite dn̄i
pcedit. man⁹ ū mēbra corpis exteriū
pōita. exſpuens g⁹ in oculos ceci. ma
n⁹ ſuas īpoſuit. ut uideat. qa cecita
te humanū gn̄s p ꝺ īuiſibilia diui
ne pietatis dona. ⁊ poſtenſa ſacra
mēta humanitatis abſter ſit.

Primo aūt uidet hoīes. quaſi arbo
res ābulāte⁹. i. formā corpoꝝ. ita ut
n̄ ſit facile an hō ſit an arbor diſcerni.
qa p'm⁹ pfect⁹ uirtutis ē. ceteroꝝ uitā
moreſq; īſpicē. bonū imitari. malū ca
uē. ſꝫ q lōga obſcuritate deſipuit. ⁊ ī
ē bonū ⁊ malū. fidē ⁊ pfidiā. ſince
ritatē ⁊ ſimulationē adhuc diſcn̄e
neſcit. hoīes cernit ābulante⁹ ſic
arbores. qa facta eoꝝ abſq; luce diſcre
tionis uidet. huic dn̄s ī ſcdā īpoſiti
one manū ū luce oīa clare uidendi
reſtituit. ſ. qd credendū. quō uiden
dū. q pmia ſint ſpanda.

Vt uidet ī ſe q an n̄ uidit. n̄ enī putat,
deſpans hō de ſalute ſe oīo poſſit. q
facile illuminat p fidē pot pfice.

ſ. Video. O ſe eſtimat
ſibi ſupiorē. ſe ī
dignū iudicans.
idō noluit ſe uoca
ri hoīem. ſꝫ canem
mortuū. ł pulicē
unū.
ſ. Vt clare uidet oīa.
i. p opa uiſibilia ī
uiſibilia ītelligēt.
ꝗ ocul⁹ n̄ uidit. ⁊
clare aīe ſue ſtatū
ſ. rubiginē pecca
ti mundi cordi⁹
oculo ↄtēplet. be
ati enī mundo. c.
q. i. d. u.

Vade .i. Misticẽ ãmonet ꝯ os q̃ agnitiõe ũitatis illustrant̃ ut ad cor reddeãt. ꝛ quantũ sibi donatũ sit sollicita m̃te ꝑpendant. ꝛ beneficiis dĩ digna opatione respondeant.

C. Nemini d. Q̃ ad sanatiõe silere iubet exẽplũ ẽ suis. ne sumitanda faciant fauorẽ querãt. s; diuinis aspectib; sit ẽtenti placere.

Beda.

Philipp᷒ fr̃ herodis tetrarcha ituree ꝛ t. x. in honore tyberii cesaris cesareã philippi q̃ nũc paneas dr̃ appellauit. imitat᷒ herodẽ patrẽ q̃ ĩ honore augusti cesaris appellauit cesareã. q̃ ꝑus turris stratonis uocabat᷒. Cesarea philippi ẽ. ũ iordanis orit᷒ ad radices libani. ꝛ hẽ duos fontes unũ ior. ꝛ alterũ dan. q̃ sunt᷒ mixti iordanis nomẽ efficiunt.

Pulchre ꝑ mo sententiã hoĩu interrogat nec ꝯfessio eoꝝ uulgi opinione. s; ueritatis agnitione uideat᷒ affirmata. ne sicut herodes de auctoritat᷒ hesitare putent᷒. Vñ petro sc̃dm mathm dicit. caro ꝛ sanguis nõ reuelaṫ. i. doctrina hoĩum.

omĩa. et misit illũ
ſ cor.
in domũ suam di
cens. Vade in do
mum tuam. et si
ſ ceccitatẽ cordis tui ꝑdica
in uicum introie
nuntiauerit. vñ paulus blasphemus
ris. nemini dixe
fui ꝛ ꝑsecutus sũ ecclãm dĩ.
ris.

Et egressus est
ihc et discipuli
ei᷒ in castella cesa
ree philippi. et
ſ nec in eundo cessat
in uia interroga
docẽ.
bat discipulos suo᷒
dicens eis. Quẽ
me dicunt ẽẽ ho
mines. Qui respõ
derũ illi dicentes.

Pulchre q[...] more dulci[...] fer ẽ sentim[...] dicunt᷒. n[...] tatẽ potiu[...] m̃te cognos[...] hoĩes. s; di[...] llari mem[...] dĩ illis. uos[...] quã hoĩes ill[...] mana opin[...] uo di i quẽ[...] dicitis.

Johanne baptista.

alii eliam. alii uero

quasi unum de pro

phetis. Tunc dicit illis.

Vos uero quem me

dicitis esse. Respon

dens petrus ait.

Tu es xpistus. Et co

minatus est eis ne

cui dicerent de

illo. Et cepit doce

re illos. quoniam

oportet filium ho

minis multa pati.

et reprobari a se

nioribus. et scri

bis. et occidi. et

Tu es xpistus. omnia complectitur quia et naturam et nomen exprimit...

qu

Beda.

Et apprehenden[s]. Quia nimium amat dominum. et quia confitendo dixerat. tu es christus et premium suum audiuit. secundum math. Beatus es symon B. i. et c. non uult destrui confessionem suam. non putat posse fieri ut dei filius occidatur. apprehenditque in affectum suum. uel separatim ducit. ne presentibus ceteris magistrum uideatur arguere.

B. Multi putant quod non petrus sed aduersarius spiritus sit correctus. qui suggerente hec apostolus dicebat. sed in errore apostoli de pietatis affectu ueniens. numquam incentiuum uidebitur diaboli. diabolo dicitur. uade retro sathanas. petro. uade retro me. i. sequere sententiam meam.

Mea uoluntas et patris est. ut pro salute hominum moriar. tu non uis granum frumenti in terram cadere. ut multum fructum afferat.

ſ ſpe reſurrectionis confortat.
poſt tres dies re
ſurget. Et palam
ſ de morte et reſurrectione
uerbum loqueba
tur. Et appreben
ſ ſeorſum.
dens eum petrus
cepit increpare eum.
Qui conuerſus. et
uidens diſcipulos
ſuos comminatus eſt
petro dicens. Va
ſ non contra.
de retro me ſatha
nas. quoniam non ſapis
que dei ſunt. ſed
que ſunt hominum.
ſ plus ſoli diſcipulis loquebantur.
Et conuocata tur
altiora archana.
bata cum diſcipulis
ſuis. dixit eis. Si

Cepit increpare amantis affec[tu] dicens absit a [te] uel ut me liquo ha[bet] ber. apptus e[st] non erit ista ad [...] potest fieri ut [...] putat autem [...] filium dei occid[...]

ſ Vade retro. sa[tha]nas aduersa[rius] ue contrarius q[ui] contra loqueris uo[lun]tati mee.

Beda. Si quis post quam misterium sue passionis et resurrectionis ostendit. ortatur omnes ad imitandum passionis exemplum. et omnibus salutem promittit animarum. Sed perfectioribus quanta passurus. qui a mortuis resurrecturus esset aperuit. formam tribuit predicandi. ut unusquisque pro suo quisque modo instruatur. neque infirmis altiora committantur.

Deneget s. etc. Non valet apprehendere quod ultra ipsum est. sine sciat ut mactare quod est.

Si quis a semetipso deficiat. ad eum qui super ipsum est non appropinquat.

Siue discipulus. siue alius. salutem faciet ex

quis uult me sequi.

alio. ueterem hominem exuat. nouum induat.

deneget semetipsum.

Unde paulus. uiuo ego iam non ego. uiuit

et tollat crucem suam

autem in me Christus.

et sequatur me.

Tollat crucem suam. uel per abstinentiam macerandi corpus. uel per compassionem animi. De corpore dicit paulus castigo corpus meum et in seruitutem redigo. etc. De compassione animi. Quis infirmatur et ego non infirmor. etc.

Sacrificia agricole dicatur frumentum. Non si

Qui enim uoluerit animam suam

uas perdis. si seminas renouas.

saluam facere perdet

in futuro.

in presenti.

eam. Qui autem perdiderit animam suam propter me. et euangelium saluam faciet eam.

Duo tempora ecclesia figurat. aliud persecutionis quando ponenda est anima. aliud pacis quando flagellanda desideria carnis uel terrena. Unde sequitur Quid enim proderit. etc.

Quid enim proderit homini si

Tempore pacis. qualiter

lucretur mundum

uiuere. licet abire.

totum et detrimentum faciat anime sue.

Quam in adversitate perdenda est anima. in pace autem cor munimento omni custodia quod enim perdit.

Qua multi auaritiā uincē labentia despiciunt. s(ed) fidei rectitudinē. quā hn̄t uerecundia ī(m)peditī n(on) exprimunt uoce. ad h(oc). q(uod) eñ r(espon)dē.

Aut quid cōmuta
tionis dabit homo
p(ro) aīa sua. Qui enī
s. corde. ore. ope(re).
me confessus fue
rit et mea uerba.
In gn̄atione ista ad
ultera. et peccatri
ce. filius homi
nis confitebitur
eū. cū uenerit in
glā patris sui cū
angl̄is suis. Et
s. conso
dicebat illis. Am̄
latoria p(ro)missio.
dico uobis. quia
sunt quidā de hic
s. ad horā uitā
stantibus qui nō
habituri etnā
gustabunt mortē.

Amodo. dūm de futura uita loq(ue)ret(ur) iā necessariū fuit. ut h(ic) p(ro)mitteret de p(re)senti uita. ut rudes adhuc disci(pu)li hac c(on)solatiōe c(on)firmarent(ur). sic de iudaico p(o)p(u)lo d(icitu)r. dedit illis regiones gentiū. i. p(o)p(u)lor(um). p. uit. c. i. e. et. l. e. r.

Et post dies sex. lucas. Factum est autem post hec uerba fere dies octo. Octauo die resurrectionis gloria manifestatur ut ostensa celestis uite dulcedine cunctorum corda quibus audire post resoneat et octonario numero uere tempore resurrectionis gaudium doceat esse uenturum ...

Ecclesiam esse mundi hec gloriam ...

donec uideant regnum dei uenientis in uirtute.

Et post dies sex. Assumpsit ihesus petrum et iacobum. et iohannem. et ducit illos in montem excelsum seorsum solos. et transfiguratus est coram ipsis. et uestimenta eius facta sunt splendentia et candida nimis uelud nix. qualia fullo super terram

Beda. ...

Octaua uita resurgentium ... Hieronimus. Et post dies ...

Et transfiguratus est ... Et uestimenta eius ... fullo non potest facere.

Helias cū moyse legis lator. 7 ea tiui
pdicator pphetarū apparet. 7 cū dnō lo
cunt̄ in carne uiuente. ostendentes
ipm ēē quē lex 7 pphe pmiserunt. nō
in infimis s; in monte cū illo. qa q terre
na desidia mente transcendit. soli ma
iestate q ī dnō ipleta pspicit.

Moyses mortuus. helias ī celū raptus.
uisi in maiestate cū dnō ut luce dic
futurā in illo oīū scōrꝫ glām signt.
q tpr̄ iudicii t uiui in carne repe
rient̄. t mortui.

Non enī. quāuis stupefactus. ī situ tn̄
tibi affectū indicat. oblitus scīs regnū
pmitti n̄ in tris s; ī celis. 7 se co aplos
adhuc mortali carne indutos in
mortalis uite statū subire n̄ posse.
7 domū manufactā necessariā n̄ ēē
legi qa 7 pphis 7 euglio tria tabnacu
la facere cupit cū n̄ possit separari unū
habentia tabnaculū. i. ecclām dī.

Moysi 7 helias s; uni. huic faciendū tab
naculū huic s; uni endū n̄ illis.

non poterat candi
da facere. Et appa
ruit illis helias
cū moyse. et erant
loquentes cū ihu.
stupefactus tanta claritate.
et respondens pe
multo
vel rabboni
trus ait ihu. Rab
q melius choris scōrꝫ interēē. delectatus
bi. bonū ē nos hic
p fruitione. si sic delectat huma
ēē. et faciamus hic
nitas xpi transfigurata 7 duorꝫ so
tria tabernacula.
cietas ad punctū ostensa.
tibi unū. moysi
unū. et helie unū.
Non enī sciebat quid
diceret. Erant enī
timore exterriti.
et facta ē nubes
obumbrans eos. et

Et facta ē nub
q a gsuīt nulli
tabnaculū. nū
accepi ubracul
ū di seat ī re
rectionē ī grū
ne domorꝫ sꝫ
sci grām sōs
ptegendos.

Et uenit uox &c. Cū fuit uox sup filiū inuent͡ē ięs solus. q͡a cū manifestabit se ip̄m electis. erit d͡s oīa ī oīb;. uno ip̄e cū suis p̄ quos mūdus regit͡. idē cap̄ cū corpore splendebit. Vn͡ nemo ascendit ī celū n͡ qui de celo d. f. h. q͡ ē in celis.

patris p filio respondentis.

uenit uox de nube

Vn̄ moyses p̄pham

dicens . hic est filius

suscitab͡ nob͡ d͡s d͡. f. v. tanquā me

meus carissimus .

illū audietis.

audite illum . Et

ubi ce͡p filius designari.

statim circum spi

uox sup dicessere ne ad illos uox facta

cientes . neminem

putaret.

uiderunt nisi hic

sum tantū . Et de

p̄ transfigurationē.

scendentibus illis

de monte precepit

orem

illis . ne cuique ui

dissent . nisi cū filius

hominis a mortuis

nemini dixerint.

resurrexit . et uer

bum continuerunt

apud se conquiren

s̄t̄

tes . quid esset cū a

Hic ē filius m͡s. Q͡ui hē uir ille q͡ moyses. iste uob͡ p̄misit. hunc auscultate. 7 os auscultare iubete. nota q͡ sic in baptismo. sic 7 ī monte mysteriū trinitatis declarat͡. q͡a glām eius q͡ ī baptismo credentes c͡fitem͡. 7 in resurrectione uidentes c͡laudabim͡. S͡ sp̄c in nube lucida illic ī columba. q͡a fide quā q͡sq; p̄cip̄. si simplici corde s͡uat. tc͡ luce apte uisionis q͡ credidit c͡templabit͡. ī pā q͡ illustrabit͡ grā. et in p̄petuū p̄teget͡.

Hier. Precep̄ illis ne cui dicerent. Nā uult glām futuri regni 7 triūphi q͡ in monte ostendit publice p̄dicari. 7 ne incredibile eē p magnitudine. 7 p̄ tantā glām. apud rudes aīos sequens crux scandalū faceret.

Hier. Ubi gratuler a. s. ide. cū absorta ē mors fuit ī uictoria. n̄ e͡r in memoria p̄ora. cū abstulerit d͡ns sordē filie syon auferēt͡ d͡ns lacrimā ab oculis scōr͡ 7.

Quid ergo dicunt. Tradit scribe secundum malachiam q. helias ueniat ante aduentum saluatoris. et reducat corda patrum ad filios et filiorum ad patres. et restituat omnia in antiquum statum. existimant ergo discipuli hanc aduentus gloriam eius quam uiderant in monte dicunt. si iam uenisti in gloria. quare precursor tuus non apparet. maxime quia uiderant heliam recessisse.

Restituet omnia. i. conuertet cor patrum ad filios et cor filiorum ad patres. restituet et mortuus debitum quod diu uiuendo sustulit. unde addit. et quomodo scriptum est. quasi sic de christi passione prophete multi prophanare scripserunt. sic et helias multa passurus est. restituet ergo omnia primo corda hominum illius temporis ad credendum in christo resistendum antichristo. deinde ponet animam pro christo.

mortuus resurre-
xerit. Et interro-
gabant eū dicen
  quasi si iam apparuisti
tes. Quid ergo dicunt
  in gloria.
pharisei. et scribe.
Quia heliam opor
  non alter est ad uentus precedat.
tet uenire pri
mū. Qui respon
dens ait illis. he
  quasi non est aduentus quem putatis
lias cum uenerit
  quem precedet helias. helias enim et cetera.
primo restituet
omnia. Et quomo
do scriptum est
in filium hominis
ut multa patiatur
  sic et helias.
et contempnatur.
  quasi uenturus est. helias et corpore. spiritu iam uenit in spiritu et uirtute. i. iohannes.
Sed dico uobis. qa

hier.
Sinon rege sub sole.
sep parum lux in dia
magno splendore.
fulgura monte.
alii discentes cum
fide. alii inuiden
tes cum fustu ad
ecclesiam ueniunt

et helias uenit. et
fecerunt illi que
s. s. spreuer.
cumque uoluerunt
sicut scriptum est
s de monte.
de eo. Et ueniens
ad discipulos suos
uidit turbam ma
gnam circa eos.
s disputantes.
et scribas conqui
rentes cum illis. et
confestim omnis. po
s ppls indocti non scribe sapientes.
pulus uidens ihesum
s quasi stultus. s timor non est in
stupefactus est et
caritate s quasi fui.
expauerunt et ac
currentes saluta
bant eum. et in
terrogauit eos.

Beda.
Et ueniens ad d. Nota quomodo loca rebus congru
unt. In monte orat. transfiguratur. disci
pulis archana sue maiestatis aperit. im
mo atrba excipitur miserorum fletibus pul
satur. sursum discipulis misteria regni re
serat. deorsum turbis dominus peccata infi
delitatis exprobrat. sursum uocem patris
his qui audire poterant pandit. deorsum
malos spiritus expellit. nec pro meritorum qua
litate alius ascendere. alius non desistit
descendere.

Et scribas conquirentes. Quid quererent eu
uangelista non dicit. sed potest intelligi de hac questio
ne mota fuisse. quare discipuli demoni
acum qui in medio erat non poterant liberare
sicut ex sequentibus potest conici. et interro
gauit eos. et cetera.

hier. Et interrogauit. Scit. sed interrogat.
ut confessio pariat salutem. et murmur
cordis nostri sermonibus soluatur pie. unde
dic iniquitates tuas prius. ut iustificeris.

quid int̃ uos con
quiritis? Et respon
dens unus de turba
dixit. Magister. at
tuli filium meum
ad te habentẽ spũm
ubi
mutum. quicũq;
eum apprehen de
rit allidit eum.

hic peccator spumat stultitia.

et spumat. et stri
det dentibus et are

signauia.

scit. et dixit disci
pulis suis ut eice
rent illum et non
potuerunt. Qui
respondens eis di

quã gnatio incredulitas uita ĩpedit salute

cit. O generatio in

Latentẽ culpã obliquat ĩ dĩ serplos. cũ sepe curatio n̄ curantiũ s; curandorũ ĩpediat̃ uitio.

Nõ q hoi irascit̃ s; uitio. n̄ tedio affect̃ h dic̃ s; ut medicus egro c̃ pcepta agenti. & p unũ arguit iudeos incredulitatis.

De pecando ... fluone e ... ĩ coĩmodu...

Et ĩ rogat ... Nõ quãi ... ĩnrogat ... turnitis ... tatis often ... tatione g... fatat.

credula. quam diu
apud uos ero quam
diu uos patiar. Af
ſerte illum ad me
et attulerunt eum.
Et cum uidiſſet il
lum ſtatim ſp̄s con
turbauit eum. et
eliſus in terra uo
lutabatur ſpumas.
et interrogauit patrē
eius. quantum tem
poris ē ex quo illi
accidit. At ille ait.
Ab infantia. Et fre
ſ moralit̃. ite. ł li
quenter eum et in
bidinis. ł concupiſcentie. 7 cupiditati.
ignem et in aquam

Puerū n̄ demonē. ut oſtendat illū de
monio traditū ꝓpt̃ peccatū ſuū.

Conturbauit. Quia dū p(ost) peccatū ad dn̄m
cōuti uoluim(us). mag(is) a diabolo īpugna
m(ur). ut ł excutiat uirtutē. ł uindicet
ſuā expulſionē.

Diſcerp(it) diabolus ap(ro)pinquantes
ad ſalutē q(ui)a ē ei eſca dilecta. quos in
uentrē ſuū trahere deſidat. p(er) t(er)rores.
7 dāpna. ut iob.

Et interrogauit.
Nō quaſi ignorans
interrogat. ſ(ed) ut diu
turnitas īfirmi
tatis oſtenſa. cu
ratione grat(i)ore
faciat.

Ab infantia ſignificat gentilē p(o)p(u)l(u)m
cui a natiuitate īcreuit cult(us) ydolo(rum).
ut ſtulte īmolaret filios ſuos demo
niis. Vn̄ ſeq(ui)t(ur). et frequent(er) eū in ignē
7 in aquā miſit. alii enī ignē. alii aq(uam)
uenerabant(ur).

miſit. ut eum per
deret. Sed ſiquid
potes adiuua nos
miſertus nr̄i. Ihc̄
autem ait illi. Si
ſ. libtate arbitrii i. dicat ſ. que
poteſ credere. oīa
in noīe ihū poſtulant̄.
poſſibilia credenti.
et continuo excla
mans pat̄ pueri cū
lacrimis aiebat.
Credo dn̄e. adiuua
incredulitatem me
am. Et cū uidit
ihc̄ con curren
tem turbam. cō
ſ. cōminatio potentiae ē
minatus ē ſpiritui
in mun do dicens

Adiuua .ī. c. m. credulitā nrā ut toſtra
ta lingua ī firma ē. ſi innixa ad uito
rio dī. fides cū lacrimiſ optata uota
capit. ut. ē. fiat. t. ſedm. u. t.

illi. Surde et mute
s. cui⁹ p̄cepte facere ē.
sps ego precipio tibi
exi ab eo. et amplu⁹
ne introeas in eū
et clamans et mlt'
tum discerpens eū
exiit ab eo. et fac
tus ē sicut mor
s. mūdo.
tuus. Ita ut mul
ti dicerent quia
mortuus ē. Ihus
aūt tenens manū
eius leuauit eū
et surrexit. Et cū
introisset in domū.
discipuli eius se
creto int'rogabant

hier.
Surde. 7 m. s. spūi inmundo ī putat
q' hoī p̄tāt. dū ille n̄ audiret neq; loq
ret' q' peccator penitens audit 7 loq't'.
exi ab eo. 7c. Exiens ab hoīe nūquam
reu't'. si cor suū serauerit clauis hu
militatis. 7 hostiū obtinuerit homo
munitioīs. Vn̄. Esto in idm̄ p̄tecto
re. n̄. l. m. ut. s. m. f.

hier. Factꝰ ē. s. m.
Sanati enim dr̄. mor
tui eē mundo. 7 ui u.
a. ē. cui x̄ dō. Vn̄
infirmitas xp̄ia
noī n̄ ē mors. s;
mortis similitu
do.

Inter

Quare nos. stultitia h[ic] sci[enti]a ad luxuria[m] carnis p[er]tinet. & ieiunio sanat[ur]. ita et ignauia oratio[n]e depellit[ur]. medicina cui[us]q[ue] uulneris adhibenda e[st] ei. n[on] sanat oculu[m]. q[uod] calcaneu[m]. ieiunio passio[n]es corporis. orationes sanant[ur] pestes m[en]tis.

Docebat aut[em] d[iscipulos]. X[ristu]s p[ro]p[ter]s miscet t[ri]stia ut cu[m] uenerint. n[on] im p[re]meditatus fe rant animus. sic t[ri]stat eos q[uia] occiden dus e[st]. debet letificare. q[uod] die t[er]tia re surrecturus e[ss]et.

eum. quare nos n[on] potuimus eum eice re? Et dixit illis. hoc genus innullo potest eicere. nisi inoratione et ie iunio.

Et inde p[ro]fecti pret[er]gradiuntur galileam. nec uo lebat quemquam scire. docebat aut[em] discipulos suos. et dicebat illis. Quo niam filius ho[min]is tradetur in manus hominu[m]. et occident

[interlinear gloss above "scire": s[cilicet] se ibi e[ss]e]

eum. et occisus ter
tia die resurget.
At illi ignorabant
uerbum. et time
bant eum interroga
re. Et uenerunt
capharnaum. qui
cu domi eent. in
terrogabat eos. qd
in uia tractabatis.
At illi tacebant. si
quidem inter se in
uia disputauerant
quis eet illorum ma
ior. et residens uo
cauit duodecim. et
ait illis. Siquis

At illi. i. Ista i genii tarditate. qua amore. qa dominum uerum cognouerat. mo riturum crede nequibat. et qa eis in figu ris loqui consueuerat. horrentes ei mor tem. in his quoque eum figurate loqui pu tabant.

hier.
Capharnaum. Villa consolationis. con gruit predicte sententie. occisus die tertia resurget. granum frumenti mortuum ut multiplicatius colligatur. si non mortuum solum manet.

hier.
In uia enim tractabant de principatu. Si milis tractatio loco. principatus enim ut i greditur. sic deseritur. et dum tenetur. labitur. et incertum est in qua mansione. i. in qua die finiatur. Vnde dicitur qui uult esse primus. et cetera.

Beda.
Hinc exorta uidetur disputatio. quia uidit petrum et iacobum et iohannem seorsum ductos in montem. et aliquid secretum ibi eis creditum esse. sed et petro. sicut et matheus dicit claues regni celorum promissas et ecclesiam super petram fidei bedificandam. a qua ipse no men accepit putabant. sed uel illos tres ceteris uel omnibus prelatum esse petrum.

Et residens. illi euntes disputant de principatu. ipse sedens docet humilitatem. principes enim laborant. humiles quiescunt.

si; per uerecundiam.

uult primus ēē. erit omnium minister. et accipiens puerum statuit eū in medio eoꝝ. Quē cum complexus ēēt ait illis. Quis quis unum ex huius modi pueris receperit in nomine meo me recipit. Et quicumq; me susceperit. non me suscipit sed eum qui me misit. Respondit illi iohs dicens. Magister uidimus

s. n̄ me tantū. s. q̄ a me

ł eū nich distat.

Quē cōplex̄. Sigficat humiles digֹnos ēē suo cōplexu quire possīt glari ₇ dicere. Leua ei⁹ sub capite meo. ₇. d. ı. a. m.

Quisqs ₇c̄. ł sīplicē paupē̄s ₇ abhī qui uelint ēē maiores pei honore ostendit recipiendos. ł ipōs malitia paruulos suadet ēē. ut tāq̄ simplices paruuli.

Respondit illi iohs. Qua dixāt q̄ sq unū ex huiꝰ modi. p. r. in. n. m. me. r. īntelligit iohs. q̄ ī noīe eiꝰ n̄ recipiant. q̄ n̄ sincere ābulāt. Vn̄ ait. Magistr̄ uidim̄. q. ₇c̄. Quasi sib̄ in noē tuo n̄ debet suscipi q̄ n̄ seqt̄ nos.

Si q̄ uult de[...] glēe uult hu[...] tate sanare[...] mo sīplici[...] ipō. mox[...] tie puerili[...]

Quā forti[...] tutis fue[...] tī ratiois a[...] quā paruul[...] tis benefac[...]

Quia ipos se[...] recepi docet [...] cap̄ in [...] putaret [...] ēē q̄ uide[...] adiungit. [...] m. f. s.

quemdam in nomine tuo eicientem demonia qui non sequitur nos. et prohibuimus eum. Ihesus autem ait. Nolite prohibere eum. Nemo est enim qui faciat uirtutem in nomine meo. et possit cito male loqui de me. Qui enim non est aduersum nos. pro nobis est. Quis enim potum dederit uobis calicem

sic leuissimo precepto excusationem diluit.

Putant eum excludendum a beneficio. qui non utitur officio. sed docet neminem a bono et aequo quod ex parte habet arcendum. sed ad hoc potius quod non habet prouocandum. Unde nolite prohibere eum.

Beda.

Nolite prohibere etc. hinc apostolus scit siue occasione siue ueritate christus annuntietur. et in hoc gaudeo sed et gaudebo. Tales quamuis signa faciant. et ob aliorum salutem censeantur non esse prohibendi. non tamen ideo se esse secura conscientia cum dixerint in nomine tuo prophetauimus. et demonia eiecimus etc. dicetur eis. quia non noui uos discedite a me operarii iniquitatis. Itaque in hereticis et malis catholicis. non sacramenta communia in quibus nobiscum sunt. non esse. sed diuisionem pacis et ueritatis que contraria qua aduersum nos sunt. et in quibus non secuntur nobiscum. detestari et prohibere debemus.

Calicem aquae frigidae ne paupertate et penuria lignorum aliquis se excuset. Similiter dicit apostolus ad galathas. Communicet autem is qui catechizatur uerbum ei qui se catechizat in omnibus bonis. et neque se paupertate excusaret. ait. Nolite errare deus non irridetur. quae enim seminauerit homo haec et metet.

Beda.

Et quisquis scand. Nota quia bono opere nostro aliquando cauendum est scandalum proximi. aliquando pro nichilo habendum. inquantum sine peccato possumus uitare proximorum scandalum debemus. si autem pro ueritate scandalum sumitur. utilius nasci permittitur quam relinquatur ueritas.

Si circumdaretur. m. Per molam asinariam secularis uite circuitus et labor. per profundum maris. extrema dampnatio significatur. id est cui conuersus est si sub extrinseco habitu ad mortem terrena acta cum constringant. quam si sacra officia in culpa ceteris imitabile demonstret. quasi si solus caderet. tollerabilior utcumque eum in ferni pena cruciaret.

Secundum morem prouincie. hec enim pena maiorum criminum erat. et re uera melius est innoxium pena atrocissima temporali tamen finire uitam corpoream quam ledendo fratrem mortem anime mereri perpetuam.

Matheus. Amicus cuius opere et consilio cottidie egemus. si sibi nos ledere in causa anime uoluerit. excludendus est a nostra societate. ne sicum porro in hac uita partem habere uolumus. simul cum illo pereamus.

aque frigide in nomine meo quia xpi estis. Amen dico uobis. non perdet mercedem suam. Et quis quis scandalizauerit u(s. magni nullo)num ex his pusillis credentibus in me: (in mouent. pusilli etiam occasiones querunt.) bonum est ei magis. si circumdaretur mola asinaria in collo eius et in mare mitteretur. Et si scandalizauerit te manus tua. abscide

Quisquis. q. d. ... paupertatis ... tione ... quisquis enim. etc.

Et quisquis quam... generale sit ... scilicet est segmentum ... tus est apostolis ... quod pro natura ... tabant. et eos ... ad fidem uoc... et eos quos ... suo perderet pro...

Et si scandaliza... quasi supra docuit ... dalizemus eos qui ... tem. item monet qu... debeamus eos ca... qui scandalizant.

ſ quia ſ hīc

illam . Bonum ti

ſine cupito p̄ncipatu

bi eſt debilem in

troire . in uitam .

ſ hīc . due man̄ p̄ncipat̄ humilitātı̄ . ⁊ ſupbia . abſcide ſupbiā tene humilem principatū.

hīc

ſ in gehennā . Petra ī eſſupta . Nō ꝓpha . ambulante in lumine ignium . ⁊ flāmi quas ſuccendiſtis nob̄.

quā duas manus

habentem ire in

ſ inferni penas eruāt ut extreat.

gehennam . et in

ignem . inextingui

ſ ⁊ ſcientia mala do

bilem . ubi uermiſ

lor . putredo . gehenne.

ſ ubi uermis eoꝝ . Fetor uitiū . decorruptioē carnis ⁊ ſanguinis . idoq; caro recens ſale cōdit̄ . ut exſiccato humore ſanguineo . uermiſcē neq̄at . caro ḡ ⁊ ſanguis uermes ēat̄ . q̄ delectatio carnalis cui cōdimētū ꝯtinentie n̄ reſiſtit . penā luxurioſis gn̄at ēt̄nā . debem̄ ḡ corp̄ ꝯtinentinentiæ ſale . ⁊ mēte cōdito ſapientiæ . ab errorī ⁊ uitioꝝ labe caſtigare.

ſ uermis . Cſcientia fera . ſ . dolor ītius accuſans.

eorum non mori

ſ intius accuſatio . extius

tur . et ignis nō

feruor.

ſ ignis n̄ . e . extinct ſeuiens pena.

extinguitur . Et

ſ et ſi pes tuus . ſ . amic̄ neceſſariu cui t̄ cottidianis uſib; ſeruit diſcurſis.

si pes tuus ſcan

ſ cū corrigere

dalizat te . ampu

ne q̄s . ampu ta a ſocietate. ſ quia.

ta illum . Bonū

ſ Scandalon grēce . Latine offendiculū . t̄ ruina t̄ īpactio pedis . t̄ ut alii uolt̄ ſcrupulus . Ille ḡ ſcandalizat frm̄ . q̄ ei dicto t̄ facto occaſionē ruine pb̄z.

eſt tibi claudum

introire in uitam

eternam . quam

duos pedes haben
tem mitti inge
hennam ignis in
extinguibilis . ubi
uermis eorum nō
moritur . et ignis
non extinguitur.
in oculo nr̄i carnaliter. amici spūalit̄
Quod si oculus tu
aduersarii signant̄.
us scandalizat te
eice eum . Bonū
est tibi luscum
introire in re
gnum dei . quā
duos oculos ha
bentem mitti in
gehennam ignis .
ubi uermis eorū

oculus tuus q̄p̄

hier.
Ois. n. 7c. mire dictu e q. eni sale salit. uirus putredinis arcet. q. u igne asp'so sale carne q; c sumit.
sicut lege i hostiis fiebat. q in altari cremabant. ubi i oi uictima. 7 sacrificio sal offerri p'ceptu e.
sal dulcedo sapie. igni s sp'c sci gra. ois igne salient. q a os elect sapia cdit. ut digna uictima ad i
altarib; efficiat. Vn bene addit. Et ois uictima. ille eni ue uictima di e q corp 7 aiam auctis.

non moritur. et ignis eorum nō extinguitur. Omnis enim igne salietur. et omnis uictima salietur. Bonum est sal. quod si sal insulsum fuerit. in quo illud condietis? habete in uobis salem et pacem habete inter uos.

Et inde exurgens uenit in fines iudee. ultra

Interlinear glosses:
s gra sp'c sci t tribulationis
C asp'so sale sic in hostiis fiebat
C gen humanu — C purgatorio igne.
C sapia — s bonu e audire ubu di
sale cor cdat. cu aplis sal e. i. sapientia ab
aliis ministrare
C sapientia t iustitia s dilectioe.
q sapient loquit magnope metuat ne el
oq o audientiu humilitas s rupatur.

Left margin glosses:
Castio mtione sec igns. 7 ui mi o sti d quo uttuq; qualem ciuitate ois. n. 7c.
Sal i fatuatu. q amat p'ncipatu. q icrepare n audet. nec c fiteri ne de sinagoga eiciat. diligens g tam mudi mag q di.
Sal correctioni amore p'ximi te pet 7 dilectione sapie 7 iustitie cdiat.
habe sal sine pace n uirtutis e donu. s dapnationis argumtu q eni q sq; melius sa pit eo detius de liqt.

Right column gloss:
emudo a do p amore celestie do c sect. nec solu sale asp'git s; igne c sumit. q n n pecci tm c tagio 9 pellit. s; 7 p'sentis uite delectatio tollit. 7 sine c i sa tiois totam ite suspirat. Vn it ra 9 u sa tio ioc e 7 obsec uos p mi iam di. hec h. e. v. h. v. 7c. Alit altare di cor bo nor. hostie. 7 sacificia boa opa fideliu. i oib; sacrificiis sal. q a nullu op' bonu sine sapia. Ignis sacrificia i altari c sumit. de q ipe baptizabit uos i sp'u. s. 7 i. s igns tribu
latiois. Respicit ad sup'iora. u scandalizantia mebra e uelli p'cepta s t. q a 7 h e igne salliri. temptationib; exercer i. ob amore dilecto 7 p ximos nob abnegare.
hic q. Et oi. uictima ge n humanu q h' 7 de sapi entie salit du corrup tio sa i gnis. custodia putredinis 7 mat u mi u ii s c sumit 7 p' purgatorio igne examinat.
Qd si sal. i. f. i. si q s semel c dimetis ueritati refect ad apostasia redierit q alio doctore corrigit. q ea gustauit qua sapiam. t aduersis t rrit 1 7 p'spis illect respuit. Vn q s medebit i cantori p'cusso a serpente. sicut iudea 7 socios ei s ig ficare cdit. q si largitia corrupt 7 replatu p de. 7 dnm tradere n dubitauit. q aut s t multi quos n du maior scientia erigit ab alior sotietate disiungit. 7 quo plus sapuit eo a cordie uirtute despuit. subiungit. habete i uob. s. 7 p. h. i t uo.

huc usq; ea q i galilea fuit. 7 docuit. hic narrat ea q in iudea fec. 7 docuit. 7 passu e. 7 p'mo q trans iordanen ad oriente. deinde q cis iordane q n uen hiericho. 7 bethania 7 hierlm. cu eni ois iudeor p'uincia gnalit ad distictione aliar gen tiu iuda dicta sit specialit tm meridiana plaga dr iuda ad distictione galilee deca pol 7 cetor i eade p'uintia regionu.

Beda. Scilicet. Cornuto ſillogiſmo temptant. et
quoquo reſpondeat capi putant. Si dicit di
mittendam. ⁊ aliam ducendam pudicitie pre
dicator uidetur ſibi contraria docere. ſi non dimittendam re
us sacrilegii. ⁊ contra doctrinam moyſi. ⁊ per
moyſen dei facere. Quia dominus ſic reſponſum
temperat. ut tranſeat decipulam. ſcripturam
ſanctam in teſtimonium adducens. ⁊ le
gem naturalem primamque dei ſententiam dei
ſecunde opponens. que non uoluntate dei.
⁊ ſpectantium neceſſitate conceſſa eſt.

ſ magna di
iordanem. Et con
ſtantia inter turbas ⁊ phariſeos. hee conue
ueniunt iterum
niunt ut doceant. ⁊ i firmi curentur.
turbe ad eum. Et
ſic mattheus apte dicit illi ut temptando deci
ſicut conſueuerat.
piant. hos enim deuotio pietatis. illos
iterum docebat
aduehit ſtimulus liuoris.
illos. Et acceden
tes pharisei inter
rogabant eum. Si
licet uiro dimit
tere uxorem. temp
tantes eum. At
ille reſpondens
dixit eis. Quid uo
bis precepit moy
ſes. Qui dixerunt.
Moyſes permiſit li
bellum repudii.

scribere et dimit
tere. Quibus re
spondens ihc ait.
ad duritiam cor
ſ moyses quā hoīs ē
dis uestri scripsit
ēsiliū. nō dī impium. t pceptū.
uobis preceptum
istud. ab initio aut̄
ſ non feminas. ih̄
creature masculū
ostendit scd̄a ēē ēiugia.
et feminam fecit
eos deus. Propter
hoc relinquet hō
patrem suum et
matrem et adhere
ſ n̄ ad uxores.
bit ad uxorem suā
ſ ii tres.
et erunt duo in car
ne una. Itaq; iam
non sunt duo sed

Beda.
Ad duritiā. 7c̄. quā. nūqd dš sibi etia rius sibi ē. ut aliud añ iusserit. 7 idē p. no uo fregerit ī p̄io. Nō s; moyses ui dens ꝑpt̄ desidiū secūdaꝝ nuptiaꝝ. p̄ mas uxores ītfici. aut mala uitā duci. maluit indulgē dissidiū ꝑpt̄ discordiā. quā podia 7 homicidia ꝑseuerā 7 nu ptiaꝝ copulā.

Premiū nuptiaꝝ ē. e duob; unā carnē fieri. castitas iuncta spūi. unū efficit spc.

Homo non separet. Desiderio secunde uxoris dimittendo primam. Deus separat qui iungit quando ex consensu propter futurum dei eo quod tempus breve sit. sic habentes uxores quasi non habentes sint.

Beda

Quicumque d. m. Mattheus plenius quicumque dimiserit uxorem suam nisi ob fornicationem et aliam duxerit mechatur. Una ergo solummodo causa est carnalis fornicatio. una spiritualis timor dei. ut uxor dimittatur. sicut multis religionis causa est divina lege praecepta ut alia ducatur vivente ea quae relicta.

Hier. Iterata sententia ubi non fastidium sed esuriem et sitim parat. Unde qui comedunt me adhuc esurient et qui bibunt me adhuc sitient. Melliflua sapientie eloquia gustata diligentius multimodum saporem reddunt. Quod non pluit dominus manna ad manducandum sub sole liquescens. Ut hic est. fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eorum. Ad ignem durat. ut panis cor eorum hominis confirmans. Ut est si quis vult venire post me. a. s. i. et t. c. s. et s. me.

una caro. Quod ergo
(faciendo unam carnem viri et femine)
deus coniunxit.
homo non separet.
Et in domo iterum
discipuli eius de
(de eo quo pharisei)
eodem interroga
verunt eum. Et
dicit illis. Qui
cumque dimiserit
uxorem suam et
aliam duxerit.
adulterium com
mittit super eam.
et si uxor dimise
rit virum. et alii
nupserit. mecha
tur. Et offerebant

Forsitan q(uia) paruulu(m) statuerat i(n) medio discipulo(rum) (et) co(m)plexus fuerat.

illi paruulos. ut tangeret eos. Discipuli autem co(m)minabantur offerentibus. Quos cum uideret Iesus. indigne tulit. et ait illis. Sinite paruulos uenire ad me. talium est enim regnum dei.

s(ed) uel talium.

Amen

quia. a. o. v.

dico uobis. Quisquis non receperit regnu(m) dei uelud paruulus. non intrabit in illud.

Qui n(on) p(er)seuerat i(n) ira. lesus n(on) meminit. uidens pulchra(m) mulierem. n(on) concupi(s)cit. n(on) aliud h(abe)t i(n) ore. aliud i(n) corde. quia(m) si tales n(on) fu(er)imus n(on) i(n)trabimus i(n) regnu(m) celo(rum).

Non q(uod) nollent eis manu (et) uoce b(e)n(e)dicere saluatoris. s(ed) n(on)du(m) plena(m) fide(m) h(abe)ntes putabant eu(m) more ho(mi)nu(m) offerentiu(m) i(m)portunitate.

Taliu(m) significanter dicit. n(on) istaru(m) quasi mores regnant n(on) etas. his p(ro)mittit(ur) regnu(m) q(ui) simile(m) h(abe)nt i(n)nocentia(m) (et) si(m)plicitate(m). quib(us) illud ap(osto)li co(n)gruit. nolite effici pueri sensib(us) s(ed) malitia pueri (et) paruuli estote.

Beda.

Regnu(m) d(e)i .i. doctrina(m) eu(an)g(e)lii sic(ut) paruuli accipe(re) iubem(ur). .i. sic(ut) paruulus doctorib(us) n(on) contradicit rationes ad(uer)sus eos n(on) co(m)ponit. s(ed) fidel(ite)r suscipit. cu(m) metu(m) obte(m)perat (et) q(ui)escit. ita (et) nos obediendo si(m)plicit(er) (et) sine o(mn)i contentio(n)e u(er)ba d(omi)ni debem(us) suscipe(re).

ſuſ ſiſtet talis ſua dilectione & gratia

et con plexans eos .

& benedictione eē dignos.

et imponens ma

nus ſup illos . be

nedicebat eos .

Et cum egreſſus

eſſet in uia . pro

currens quidam

genu flexo an eū

rogabat . Magiſter

bone quid faciam .

ut uitam eternā

pcipiam . Ihc aut̄

dixit ei . Quid me

dicis bonum . Ne

ſ coparatiōe dī

mo bonus niſi

ſ quod ſolus bon' exſt.

unus ds . Precep

alii p p̄m bom.

ta noſti . Ne adul

Credo audierat iſte a dño tm̄ eos qui paruulis uelint eē ſimiles introitū regni celeſtis eē dignos . & ideo certior eē deſidat . n̄ p parabolas . ſ3 apte quib3 opum meritis uitā et̄nā c ſequi poſſit.

Beda.

Deo medici bonū. Q xa magiſtrū uocauerat bonū n̄ dm̄ . t dī filiū . dicq̄ uis ſcī hoīem coparatione dī n̄ eē bonū . de q confitemini dño q b . Vn aut bon' ds n̄ pat ſolus . ſ3 filius q dic ego ſū paſtor bon' . & ſps ſcs de quo pat de celo dabit ſpm bonū . p ſe . yna . ſ . & i diuidua t nitas pat & filius & ſps ſ . ſolu & un' ds bon' ē . n̄ g ſe bonū negat . ſ3 eē dm̄ ſig . nec ſe magiſtrū bonū n̄ eē . ſ3 abſq; dō nullū bonū eē teſtatur.

Beda. Ne ...

hic puerit ...

ue caſtitus ...

imitanda ...

ſi regnū dī ...

uolum . Nō ...

ſine q uſtu ...

ſuo tp̄r cuſto ...

n̄ ſolu bā ...

uita ē ferchat ...

teres. ne occidas.
ne fureris. ne fal
sum testimoniū
dixeris. ne fraudē
feceris. honora pa
trem et matrem.
At ille respondens
ait illi. Magister
oīa hec obseruaui
a iuuentute mea.
s. archana cordis ei⁹.
Ihesus autē intuit⁹
eum dilexit eum
s. ad pfectionem.
et dixit illi. Unum
tibi deest. Vade
s. oīa n̄ partē sic ananias.
quecumque habes
s. beat⁹ qui intellegit
uende et da paupe
sup. e. p.
ribus et habebis

Beda.
Magist̄ oīa h̄. o. Nō putandū ē uoto tēp
tatis ut qdā putāt dm̄ īnterrogasse. 7 de
sua uita mētitus ēē cū se legis mandata
dixit custodisse. sz sīplicit̄ ēfessus. si
eū intueret̄. nequaquā ītuit⁹ archana
cordis ei⁹ eū dilige. dicēt ihc. diligit
eñ eos. q mandata legis ī minora
custodiūt. 7 q ī lege mīn⁹ fuerat.
his q pfecti ēē deficiant ostendit.
qa n̄ uenit solueret legē. sz adīple
re. Vn̄ addit. Vade oīa q̄ habes. 7c.

Beda.

Et ueni sequere me. quia non sufficit contempta diuitias saluatorem imitari. id est relictis malis fac bona. facilius sacculum contempnitur quam uoluntas.

(glosses:) quo neque erugo neque tinea demolitur. — quod hoc solum non sufficit. — imitare. sic ambula ut ille ambulauit. — ecce causa tristitie. — spinas nascentes et tribulos que semen domini suffocauerunt.

thes aurum in celo. et ueni seque re me. Qui contri status in uerbo abiit merens. E rat enim habens possessiones mul tas. Et circumspi tiens ihc ait di scipulis suis. Quam difficile qui pec cunias habent in regnum dei intro ibunt. Discipuli autem obstupescebant in uerbis eius. At ihc rursus re

(gloss:) quia non poterant intelligere.

Beda.

Quam difficile et cetera. Qui in multiplicandis diuitiis incumbit. pater quia uniuscuiusque gaudia contempnit. Sed aliud est pecuniam habere. aliud amare. multi habent non amant. multi non habent et amant. Item alii habent et amant. alii nec habent nec amare se gaudent. qui tiores dicere cum apostolo possunt. michi mundus crucifixus est et ego mundo. Unde salomon non ait qui habet. sed qui amat diuitias fructum non capiet ex eis. Et ipse dominus in his uerbis obstupescentibus discipulis exponit dicens. Filioli quam difficile et cetera.

Beda.

Non ait impossi bile. quia enim impossi bile est omnino fieri non potest. quia difficile cum labore potest fieri. Sed magno labo[illegible] iuuante dign[illegible] pecunias habent[illegible] in eis confidentia[illegible] tis filargiri[illegible] n acutus intrare [illegible] celestium regni.

sponde(n)s ait illis.
filioli quam diffi
s(cilicet) n(on) dic(it) h(abe)ntes.
cile est confiden
tes in pecuniis.
in regnum dei in
s(cilicet) ve(l) difficile.
troire. facilius e(st)
s(cilicet) x(ristu)m.
enim camelum p(er)
s(cilicet) passionis angustias.
foramen acus trans
(id est) divitias ama(n)te(m).
ire. quas divite(m)
s(cilicet) q(uam) paup(er)u(m).
intrare in regnu(m)
s(cilicet) qua(m) a(n)i(m)a q(uam) i(n)de repetendo.
dei. Quidam aut(em)
c(on)firmat.
magis amirabantur dicentes ad
s(cilicet) cu(m) pene
semetipsos. et q(ui)s
o(mn)s cupia(n)t fieri divites.
potest salvus fie
ri. Et intuens il
los ih(esu)s dixit apud

Facili(us) e(st) x(risto) pati p(ro) dilectorib(us) s(e)c(u)li. q(uam) eos ad x(ristu)m posse c(on)v(er)ti. camelus enim x(ristu)s. qui sponte humiliat(us) i(n)firmitatis n(ost)re sustulit. In quo enim melius intellig(itur) quanto maior es(t) h(umilia) t(e) i(n) o(mn)ib(us). Acu(s) punctiones. i. doloris passiones. Foram(en) acus angustia passio(n)is. q(ua) velut scissa vestimenta n(ost)re nat(ur)e quoda(m) m(odo) resarcire. recuparat dignat(us) e(st). Un(de) p(ost) lapsu(m) melius i(n) vita gaudemus. ad h(oc) testimoniu(m) ap(osto)li. q(ui)cu(m)q(ue) i(n) x(risto) baptizati estis x(ristu)m i(n)duistis.

Passio(n)es angustias. divitias. h(oc) facili(us) e(st) camelu(m) p(er) foram(en) ac(us) t(ra)nsire. q(uam) amante(m).

Et q(ui)s pot(est) cu(m) plures sint paup(er)es qua(m) divites. n(is)i h(oc) dixissent. (quod) i(n) t(ri)n(ita)te divitu(m) intellexissent cunctos q(ui) divitias adipisci vellent.

Facili(us) e(st) (etc). quo(d) i(n) euuang(e)lio matth(e)i. zacheus. (et) ioseph. (et) i(n) veteri testam(en)to (com)plurimi divites i(n)venti. Forte q(ui)a divitia(s) p(ro) nichilo h(abe)re. ex toto c(on)te(m)pne dicit(ur). Vn(de) d(avi)d. Unic(us) (et) paup(er) su(m) ego. (et) de divitiis. si affluat. n(olite) c(or) a(pponere). nolite su(per)e.

homines inpossi

Qui a cupiditate trahit nos ad caritatem, etiam nos cum te potest et superbos facere humiles.

bile est sed non

apud deum. Omnia

enim possibilia sunt

apud deum. Et cepit

Sed quia audiuit non posse diuites intrare.

ei petrus dicere.

Grandis fiducia. piscator erat. diues non fuerat. uictum manu et arte querebat et tamen confidenter dicit. reliquimus omnia

Ecce nos dimisimus

Quia non sufficit dimittere. iungit quod perfectum est et secuti sumus te. quasi fecimus quod iussisti. quid ergo nobis dabis premii.

omnia et secuti sumus

te. Respondens

ihesus ait. Amen di

co uobis. Nemo est

qui reliquerit do

mum. aut fratres.

aut sorores: aut

patrem. aut ma

trem. aut filios

aut agros. propter

me. et propter euāgelium qui non ac-

ſ h. ſ. centies q̄de ama-

cipiat centiens

bit deū.

tantum. nunc in

ſ omīs sc̄i 7 ꝗcūq. hītt oīa ciārt ei.

tempore hoc do-

ſ ſp̄uales.

mos. et frs. soro-

res. et matres. et

ſ hoc eñ tp̄s ꝑsecutioib;

filios. et agros cū

plenū ē

ꝑsecutionibus. et

in sc̄lo futuro uitā

ſ quia multi in

eternam. Multi

cipiunt. ſ7 n̄ ꝑ̄perpiunt. tribulis seq

autem erunt pri-

sententia subditur multi aūt. e. p. 7c̄

ſ iudas ꝑ aplo apostata.

mi nouissimi. et

nouissimi primi.

Erant aūt in uia

ascendentes in hie-

rosolimam. et

Latro in cruce cõfessor
eodē die q̄ ꝓ peccātis
suis crucifixus ē
gr̄a fidi cū x̄ ī pa-
radiso gaudet. Cotti-
die quoq; uidem⁹
multos laicos
magnus uite me-
ritis excellē 7 al⁹
a pͥma etate sp̄ua-
li studio feruen-
tes ad extremū
ocio torpescē.

Beda.

Centies tantū. 7c. Hac occasione quidā mille annoꝝ iudaicā fabulā ꝑ⁹ resurrectionē iustoꝝ dogmatizāt. q̄n oīa q̄ ꝓpt dn̄m dimisim⁹ multiplici nob fenore st̄ reddenda insup̄ uita eterna. nec uident q̄ si ceṫa ꝗsalti in ceteris uxorib;. sc̄d aliós euglistas. ꝑ sericiū dn̄s. neq; nubent neq; nubent̄. 7 ea reddenda ī h tp̄r cū ꝑsecutionib;. q̄ ꝑ⁹ resurr̄ oīo iustis. nulle erunt. Sensus ḡ ē q ꝓpt euglīu x̄ carnalia reliquerit. sp̄ualia bona recipiet. q̄ sui merito 7 cōꝑatioē ita erit. quasi paruo nūo centenarius cōpat⁹. q̄a a frīb; 7 sororib; quib; sp̄uali glutino colligat⁹. multo gratiore ē 7 in hac uita recipiet caritatē. vn̄ multitudinis credentiū erat cor unū. 7 a. u. 7 erāt ill' oīa coīa. Aut centenarius a leua translatus. in dextram licet eandē ī flexu digitoꝝ uideat⁹ tenere figurā. q̄uāl denariū ī leua. nūm tn̄ quantitatis magnitudine supuadit. q̄a oēs q ꝓpt regnū dī tp̄alia sp̄nunt. 7 ī hac uita ꝑsecutionib; plena. regni gaudiū fide certa ꝑgustāt 7 in expectatioē patrie celesti que ꝑ dexterā figurat⁹. oīū parit electoꝝ uerissima dilectioē fruunt̄

quasi unus caput moriturus pro omnibus.
ad mortem intraturus.

precedebat ihc. et stupebant. et sequentes time

quia uidebat eos timere.

bant. et assumens iterum .xii. (ca) cepit illis dicere, que essent ei uen

que scilicet.

tura. Quia ecce ascendimus hierosolimam. et

ad quem pertinet pati. quia non potest diuinitas

filius hominis

scilicet.

tradetur principibus sacerdotum et scribis. et senioribus. et dampnabunt eum morte. et tradent eum

Tho stupebāt. q
meminerāt g
passurū mul
a sūmis sacē
et scribis p̄ ou
et occidendū.
tuebāt q. n
ipi cū euocau
t ipe cui uita
magisterio g
debāt

Preuidens autem dominus discipulorum animos ex passione sua perturbandos longe ante et passionis penam et resurrectionis gloriam predicit. ut cum morientem cernerent resurrecturum non dubitarent. paganorumque clementiam qui eius crucem derident aperte confutat. cum et passionis tempus quasi futurorum prescius ostendit. et locum quasi mortis intrepidus addit.

gentibus et illu
dent ei et con
spuent eum et
flagellabunt eū
et interficient
eum. et tertia
die resurget. Et
ſ mathꝫ dic̄ matrē p filiis postulaſſe.
aſcendunt ad eū
ſz marc͛ ipōs. deſidiū enī. uolens exp
iacobus et iohs
prime q̄ ꝫ c̄ſilio mat̄ petebat. s tn̄ utrāq;
filii zebedei di
euglista dixſ ſ̄ matti ſcripſiſ respon
centes. Magiſter
ur. ſ astute ſine noīe
uolumus ut quod
minus.
cumq; petierim᷒
facies nobis. At
ſ interro
ille dixit eis. Qđ
gat ut ſtultitiā c̄feſſos corrigat.
uultis ut faciam
uobis. Et dixerūt.

Regnare uultis quem nondum meruistis culmen honoris. sine exercitio laboris

Calicem. passionem. unam ab appropinquantem passione. ait. pater si uis transfer calicem hunc a me

Beda.

Iacobus ab herode capite truncatur. Iohannes in feruentis olei dolio missus. unam ad coronam martyrii atletha processit. statimque in pathmos ligatur. Itaque et martyrio animo non defuit. et calicem confessionis bibit quem biberunt in camino tres pueri. licet persecutor sanguinem non fuderit.

cia nobis. ut unus
ad dexteram tuam.
et alius ad sinistram
tuam sedeamus
in gloria tua. Jhesus autem
ait illis. Nescitis
quid petatis. Pote
stis bibere calicem
quem ego bibo.
Id est calicem unam alibi de passione sua dicit.
Aut baptismo quo
baptismo habeo baptizari. et quomodo coartor
ego baptizor bap
usque dum perficiatur.
tizari. At illi dixe
runt ei. Possumus.
Jhesus autem ait eis.
Calicem quidem
quem bibo bibe
tis, et baptismo

Baptismus est tinctura passionis.

Sedere autem. Quasi diceret: uultis ut tribuam uobis, sed regnum caelorum non est dantis sed accipientis. Non enim personarum acceptio est apud deum, sed quicumque dignus fuerit accipiet. quod in persone fratrum paratum est

quo ego baptizor
baptizabimini. Se
dere aut ad dex
teram meam uel
ad sinistram. non
est meum dare
uobis. sed quibus
paratum est. Et

Vos adhuc superbis. quasi tumultis accepere noluistis quod estis. alius paratum est. et uos alii estote et uobis paratum est. quae per humilia mini quam uultis exaltari.

[i. petitionem eorum]
audientes decem.
[s. ceperunt indignari.]
de iacobo et iohe
ceperunt indigna
ri. Ihc aut uoca
uit eos. et ait ill.
Scitis quia hi qui
uidentur principari
gentibus dnant
eis. et principes

Non de matre sed de filiis qui ignorantes mensuram suam in modica cupiditate ardebant.

Christus magister et pius et mitis. quod nec cupiditatis in modice duos arguit. nec .x. indignationis increpat et liuoris. sed docet maiorem esse qui minor fuerit. et dominum qui seruus sit. frustra igitur et illi ad meliora suspirant. aut alii super illorum desiderio dolent. cum ad summitatem uirtutum non potentia sed humilitas ducit. Sui denique proponit exemplum ut si dicta paruipenderent ad opera erubescerent. Nam et filius hominis.

eorum potestatē
habebunt ipsorum.
Non ita est autē
in uobis. quicū
que uoluerit fieri
maior. erit uester
ſ intra ſ ide.
minister. Et qui
cūque uoluerit in
uobis primus esse.
erit omnium ser
ſ quod debetis aplecti .na. ꝛc̄
uus. Nam et fi
lius hominis nō
ſ nota eū q ministrat filiū hoīs appellari
uenit ut ministra
retur ei. sed ut
ſ in tantū ut aīam suā daret.
ministraret. et
daret animam
suam redeptio-

Hier. hiericho luna, et anathema. quod est abpropinquatio passionis defectus carnis Christi post paratio est celestis hierusalem unde ierusalem et de iericho descendentes. hierosolime .i. visionis pacis propinquant.

Hiericho luna que defectum nostre mutabilitatis signat. Unde homo quidam descendebat ab hierusalem in iericho et cetera.

Beda. Matheus in hoc loco duos cecos secus viam sedentes illuminatos. Luc. cum appropinquasset hiericho

sed et legi ille tres glose appropinquans. tipice. ceci.

nem cum multis .

Beda. Proficiscente eo de iericho. quia ascendente domino ad celos et fidelibus sequentibus cecus .s. est electus ab initio mundi. cum illo regnum celeste ingredientibus. mox gentium populum per fidem accedere. audito Christi adventu cepit salutis lumen sperare. Iuxta viam sedens mendicat. quia nondum fidem et viam veritatis agnoscens scedula desiderium in quo situs est ad inveniendum ... Cornelius quondam colebat celebris precibus ut se illuminare dignaretur. Orabat. Transeundo audit. stando illuminat. quia per humanitatem miseretur et quae nat. pass. sunt. ascendens quae est actio transitoria temporalitatis. Stans autem illuminat que ubi eternitatem intrinsecus in se manentem omnia innovat stare dicitur incommutabili dispensatione omnia mutabilia cuncta disponere quia transiens audit stans illuminat quia per ipsum nos temporalia protulit. in lumen nobis tribuit. Unde transitum mutabilitatis habet nescit.

Et veniunt hie richo . et profici scente eodem hie richo . et discipulis eius . et plurima multitudine . filius timei barthimeus cecus . sedebat iuxta viam men dicans . Qui cum audisset quia ihesus [tat] nazarenus est . ce pit clamare et dicere . fili david ihesu miserere mei . et comminabantur

unum illuminatum pari ordine. secundum lucam scribit. quod marcus omisit. Quod autem in hoc loco matheus dicit duos. marcus unum dicit. alterum non negat. sciendum est unum eorum fuisse notissimum. Unde et nomen eius et patris marcus memoriter notat. quod in aliis non facit. non cum huiusmodi nomine expressit. quia vir ille nobilis fuit. ita iste ex aliqua felicitate deiectus. notissime et famose miserie fuit. qui non solum cecus verum et mendicus sedebat. huius ergo illuminationem marcus scribit. quia miraculo maiorem famam comparavit.

Iuxta. Qui viam sceptam servat. nec complet iuxta viam sedens mendicans esurit.

Beda.

Qui cum audisset et cetera. populus gentium agnita fama Christi. eius particeps querebat fieri. et dicebat multi prohibendi. primo etiam gentes. ne illuminandus sanandusque mundus Christo invocaret. nec tamen ad vitam preordinatos eternam poterit impugnantium furor prohibere.

I. fili david. per merita patriarcharum illuminatur iudaicus populus. cui ad eum misericors dominus. et miserator illuminat cecos et erigit elisos.

ei. multi ut taceret.
At ille multo ma
gis clamabat. Fili
dauid miserere mei.
Et stans ihesus pre
cepit illum uoca
ri. Et uocant cecum
dicentes ei. Ani
mequior esto. Sur
ge uocat te. Qui
proiecto uestim
to suo exiens ue
nit ad eum. Et re
spondens ihc dixit
illi. Quid uis tibi
faciam. Cecus autem
dixit ei. Rabboni

Iheronimus. Ut taceret. Peccata demone ...

Iheronimus. Multo magis. Ingrauescente bello manu leuat de lapide adiutorium ...

Iheronimus. Conueniens ordo salutis: primo audiuimus de longinquo, deinde clamamus per fidem, uocamur per apostolos, surgimus per penitentiam, exuimur pelle ueteris hominis, et interrogamur per uoluntatem. Unde qui proiecto uestimento exiliit nudus ueniens ad hominem dicitur ut hynulus saliens super montes, segnitiem deponens, patriarchas, prophetas, apostolos et alios contemplans.

Beda. Matheus. Uocate eum et cetera. Clamante dominus uocat cecum, dum per apostolos genus humanum scientiam ueritatis desiderantium per doctores predicatores ubique commutit, qui uocantes cecum animequiorem esse et surgere et ad eum uenire precipiunt, cum predicando spem salutis habere diuino et corpore surgere atque ad uirtutum studia quibus illuminari mereantur accingi iubent, quasi accedite ad eum et illuminamini. Exurge qui dormis et cetera. Qui proiecto uestimento et cetera, id est abiectis mundi curis expedito gressu ad datorem lucis properat.

Beda. Quid tibi uis faciam. Scit quid uelit et petat, qui et se dare et nos petere premonet, quia importune admonet ad orandum, et tamen dicit: Scit namque pater uester quid opus sit et cetera. Quod tamen ideo requirit ut petatur et ad cor ad orationem excitet. Unde cecus rabboni et cetera. Non aurum querit sed lucem. Certe enim diuitias habere potest, sed non uidere. Quo exemplo si non fallas diuitias quaeramus sed lucem quam cum solis angelis uidere possimus. Ad quam uia fides est. Unde illuminato ceco dicitur: Uade, fides tua te saluum fecit.

Interlinear glosses:
si transire audiuit. (over "Et stans ihesus")
scilicet per apostolos (over "uocari")
scilicet per penitentiam (over "Sur")
...erum, scilicet per baptismum (over "ge uocat te")
scilicet nudus ueteri homine (over "proiecto uestim")
scilicet quasi hynulus super montes (over "to suo exiens")
scilicet propria uoluntate complectitur (over "nit ad eum")
desiderium remuneratur ... (over "spondens")
... orationem credentes accipietis (over "illi")
scilicet magister ut uideam uoluntatem domini (over "dixit ei")

Et confestim uidit. Tipice. unum appropinquans hiericho illuminauit. quia ante passionem suam uenturam iudeis et post predicauit. proficiscens hiericho illuminat duos. quia post resurrectionem et ascensionem per apostolos iudeis et gentibus. et diuinitatis et assumpte humanitatis archana patefecit. Marcus unum scribit. qui ad gratiam quibus scribebat respicit. quod omnino aliud erat alienari. quorum cecitas quanto famosior. tanto illu

ut uideam. Ihc autem ait illi. Va *fides* de fides tua te saluum fecit. et confestim uidit

Si uidet et sequitur qui bonum intelligit operatur. sequi enim imitari.

et sequebatur eum

Vnde si quis mihi ministrat me sequatur. et ubi sum ego illic et minister meus erit. Vnde si quis uult post me uenire abneget semetipsum et tollat crucem et sequatur me. Vnde sequitur: In uia

in uia *per humilitatem et labores.*

Et cum appropin

Visio pacis in qua summo nobilis fe

quarent hierosolime. et bethanie

licitas. que est mater omnium nostrum.

ad montem oliua

Caritate uinctos propter

rum mittit duos

dilectionem dei et proximi.

ex discipulis suis et ait illis. Ite in castellum quod contra uos est. et statim introeuntes

Et confestim uidit. Ceci quos illuminauit dominus sunt homines uel luci quae est in se nescii. sed ipso donante ad uisitationem conferendam cecitatem. et petendam uenturam lucem est puncti.

Sequitur in uia qui dicit. Ego sum uia. et uia hec est uia angusta que ducit ad arduam hierosolime et bethanie. ad montem oliuarum. qui est mons humilitatis et consolationis mee et illuminationis unctionis.

Hiericho. Bini uocantur. bini mittuntur. quia caritatem numero unus ue soli. duo educunt hebreos de egypto. duo portant botrum de sancta terra. ut semper proponi cum gratia opus scientia. duo mandata de duabus tabulis proferantur. duobus fontibus abluantur et abluantur. et duobus uectibus arcam ihu portant. et inter duo cherubin dominum cognoscant. spiritu et mente spiritales.

minutio grauior. Matheus duos. quia hebrei et gentibus scribebat. euangelium qui ad gentium quibus notitia erat peruentura. ut ad eosdem unam fidei gratiam pertinere doceret. hic et est quod Matheus asinam et pullum refert. alii tres qui gentibus scribebant cuius asinum tantum ad dominum adductum.

Et confestim. Appropinquans quidem dominus iericho cecum illuminauit quia in carne ueniens et passioni appropinquans non multos ad fidem adduxit non enim per multos sed paucis annis antequam pateretur lumen ueritatis exhibuit. Sed et de iericho proficiscens cecos illuminauit. quia resurgens a mortuis atque in celum ascendens spiritum sanctum apostolis misit. eosque ad illuminationem omnium populorum in mundum destinauit.

Bethania uilla siue ciuitas in latere montis oliueti quasi stadiis xv ab ierusalem. ubi lazarus suscitatus est domus obedientie. unde post ea ad hierusalem uenitur. et mundum sanguine redemptur. primo bethaniam uenit. ubi a deuota muliere uncus est. quia multo ante passionem docendo domum obedientie fecit. et pia actione quasi odorifero unguento delectatur. hic et ciuitas hierusalem in monte oliueti posita dicitur ad ecclesiam. per gratiam dei saluandam esse significat. quod unctione spiritualium carismatum. et scientie spiritualis et pietatis luce fouetur. mons enim oliueti. spiritualium distributor gratiarum. neautem abscondetur ciuitas super hunc montem posita. mittit duos et cetera. In castellum. quod contra uos est doctores scilicet qui indocta et barbara orbis loca. quasi oppositi castelli menia. predicatione penetrent. et duo ut unitatem per scientiam et operationem mundicia.

Beda. Ait et statim et cetera. intrantes mundum predicatores inuenerunt populum nationum peccatorum uinculis ligatum. et in iudeorum. Omnes enim peccauerunt

7. e. g. dī. Vñ ĩ math. asina q̄ cū pullo alli
gata reppert̄. q̄ sub iugalis. 7 edomita
sig̃ sinagogā. q̄ iugū leḡ traxerat. pull⁹
lasciui⁹ 7 lib. gt̄. sup quē. nemo adhuc se
dit. q̄a nemo ratioabiliū doctoꝝ ei fre
nū correctiōis ĩposuit. quo t linguā a
malo cohibet. t ĩarctā uite uiā ire coget.
duo discipli ad aīalia missi. duo p̄dica
toꝝ ordines. un⁹ ĩ ḡgs. alius ĩ circūcisi
one missus. 7 abeuntes. ĩ. 7c̄. bn̄ pul
lus an̄ ianuā foris ĩuenit̄ ĩ biuio. Ja
nua ē enī ille q̄ ait. Ego sū ianua oui
ū. p me. s. i. s. 7. p. ĩ. 7 quib; p̄scus pp̄ls
gentiū carebat. cū adhuc extra ianuā
ĩ biuio ligat⁹ erat. Bene ĩ biuio q̄a nō
adhuc unic fidei q; unā uiā cert⁹ tenebat.
s; plures sectas. Vñ luc̄ dic̄. q̄a dixer̄
dñi ei⁹ ad illos qd̄ soluitis pullū. Nō
uni q̄ppe sup̄stitiōi dedit⁹ erat, s; plibi
tui ĩmundoꝝ spūū uariis tēptabat̄
errorib;. cōis enī ē q̄ inmundus ē. q̄
aūt scs ē. mundus ē. solus dīc̄.

tes illuc inuenietis pullum ligatum. sup quem nemo adhuc hominum sedit. soluite illum et adducite. Et si quis uobis dixerit quid facitis. dicite quia dño necessarius est. et continuo illum dimittet huc. Et abeuntes inuenerunt pullum ligatum ante ianuam foris in biuio. et soluunt

s gs. (over "pullum") — s petati. (over "ligatum") — s fidi. (over "ianuam")

Pullus ligat⁹ 7 indomit⁹. q̄ soluerit
7 domant pp̄ls gentil ē. ligat⁹ an̄ ianuā
fidei. t uincul' peccatoꝝ suoꝝ ĩ biuio stat
ĩ libitate arbitrii dubitat ĩ ĩtuitū 7 mor
tē.

eum. et quidam de illic stantibus dicebant illis. Quid facitis solventes

s. quasi quis potest dimittere pullum.

pullum. Qui dixerunt

s. quia dño necessi

eis. sicut pre

tas e

ceperat ihc. et dimi

s. pullum.

serunt eis. Et adduxerunt pullum ad ihesum. et inpo

s. ꝑ ihẽ. — s. forma stola mortali

suerunt illi vesti

tatis — s. cepit regnare.

menta sua. et se

ut nõ regnet peccatum in lasciuia carne

dit sup eum. Mul

s. iustitia. & pax & gaudium in spu sco

ti aut vestimenta sua straverunt in via. alii aut

s. sententias.

frondes cedebant

Multa autē. huius cor pusua p abstinentiam domant. ut s̄mia(?) eẽ paret. ł bona exẽpla sequentib; pbeat. s. hiẽr. pedes s. extre m os ad iudicandum constituunt apls. q & si fuit dorsum in quo sedet dns. tn cum mi litib; a ioh e construunt.

G. B. Et dimiserunt eis. q in soluendo eẽ dice bant. audito nomine x̄ dñi qa magistrier rorum q pr doctorib; eẽ dicebat. p q̄ pmi racula uirtus fidi dnice apparuit. a pli resistere nõ ualebat. & sic libere creden tium ppls ad dnm ducebat. & in pont um. u. s. doctrinam uirtutum. ł septem di sertione. ł eccla fluorum dogmatum ua rietates. quib; hominum corda nuda an & frigida q x sessore fiat digna opitum.

Multi autem uestimenta s. &c. qa multi martyres se ipse carnis amictu exu entes. sem pliuiorib; uiam suo sanguine parant. ut inoffensi ad supnam ciuita tem qua duce ihc incedat.

Moralit salvator nr asino sedens iersm tendit. qm animam cuiusq; fidel regens quasi iumentum suum ad pacis in time uisione duc. Jumento in sedet cum ecclie uniusalr p sidet. eamq; sur ne pacis desiderium accendit.

G. B. alt. Alii autem. f. c. frondes ł ramos de arborib; cedunt. q in doctrina ueritatis. uba & sententias patrum de eorum libris excepunt. & hec in uia di ad aium audito ri uenientis. humili pdicatione submi tunt. & t q pibant. & q sequebant. c. pcess sit iudaicus pplus sequitur gentili. & q aos q fuert ł sit fideles in x credider ł credit. & q peunt & q sequunt osanna clamant. q la tine salua nos obsecro ecum os potest & sa lute q sier. Bndictus q. u. i. n. d. qm una fides. una spes omnium. Illi expectabant uen turum credebant. nos uenisse credimus.

Alii autem &c. Justus ut palma florebit. angusti in radicib;. Latus in florib; & fructib; qm bo nus odor x sunt. & sternunt uiam mandatorum di. bona fama.

Osanna uerbum ebreum est conpositum ex integro et corrupto. osi enim salua uel saluifica. anna interiectio deprecantis. denique in psalmo ubi lxx transtulerunt. o domine saluum me fac. id est in ebreo habetur. anna adonay osianna. quod ieronimus ita transtulit. obsecro domine salua obsecro. Id est enim est. o domine pro interiectione obsecrantis quod obsecro domine pro primo uerbo obsecrationis.

Benedictum quod uenit regnum patris nostri. Secundum iohannem cum turbe cum raperent uellent et facere regem fugit et regnum adhuc uicturus noluit. Nunc autem cum iam passurus regem non refugit se dici. non hos hymnos filio dei et rege dignos non eos repressit. quia regnum dauid in eo restaurandum et per se benedictionis dona cernit. quia est non temporale et terrenum sed eternum incelsum rex esset in proprio. ad quod per contemptum mortis et gloriam resurrectionis et triumphum ascensionis perueniret. unde discipulis post resurrectionem ait. data est mihi omnis potestas in celo et in terra.

Ut scilicet gentes quod deus temporalem regem et exempla iustitie prebuit et spiritualibus hymnis ad fidem et in amorem accendit ipse factum uerbis. Donis et promissis ad regnum celeste regentem et ad dei uisionem introducet.

Exemplum dedit nobis ut quacumque uenerimus primum ad domum orationis subiret deinde uitam et cum nos per orationis studium deo commendauerimus ad ea que que uenimus agenda secedamus.

Et introiuit id est iam propinquante passione in locum passionis post finito anno uixit ut qui eum capere uellent ibi inuenire possent non ostenderet quia non uiuit sed sponte mortem subiret. Introiuit autem ante .v. dies pasche. Dicit enim iohannes quia ante sex dies pasche uenit bethaniam ubi cena ei facta et maria soror lazari eum unguento perfudit et in cena [illegible]

de arboribus et sternebant in uia. Et
prophete et patriarche
qui preibant et qui
apostoli
sequebantur clamabant dicentes. O
id est saluifica
sanna benedictus
qui uenit in nomine domini. benedictum quod uenit
filii gabrielis denunciat
regnum patris nostri
quia hic erit magnus et filius altissimi.
dauid osanna
et dabit illi d. ds. s. d. p. e.
in excelsis.
mane uenit ad iudeos
Et introiuit hierosolimam in templum.
quia cum suo hospitio susceperunt. tam pauperatus fuit et ita nulli adulatus in tanta urbe nullum hospitium inuenit.
Et circumspectis omnibus
sicut esperat mundi uisitat nos.
cum iam uespera

Hierusalem et qui preibant prophete secuntur apostoli abissus abissum inuocat id est lex ueterem legem.

Osanna id est saluifica iam uirtutem de [illegible] in ruina angelorum in salutem abolendo et ueniente in nomine domini in patris sui quem filio patre suscepit de filio

Regnum patris nostri quod iugiter in excelsis significat quod aduenit non solum hominum salutem in mundi terrenis et celestibus ut ei omne genu flectatur celestium et terrestrium

Et circumspectis omnibus non semel hoc fecit. sed per plures dies predicans in templo erat. noctibus in monte oliueti morabatur sicut lucas ait. docendo incredulis officium uisitationis sedulus impendebat. manendo apud fideles gratiam benignitatis et hospitium exhibebat.

Tercius peccat. o. In speciosa corda. z in certa maculis uitam. non in uenit ubi caput reclinet. seccedit ad fideles. z manes que ei obediunt manere sibi fac. bethania namque domus obedien tie interpretatur.

esset hora. exiit in
s. ut qui in urbe non inueniebat. in agro par
bethaniam. cum
uillo apud lazarum z sorores eius hospita-
duodecim. et alia
s. hospitium.
die. cum exirent
s. ueritatem humane carnis
s. salutem hominum
a bethania esuriit.
ostendens.
estuans ad incredulitatem eorum.
Cumque uidisset
s. sinagogam uestram mandatis hominum
a longe ficum ha
z superstitionibus scopitam.
s. uerba.
bentem folia. ue
sine facto. s. fructum boni operis cui denegat
nit si quid forte
fructum in eternum. uim in templum ingre
inueniret in ea.
diens. eicit uendentes. z c.
Et cum uenisset
ad eam nichil in
uenit preter folia.
s. reliquie in fine fructificabunt.
non enim erat tempus
ficorum. Et respon
dens dixit ei. Iam
non amplius me

(...) strata asino sedens. obuiante ei cum palmis turba hierusalem uenit. In lege enim dictum est quod decima die mensis tollat unusquisque agnum. z seruet eum usque ad xiiii. diem mensis. z immolet eum multitudo filiorum israel ad uesperum. Unde dominus decima die mensis. id est ante v. dies pasche ciuitatem in qua pateretur ingressus est. z certum immolationis sue diem esse premonstrans te cum ea (?) eum omni concilio principum z seniorum expectauit immolabatur. xiiii. die primi mensis ad uesperam. z dominus eadem hora agnum cum discipulis manducans. ubi legalis pasche decreta compleuit. egressus est cum eis ad locum orationis. ubi comprehensus a iudeis z ligatus. iam sacramentum beate immolationis inchoaret.

Sic parabolice loq̄r. ita ⁊ fac. iō esu
riens in ficu fructū qr̄it. cui ñ dum
tp̄s uenit ēē nouit. ⁊ eā tn̄ ꝑpetua
sterelitate dāpnauit. ut ostenderet ple
bē q̄ docebat ꝑꝑt̄ folia .i. uba iustitie
q̄ habebat sine fructu .i. bono ope
ñ posse saluari. s; excidi. ⁊ in igne
mitti. esuriens ḡ dn̄s uidit ficū fo
lia hn̄tē. ⁊ fructū in illa q̄suit nec
inuenit. q̄a salutē humani gn̄is de
siderans. uidit iudeā hn̄tē eloq̄a le
gis ⁊ ꝓphaȝ. q̄suit in ea fructū bo
ni op̄is. docendo corripiendo. mira
cula faciēdo. ⁊ ñ inuenit ⁊ iō dāpnauit.
Et cū introisset. In ipa re ostendit q̄d
p̄ figurā in ficu fecerit. fic' enī ñ peccā
uit. si an̄ tp̄s fructū ñ habuit s; sac
dotes. Vendentes. Ea s. q̄ q̄ lon
ge uenerant ab indigenis offerenda
emebant. Si ḡ h̄ ꝓhibet quanto mag̃
risū ⁊ uaniloqū ⁊ h̄ m̄oi.
Beda. Columbas uendēt. q̄ id e spūm sc̄m
manuū imp̄ acceperūt. p̄ q̄ t̄radūt. q
p̄ columbā sig̃t. q̄a in sp̄e columbe sup xp̄m
apparuit. hoȝ cathedrā euertit. q̄a
sacdotiū dn̄s destruit. hic canone
tales a sacdotio p̄cipiunt p̄uari. oēs enī
t añ dī oculos. t añ humanos sep̄ p̄
uant sacdotio.
Et ñ sinebat. Futuri iuditii exēplū p̄
mittit. q̄ñ oēs reꝓbos ab eccl̄a repellet.
ne ultra ad eā turbandā intrent
eterno iube compescet.

ternum quis quā
fructum ex te mā
ducent . et audie
bant discipuli ei⁹.
Et ueniunt hie
rosolimam . et cū
introisset in tem
plum . cepit eicere
uendentes et em
s. q̄ sollicitationi dedicati.
tes in templo . et
mensas numula
s. q̄ honores uen
riorum . et cathe
dunt ⁊ gradus eminent.
dras uendentium
columbas euertit .
s. corde
et non sinebat quis
mundū mercandi gr̄a ñ dō dicatū.
quam transferret
uas p̄ templum .

Beda.
Moralit̄. tuq; ti
uis audire in
tio. a x̄. dicatur
ame maledic
.i. e. q̄a esurium
ñ dedistis m̄ m.
arbor sterilis ē
caueto. s; poti' ꝑ
ut x̄. esurienti
fructū pietatis
indiget offer.

s. eos.
et docebat dicens
eis. Nonne scrip-
s. in ysaia. s. [illegible]
tum est. quia domus
mea domus orati
onis uocabitur
s. non tantum in iudea tantum sed etiam in
omnibus gentibus.
s. in ieremia.
Vos autem fecistis
eam speluncam
latronum. Quo
audito principes
sacerdotum et
scribe querebant
quomodo eum per
derent. Timebant
enim eum quoniam uni
uersa turba ami
rabatur super doc-

Moraliter. in presenti domo domini est cor-
rectio. purificatio cordis. ut non
tantum peccata que meruit tollat. sed punctio
diuturna tantum missa sed ne ultra repe-
tant ad uiuet diuina gratia perseuerant.

Vos autem fecistis. i. sacerdotes. Ad hec enim in templo
erant. ut non dantes corporaliter persequerentur.
uel dantes spiritualiter necarent. Templum et
domus dei mens est. et conscientia fidelium.
que si in lesione proximi peruersas cogitati
ones proferret. quasi in spelunca la
trones residet. et si simpliciter gradientem
interficiunt. et sic mens sua domus dei.
sed et spelunca latronum.

Alit. a radicibus arefacta est ficus, ut oſten
deret gentes in pri[n]cipio non ad tempus. vel ex parte corri
pienda exterioribus incursibus. & per penite[n]
tiam libranda exterioribus incursibus sicut
ſepe factum est. ſed omnino & eterna dampnatione
ferienda. aliter arefacta est a radicibus
ut oſtendatur non solum humano exteri
ſecus. ſed divino interius favore funditus
deſtituenda. Nam & vitam perdidit in
celis & patriam in terris.

Beda.

Tota eque. d. h. m. t. Solet quidam dicere quia non
nondum plenam fidem habuerunt. qui montes trans
ferre non potuerunt quibus respondendum. quia nec
etiam omnia facta Christi scripta sunt. & hic tamen legimus
factum precibus gregorii nec ceſareę pon
ti episcopi. Sed mons diabolus propter superbiam
que se contra dominum erexit dicens. ſimilis ero al
tiſſimo. hic ad preceptum predicatorum a bele
cis expulſus. i. in infidelium amaras
& perturbulentas mentes. veſaniam ſuam
exercere permittitur. quia tanto acrius iam
quos poſſidet ſevit. quanto a priorum
leſione ſe expulſum gemit.

trina eius.

ſ. quia in iudeis tenebras relinquit

Et cum veſpera fac

sol egrediens.

ta eſſet. egrediebatur

ſ. ad illam beniuolam & obedientem

sol iudeis occidit. sol oritur

tur de civitate. Et

apostolis.

cum mane tranſi

ſ. ipse cum apostolis. ſ. ſinagogam.

rent viderunt ficum

aridam factam a ra

ſ. a cayn. & ceteris a quibus omnis ſanguis

dicibus. Et recor

iuſtus requiritur ab abel ſ. uſque ad zacha

datus petrus et di

riam

xit ei. Rabbi. Ec

ce ficus cui male

dixiſti aruit. Et

reſpondens ihesus ait

illis. habete fidem

fidei. Amen dico

ſ. Christus. ſ. qui est mons creſcens

vobis. quia qui

de lapide abſciſſo ſine manibus.

cumque dixerit huic

Rabbi. aref.
Petrus agnoſcens in
dam & abſciſſionem
eius ſuccedit quia
pulchra. ſtructu
ra vocata. advi
vam amen dico vobis.

hier.
Amen dico. v. qui.
hic factum est quando de
apoſtoli digne tra[n]s
ferunt adeo quia
vos indignos iu
dicaſtis.

monti tollere et

ſ. ingſ.

mittere in mare.

et non heſitauerit

in corde ſuo. ſed

crediderit. quia

quodcumq; dixerit

fiat. fiet ei. Pro

pterea dico uobis.

Om̄ia quecumq;

orantes petitis. cre

dite quia accipie

tis. et fiet uobis.

ſ. qui n̄ uos a͞nq tante pfectionis ē ī

ſ. toto corde.

Cum ſtabitis ad ad

eſtis.

orandum. dimitti

ſ. [illegible]

te ſiquid habetis

ſ. quos leſit.

ad uerſus aliquē

ſ. magna fiducia.

ut et pat̄ ur̄ qui

hier.

Om̄ia q̄cq;. Mare more ſuo. vii. ūſus oratiōis dn̄icę una oratiōe cōphendit. Iſ nāq; audiuit miſſā oīa q̄d āplius ne gabit. n̄ ut pſeueret ī eo q̄ optinuit.

Beda.

Et cū ſtabitis. a. a. Notanda diſtīctio de pcantiū. q pfectā fidē h̄t orando. ł ī iubendo pot̄ transferre. ł corpale motē. ł ſpales. ut paulus de elim emago q̄ oculis z arte nefanda puauit. z de phi tonissa ī philippis. q aūt ad ſū ſignū tante pfectiōis aſcendē nequīt. pe tant ſibi peccā dimitti. q̄ adutā me reant ūitare ppetuā z ſine dubio ī petrabt̄. ſi tm̄ ipſe peccantib; p̄mo dimittunt.

ſ nunquam omnis enim ſcs eſt.
ſ in celis. ꝛ iuſtiſ.

in celis eſt dimittat

uobis peccata uṙa.

ſ tremenda ſententia.

Quod ſi uos non

dimiſeritis. nec

pat̃ ur̃ qui in ce

lis eſt. dimittet

uobis peccata uṙa.

ſ a bethania.

Et ueniunt

rurſus hieroſoli

mam. et cum am

bularet in templū.

accedunt ad eum

ſummi ſacerdotes

et ſcribe. et ſeni

ores. et dicunt

ſ quaſi ī hec ꝛ celum beat d.

illi. In qua pote

ſtate hec facis? Et

In q̃. p. de dī dubitant poteſtate ꝛ uolt̄
ſub intelligi diaboli eē q̃ facit.

ſ uere dī filiū negāt. putāt ñ ſuis
quis tibi dedit hāc
ſ; alienis uirib; ſigna facē.
poteſtatem. uti
ſta facias. Ihc autē
reſpondens ait
illis. Interrogabo
uos & ego unum
uerbum et reſpō
dete m̄. et dicam
uobis inqua po
teſtate hęc faciā.
Baptiſmum iohīs
decelo erat. an
ex hōib;. Reſpon
dete michi. At
ſ cornuto coartati ſilló.
illi cogitabant ſe
cum dicentes. Si
dixerimus decelo.

Interrogabo. Potat. ipta reſponſio ē calū
pniā temptatoꝝ ēfutare. ſʒ prudent’ interro
gat. ú ſuo t’ ſilentio t’ ſententia cōdēp
netur

Si dixerim̄ ex hōib;. Q’ā lib; & hoꝝ reſpōdē
r̄t. Vident ſeqͥ lā
queū ruituroſ. ti
m̄ lapidationē. ſʒ
mag̃ ūitatis cōfeſſiōē.

Dicit. Si dixim̄ decelo. de lucerna mūdi
obſcurant. ut d̄r. paraui lucernā xp̄o
meo inimicos eius i. d. c.

Quaſi. que ẽ ſ ucrmini de celo habuiſſe pph̃iam. teſtimoniũ m̃ phibuit. 7 ab illo audiſtis. in qua h̃ facio.

dicet q̃re ḡ non
creditis ei. Si dixe
rimus ex hõi b;
uniuerſa plebs
lapidabit nos. Ti
mebant uero pp̃m.
Omnes enĩ habe
bant iohm. quia
uere eẽt pph̃a.
Et reſpondentes
dicunt ihu. Ne
ſcimus. Et reſpõ
dens ihc ait illis.

Beda. Neq; ego d. u. duab; de cauſis ſci entia ũitatis occultat̃ querentib; cũ ait ĩ ſ q querit mut̃ itellig̃. aũ odio t̃ ẽtẽptu ũitatis indignus ẽ cui debeat apiri. ppt̃ altũ dicit̃. Adhuc mlt̃a habeo. u. d. ſ; ñ. p. p. modo. ppt̃ al tim nolite ſcĩ dare canib;.

ſ uñ cũ puer ſõ puertit d̃s.
ſ quia ñ uultis ẽ fiteri q̃ ſcitis.

Neq; ego dico uob
in qua poteſtate
hec faciam.

T cepit illis in

parabolis loqui.

ſ. domum isrł. ſ. deus pater.

Vineam plantavit

ſ. humano effectu.

homo. et circum

ſ. custodia angelorum vel murum

dedit ſepem. et

urbis. ſ. lege

fodit lacum. et e

ſ. templum

dificavit turrem.

ſ. dant liberum arbitrium operandi in unitate. ſ. sacerdotibus

et locavit eam agri

tatione loci. quibus et omnia complevit.

colis. et peregre

profectus est. et mi

ſit ad agricolas

ſ. in presentia fructuum. quia nullus. ſ. prophetas.

in tempore ſervum. ut

ab agricolis acci

ſ. obedientiam.

peret de fructu vi

nee. Qui ad pre

ſ. alii. alii cesi. alii vulnerati.

hensum eum ceci

derunt. et dimi

ſerunt vacuum.

ſ. Et fodit lacum. ſive torcular. aut altare. aut illa tortula. ſ. ſta. quorum in titulo quidam psalmi intitulantur.

ſ. Et misit ad agricolas. Primo missus est moyses qui fructum legis quam dederat a cultoribus requirebat. Sed ceſum dimiſerunt vacuum. Unde et irritaverunt moysen in castris. Et vexatus est moyses propter eos.

ſ. Agricolis. Operariis ductus. hora tertia. vi. nona. sacerdotibus.

Beda.

Moratur. cuicumque fidelium misterium baptismi qui operando excerceat committitur. Qui ſi vinea. qui excolat et locatur. mittit ſervum. alterum. tertium. qui de fructu accipiat. cum lex. prophetia. psalmodia quasi per ammonitionem ad bene agendum se quis legit. Sed missus servus contumeliis affectus vel ceſus ejicitur. cum ſermo auditur. vel contempnitur. vel blasphematur. Missum heredem qui nunc iste est occidit. qui filium dei conculcat. et spiritum gratie quo sanctificatus est contumeliam facit. perdito malo cultore vinea datur alii. cum donum gratie quod superbus spernit humilitas ditatur manum in ...

iethm mitte ꝗrentes. timore ēbe
retinet. cū qlibʒ ſpūt ſolo noīe ſupeā
q̄ n̄ dilig̃. eccłaſtice fidi ⁊ pacis unita-
te ꝑꝑt cohabitantiū frīm multitudi
ne. aut erubeſcit. aut timet īpugna
re. cū aūt tps fuīt ꝑſeq̄ndo eccłām
quā dn̄m crucifigē ⁊ oſtitui h̃r
gaudet.

Et rurſus. a. m. his trib; ſeruoꝝ
gradib; oſ doctores q ſub lege fuer̄
intelligim̄. vn̄ alibi neceſſe ē īplere
oīa q̄ ſcpta ſt̄ in lege moyſi ⁊ ꝑphis
⁊ pſalmis de me.

Et iterum miſit
ad illos aliū ſeruū
ſ dauid.
et illum in capite
uulnerauerunt.
et cῦtumelis affe
cerunt. et rurſus
aliū miſit. ⁊ illū
occiderunt. et plu
res alios quosdā
ſ aliī ꝑphe ceſi. aliī uulnerati.
cedentes. alios ū
aliī occiſi.
occidentes. adhuc
ſ xp̄m unigenitū.
ğ unum hn̄s filī-
um k̃mū. et illū
miſit ad eos no
ſ ꝑ uromā.
uiſſimum dicens.
ſ n̄ q̄ h ignorando dic̄.
quia uerebuntur
filium meum co-

Et iterum m. dauid
⁊ alios q miſit ſ ꝑ moy
ſen incultores uinee
ad excitandū boni opis
excitaret. ſ; ꝑ pn̄cip;
ỽđ q eaꝝ pſalmodie
⁊ fons ī ſpū ſcō cla
ruerat abiecer̄
dicentes. q̄ nob
pars ī dd aūq̄
hereditas ī filio
yſay.

Et ruſ aliū m.
ꝑ ꝑphaꝝ choꝝ aīi
ſuis ſonis q ſī
atteſtatoib; ꝑꝑ
uidoꝝ euener̄.
⁊ mala huic ui
nee uentura ꝑdi
xerunt.

Adhuc ğ unū h. f.
Ī ūtrogenitū arrii.
⁊ eunomiū. cor
pat dr̄ ignorare
⁊ ſententiā ꝑar.
⁊ qn̄t ī nob ē dr̄
m̄itt ee. q e q d ꝑ
patre reſpondit.
h intelligit̃ ꝑ fi
lio. q dic̄ ignora
re cō ſumatoīs
diem.
q oīa nouit. ſ ſcpe
abiget dr̄ dś. uth
ha uoluntas hoi
reſeruet̃.

loni autem dixe
runt ad inuicem
hic ē heres. uini
te occidamus eū.
et nr̄a hereditas.
et apprehenden
tes eum occider͡
et eiecerunt eum
ſ plebe
ſ dicentes q̄a ſamaritanus es tu ⁊ de
extra uineam. Q͡d
monū habes
ḡ faciet dn̄s uineç
ueniet perdet co
lonos. et dabit ui
neam aliis. Nec
ſ quāi quo alio m̄ īplet h̄ scͥptura
scripturam hanc
ſ xp̄m
legistis: Lapidem
quem reprobaue
runt hedificantes

Colom au̅. Probat iudeo⁊ p̄ncipes n̄ p ignorantiā xp̄m crucifixiſſe. q̄a ītel lexer̄ eū ē̄ deq̄ dr̄. postula a me ⁊ dabo t̄. gs̄. h. t. ⁊ p. t. t. t̄. Vn̄ ſibi c̄ ſulentes dicebāt. ecce mundus tot̄. p̄. e. a. ⁊ ſi dimittim̄ eū ſic. o. c. ī eū hereditas ḡ filii di. eccl̄a ē de cunctis gentib; ei data. q̄ ſanguine acq̄ſiu̅ reſurgendo poſſedit. hāc mali colom̄ perpetuare moliebant̄. cū eū crucifi gentes fidē eꝰ extiguere ⁊ ſuā iu ſtitiā q̄ ex lege ē̄ p̄ferre nitebant̄. Beda.

Eiecer̄ eū. Nota ptinatiā eo⁊ q̄ nec crucifixo. nec reſuſcitato dn̄o ad p̄dicationē aplo⁊ crede̅ uoluer̄ ſz quāi uile cadauer p̄iecer̄. q̄a q̄nt̄ in ſe erat. a ſinis ſuis excludentes. gentib; ſuſcipiendū deder̄.

Auferet̄ a uob regnū di ⁊ dabit̄. g. f. f. eꝰ. Hāc diuinitꝰ futuſſe portatū xp̄s hic ꝓbat exēplo dicens. nec ſcr̄pta hac legi ſtis. Lapidē. q. r. e. ⁊c̄.

Hier. Dat̄ uinea aliis. i. ab oriente ab auſtro. ⁊ aq̄lone uenientib;. ⁊ recūb̄t cū habraā. yſaac. ⁊ iacob. ī regno di. hier.

Lapidē. q. r. e. ⁊c̄. Lapis repb; q̄ue ḡes ſit angulus c̄iungens ī cena agnū cū pane ſumens uet̄ nouūq dicans. t. h̄ p̄tāt mira ī oculis nr̄is.

Magiſtri q̄ ſe ⁊ alios dō dignā domū edificare debebāt unū t̄plū ſedificāt.

hic factus est in ca
s. duo condentis in semetipso ex utroque populo
put anguli. a domino
unam ciuitatem et unum templum sibi edifi
factum est istud et
cans.
est mirabile in ocu
s. ad modicum timo
lis nostris. Et quere
re retardantur quamdiu ueniret hora
bant eum tenere
eius.
et timuerunt tur
bam. Cognouerunt
enim quoniam ad eos
parabolam hanc
dixerit. et relic
to eo abierunt.
Et mittunt
ad eum quosdam
s. militibus herodis qui hierosolimis erant
ex phariseis et he
his diebus.
rodianis ut eum
caperent uerbo.

Et querebant eum etc. Quia intellexerunt quod magis contra se eum dixisse. ipse enim est heres illi mali coloni.

Beda.

Et ueniunt ad eum. Turbam timebant atque quod per se non poterant terrene potestati manibus efficere temptabant. ut ipsi a morte eius uiderentur inmunes. Nuper enim iudaea sub augusto cesare quando in toto orbe celebrata est descriptio stipendiaria facta erat. Unde seditio magna. aliis dicebantibus romanis pro securitate omnibus militantibus debere tributa persolui. pharisei non debere populum dei qui decimas et que in lege precipiebantur solueret subiacere legibus humanis. cuius seditionis fomes adeo inualuit ut post resurrectionem domini patriam et gentem et regnum et omnia perdere maluerint quam esse tributarii.

Magister scimus. Mellitis sermonibus circumdant sicut apes mel portantes in ore. aculeum in dorso.

Qui uenientes di
cunt ei. Magister
scimus quia uerax
es. et non curas
quemquam. Nec
enim uides in fa
ciem hominum
sed ueritate uiam
i. denarius genus nummi
doces. Licet dari
qui pro decem nummis reputatur. et habet imaginem
tributum cesari.
cesaris.
an non dabimus.
Qui sciens uersu
tiam eorum ait illis.
Quid me tempta
i. sapientiam sapientia agit ut suis
tis. Afferte michi
sermonibus capiantur.
denarium ut ui
deam. Attulerunt

Beda. Due sunt hereses in iudeis phariseorum et saduceorum. pharisei traditionum quas illi deuteroses uocant iustitiam preferebant. unde et diuisi uocabantur a populo. Saducei autem i. iusti et corporis et anime resurrectionem negabant.

Beda. Licet dari t. c. Blanda et fraudulenta interrogatio ad hoc prouocat respondentem ut magis deum quam cesarem timeat. et dicat non debere tributa solui. ut audientes herodiani seditionis contra romanos auctorem teneant.

hiēr.

Mulier sterilis nec reliquens semen ex septē
fratribus. nouissime moriens sinagogā sig.
Relictā quasi mortuā a spū septi for
mi. q. vii. patriarchas īpleuit. q̄ non reliquit
ei semē abrahe q ē x̄. licet enī iudeis nat.
tn̄ gentibus dat. h mulier mortua x̄po
nulli de vii. ī resurrectione iungetur. sep
tenario enī uniuersitas pfectorum signat.
sicut isaias c̄ per ysaya dr̄. apphendent vii.
mulieres v. v. vii. sunt ecclesie quas dn̄s unus
amat. arguit. castigat. adornat cum
una fide. hee sunt septē sporte fragmentorum
panū plene. panes uba sps sci. sporte
u. ecclesie. panes ihc benediens freg. 7 discī
puli eius diuiser turbe. cū die vii. benedi
x oīa opa sua requiescens ī eis. vii luce
facta primo die. q ē sapie. 7 firmamento ī
scdo. q ē intellectus. 7 arida tertio. q ē csiliū.
7 luminibus quarto. q̄ sunt uirtutes. 7 uolatilibus.
7 piscibus. quinto. q̄ sunt scientie aīantis 7 aīa
uiuente. sexto. i. hoīe ad imaginē dī fa
cto. q ē pietas. Septimo die. spū timo
ris dn̄i. q requieuit 7 scs ī scīsm. 7 replet
orbē terrarum. sca. ecclā replet. nō hns ma
culā neque rugā. Idq; ecclā septiformi.
i. pfecto timore replet. q a iustus uix
q rogat n̄ ī tres ī iudiciū cū s. t. d. 7 c.
de chīs vii. q̄ litatib; spc. commemorat dd.
qd neglegentia nr̄a pepit. qd diligentia
q̄ sierit. qd diuina puidentia ē tulerit.
qd inimici ī stigatio fraudauit. qd
obliuio lubrica subtraxerit. qd huma
na fragilitas ī tulerit. qd ignorantia
ī puida fefellerit. hos oīs affectus in psal
mis ī ueniunt. primi cepit dolore 7 p. i.
Scds pueni ī maturitate 7 clam. tu. ....

ei. Et ait illis.
s q putant interrogatione saluatoris
Cuius ē imago hec.
ignorationē ēē. non dispensationē.
et inscriptio? Di
ex h loco discant q potuit scire c̄
cunt illi cesaris.
imago eēt. s3 interrogat ut ad ser
Respondens autē
mone eorum cōpetenter respondeat.
ihc ait illis. Red
s q ē necessitatis.
dite q̄ que sunt
s nūmū tributū pecuniā.
cesaris cesari. et
s uos. s q ē uoluntatis
s dota
que sunt dī deo.
decimas ppli 7 h° nō ī s q a ī sidia 7 calliditate ṗ ualē n̄ potuit.
Et mirabantur
s i. sup sapiā ei.
sup eo. Et uene
runt ad eum sa
ducei qui dicunt
resurrectionem
non ēē. et inter
rogabant eum
dicentes. Magist

Reddite. h ip̄ fec
ip̄se 7 pet° soluēdo
tributa. q̄ s dī. dō. h
q; fec patri ī plac
uoluntatē. alr. Red
dite q q̄ s. c. c. i. p̄sti
onē sue imaginis.
q̄ s dī dō. aīā in lu
mine uult⁹ eius
illustratā. v n sig
tū ē sup nō. l. n. t. d.

Saducei. Qui re
surrectionē corporum
n̄ credebat. iudicant
aīas interire cū cor
poribus. 7 recte hui⁹ modi
fabulā fingit. q de
lira mentē arguit
eos q asser resurr
corporum potuit alı
7 ī gente eorum ali
qn̄ h accide.

Beda.

C Magist. Turpi
tudine fabule op
ponit ut resurrec
tione negant. S;
mistice. vii. frs
sine filiis defuncti
oibz rep̄bi cōgruūt.
q ꝑ totū uitā. q̄. vii.
diebz uoluit a bono
ope steriles s̄. qbz
t incessum
uitam morienti
bz ad ultimū z ip̄a
z mūdana cū statio
mortē .i. trīsit. q̄si
uxor īfecunda. q̄
illi sine fructu boī
opis exegerit.

moyses nobis scrip
sit. ut si cuius fr̄
mortu us fuerit.
et dimiserit uxo
rem ipsius. et re
suscitet sem̄ fri
suo. septem ergo
frs erant. et pri
mus accepit uxo
rem et mortuus
est non relicto se
mine. z secds acce
pit eam. et mor
tuus ē. et nec i
ste reliquid sem̄
et tertius simi
liter. et acceperūt

incerta z occulta sapię. t. m. m̄. Quart.
iniurnicamea aīam meā. c. Quint. obli
uioni dat siī. t. m. a. c. Sext. qm lubi mea.
ī. i. Septim. delicta iuuentutis meę. z i.
m. n. m. d. has affect. sp̄c septiformi
enumerat. t eneruat. i. purgat. z illu
minat. vii septē lucne ab austro ar
dentes cc aqlonares tenebras ī tabna
culo dn̄i. Sp̄c sapīe. impigre neglegen
tiā repellit. Sp̄c intellect. diligentiā
rationabilit q̄rit. Sp̄c cōsilii diuinā
ꝓuidentiā prudent inuenit. Sp̄c uir
tutis īstigationēs fortit retundit. Sp̄c
scīe obliuionē lubricā diuī cē nīsinit.
Sp̄c pietatis humana fragilitatē cle
ment indulget. Sp̄c timoris ī quidam
ignorantiā ardent. z bn̄ deq̄ qd z bn̄
replet. Sapiā domū edificat ītelle
ctus gubnacula inuenit. cōsiliū bo
na discreta fac. uirt. ī patientia uīta
possidet. Scientia diuine fidei z salu
tis bona acqrunt. pietate ꝓspitas p
sentis uite z fute cōsistit. timore hu
militas cōseruat. z oē peccatū expellit.
qa initiū sapie ē timor dn̄i.

eam similit̄ septē.
et ñ reliquerunt
sem̄. nouissima
hominū defunc
tā mulier. in
ſ mundana cōūsatio
resurrectione g̊
cum resurrexerint.
cui⁹ de his erit u-
xor? Septem enī
habuerunt eam uxo
rem. Et respondens
ihc ait illis. Non
ſ ea
ne ido erratis. nō
scientes scripturas.
ſ io. ſ xp̄m
neq; uirtutē dei.
Cum enim a mor
tuis resurrexerint

Beda. Neque nubent etc. Secundum idioma Latina est consuetudo ut respondeat nubere enim proprie mulieres dicuntur. et uiri ducere. Sed nos simpliciter dictum intelligamus. neque nubent uiri. neque nubent mulieres.

neque nubent neque nubentur. sed sunt sicut angeli dei in celis. (scilicet soluta questione probat resurrectionem esse.) De mortuis autem quod resurgant. non legistis in libro moysi super rubum: quomodo dixit illi deus inquiens. Ego sum deus habraam. (scilicet probat eternitatem animarum.) et deus ysaac. et deus iacob. non est deus (scilicet resurrectione corporum.) mortuorum. sed uiuorum. Vosque multum erratis. Et accessit unus de scribis qui audierat

Nemo ibi moritur nemo nascetur. nec infans. nec senex ibi.

hieronimus. De mortuus autem etc. Super rubum in quo similitudo uirtutis in quo ignis ardebat. sed non comburebat spinam. sic uos eloquium meum inflammat. nec spinas uestras sub maledicto germinantes absumit. Inquiens deus habraam etc. In nominando trinitatem significat. deum iterans unam substantiam. Viuunt autem quendicant portionem suam quam elegerunt. mortui uero sunt quendiderunt et perdiderunt.

Beda. Ego sum deus. Cum multa aptiora testimonia de resurrectione posset proferre. hoc tamen protulit quamuis ambiguum. quia saducei nec angelos nec spiritum nec resurrectionem corporum esse fatentur. et animarum interitum intulit. tamen quinque libros moysi receperunt prophetas respuerunt. Stultum ergo erat testimonia proferre quorum auctoritatem nolebant recipere. porro ad eternitatem animarum probandam ponit exemplum. Ego sum deus abraam et deus ysaac et deus iacob et infert non est deus mortuorum sed uiuorum. ut cum probauerit animas manere post mortem. Non enim poterat esse deus eorum qui non subsisterent. consequenter induceret corporum resurrectionem quae cum animabus bona uel mala gesserunt.

hieronimus. Et accessit unus. Quod fuit hic questio cum sciant deus primi in lege. Sed diuersa in exodo. et leuitico. et deuteronomio ordinante mandata. debens enim duobus tabulis super pectora posse leuari ... alii infantia.

illos conquirentes.

s. t. q.

et uidens q̄m bene

illis responderit.

interrogauit eum

quod eēt p̄mū oī

um mandatum.

Ih̄c aut̄ respondit

ei. quia primum

oīum mandatū ē.

Audi isrl̄. dn̄s ds

s. omnium gentium multis.

tuus. ds unus ē.

et diliges dn̄m

dm̄ tuum ex toto

corde tuo. et ex

tota aīa tua. et ex

tota uirtute tua.

hoc ē p̄mū mādatū.

Quia p̄mū o. Maxime q̄n̄ dr̄ de hoīe in corde quā unicū pietatis fundamentū locare. hec ē s. cognitio atq; cōfessio diuine unitatis cū executiōe bone operationis q̄ in dilectiōe dī et pximi pficit̄. hec fides q̄ p dilectionē opat̄.

Cū dicitur s. libris di uise ordinent.

Scd̃s autem simi-
le ē illi. diliges
ꝓximū tuū tan
quam te ipsum.
Maı⁹ hoꝝ aliud
mandatum nō ē.
Et ait illi scriba.
Bn̄e magister in
ueritate dixisti.
quia unus ē. et
non est alius p̄ter
eum. et ut diliga
tur ex toto corde.
et ex toto intellec
tu. et ex tota aīā.
et ex tota uirtute.
et ex tota fortitu-

Beda.

Et ait scriba. Ostendit scriba in hac respon
sione int̄ scribas et phariseos q̄ue q̄stionē
diuersam ēē q̄ primū mandatū et ma
ximū in lege. alii hostias et sacrificia lau
dabant. alii fidei et dilectionis opa p̄fere
bant. q̄a plurimi patrū ante legē absq;
sacrificiorū cōsuetudine. ex fide tm̄ q̄
p dilectionē opat̄ deo placuerant. nemo
aut̄ absq; fide et dilectiōe in qua sen
tentia iste scriba declarat se fuisse.

dine. et diligere
proximum tanquam
te ipsum. Maius
est omnibus holoca-
ustomatibus et sacri-
ficiis. Ihesus autem ui-
dens quod sapien-
ter respondisset.
scilicet quia sententie
dixit illi. Non es
noui testamenti et euangelice perfectioni
longe a regno dei.
consentis.
Et nemo iam aude-
bat eum interro-
gare. Et respon-
dens ihesus dicebat
scilicet palam de se loquitur ut inexcusabiles sint.
docens in templo.
sed non reprehenduntur quia
Quomodo dicunt scribe
dauid filium dominum sed quia dei filium esse non credunt.
sed hominem simplicem.
xpm filium dauid.

Beda.
Matheus dicit. quia temptando quaerebat cum secundum
marcum dominus dicat: non longe es a regno dei. cum se temptator
dicat. In simplicitate dicat cordis quaerite
illum. quem inuenitur ab his qui non temptant illum.
Et forte audito responsio domini. mox ad
pietatis gratiam rediit. et quem prius temptando
decipere pretendit putauit. mox amplectendo
se quemdam cognouit. aut certe temptationem
non accipiamus. non malam. quasi decipere uo-
lentis inimicum. sed cautam quasi experi-
ri amplius uolentis ignotum. secundum illud.
qui facile credit leuis corde minora-
bitur.

Quia uiui ad temptandum dominum uenerat. lo-
gionamque est ignorantia qua scientia ut saducei
dicunt. erratis nescientes scripturas neque uirtutem dei.

Et nemo. Quam sermonibus est fu-
tant ultra non interrogant. sed apprehensum romane
potestati tradunt. unde patet uenena
inuidie superari posse. sed difficile
posse quiescere.

Ipse enim dauid
s. non errore. non propria uoluntate
dicit in spiritu sancto.

Dixit dominus domino meo
s. non in hac infirmitate filii. sed qua alter
sede a dextris me-
in altero operatur ostendit. non a ... filius
is. donec ponam
subiectos inimicos patri. dominum patrem
inimicos tuos. sca-
glorificat super terram.
bellum pedum tuorum.
Ipse uero dauid di-
cit eum dominum. et un-
s. tamen et non dominus.
de filius eius. Et
multa turba eum
libenter audiuit.
Et dicebat eis in
doctrina sua. Ca-
s. uoluntatem arguit. sed non gradum
uete a scribis qui
s. cultis indumentis
uolunt in stolis
ad publicum procedere.
ambulare. et sa-

Beda.
Nota quod non uetat eos quibus officii ratio est in foro salutari, et primos accubitus sedere. sed qui haec amant quasi improbos docet esse cauendos. animum scilicet non gradum redarguens. quamuis et hoc non culpa careat, eum in foro litibus interesse, qui in cathedra moysi magister uult appellari. duabus de causis uane glorie cupidos cauere iubemur. ne eorum simulatione seducamur. uel emulatione ad eorum inflammemur.

lutari in foro. et
in primis cathe
dris sedere in si
nagogis. et pri
mos discubitus
in cenis. qui deuo
rant domos ui
duarum sub ob
tentu prolixe
orationis. hii ac
cipient prolixius
iudicium. Et
sedens ihc con
tra gazophilati
um. aspiciebat
quo turba iacta
re es in gazophi-

Qui deuorant. quasi patroni iudicio futuri. ab infirmis et de scientia peccatorum turbatis. pecuniam accipere non dubitant cum commendet deo orationem manus porrecta ad dandum non collecta ad accipiendum quibus illud de grauat. oratio eius fiat in peccatum.

Beda. Phylaxe. grece. Latine seruare. Gaza persice diuitie. Gazophilatium locus quo diuitie seruabantur. et archa scilicet in qua que populi donaria congregabant ad usum templi. unde in libro regum. tulit ioiada pontifex gazophilatium unum aperuitque foramen quod desuper est et est in porticu templi ubi seruabant. ubi hoc locutus est ihc in gazophilatio docens in templo.

quam qui animam in angulis platearum stantes orare.

hi enim non solum laudes hominum ut et pecuniam querunt. sub diuitiarum custodia.

que profert de thesauro cordis sui noua et uetera. que sincera et occulta ut usque et.

Et sedens. sic apostoli res primat magis cauendos eos uidit et simulatoribus pluxius iudicium ponderis. sic offerentes in isto munere discernit ut retribuat singulis secundum cor et opera. quod et hodie facit in ecclesia.

latiu

quadrantem uocat calculatorem quartam partem cuiuscumque rei s. loci temporis. pecunie forsitan grecis quartam partem sicli .i. v. obolos significat.

Hec mi- hi pauper cula me et similes significat qui et quantum possumus et desiderio quantum non possumus uobis explanare si quantum sit ex quanto est sic datur deus. unusquisque quadrantem potest offerre. hec torta panis lenticula. que est uoluntas prompta quadrans. quia ex tribus his consistit cogitatio uerbum et facto.

q. profert de

latium. et multi

thesauro cordis sui noua et uetera.

diuites iactabant

questus incerta et occulta uiciisque. et.

multa. Cum ue

nisset autem una

uidua paup[er] mi

s. dilectionem dei et proximi.

sit duo minuta

quod est quadrans.

Et con uocans di

scipulos suos ait

s. oratio. spes. Intimatur.

illis. Amen dico uo

quia sit acceptabile deo quod offertur bono

bis quoniam ui

animo. quam offerentium sublimem et

dua hec pauper

scientiam pensat. nec perpendit quantum

plus omnibus mi

offeras in cuius sacrificium. sed ex quanto.

sit qui miserunt

in gazophilatium.

Omnes enim ex eo

quod habun dat ill[i]

Beda.

Fatt. Iudei diuites de iustitia legis elati. Vidua paup[er] ecclesia. que spiritum superbie et temporalium rerum concupiscentias quasi mundi diuitias abiecit. uidua. quia uir eius pro ea mortuus est. et abel oculus oculte in celo est. hec duo minuta offert. quia in conspectu diuine maiestatis qua deuote oblationes nostre operationis. quasi certo inuio est scripte et consignate seruantur. uel dilectionem dei et proximi. uel fidei et orationis munera deo offert. que respectu proprie fragilitatis minuta. sed merito pie intentionis accepta. cunctis superborum iudeorum operibus preferant.

Beda.

Omnes enim et cetera. Iudei ex habundantia mittunt in munera. quia de iustitia sua presumunt. et dicunt deus gratias tibi ago quia non sum sicut ceteri hominum raptores. iniusti. et cetera. Omnem autem uictum suum in dona munera mittit. ecclesia quia omne quod uiuit dicit non suiet meriti. sed diuini muneris. dicens deus protector esto mihi. per ... fortitudinem meam ad te custodiam. quia tu es deus susceptor meus deus meus misericordia eius preueniet me.

Beda.

Recedente domino de templo omnia legis edificia et compositio mandatorum ita destructa sunt ut nichil a iudeis impleri possit, et capite sublato universa inter se membra conpugnant.

Divinitus autem procuratum est ut patefacta per orbem fide euangelice gratie ipsum templum cum cerimoniis tolleretur, ne forte aliquis parvulus adhuc lactens in fide si videret manere illa a prophetis facta a deo instituta, admirando semper sectari paulatim ad iudaismum relaberetur. Aufertur ergo umbra, et palmam tenet veritas per orbem declarata.

hier. Vides has omnes. Prenuntiat cladem novissimo temporis, id est destructionem templi cum plebe et civitate sua, de qua lapis super lapidem non relinquitur, id est testimonia prophetarum super eos in quos iudei retractabant ea, ut in hesdram et zorobabel et in machabeos.

hier. Et cum sederet, id est in monte. Mystice in sanctis quiescit qui est manet deus super bonos contestatur antiquam. Mons enim oliveti fructiferam ecclesie celsitudinem significat. Mons ille non infructuosas arbores sed olivetas gignit, quibus lumen alitur, umbra fugatur, requies lapsis tribuitur, et infirmitas soluitur.

miserunt. hec uero de penuria sua omnia que habuit misit totum uictum suum. Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis. Magister aspice quales lapides et quales structure. Et respondens ihesus ait illi. Vides has omnes magnas hedificationes? Non relinquetur lapis super lapidem qui non destruatur. Et cum sederet

Factum ostendens quod verbo dixit.

Totum uictum. Quia tota uoluptas corporis in uentre consistit. Unde totus labor hominis in ore eius.

Et cum egrederetur. Aperte laudata in paupercula muliere ecclesie devotione de templo egreditur, quia fundamenta in gentibus iacta ecclesia iudea sue perfidie pena erat ruitura et edificia ruitura.

hier. Vides has. Que mirantur spernanda sunt potius quam spectanda (?).

hier. Quia predixit omnia destruenda discipuli secreto tempus et signa destructionis querunt, et cum sedet.

Ruina templi et excidio gentis disputans.

in monte oliuaꝝ
ſ. ip̄ ſitus corporis
contra tēplū inter
c̄grue t̄ his.
rogabant eū ſepa
tī. petruſ ⁊ iacob;
et iohs. ⁊ an dreas.
dic nobiſ qn̄ iſta
fient. et quod ſignū
erit qn̄ hec om̄ia
incipient con ſu
mari. et reſpōdens
ihc cepit dicere illt.
Videte. ne quiſ uoſ
ſeducat. Multi enī
uenient in noīe
meo. dicentes. quia
ego ſum. et mul
toſ ſeducent.

Beda.
Imminente excidio. multi uenerūt q ſe eē
xp̄os. ⁊ iā tp̄s libertatis adeē ītiarent.
multi ē in eccl̄ia tp̄ribꝫ ap̄loꝝ ēcoeta diē
dn̄i inſtare minati ſ. Multi ī noīe xp̄i
uenerūt antixp̄i. quoꝝ p̄ m̄ ſymon mag'
cui auſcultabāt oēs q erāt ī ſamaria. a
minimo uſq; ad maximū dicentes. hic ē
uirtꝰ dī que uocat̄ magna. eo q multo
tp̄r magicis artibꝫ dementaſſet eos.

Cū audiertis. a. b. ɫc. Beda. At tpr dnice passionis ī ipso iudeoɫ q latronē se seditiosū elegerūt xp̄m saluatorē abiecerūt. nec bella hostiū. nec seditiões ciuiū cessauerūt. s; apli ne his aduentantib; terrerent̄ hc

Beda.

C. hoīa an̄ ultimos ɫ acerbissimos dolores quib, oīb; uastata ē. puintia tpr iudaice seditiōis cstat ad litteram ctigisse. pot̄ ū regnū sup regnū ɫ pestilentie eoɫ quoɫ sermo s pit. ū cancer. ɫ fames audiendi ūbū dī. ɫ cōmotio uniūse t̄re. ɫ a uera fide sepatio. in hereticis mag̃ intelligi. q ctra se inuicē dimicantes. eccl̄e uictoriā faciunt.

Audiertis aūt
ſ hostiū. ſ seditiones ciuiū.
bella. et opiniões belloɫ. ne timueritis. Oportet enī fieri. sed n̄ dū statim finis. Exurget aūt gens sup gentē. et regnū sup regnū. et erūt
ſ luc. t̄remotus magni erūt p loca.
terremotus p loca
ɫ p. ɫ fames.
et fames. initium doloɫ ē hec. Videte aūt uos met ipsos. tradent enī uos in ccilūs. et in sinagogis uapulabitis. ɫ an̄ reges

hierosolimā iudeaq; desertā monent̄. q̄ndo statū suus. In xl. enī annū desolatio puenit. ɫ ultimū urbis ac tēpli excidiū ptratū ē.

Beda.

C. Initiū doloɫ. qr hoīa cis ī ferant̄ dicens. Videtis ū ɫc. euenit sola ɫ maxima causa ē excidii. q a pocca sione dnī. noīsq; eius ac fidi pcones simul ɫ cfessore ipia crudelitate uexabit.

et presides stabitis
scilicet stantes apud eos tamen bona causa dabit.
propter me in testimonium
nium illis. et in
omnes gentes primum opor
tet predicari evangelium.
Et cum duxerint vos
ante presides traden
scilicet voluntate tamen offerte ego
tes. Nolite pre
loquar qui sum in vobis et gratia spiritus sancti
cogitare quid loquami
in respondendo adherentibus.
ni. sed quod datum
scilicet a spiritu sancto
vobis fuerit in illa
scilicet ante presides.
hora id loquimini.
Non enim vos estis
scilicet qua quo patitur
loquentes sed spiritus
omnia scientia habet vocis. scilicet habitu presentia vobis
sanctus. Tradet autem
frequenter visum est.
frater fratrem in mortem.
frater est eorum fidus affectus quia diversa fide.
et pater in filium.

Et in omnes gentes. Quasi ne de perditione nostre gentis tristemini, quia socios de omnibus gentibus habituri estis.

Beda.
Et in omnes gentes. Quia renovavit dominus corda discipulorum de perditione sue gentis esse tristanda, hinc consolatur ut sciant in missis iudeis se socios regni celestis ex toto orbe habituros. Sic enim ecclesiastice hystorie testantur. Multo autem excidium iudee omnes apostoli ad predicandum evangelium per totum orbem sunt dispersi, exceptis iacobo zebedei et iacobo fratre domini, qui prius in iudea pro verbo evangelii sanguinem fuderunt.

et consurgent filii in parentes. et morte afficient eos. et

scilicet non enim martirem facit pena sed causa.

eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui

scilicet finis non pugna coronat.

autem sustinuerit in fine hic salvus erit. Cum autem vide

scilicet antichristum vel imaginem adriani vel cesaris.

ritis abhominationem

scilicet in sanctis locis

desolationis stantem

sancto quod idem est quod in loco sancto abhominatio

ubi non debet. qui

stare non debet scilicet prophetas. quod hic potest inveniri.

legit intelligat. tunc qui in iudea sunt fugiant in montes et qui super tectum. non descendat in domum nec introeat ut tol-

Iuxta spiritualem intellectum. Cum videmus abhominationem desolationis stare ubi non debet. i. hereses et flagitia regnare in eis qui in celestibus misteriis sunt secrati. cum operantes iniquitatem loquentes mendacium. viros sanguinum et dolosos. pacem fidelium turbare perpenderimus. tunc qui in iudea. i. confessione vere fidei persistimus. ad montem fugiamus. i. ad culmina virtutum. Et qui super tectum. qui scilicet excedit actiones carnalia et tamquam in aura libera spiritualiter vivit. non descendat. i. de. ad infimos. scilicet actiones pristine conversationis. et ea que reliquerat mundi. carnisve desidia ne repetat. domus enim nostra est hic mundus est. vel caro in qua degimus.

Beda.

Tunc qui in iudea sunt etc. hec facta sunt cum appropinquante romano bello et iudeorum exterminio. quia in provintia erant christiani admoniti oraculo ut ecclesiastica narrat ystoria trans iordanen secedentes in regno agrippe manebant ad tempus in pella civitate. qui cum ea que sibi obtemperare noluit parte iudeorum semper parebat imperio romanorum.

Ita bona constantia causa tuenda fortiter.

Beda.

Cum autem videritis etc. abhominatio. tamen etiam intelligitur imago cesaris. quam pilatus in templo posuit. vel statua adriani equestris. que in ipso sancto sanctorum loco multo tempore stetit. abhominatio quoque secundum veterem scripturam ydolum nuncupatur. et ideo addidit desolationis. quia templo desolato atque deserto ydolum positum est.

lat quod de domo sua.
et qui in agro erit.
non reuertatur re
tro tollere uestim
tum suum. Ve autem
pregnantibus et nu
trientibus in illis
S marcus. orate ut
diebus. Orate uero
ut non fiat fuga uestra hieme uel sabbato.
ut hieme non fiat.
Erunt enim dies illi
tribulationes tales.
quales non fuerunt
ab initio creature.
quam condidit deus usque
nunc. neque fient. Et
nisi breuiasset dominus
dies. non fuisset salua

Ieronimus.
Orate autem ut hyems uel sabbatum ne finiant fructum operis uestri cum fine temporis. hieme enim finitur fructus et sabbato tempus.
Iohannes orandum. Erit enim hec ad antixristum quando crebriora et acerbiora tempora inferentur fidelibus et quo grauius est signa quoque committentur.

Quamquam tantis malis effugium quod spes electi hic solum sed ut deus quod dat in uirtute patiendi breui et potentia persequendi. et hoc est nisi breuiasset et cetera.

Ve autem. Quia aut uteri pondere uel filiorum sarcina grauate fugere non poterunt. In VI libro hystoriarum legitur uxor Ionathe turbata fuga filium suum sinu suo lapsum recepisse perpetuo claudum.

Beda.
Orate uero. Si de captiuitate a Tito et Vespasiano facta hec accipimus. orare debent ne fiat fuga eorum hieme uel sabbato. In hyeme enim prohibet frigus fugere ad solitudinem et in montibus desertisque latere. In sabbato autem aut transgressio legis si fugiunt. aut mors si remaneat. Si de consummatione seculi intelligitur. precipitur ut fides et caritas nostra in nobis refrigescat. neque otiosi in opere dei torpeamus uirtutum sabbato. Hec enim domini locutio partim ad captiuitatem iudaicam. partim ad diem iudicii pertinet. Unde matheus. dic nobis quando hec erunt. et quod signum aduentus tui et consummationis seculi.

Beda.
Et nisi breuiasset dies. Hec tribulatio quanto grauior ceteris. tanto breuitate moderatior. tribus annis scilicet et dimidio quantum ex daniele et apocalipsi iohannis conici potest. ecclesiam per orbem terrarum inpugnatura est.

omīs caro. ſꝫ ꝓꝑ elec
tos quos eleḡ. bre
uiauit dies.

T tc̄ ſiquis uobis
dixerit ecce hic ē
xp̄s. ecce illic. ne
credideritis. exur
gent enī pseudo
xp̄i. et pseudo ꝓphē
et dabunt signa
et portenta ad se
ducendos si fieri
etiā electos. Uos
ḡ uidete. Ecce p̄di
xi uobis oīa. Sed
in illis dieb; post
tribulationē illā.

Beda.

Tc̄ ſiqs ꝛc̄. Q uidā h̄ ad captiuitatē
iudaicā refer̄. qn̄ multi xp̄os ſe ēē
dicentes ꝑp̄ poſſe deceptū trahebāt.
ſꝫ ibi nullus erat fidelis q̄ d̄s exhorta
ret̄. ne ꝑuſos magiſtros ſeq̄retur.
omīs ꝛ obſidentes ꝛ obſeſſi alieni a x̄
obdurabāt. Un̄ meliꝰ de hereticis acci
piendū. q̄ cōc̄ eccl̄am uenientes ſe x̄s
ēē mētiunt̄. q̄ꝛ ꝑm̄ ſymon magus
ꝛ extremꝰ antixp̄s.

Ꝺꝫ uitl̄. d. Sydꝰa ī die iudicii uidebunt̄
obſcura. n̄ lucis ſue diminutioē. ſꝫ ſup
ueniente ueri luminꝭ claritate. i. ſūmi
iudicis. cū uenerit ī maieſtate ꝛ patris.
ſc̄oꝝ angl̄oꝝ. q̄uis n̄ d̄i nolt̄ ītellige tc̄ ſolē
ꝛ lunā cū aliis ſydib; ad tp̄s ſuo lumine
ꝑuari. ſic ſol ī paſſioē dn̄i. luna eñi tc̄ tp̄ꝛ
cū plena ēēt ſub t̄ra latebat. Un̄ illud iohel
adhuc ī pfectū ē. q cū dixiſſꝫ ſol cūt̄t
ī tenebras. addidit ꝛ luna ī ſanguinē an
quā u. d. d. m. ꝛ h. ꝛ q̄ de die iudicii yſaīa
dic̄. Erubeſcet luna. ꝛc̄ fundet̄ ſol ꝛc̄.
ſꝫ pacto die iudicii ꝛ clareſcente future
glā uite cū fuerit celū ꝛ t̄ra noua. tc̄
fiet id q̄ꝛ ꝓpħa alibi dic̄. ꝛ erit lux lune.
ſic lux ſol̄. ꝛ lux ſol̄. ſeptē plicit̄. ſicut
uii. dierū lux.

ad gelida corda.

sol obtenebrabitur. et luna n̄ dabit splendorē suū. et stelle celi erunt decidentes. et uirtutes que sunt in celis mouebuntur. Et tūc uidebunt filiū hominis uenientem in nubibꝫ cū uirtute multa et glā. Et tūc mittet angłos suos.

ut tubā uentilentur de area totius terre.

et congregabit electos suos a quattuor uētis a sūmo terre usqꝫ ad sūmū celi.

Et stelle celi. e. d. Lumine q̄si pe nedecerīt. sen̄ ha bient eī assimila te stelle celi.

Beda.

Quid mirū tremē hōies. cū aspectu iudicis tremāt angłice potestatē. uī uī ob columpne celi ētremiscūt ⁊ pauēt ad nutū eius. qd patit uir gula deserti ꝯ t̄c ueretur cedrus paradisi.

.B.

Et t̄c mitt. Iura iudicie q̄ñ mittunt̄ a filio hōis ueniente in nubibꝫ celi cū uirtute quippus sic pluuia in uellus descendit cū humilitate.

Et c̄ggab electos. Ab oriente. occidente. a qlone. austro. ⁊ ñ t̄m ab his. s. a sūmo t̄re. u. ad. s. c. i. ab extremis finibꝫ t̄re. porrectū usqꝫ ad ultimos t̄minos eius. ubi longe aspicientibꝫ. circulus celi t̄re insydere uidet̄.

Beda.

Misthec ficus synagoga. que quia ad se venientem domino fructum iustitie non habuerit eterna sterelitate dampnata est. sed quia cecitas ex parte. c. i. i. d. p. g. i. et sic omnis israel. s. erit dum sterelis arbor fi[ci] a fructum reddet quem negavit. unde iob. lignum si precisum fuerit rursus virescit. et cetera. hoc vero factum iudeis scito in proximo esse diem iudicii. et estatem vere pacis. ac lucis.

Quum quoniam cum fuerint in ficu tene[r]i cauliculi. i. gemma in florem erumpit. intelligens adventum estatis et veris et favonii. sic cum hec que scripta sunt videritis non putetis iam adesse finem mundi. sed quasi precursores venire qui ostendant prope esse.

Celum aerium a quo aves celi. vnde petrus celi igne sunt et terra eodem verbo repositi. sunt igni reservati. a parte docens quia non alii celi igne sint perituri. quam aqua perditi. i. inania et nebulosa. aqua enim diluvii que tamen. xv. cubitis a cacuminibus montium transcendit. ultra aeris etherisque confinia non pervenit.

ſ a phia.

A ficu autem discite parabolam. Cum iam ramus eius tener fuerit. et nata fuerint folia. cognoscitis quia in proximo sit estas. Sic et vos cum videritis hec fieri. scitote quod in proximo sit in ostiis. Amen dico vobis. quoniam non

ſ toe gen hoīū. t ſpālr iudeoꝝ

transibit generatio hec. donec omnia ista fiant.

ſ aeriū in quo aues celi.

Celum et terra transibunt verba autem mea non transi[bunt].

ſ quā signa diei illius p̄nuntia. p̄dixe. d. a. i.

Diem autem illum vel horam nemo scit.

hier.

A ficu autem discite ficu parabola. i. p[ro]phetia. folia nata. uva[s] presentia. estatis u[el] p[ro]xima die esse iudicii. In qua unaquaque arbor manifestabit quid habuerit. aridum ad comburendum. an viride ad plantandum in edendo ligno vite. cuius folia in salute omnium. i. uva quibus dicet. venite benedicti. p. m. et cetera.

Exacta stes generatio p[re]terit. et generatio advenit. terra autem in eternum stat. Sic et celum et terra transit. secundum imaginem. manent in eternum secundum essentiam.

s̃ h̃ ĩ nõr. corp̃ ei ĩ terra positũ q̃ ẽ eccl̃a.
neq; angli in celo.

s̃ uob.
neq; filius nisi pat̃.
s̃ in q̃ ẽ fili. s̃ uigilia op̃ẽ mtis. an̄
Videte. uigilate.
corpis morte.
et orate. nescitis
s̃ die iudicii.
enĩ qñ tẽpus sit.

Sicut homo
s̃ loc̃ carnis x̃pi ẽ terra.
quiperegre pfect⁹
reliquid domũ suã.
s̃ octo talenta scdm mathm. x.
et dedit seruis suis
mnas scdm lucã.
potestatẽ cuiusq;
s̃ q̃ due in domũ celi
opis. ⁊ ianitori p̃
cepit ut uigilet.
Vigilate ḡ nescitis
enĩ qñ dñs ueni
s̃ q̃ñ occisi s̃ p̃mogenita.
at sero. an media
nocte. an galli can
tu. an mane ne

hic.
s̃ Reliq̃d. d. Corp⁹
ĩ celũ eleuatũ ẽ.
relinq̃ns domũ.
i. eccl̃am.

hic.
s̃ ianitori. p̃. E.
q̃ p̃dicat cui dr̃ s̃
summitũ auis inq̃
a. s̃. sanguis ei.
d. m. t. r.
s̃ Vigilate. p̃miso
patfamilias exẽ
plo cui ẽ summatio
nis die reticeat
dic. uigilate ḡ.

s̃ Neq; filii. In eo in q̃ s̃ oẽs thesauri sapiẽ
⁊ s̃. a. deo absconditi. q̃ a nob̃ scire ñ ex
pedit. Vñ ait. ñ ẽ urm nosse tpra t. m.
q̃. p. p. i. s̃. p. ĩ q̃ ostendit q̃ sciat. s̃ ñ oñse
aplis ñ expediat. ut sẽp incerti de ad
uentu iudicis. sic cottidie uiuant. q̃s si
alia die iudicandi. Sciat ḡ fili sibi s̃
ñ nob̃. ut sẽp sint solliciti. Vñ uidete
uigilate. orate.
s̃ Diuinus. filius ⁊ sp̃c scs q̃ ã n̄ s̃ a se
die illa nesciunt a se. pat aũt q̃ a se
ẽ scit a se.

Quod autem uobis dico non solum rectoribus ecclesie sed omnes uigilare precipit ianuas cordium custodientes ne antiqui hostis mala suggestio subintret, ne nos dominus dormientes inueniat. Unde Paulus: Euigilate iusti et nolite peccare.

B. Pascha solus ille dies quo agnus occidebatur ad uesperum, xiiii. luna primi mensis. Azima xv. luna qua filii Israel egressi sunt de Egypto, que vii. diebus celebrabatur, id est usque ad xxi. eiusdem mensis ad uesperam. Sed hi differentes alterutrum pro altero ponuntur, quia et pasche dies in azimis celebrantur, et nos perpetuum pascha facientes semper ex hoc mundo transire precipimur. Una quippe die agno immolato ad uesperam vii. ex ordine dies sequuntur azimorum, quia Christus pro nobis semel in fine temporum passus, per totum huius seculi tempus, quod vii. diebus agitur, in azimis sinceritatis et ueritatis nos precipit esse uiuendum, et omnia mundi terrena desideria quasi retinacula fugere, et uelud a mundana conuersatione secretam solitudinem, id est spiritualem, ammonet subire uirtutum.

Hier. Erat autem pascha. Pascha transitus interpretatur, phase uero immolatio. In immolatione agni et transitu per mare rubrum Egyptus fugatur, id est passio Christi et redemptio populi de inferno, quando post biduum nos uisitat, id est plenissima luna etate perfecta ut nulla parte tenebrosa. Carnes agni immaculati qui tollit peccata mundi in una domo, que est una ecclesia catholica, calciati caritate et armati uirtutibus comedamus dicentes: Etenim pascha nostrum immolatus est Christus.

Hier. Non in die. Vitant diem festum quo conueniebant, ne festiuitas eis quietam et magnam perderet.

cum uenerit re-
pente inueniat
uos dormientes.
Quod autem uobis dico.
Hier. In fine concludit sermonem, ut commune omnium preceptum nouissima per sermones audiant generale preceptum non singulare.
omnibus dico ui-
gilate.
Transitus qui hebraice
[E]rat autem pascha
phase.
et azima post bi-
Hier. A principibus ecclesie iniquitas, qui templum parare et uasa et sancti-
duum. et quere-
ficare secundum legem ad esum agni debuerant.
bant summi sacer-
dotes. et scribe
quomodo ihesum dolo te-
nerent et occiderent.
dicebant enim. Non
Seditionem timebant, sed ne auxilio populi
in die festo. ne
de manibus eorum tolleretur.
forte tumultus
fieret in populo. Et

Hier. Vos dormientes. Qui dormit non corpore sed fantasias uidet, et qui uigilat mente sed dormit quando uidet, siquidem mundi amor per ceterum uita deserit per uitam.

B. Pascha per hebraice phase, id est transitus in appellatione eo quod exterminator uidens sanguinem in foribus Israelitarum transiret nec percuteret eos, uel quod dominus auxilium desuper ambulauerit. Cuius mysterium uobis aperit dominus: Ante diem festum pasche sciens Ihesus quia uenit hora eius ut transeat de hoc mundo ad patrem. Quo ostendit sic mystice uocatum quod agni qui tollit peccata mundi de hoc mundo ecclesia transitur, et non salubri transitu de Egypti a seruitute educitur.

Hier. Et cum esset in domo repleta est odore. Celum terra est fractum alabastrum; carnale est desiderium quod frangitur ad caput ex quo est corpus compaginatum.

Ph[ilosophi]c[us]. Et recuberet. Recubente ipso .i. humiliante se ubi eum tangeret fides peccatricis que de pedibus ascen
dit ad caput. et ad pedes a capite descendit per fidem .i. ad xp[istu]m et in bracius.
Ph[ilosophi]c[us]. Simon leprosus mundum et fidelem p[ri]mo. et p[ost]ea fidelem sig[nificat].

Symoni .i. Nom[en] — Symoni .i. Nomen
p[er]mansum manet. ut
curaverant a[p]pu
erat leprosus cum
fueris. sed a d[omi]no
curat[us] erat.

Cum esset bethanie in

s[cilicet] .i. obediens

s[cilicet] hymil[is] servorum sep[er] ad lectum suum redit.

domo symonis le

.i. filius obediens patri .v. a. o[bedientia] obedientiam

prosi et recuberet

a nob[is] petit. *s[cilicet] eccl[esi]a habens fidem que dicit*

venit mulier habens

nardus mea dedit odorem suum.

s[cilicet] marmor candidum variis guttis distinc

alabastrum un

tum unguenta incorrupta servat.

s[cilicet] spicata nardus dicitur .i. un-

guenti nardi spi

etiam de spicis et de foliis conf[e]ctum erat. pre-

Sp[ica]ta. q[uia] n[on] solum de radice sed — *cio[s]ius.*

cati pretiosi et frac

s[cilicet] carnali desiderio.

to alabastro effu

Hier.
Pe[r]at et c. sub p[re]te
avaritie mi
nisterium logi[tur] fidei.
perit fide[m] ut ia .ccc.
emit denarii .i.x.
sensibus p[ro]p[ter]
iram et spm[?] et plica
tus. ut et nos sic
redemptor tecentorum
unum et numera[?] assu
mentes allophilor[um]
castra p[ro]p[ter] pes
sp[irit]u fracti lagu
culis n[ost]ris. cum tub[is]
et luceris destru
im. et sic habra[?] a[nte]
cum .ccc. viri spolia
adversp[ri]um dividat[?].

dit sup caput eius.

Erant enim quidam

s[cilicet] hier. p[er] sinedochen d[icitu]r unus p[ro] multis et multi

indigne ferentes

p[ro] uno.

intra semetipsos

s[cilicet] hier. perdit de sa

dicentes. Ut quid

lute perditionem invenit ut ficu fructi

perditio ista unguen

fera mortis laqueum nacta v[er]sa[tur][?].

ti facta est? Poterat

enim unguentum istud

venundari plusquam

Beda. Venit .m. Mulier maria magdalena
soror lazari quem ih[esu]s suscitavit. H[oc] ioh[anne]s
dicit factum ante .vi. dies pasce. p[ri]die q[uam] asino
sedens hier[oso]l[y]m[a]m veniret. Ipsa enim et n[on] alia
que quondam peccatrix adhuc ut luc[as] scrib[it]
pedes domini lacrimis rigavit. et unguen
to unxit. nunc iustificata et familiaris fa
cta n[on] tantum pedes ut ioh[anne]s dicit sed et cap[ut] ut math[eu]s
marcusque p[er]hibent oleo sacro p[er]fudit.

B. Mystice devotio marie fidem et pietatem
designat ecclesie. que dicit dum esset rex in accubitu
suo .n. m. d. o. s. q[uia] ad litteram manibus marie
complevit. et cottidie in membris suis spiritualiter imple
re non desinit. que in toto mundo gl[ori]a[m] deo dicit.
Deo aut[em] gratias qui semper nos triumphat in xp[ist]o ih[es]u
et odorem notitie manifestat per nos .i. o. l.
q. x. b. o. s. d. o. cum potentiam divinitatis eius
qua illi est una cum patre digna reverentia
confitetur laudat et predicat. et capillum un
guento perfudit pretioso cum humanitatem di

Erat autem quidam p[er] sine
dochen plurale pro
singulari posuit. Ioh[anne]s
iudam h[oc] dixisse dicit. qui a
fur erat. et loculos
habens ea q. m. p. for
sitan et alii discipuli
aut senserunt h[oc] aut
iuda dicente p[er]sua

gna reverentia su
scepit. in pedes unguen
tum pisticum .i. fidele
et verum perfudit. qua
illam ei natam que tra
contingere .i. in t[e] homines
versari dignatus est. per a
predicatione et devoti
venerat obsequiis.

si sunt et omnium voluntatem matheus et marcus verb[is]
expresserunt. sed iudas qui alii p[ro]p[ter] pauperum
curam. ioh[anne]s aut[em] illum solum commemorare
voluit. cuius hac de causa furandi consuetudi
nem intimare curavit.

trecentis denariis.

et dari paupibus.

Et fremebant in e

ſ Beda. h' de ſolo iuda ſitne dicit.

am. Ihc aut̄ dixit

Sinite eam. Quid

illi moleſti eſtis

Bonu̅ opus opata

ē in me. Sem per

aut̄ pauperes habe̅tis

uobiſcu̅. et cu̅ uo

lueritis poteſtis il

lis benefacere. me

aut̄ non ſemp ha

ſ hier. n̄ alíu̅ de ſpon

bebitis. Quod ha

q̄ i nob' habem̄.

habuit hec fecit.

ſ tanquā ueniret.

preuenit ungere

q̄ excluderet.

corpus meum in

hier.
Bonu̅ .o. Q. e. d. t. in d'ni repu̅tate a in opere iuſtitie aliud ē crede̅ ei aliud ē crede̅ in eu̅ .i. r̅ to tu̅ ſe in ire id m̄ eu̅.

Beda.
Me aut̄ n̄. ſ. h. Corpali p̄ſentia 7 familiaritate c̄ uinctu̅ ſic n̄c. Vn̄ ap̄ls. et ſi nouim' x̄p̄m ſecd'm carne̅. ſ7 ia̅ nc̄ n̄ nouim' eu̅. ſpalit̄ aut̄ ſep uobiſcu̅ ē. Vn̄ ecce ego uobiſcu̅ ſu̅ o̅ib; dieb; uſq; ad c̄ſumatione̅ ſcl̄i.

Beda.
Q. d. habuit h. f. Quid putatis p̄dictione̅ ēē unguenti. officiu̅ ſepulture ē. nec miru̅ ſi m̄ fidi dedit odore̅ bonu̅. cu̅ ego x̄p̄ ea ſitſimus ſu̅ ſaguine̅ meu̅.

A. a. d. u. Nota
m̄ fuisse notitia
suoꝝ passuros p̄t
paucos dies p̄sert
euangliū suū in toto
orbe p̄dicandū.

sepultura. amen dico
uobis. ubicumque p
dicatum fuerit eu-
gliū istud in uniuer
so mūdo. et quod hec
fecit narrabitur
in memoriam eius.

Et iudas scariothes
unus de duodecim.

ſ n̄ inuit. n̄ coact. p̄ ꝑuaq; uoluntate

abiit ad summos
cāmīnū posuit. quā uit̄ mācipi-q̄d
uultis m̄ dare. 7. c. u. e. t.
sacerdotes ut pro
deret eum illis.

Qui audientes ga
ſ libertatis anni
uisi sunt et promise
sit uitā quā pecuniā q̄ ipe reddidit cū
runt ei peccuniā
uitā amisit. ſ oportunitas deli-
se daturos. Et que
nūquā inuenit. iudicat enī: tibi.
rebant quomodo

Ungentū effusū un
guentū nul, ē pen
sare ꝑ tio magistri.

hier.
Abiit. ad. s. p. q. quā
committit inteū
sathanas. hic nox
noctis indicat sci
entiā. anūq; q. aūl
sinistꝰ ungitꝰ. ma
ria occurrit ad dexri
stos. ut dies diei
eructuet ubū.
Iudas ad iudeos. ut
nox nocti. i. s.

Promittit se tradē.
ut magistꝰ ei an
neceditꝰ t dabo hac
potestatē uniuſi.

Glo. A. a. d. u. Notandū q̄ sic̄ maria que
toto orbe quacūq; ecclīa ē diffusa glām merui
de pio obsequio. quā dn̄o deuote exhibuit.
sic iudas q ei detraxit. ꝑfidie nota longe
lateq; infamat̄. s; dn̄s bonū pia laude re
munerat. futuris impii cōtumelias tacet;

Ego sū uia 7 ueritas 7 uita. Cū societate
fr̄nitatis aliqua discordia commaculant.
dīm ꝑdunt. q̄ ad s caritas ē. 7 q̄ ꝑeius ē in
firmitate n̄ ignorantia. s; sic iudas quer̄
oportunitatē. ut amotis arbitris. m̄datio
mutent ueritatē crimine uirtutē.

hier.
Vn̄d. d. a. Nuo n̄ merito. noie n̄ numine
corpe n̄ aīo. vn̄ sponsus ad sponsā. Vul
nerasti cor meū. s. m. s. i uno oculoꝝ tuo
rū 7 in uno crine colli tui. oculus 7 c̄nis
sapientie ē. uirtꝰ q̄m iude cū ceteris dr̄. Vob
datū ē nosse. m. r. d. c. a. i. p. 7 dedi uob
potestatē. 7 c̄.

Beda.
Qui audientes. 7c̄. Multi hodie scelꝰ iude
exhorrent. nec tn̄ cauent. Cū enī p muneribꝰ
falsū cōc quelibꝫ testimoniū dic̄. q̄a qui
ueritatē ꝑ pecunia negāt. dn̄m pecunīā
uendit. q dic̄. Ego sū uia 7 uitas 7 uita. Cū
societatē fr̄nitatis aliquā cōmaculāt,
dn̄m pdt. q̄ ad s caritas ē. 7 q̄ ꝑeius ē n̄
infirmitate. n̄ ignorantia. s; sicut
iudas quer̄ oportunitatē. ut amotis ar
bitris. m̄datio mutāt ueritatē. crimine
uirtutē.

Beda.

Et primo die. Quarta decima luna quando abiecto fermento agnus occidebatur ad vesperam, quod exponens apostolus ait: Etenim pascha nostrum immolatus est Christus. Quamvis enim sequenti die, id est xv. luna sit crucifixus, hac tamen nocte qua agnus immolabatur et discipulis suis corpus et sanguinem suum dedit, et a Iudeis tentus et ligatus, ipsius immolationis, id est sue passionis sacravit exordium.

illum oportune
scilicet Hier. cum amaritu
traderet. Et pri
dine comedunt azima quia est redemptio
mo die azimorum
nostra. amaritudo passio domini.
quando pascha im
molabant dicunt
scilicet Hier. ut cum
ei discipuli. Quo
voluntate sua dirigamus gressus nostros.
vis eamus. et pa
remus tibi comedere
scilicet caritas non est
pascha. Et mittit
tota.
duos ex discipulis
suis. Et dicit eis.
scilicet in ecclesiam.
Ite in civitatem et
occurret vobis
scilicet primitivus populus. scilicet legem littere.
homo languenam
scilicet Hier. sequimini eum qui ducit vos in altum ut te
aque baiulans. se
refectio Christi munita ab exploratoribus mundi
quimini eum. et
dat ut non incipiamus super excelsa.
quocumque introierit

Beda.

Ite in civitatem etc. Indicium presciendi futurum. Quod cum discipulis loquens, quod alibi fit novit. Pulchre autem paraturis pascha autem languenam homo vel amphoram secundum alium evangelium aque baiulans occurrit, ut ostendatur quod pasche mysterium pro ablutione mundi esse celebrandum. Aqua enim lavacrum gratie, languena fragilitatem significat eorum per quos hec gratia mundo erat ministranda. Unde habemus thesaurum istum in vasis fictilibus. Paraturi pascha discipuli in aquam inferente lagenam ut adesse tempus insinuet, quo cultoribus veteris pasche typicus de limine ac postibus cruor auferatur, et ad tollenda mundi crimina vivifici fontis baptismus consecretur.

Hier.

Civitas ecclesia est que muro fidei cingitur. homo occurrens primitivus populus est qui portat amphoram aque legis littere.

Hier.

Consulite et aque baiuli et domini domus tacita sunt vocabula ut omnibus vere pascha celebrare volentibus id est Christi sacramentis hospicio suscepto gentilibus facultas danda signetur.

dicite

dicite dn̄o domus.
Quia magister di
ſ discipulorum meorum.
cit. Ubi ē refectio
mea? ubi paſca
cum diſcipulis me
is manducē? Et
ipſe uobis demō
ſtrabit cenaculū
grande ſtratū. et
illic parate nob̄.
Et abierunt diſci
puli ei᷒. et uener̄
in ciuitatē. et in
uener̄t ſic̄ dixe
rat illis et paraue
r̄t paſca. Veſpe
ſ fine mundi.
autem facto. uen̄

hier.
¶ Eccl'a magna ē
q̄ narrat nom̄ dn̄i.
ſtrata uarietate
uirtutū. et lingua
rū uariet. unde
circūamicta ua
rietate. i. q̄ parat̄
dn̄o paſca dn̄s do
m̄. petrus ap̄ls
cui dn̄s domū ſuā
credidit. ut ſit
una fides ſub u
no paſtore

Beda.
¶ Cenaculū. lex ſp̄ualis q̄ de anguſtii
litte egrediens i ſublimi loco recip̄ ſaluato
rē. nā q̄ adhuc occidente litteam ſ
uauit. q̄ i agno n̄ aliud q̄ pecus itellexe
rit. i uno paſca facit. q̄a maieſtatē ſp̄s
in illo dī n̄ cōphendit. q̄ aūt aq̄ bauli.
i. q̄ e p̄ coṅe i n domū eccl'e fuit ſecu
tus. p ſp̄m illuſtrante ſupſtūe litte
tranſcendendo. in alto mentis ſolio pa
rat refectionē x̄. q̄a cuncta paſce ſac̄
menta et cetera legis decreta ci᷒ ee ſacramenta
cognoſcit.

hier.
¶ Veſpe aūt ſ. veſpa diei ueſpam mundi
iudicat circa xi. nā q̄ hora uenit no
uiſſimi q̄ p̄mi denariū uite acceput̄
etne. q̄a an̄ crucē abrahā erat i infer
no. et p cruce latro i paradiſo.

hier.

Q uͣ ex uob̄ me tradet. Dū falſitis arguit̄. ueritas cōpbat̄. 7 ī plet̄. q̄ edebat panes meoſ magnificauit. ſ. m. ſ. oſ tangunt̄ ut fiat armonia ī cithara. oſ nerui bn̄ ſuſpenſi ē ſona uoce reſpondent. nūqd ego ſū dn̄e. unᵘ remiſſius 7 pecunie amore affectus dix̄. Nūqd ego ſū rabbi.

At illi cepūt. 7c̄. Scīt undeci apl̄i q̄a ꝯdomini nich cogitauerāt mali ſꝫ plᵘ credūt magiſtro quā ſibi. 7 timētes fragilitatē ſuā. triſtē de peccō īterrogant. cuiuſ n̄ hn̄t conſci entiā.

Beda.

Quit igit. Mira dn̄i patientia ꝓius dix̄. unᵘ ex uob̄. t. m. pſeuerat ꝓditor ī malo aptius arguit. 7 tm̄ n̄ ꝑpe deſi gnat. Iudas aliis ētriſtatis 7 manū retrahentib; acibis. temeritate 7 īpu dentia qua dm̄ ꝓdidit 7 manū cū ma giſtro ī catino mittit. ut audacia bo nā ē ſcientiā mitteret.

cum duodecim. et

diſcūbentib; eis.

et manducantib;

ait ihc. Am̄ dico

uobis. quia unus

ex uobis me tradet.

qui manducat me

cum. At illi cepe

runt ētriſtari. et

dicere ei ſingulatī.

Nūqd ego. Qꝫ ait

hier. Separat lupus ſeorſū ouē

illis. Unuſ ex du

quā cap̄. q̄ a ouiſ q̄ de ouili egredit̄ lupi

odecim. qui intin

patꝫ remorſib;.

git mecum manū

hier. multi bonū

in catino. Et filius

ut iudas fatiunt. ſꝫ nichil pficēis.

quidem hoīs uadit

ſicut ſcriptū ē de

Iam dico u. Sicut de paſſiōe ꝓdixit. ita de ꝓditore ꝓdic dans locū penitē tie ut cū ītellexiſſꝫ cogitatiōes ſuas pſciri a dn̄o. penitē ret facti ſui. n̄ tn̄ ex noīe deſignat. ne aptē dicat̄ coargu tᵘ ī pudentior fiat. mittit ēm ī nūm ut correctus penitē tiā agat.

Bedi.

Ve aūt hōi. i. In sēp itenū ue hōi illi q ad mēsā dñi idigne accedit. Ille eñi i exēplū iude dñm tradit. n iudeis qd̄e peccātib; s; tñ peccantib; mēbris suis q̄b; d̄nice corpib; 7 sanguinis sacramtū temerare p̄sumit. Ille dñm

Ve aūt. h. i. Ner p̄ mo nec sc̄do correct penit7. s; patientia dñi nutrit ipuden tiā suā. 7 thesauri zat sibi irā i die ire. pena p̄dr̄. ut q̄ porē nuncū timore corrigat. sibi asag̃ 7 br̄dic. i. ā prom passioi q pena ā liene iniq̄tati su sap. q michi dignū passioē eg̃. io ostēdit equanimit uni q̄ p p̄pe culpe flagel lū sustinere d̄beat. Ostē hic pan sq corp̄ē firmat refert ad corp̄. Vinū q̄ san guinē opat̄. ad sā guinē. s; q a nos i x̄ 7 x̄pm i nobis manē oport; Vi nū cū aqua miscet̄ q teste ioh̄e aque p̄ps. neq; aq̄ solā. neq; uinū. sic nec granū solū sine aq̄ cōfectioē i panē cui quā licet offerre ne uideat̄ ambri caps̄e carnē. i x̄ sine nr̄e redēptiois amore puū potuisse. i nō sine illius passioē saluari.

eo. Ve autē hōi illi per quē filius hōis tra

simplicit̄ dictū ē.

det̄. Bonū erat ei.

Latens ma in o uto non eē q̄ ad tormta eē

si n eēt natus homo

hier. figans corp̄ suū pa

ille. Et manducan

ne q p̄ecedi p̄stent q accepit bn̄dicit' in nuō. fragit' in passionib;. dat' i exeplis.

tib; illis accepit

sumit' doctrinis. formans sanguine suū in calice uino. 7 aqua mixtū. ut alio pu'

ihc panem et bene

gem̄ aculpis. alio redimam apenis. san guine nāq; agni domꝰ s̄uant' a pcussioē

dicens. fregit. et

angli. 7 aqua maris rubri extinguunt' inimici. q̄ s̄t misti eccle x̄.

dedit eis et ait.

Sumite hoc ē corpus meum. Et ac

hier. grā

cepto calice grās

n meritis saluati sum' ab eo.

agens. dedit eis. et biberunt ex illo ōs. Et ait illis. hic ē sanguis meus

uendit q ei timore 7 amore neglecto trena p illo 7 caduca imo 7 criminosa dilige 7 amare n metuit.

Beda.

Et manducantib;. i. finito ueti pasca q i cōmemoratioē ueteris liberatiois pp̄ di ab egypto agebat'. transit ad nouū. q̄ sue redēptiois memoriā ecclām frequn tare uolebat. ut s. p carne 7 sangui ne agni sui corpis 7 sanguinis sacrm̄tū substitueret. 7 se eē monstraret. Cui iurauit dn̄s 7 n penitebit eū. T. s. i. e. s. o. m. s. frangit ip̄ panē quē discipl̄is por rigit. q a fractio sui corpis sponte sua uenit. 7 p curatioē sua. Vñ potestatē h. p. a. m. 7 i. s. e. p̄usq frangēt benedix. q a naturam humanā quā passurus assū psit. una cū patre 7 spū scō gratia diui ne uirtutis implauit. bn̄dix ac freg. quia hoīem assūptū ita morti subdidit. ut ei diuine imortalitatis ueracit' inēe potētiā demonstrarēt. io q; uelocius amorte suscitandū.

hier. Ebrietas felix salutaris satietas q quāto copiosius sumit'. tanto sobrietatē mtib; donare dignat'. 7 iudas bibit. s; n satiat' h nec sitī extinguit ignis ætni. q; idigne sumit misteria x̄. Ii macula ilu na ostēdit'. q nūquā delet'. luna eccle mito cōpat' q n hī splendorē. s; a sole q ameius mois suscip lum. i. a x̄ q p mane 7 inetnū. Sc̄ eñi in eccla ēs sacrificiū nullū emūdat. s; i i sipiens cogitatio pduc ad culpas. q se crudelitatis ceno miscuer. Sanguis eñi noui testamti. q p multis. e. i. r. p. nōs emundar.

R. Vitis, id est vinea domini synagoga. Unde vinea domini sabaoth domus Israel est. De hac dominus multo tempore bibit. Quam cum plurimis tamen amaritudine cunctis prius tamen quasi quadam cogitationibus similisque institutionibus delectabatur. Sed post passionem figuralia in spiritualem sensum translata sunt. Iturus ergo ad passionem ait: Iam non bibam de genimine vitis etc., quasi diceret: non ultra carnalibus ceremoniis synagoge delectabor, in quibus erat et paschalis agni sacramentum precipuum. Aderit tempus cum in regno dei positus, immortali gloria sublimatus, de salute eius denique qui post baptismum regnant, novo vobiscum gaudio perfruar.

Beda.

Et hymno dicto. Potest intelligi hymnus quem secundum Iohannem patri agens gratias decantabat, in quo et pro se et pro suis discipulis et pro his qui per verbum eorum credituri erant, elevatis sursum oculis precabatur. Et pulchre discipulos sacramento sui corporis et sanguinis imbutos et hymno dicto patri commendatos educit in montem olivarum, ut doceret nos per acceptionem sacramentorum et per opem intercessionis sue ad altiora virtutum dona et carismata spiritus sancti, quibus in corde perungimur, debere conscendere.

Hieronymus.

In monte oliveti tenetur Ihesus et inde ascendit ad celos, ut sciamus quia inde ascendimus ad celos, unde vigilamus et oramus et ligamur nec repugnamus infra.

Beda.

Omnes scandalum patientur quia passuri sunt, verum passi fuerint non desperent sed peniteant. In nocte ista, quia hebrii sunt nocte hebrii sunt, et qui scandalizantur nocte scandalizantur, id est tenebris obscurati.

Hieronymus.

Percutiam pastorem. Propheta postulat passionem domini, pater respondet: percutiam pastorem precibus scilicet filius a patre mittitur et percutitur, id est incarnatur et patitur, et dispergentur oves a pastore capto. Resurrectio promittitur ut spes non extinguatur.

[sanguis meus] novi testamenti qui pro multis effundetur. Amen dico vobis quod iam non bibam de hoc genimine vitis usque in diem illum cum illud bibam novum in regno dei. Et hymno dicto exierunt in montem olivarum. Et tunc ait eis Ihesus: Omnes scandalizabimini in me in nocte ista. Quia scriptum est: Percutiam pastorem et dispergentur oves.

Interlinear glosses: Novi testamenti: hic est sanguis testamenti quod mandavit ad vos deus. Pro multis effundetur: id est non omnes mundat. Regno dei: Hieronymus. Laudabant dominum qui receperunt eum et adoraverunt et manducaverunt o. p. t. Ait eis Ihesus: Hieronymus. Id est osea. Omnes: dicit, scilicet non omnes iacet, nunquid dormit non addet. Scandalizabimini: ut res carnale est cadere, diaboli iacere. Dispergentur oves: scilicet apostoli.

Hieronymus.

Amen dico vobis etc. Hic mutat sacrificium, sed non mutat tempus, ut nunquam cenam Christianam xiiii luna faciamus, qui faciat xiiii resurrectionem, id est dominice cene, quam in veteri est nec in novo testamento.

Notaq; marcus dic̃ p̃cedet uos ĩ galileã. nec tñ ibi ui sũ rettulit. Matheus ũo dic̃ discip̃los ĩ galileã abiss̃e ĩ montẽ ibiq; dñm uidisse. 7 adorasse. 7 p̃ceptũ ab eo accepisse eundi docendi. baptizandi oĩs g̃s ĩ noĩe patris 7 f. 7 s. s. Alii aũ euglistę docent eũ ante sepius discip̃lis uisũ fuisse. maxime ipo die resurrectionis ei ibi uertũ ĩ castello emaus. q̃r ẽ ĩ galileã spaliter p̃cessurũ. 7 ibi uidendũ p̃dixit. cũ tñ q; ibi solũ neq; p̃mũ uideret. Quia ĝ spaliter h̃ uox ẽ ñ euglistę narrantis. s; angli ex ore p̃ drim. 7 ip̃ius dñi ; p̃phie dictũ ĩtelligendũ ẽ. Galilea naq; transmigratio t̃ reuelatio dr̃. p̃us q; s̃dm transmigrationis significatioẽ qua dr̃. p̃cedet uos ĩ g. 7 significat q̃ ĝra x̃ de p̃plo isrł transmigratura erat ad g̃s. a q̃b; nullo m̃ apli p̃dicantes susciperentur. nisi dñs uiã p̃pararet ĩ eorũ cordib;. 7 h̃ ẽ. p̃cedet uos ĩ g. q ut gaudentes mirant̃ uictis oĩb; difficultatib; 7 apertis hostiũ mõ ĩ p̃ illuminatione fidelium. h̃ ẽ ibi eũ uidebitis id ẽ ibi m̃bra ei ĩuenietis. ũ corpe ei uiuentes quos susceperit. S̃cdm h̃ aũt q; ĩ galilea dr̃ reuelatio. ñ ĩtelligendũ ẽ ĩ forma serui. s; ĩ qua ẽ equalis patri. q̃ dic̃ ego diligã eũ. 7 ostendã ei me ip̃m ñ s̃cdm q; uidebit eũ. ñ eciã q; cũ cicatricib; uidendũ 7 tangendũ p̃ resurrectionẽ ostendi. s; s̃cdm ĩeffabilẽ lucẽ q̃ illuminat. o. h. u. ĩ. h. m. s̃cdm q̃ lucet ĩ tenebris. 7 tenebre eã ñ c. Illuc nos p̃ces sit unũ ad nos ueniens ĩ n recessit. 7 q̃ p̃cedens nos ñ recessit deserunt. Illa eũ reuelatio taq; uera galilea cũ similes ei erimus. 7 u. s. ẽ. ĩ p̃a beatior transmigratio ex tr̃ ex isto ĩ illã et̃nitatẽ si ei p̃cepta ..

Sed postquã resur

Sed postquã resur rexero. p̃cedã uos in galileam. Petrus aũt ait ei. Et si oẽs scandalizati fuerĩt sed non ego. Et ait illi ihc. Amen dico tibi quia tu hodie in nocte ac prius quam bis gallus uocem dederit. ter me es nagaturus. At ille amplius lo quebat̃. et si opor tuerit me simul cõmori non te ne gabo. Similit̃ aut

Interlinear: ſ uniet. ſ p̃mittit resurrectionẽ ne desp̃ent. — ſ uen. aius — ſ ine pennis ĩ altũ uolare nitit̃. s; — corp̃ adgrauat. aĩam. ut timore hu mane mortis. timor dñi superet. — ſ petrus exardore fidei. p̃mittebat. s; x̃ps uidens futura — p̃nouit. ſ nota q; petrus ne gat. s; p̃q̃ gallus cecinit. 7 decrescen tib; tenebris. uicina lux nuntiata ẽ cursus. amare fleuit 7 trine nega tionis sordes lacrimis lauit.

Beda. Et si oẽs. m̃e temeritati uc tr̃dam. s; fidei ardens. affectus. Ieronimus. P̃quã bis g. Alii simpliciter p̃q̃ gall9 cantet. t. m. n. Marc9 p̃q̃ bis. g. u. d. t. m. es. n. q; sicut utrũ. tota enĩ petri negatio. trina negatio ẽ. uox p̃porro ãi p̃ma sit. usq; dũ amare fle uit. sit tota. s; p̃ p̃mũ galli cantum ĩcepit. falsũ tres dixisse. u̇ d̃nt. q dixerit dñm. ... p̃ qua gallus cantet. t. m. n. h̃ e sato ñ añ peg̃it. s; q̃ gall9 cantare ĩcepit. sup fluo dixisset marcus ex p̃sona dni. p̃usq̃ gallus. u. d. t. me. es ne. s; q̃ añ p̃mũ galli cantũ cepta ẽ. at uidet tr̃e ñ q̃ n ea cõpleuit ẽẽt. s; q̃ futura q̃ñq; cepta. q̃a trina. s. cep̃ añ galli cantũ tota ĩ uoce fuit. ĝ uis et ubi añ p̃mũ sit cepta. 7 añ s̃cd̃ cõpleta. tñ ĩ affectioẽ 7 timore ãi pet. añ p̃mũ tota accepta ẽ. sic 7 illud dr̃ qui uidet mulierẽ. a. c. e. i. m. e. e. i. c. s.

Ieron. P̃ quã bis gall9. Gallus cantat petrũ negat. ẽ gallus lucis nuntie. sp̃es ses. anũs uoce ĩ p̃pris 7 aplis nos de trina negatione. qua dñm negauim9. nosse uocem ueritatis excitati. excitam̃ ad amarissimos flet9 p̃ lapsũ. q̃ male cogitauim9 dedõ. male locuti sum9 ad p̃ximos 7 malefecim9 ad nos metipsos.

.. sic cõpletam9 ũ a dei dextra agnum mereamur tr̃e cũ ibi r̃ sinistri migrauẽ. c. usti. aũ. ĩ. u. e. hic illuc transmigrabit. 7 ibi eũ uidebit. q̃m ñ uidebit ĩ p̃ri. tollet ĩ p̃ius. ne. u. g. d. ĩ p̃ri lum ñ uidebit. h̃ ẽ uita. et̃na ũ cognoscant te uerũ dm̃. 7 q̃. m. ĩ. x. sic ĩ illa. et̃nitate cognoscet q̃ ĩ nos duxer̃ p̃ formã s̃ui ũ liberet cõplent̃ formã ei.

et om̃s dicebant.
ſ. i. ualles pinguidinū. ĩ ualles pin
Et ueniunt in pre
gues obſeder̃ eū uituli multi circūde
dium. cui nom̃ geth
der̃t eum.
ſemani. Et ait di
ſcipulis ſuis. Se
ſ hier. ſeparant̃ in oratione q̃ ſeparant̃
dete hic. donec o
a paſſione. q̃a ille orat illi dormiunt
rem. Et aſſumit pe
q̃ pinguedine oppreſſi ſt̃.
trum et iacobum
ſ hier. pauere aut
et iohm ſecū cepit
ſtari docem̃ aſtitudinū mortis. q̃a
pauere et tedere.
ĩ poſſum̃ p nos dep̄cē ĩ p illū. ueniit
et ait illis. Triſtis
p̃ni cep̃s . m. h. 7 in me . n̄ h̄t q̃ quam.
eſt aĩa mea uſq;
ad mortē ſuſtine
te hic et uigilate.
Et cū pceſſiſſet pa
ſ humilitatē ſue oſtē
ululū. pcidit ſu
dit habitu corpis.
p terram. et orabat

Lecto.
B. Sedete h. Cū dn̄s ĩ mōte orat ā monet nos ĩ orando ſublimia petam̃. i. celeſtia. S; cū ĩ ualle. 7 h; pinguedinis monet nos humilitatē ĩ orationib; habē. 7 pinguedinē dilectionis uīne 7 pulchre a p̄p̄ p̄ians morti. in ualle pīguiū orat. q̃a p ualle humilitatis 7 pinguedinē caritatis p nob mortē ſubiit. vñ humiliauit ſemetipſū. f. o. u. a. m. 7 maiorē. h̃c. d. n. h. u. a. ſ. p. q. p anim̃ ſ.

Beda.
Triſtis ē aĩa m. a. Timor x̄. petr̄ ĩ timet. ĩ ttio aĩam meā dic̄ p te ponā. 7 x̄ dic̄. aĩa mea turbata. petrus q̃ui hō uita mortis ignorat. x̄ q̃ui d̃s ĩ corpore cōſtitut̃ fragilitatē carnis exponit. ut hō uerus appareat. Triſtis ē. a. m. Suſcep triſtitia hoīs. 7 uoluntatē hoīs. ſic 7 dolorē hoīs. q̃ p ſe q̃ doleret ñ habuerit. ſe mota delectatione t. etne diuinitatis. afficit̃ tedio humane ĩfirmitatis.
B. Et orabat 7c. h̃ uox ē ſon̄ ĩfirmitatis n̄re multi triſtant̃ morte futurā. S; h̄nt rectū cor. ut uitēt quantū poſſt̃ mortē. S; ſi ñ poſſt̃ dicant q̃ ip̄ x̄. pat̃ ſi fieri. p̄. t. a. c. i. Ecce h̃is uoluntatē humanā ex p̄ſſā. unde uĩ rectū cor. S; 7 ñ q̄ ego uolo. ſ; q̃ t. u. uñ ñ ueni facē. u. m. ſ. quā ẽ p̃alit̃ ſuſcepi ex uirgine. S; uoluntatē ei q̃ miſit me. q̃ ſ. hui. eān cū patre. Orat tñ ſire calicē. q̃a hō ē. S; ad q̃ miſſus ē remuniſcent̃ p ficit diſpenſatione. a dic. ñ q̄ ego. u. ſ; q̃ t. quaſi ſi morit̃ mors me ñ moriente f carnē tñ ſeat calix. S; q̃a alr̃ ñ fit. ñ q̄ ego. u. ſ; q̃. tu.

ſ nō p̄p̄ē mortē triſtis ē. q̃a etū cē ditio corpalis affect. ĩ formido mortis offendit. nā q̃ corp̄ ſuſcep̄. oĩa debuit ſubire q̃ ſ corpis. ut eſuriret. ſitiret. angeret. 7 triſtaret̃. diuinitaſ aūt neſcit comutari p hos affect̃.
B. Suſtinete. ĩ tam tū a dormitione p̄p̄ abſtinē. cū ñ e tp̃s ĩminente diſcrimine. ſ; a ſonno infidelitatis 7 torporis mentis.

ut si fieri posset.

transiret ab eo hora.

s. lingua hebraica et

et dixit. Abba pater

grece. quia non est distinctio iudei et greci.

omnia tibi possibi

s. quasi si moreretur

lia sunt. transfer

mors me non morientem. sed in carne

calicem hunc a me.

transeat. c. sed quia aliter non fieret. non ego

sed non quod ego uolo.

uolo. sed quod tu.

sed quod tu. Et uenit.

et inuenit eos dor

s. i. sicut dormiunt corpore ita et mente

mientes. Et ait pe

tro. Symon dormis?

Non potuisti una

hora uigilare. Vi

gilate et orate ut

s. non ut. et si

non intretis in temp

temptemini. sed non ut intretis. i. ut temptatio

tationem. Spiritus quidem

uos non superet. ut non teneat intra suos casses.

promptus caro uero

hier. Spiritus sanctus non cessat nos docere patribus obedire. et uoluntatem eorum nostre uoluntati preponere.

Symon. d. Quasi dixit: si oportuit me mori. non tamen et filios scandalizari. sed negotio nec est ... magnitudine non sanum nunc non potest.

Spiritus quidem hic ecce duas ... quid dicit unam operatione tantum. unam uoluntatem. sed aut humanam ostendit quam propter infirmitatem carnis recusat passionem. et diuinam quam propter perfice dispensatione.

hier.

In temptationem intrat qui orare neglegit. Et discipuli dormiunt. Et dominus orans suscitat. Tria dormientia tres mortuos quos dominus suscitat ut significet. primum in domo. secundus in porta ciuitatis. tertius de sepulchro. Tria domini uigilia tres personas habere nos in orando docet. et de presentibus. et de preteritis. et de futuris. ueniam rogare.

Beda.

Spiritus quidem promptus c. n. i. temerarios reprimit. qui quicquid crediderint putant se posse consequi. Sed quantum ex ardore mentis confidimus. tantum ex carnis fragilitate timeamus. Sed tamen secundum apostolum spiritu facta carnis mortificemus.

infirma. Et iterum
abiens orauit eun
dem sermonem di
cens. et reuersus
denuo inuenit
eos dormientes.

Languescit apostolorum oculi negationis ui
Erant enim cor illo
cina.
rum grauati. et
ignorabant quid re
sponderent ei. Et

Nota quod si dicto aliquantum siluit. et reuer
uenit tertio. et
uersus. unde dicitur. Sufficit quod [illegible] de
ait illis. Dormite
inde tribulatio. ecce uenit hora.
iam et requiescite. suf
ficit. Venit hora.
Ecce tradetur filius
hominis in manus
peccatorum. Surgite

Surgite e(amus). Postquam tertio orauit. et apostolorum ti
morem penitentia corrigendum docuit. se
curus pergit ad passionem dicens. Surgite
eamus. quasi non nos inueniat timidos. ultro
eamus obuiam ut passuri gaudium. et confiden
tiam uideant.

eamus. Ecce qui me
tradet ppe ē. Et ad
huc eo loquente
uenit iudas scari
oth unus ex duode
hier. cōfidit de uirtute sua
cim. Et cum illo
q desp̄at de auxilio di.
turba multa. cū
gladiis et lignis
a summis sacer
dotib; et scribis.

hier. Dat signū osculi cū ueneno diaboli. sic ē cain qui obtulit sacrificiū subdolū. 7 rep̄b; ant̄. Vinū nū cū aceto in cruce ponunt.

et senioribz. Dede
rat aūt traditor
eis signū. Quēcū
q; osculatus fuero.
ipse ē tenete eum
et ducite caute.
Et cū uenisset. sta-

Rabbi ⁊ osculat᷒ ẽ eũ.] Impudens ⁊ scele rata ↄfidentia magistrũ uocat . ⁊ oscu lũ ingerit ei quẽ tradit . aliqđ ħt̃ ĩ de uere cundia discipli . qã ñ palã psecuto rib; eũ tradit . s; signo osculi . suscepit dñs osculũ . ñ ut doceat nos simulare s; ne pditionẽ iudeam᷑ fugere . illud ẽ cõplet . cũ his q ođet᷑ pacẽ erã pacificus.

Unᷣ aũ qđã . Petrus sc̃dm iohm eođe ar dore mentis q̃ c̃eta fac̃ . Sciebat eni q̃m fi nees puniendo sacrilegos mercedẽ iusti tie ⁊ sacdotii pheemsa accepit . lucas ad dit . q ad dñs tangens auriculã sanauit eã . Ipse eni pietatis nunquã obliuiscit᷑ . hostes ẽ suos uulnerari ñ patit᷑ instit ce docet ⁊ eos q in sue mortis ẽ sensi one uulnᷣa ãĩe ↄtraxerant . si digne pe nituerint . salutẽ posse mereri.

Beda

Tã quã ad latronẽ. Quã stult᷒ ẽ cum gladiis ⁊ f. q̃rere . q ultro se uob tradit ⁊ ĩ nocte . quã latitantẽ inuestigare p pditorẽ . q cottidie ĩ teplo docet . f. idõ ad uos suũ me ĩ tenebris ẽ gregarium . q a po testas uẽa in tenebris ẽ.

tum accedens ad eũ
ait . Rabbi et oscu
latus ẽ eum . At
illi manus iniece
runt in eũ . et te
· iudei.
nuerũt eũ . Unus
autẽ quidam de cir
cũ stantib; educens
gladium . pcussit
seruũ summi sa
ſ pdicatio petri audi
cerdotis . et ampu
tũ regnũ di abscid audis.
tauit illi auricu
lam . Et respondens
ihc ait illis . Tan
quã ad latronẽ exi
stis cũ gladiis et
lignis cõ p hendẽ

Thier. Adẽ ioseph innocens uenditus a frĩb; ⁊ ferrũ p transiit aĩam el.

Tc discipuli ei. et c. Sic petrus qui negationem lacrimis abluit, et confessione dominici amoris funditus extirpavit. ...prauationem corporis ostendit. qui martyrio labuntur. sic alii apostoli qui articulum comprehensionis fugiendo prevenerunt.

me. Cotidie eram
in templo docens et
non me tenuistis.
sed ut adimplean
tur scripture. Tc
(Hier. Adimpletum est: elongasti a me)
discipuli eius re
(amicum et proximum et notos meos a miseria)
linquentes eum
omnes fugerunt.
Adolescens autem
quidam sequebatur
eum amictus sin
(super corpus. id est nichil indu)
done super nudo. et
(mentum habebat nisi solam sindonem.)
tenuerunt eum.
At ille relicta sin
done nudus pro
fugit ab eis. Et ad
duxerunt ihesum ad

cautelam fugiendi docent eos. qui se ad supplicia minus sentiunt ydoneos. quibus tutius est latere. quam se discrimini opponere. ita et adolescens qui relicta sindone nudus profugit abiectis illorum opus designat et animum. qui securiores sunt. omnia mundana abiciunt. et nudi potius domino famulari quam mundo adherendo materiam temptandi et adversarios revocandi adversariis dare didicerunt.

Adolescens autem q. Quis iste adolescens fuerit euangelista non dicit. quia non plus ceteris dominum amavit. res ipsa indicavit. aliis fugientibus ipse donec ab hostibus comprehenderetur. caritatis astrictus vinculo dominum sequi non obmisit. non dum tamen perfectam caritatem habuit. qui timore fugere potuit. possumus autem hunc hominem fuisse intelligere. preceteris dilectum a domino. qui eo tempore fuisse adolescentem. longo post. vita eius acta est indicio. potuit autem hoc fieri. ut ad horam elapsus. mox sumpto indumento redierit. et sub dubia noctis luce sese turbis ducentium ihesum. quasi unus ex ipsis immiscuerit quo pervenerit atrium principis. cui erat notus sicut ipse dicit.

(Ier.) At ille r. Sic ioseph relicto pallio nudus de manibus inpudice domine effugit. Qui in aut effugere manus iniquorum. religionis mentem que mundi sunt. fugiat post ihesum.

Hier. Tc discipuli. Impletur quod dixit. quos scandalizarentur omnes in illa nocte. Magister et sicut turba persequente ad petitionem domini fugerent. Et tamen iohannem paulo post tamen intus ostendit. Et ad fugam promptiores erant. quam ad patiendi fiduciam.

Illorum et presentem detestabatur. ... facta non a domino. cuius amorem et absens corpore fixum in corde suo habet.

B. Ad summū s. Caypham. s. solum eo anno erat pontifex. cum illius. de quo sententia scribit iosephus. quod pontificatum sibi absque merito dignitatis emerit a principe romano. quod digne unum summum si unquam pontifex iniqua iudicat.

Beda.

Calefaciebat. s. a. i. Est ignis caritatis de quo dominus. ignem ueni mittere. in terram. et q. u. n. ar. a. Et cupiditatis. de quo os adulterantes. uelut clibani corda eorum. Hi superedentes desederiis uarius ligni eos dominum laudare docuit. ille in atrio cayphe. in studio maligni spiritus accensus. ad negandum ac blasphemandum dominum perfidorum lingui armabitur. quia erant in domo maligna synodus gerebatur. Hi ignis in atrio in frigora noctis accensus fugabitur. qui ignis flammam extinxit. dicat factus sum sicut uter in pruina. s. t. n. s. o. in quibus aut flammam caritatis in tiorum flumina obruerunt. a domino audiunt. Quoniam habundauit iniquitas. r. c. m. Hi frigore torpens. ad horam petrus. qui ueri sunt ministrorum cayphe. calefieri cupiebat. quia temporalis commodi solatium perfidorum societate querebat. sed respectus a domino. tum ignem infidelitatis uel perfidorum corpore tum infidelitatem relinquit. intimite. et post resurrectionem. sanctorum igne recreatus. fundit ex cessu timore negationis. trina dilectionis confessione expurgauit. Et completa illa memorabili captura piscium. cum ueniret ad dominum. uidit cum discipulis suis et pruinam positas et piscem superpositum et panem. mox quia sui cordis archana pruinis flamma uit amoris.

summū sacerdotē. et cuenerunt in unū om̄s sacerdotes. et scribe et seniores. Petrus autem alonge secutus est eum usq; in atrium summi sacerdotis. et sedebat cū ministris. et calefaciebat se ad ignē. Sūmi uero sacerdotes. et omne concilium querebāt aduersus ihm testimoniū. ut eū morti

[interlinear:] Iheronimus. Fit congregatio taurorum in uaccis populorum. — Iheronimus. ut duplex — aut testans est in oculis uitis suis. timor — retrahit. caritas trahit. — Beda. in uitae est iniqua — tas s. ut regina aduersus ioseph. et sacer — dotes aduersus suscommā. sed ignis sine materia deficit.

[right margin:] Beda. Alonge quia negaturus. Prius sed sequitur prius. fuisset. si negasset. Iussu in animam tuam. ...

Beda. Alt. quod passione eunte dominum petrus alonge sequitur significat ecclesiam quae secutura imitatura dominum passione. sed longe differente. ecclesia enim pro se patitur. ille pro peccatis.

Iheronimus. Atrium s. s. sacerdotis est circuitus ministrorum narratur. ignis desiderium carnale. a quibus quia non fieret peccata non potest.

traderent nec in
ſ hier. Si cogni
ueniebant. Mul
tio p(er)it q(uod) n(on) h(abe)t materiā ardendi. Sic
ti eñi falsum testi
scandalū. q(uando) eū n(on) inuenit culpā.
monium dicebant
aduersus eum. et
ſ hier. q(uo)d uariat incertū ē.
conuenientia te
stimonia non e
rant. Et quidam
surgentes falsum
testimoniū fere
bant aduersus eū
dicentes. Q(uonia)m nos
audiuimus eum
dicentē. Ego dis
soluam templū
ſ h addunt. ut p(ro)p(ri)e de templo iudaico
hoc manufactū.
uideat(ur) dixisse.
et p(er) triduū aliud

Beda. Falsū testimoniū. Falsus ē q(ui) n(on) eode(m) sensu dicta intelligit. quo dicunt(ur). D(omi)n(u)s eni(m) di xerat de templo corporis sui. S(ed) in u(er)bis ip(s)is calu(m)pniant(ur) iudei paucis mutatis t(ame)n additis.

Ieronimus. Vos heretico(rum) ē uerba a ueritate trahere. Ille n(on) dix(it). q(uo)d illi dicu(n)t. s(ed) simile u(er)bū de templo corp(or)is sui. q(uo)d post triduū resuscitauit.

...dix(it). soluite uos ...igo. q(ui)a nullus ...morte(m) ... ferre.

non manu factū

ſ. dn̄s dix̄ suscitabo uiui aīal. signi

hedificabo. et nō

ficans ꝛ s. purans tēplū.

erat conueniens

testimoniū illoꝝ.

Et exurgens sūmꝰ

sacerdos in mediū

dixit ihū. Non re

spondens quicquā

ad ea que tibi obi

ciuntur ab his.

ſ. hier. sic ouis ad o. d. ē. ꝛ obmutuit ꝛ siluit ab hominis.

Ille autem tacebat.

ſ. hier. taciturnitas x̄pi apologiā .i. ex

et nichil respon

cusationē ade absoluit.

dit. Rursum su

mus sacerdos in

terrogabat eū et

dixit ei. Tu es xp̄c

filius dī benedicti.

Exurgens s. s. ira q̄a nō inuenit locū calūpnie motu corporis insaniā m̄tis significat.

Ad respondendū prouocat. ut ex sub occasiōe sermonis. locū accusandi inueniat. ihc tn̄ nō respondit. q̄a p̄uidit. q̄c q̄d responderet in calūpniā uti.

Hieronimus. Sacerdos interrogat filiū dī. ihc respondit filiū hoīs. ut intelligam filiū dī eundē ēē ꝛ filiū hoīs. ꝛ ne quaternitatē faciam in trinitate. s; hō ī deo. ꝛ ds̄ in homine sit.

Beda: Marc' dic ego sum. mathis tu dixisti q ideo est.

Ihc aut dixit illi. Ego sum. Et uidebitis filium hominis sedentem a dextris uirtutis dei. et uenientem in nubibus celi. Summus aut sacerdos scindens uestimenta sua ait. Quid adhuc desideramus testes. Audistis blasphemiam. quid uobis uidetur. Qui omnes condempnauerunt eum esse reum mortis. Et ceperunt quidam conspuere

Hieronimus. Et uidebitis f. Quem expectabant a longe non uident xpc sicut ysaac caligantibus oculis iacob sub manibus non agnoscit. sed longe de eo futura canit.

Hieronimus. Et uenientem in n. Ascendit in nube. cum nube ueniet. id est in corpore suo solo. quod assumpsit a uirgine. ascendit. et cum multis ...

Scindens u. Magno misterio factum est in passione domini pontifex sua uestimenta scinderet.

Beda. Quod te cesus est colaphis ...

Hieronimus. Et ceperunt q. Quo reatu suo reatum nostrum solueret. et uelamine faciei sue uelamen cordium nostrorum auferret. et sputis susceptis faciem anime nostre lauaret. et colaphis ...

cap~ pcussus e~. cap~ humani gn~is q~ e~ adā sa
naret. 7 alapis qb; expalmat e~. maxima
laus ei~ n~ris manib; 7 labiis plaudere. Vn~
ōs g~s plaudite. m. i. d. i. u. e. 7 i cruce sua
cruciatū n~rm solui~. 7 morte sua n~ram
necaret. cū forma serpentis serpente
necat. q~ r~. serpente de uirga facto. alii
absorti s~t serpentes. Vn~. ero mors tua o
mors. 7 morsus tuus ero i ferne. Obp
brua ei~ n~rm abstulere obpbriū. Vincula
ei~ nos lib~os fecer~. corona spinea capiti
ei~ diadema regni adepti sum~. Sepul
tura ei~ resurgim~. descensioe ei~ ad iferos
ascendim~ ad celos. h~ i uenit~ mel i ore
leonis mortui. h~ e~ ꝓpha. q~d retribuā
dn~o. x~. o. q. r. m.

Vna ex ancillis. Ancilla p~ma petrū p~dit. cū
uiri mag~ possent eū agnosc~e. ut 7 iste sex~
in dn~i morte uidet~ peccasse. 7 p passio
ne dn~i redimeret~. 7 ib~ mulier p~ma re
surrexionis accep~ misteriū. 7 mandata cu
stod~. ut uetere p~uaricatio~is aboleret
errore~.

hier.
Petrus sine sp~u uoci ancille cessit. cū
sp~u nec p~ncipib; nec regib; cedit. p~ma
ancilla titubatio. Sc~da e~ assensio. t~tius
uir. act~ h~ e~ trina negatio q~ ablui~ p flet~
ubi x~ recordatio. t~c aū~ nob~ gallus can
tat. cū p~dicator corda n~ra ad cōpunctio~e
ꝓuocat. t~c incipim~ flere cū uirim~
ut~ p scindulā scientie. 7 foras exim~
ext~ q~ fuim~.

ſ. faciē meā n~ auti ab. 7 c~ sp~u. i. m.
eum. et uelare
ſ. ut uelam~ n~ri cordis auferr~.
faciem eius. et co
ſ. ut cap~ n~rm q~ e~ adā sanare
laphis eum cedere
et. Prophetiza. et
ſ. dedi maxillas meas alapis.
ministri. alapis
ſ. ut plauderē ei manib;
eum cedebant. Et
cū eēt petrus in
atrio deorsum. ue
ſ. titubatio.
nit una ex ancil
lis summi sacerdo
tis. et cū uidisset
petrū calefacien
tem se aspiciens
illū ait. Et tu cū
ihu nazareno eras.
At ille negauit
dicens. neq; scio.

hier. Prophetiza
sectinalios. q s~e
q te pcussit. h~ fin
i c~tumelia ei~ q pro
pham uoluit hab~
sed dispensauit h~
nos ad tollenda
ꝓnoiē ei~ irrisioni
p~paret. q pro no
sustinebat.

neq; noui.

nec͡q novi quid di

cas. Et exiit foras

ante atrium. et

ſ. de ſi galli cantu alii tacent ñ tam negat

gallus cantavit.

ſic et multa alia q̄ alii dicū. iſte tacet.

Rurſus autem cū

ſ. ñ q̄ prius un̄ mathes. uidit eū alia ancilla.

vidiſſet illum an

ſ. ſcientius.

cilla. cepit dice

re circumſtanti

b;. quia hic ex il

lis es. At ille iterū

negavit. et poſt

puſillum. rurſus

ſ. iactus

qui adſtabant di

cebant petro. ve

re ex illis es. nā

et galileus es. Il

le autē cepit ana

Eadē lingua galilea ē. q̄ et hieroſoli
tanis. s; tamē q̄q; provincia et regio hab;
ſuū uſū loquendi q̄ uitare ñ poteſt.
Vñ cū apl̄i oīb; linguis loquerent' inter
alios. et q habitant iudeā dixiſſe re
ferunt' nne oēs iſti q loquunt' g. ſunt.
et quom̄ nos. a. u. q̄ſq;. l. n. in q̄.
n. ſ. Et petrus loquens in hierlm̄ frīb;
ait. notū autē factū ē oīb; habitanti
b; in hierlm̄. ita ut appellaret' ager
ille acheldemach lingua eor̄. q̄d ĩ
dr̄. q̄a nomē iſtud aliter hieroſolimite
aliter galilei ſonabant.

thematizare. et iu
rare. quia nescio
hominem istum quem
dicitis. Et statim
iterum gallus can
tauit. Et recorda
tus est petrus uer
bi quod dixerat ei
ihc. prius quam
gallus cantet bis
terme negabis.
Et cepit flere. Et
confestim mane
consilium facientes
summi sacerdotes
cum senioribus et
scribus. et uniuerso

B. Et statim iterum g. Petrus nocte negat. ad galli cantum penitet. id est die quam tertio negauerat. se tertio amare confessus est. qui enim in tenebris obliuionis errauit. superueniente iam lucis rememoratione correxit. et eius iam adepta presentia plene totum quod nutauerit erexit. l. correxit.

hier. Gallus cantat. petrus negat. et gallus nuntius est spiritus sanctus. cuius uoce in prophetis et apostolis nos doctrina abnegatione qua dominum negauimus nosse uoce ancillarum extra excitamur ad amarissimos fletus post lapsum. qui male cogitauimus de eo male locuti sumus ad proximos. et male fecimus ad nos met ipsos.

Beda. Et cepit flere. Quia nociua sunt prauorum colloquia infideles. l. hominem se negauit nosse quem inter discipulos iam dei filium fuerat confessus. Set in atrio cayphe penitentiam agere non potest. egreditur foras ut alii euangeliste narrant. ut abrumpens secretus negationis culpam liberius fletibus abluat.

hier.

Ad est Sanson uictus a dalila. Sanson sol eorum quibus occubuit sol in meridie. dalila situla interpretatur. sinagoga. que situle more lenpidum liquore retentum. et quasi siliqua inmunda collige. Sanson noster maxilla ubi sui in maxas carnes uidorum. et demonum hostes sternit. et fonte perhenni uite scientibus nobis decorpe sua aperit.

Nota quia negat Christum qui negat se eius discipulum esse. dominus enim non dixit negabis te discipulum meum. set me negabis. negauit quoque ipsum cum se negauit eius discipulum.

Nota quia petrus negat. set postquam gallus cecinit. et decrescentibus tenebris uicina lux nuntiata est. conuersus amare fleuit. et tunc negationis sordes lacrimis lauit.

Vide quam sint solliciti in malo quia mane etiam uigilauerunt ut facerent homicidium.

Consilium erat eis ut quem morti adiudicassent uinctum iudici traderent.

non solum uinctus

concilio. uincien

ad pilatū scilicet et ad herodē ductus est. ut utrique

tes ihm. duxerunt

illuderetur.

et tradiderunt pi

lato. et interrogauit

eum pilatus. tu

es rex iudeorū?

At ille respondens

ait illi. tu dicis.

Et accusabant eū

summi sacerdotes

in multis. pilatus

autem rursus interro

gauit eū dicens.

non respondens

quicquā. Vides

in quantis te accu

sant. Ihc autem

…parent. et notandū quod primū ligauerunt ... et moxque ... pharisei no ... et mortouit iohs ... et sic adduxerunt eū adamnū primū.

Cū pilatus nichil aliud nisi hoc interroget. nisi an sit rex iudeorum. arguuntur impietas eorum. qui nec falso quidem quod obicerent inuenerunt.

Beda.

Tu dicis. Sic responsum temperat. ut et uerum dicat. nec tamen calumpnie pateat. et nota quod pilato qui inuitus fert sententiam aliquā in parte respondit. Sacerdotibus autem et principibus respondere noluerit. indignosque suo sermone iudicauerit.

Tantum nec condempnat ihm sed causam refert in presumptionem iudeorum. Vide igitur quanti te accusant.

amplius nichil

ne crimē diluens. q̄s a iudice dimitteret. ⁊

respondit. ita ut

crucis utilitas differeret.

miraretur pilat⁹.

P̄ diem autē̄ festū

dimittere solebat

illis ex uinctis.

q̄uecūq; petissent.

Erat autē̄ qui dice

batur bar rabas.

qui cū seditiosis

erat uinctus. q

in seditione fece

rat homicidium.

et cū accessisset

turba cepit roga

re. sicut sem p

faciebat illis. Pi

latus autem respon dit eis et dixit. Vul tis dimittere uobis regem iudeorum. Sciebat quod per in uidiam tradidisset eum summi sacerdo tes. Pontifices autem concitauerunt turba ut magis barra ban dimitteret eis. Pilatus autem iterum respondens ait illis. Quid ergo uultis faciam regi iudeorum. At illi iterum clamauerunt

Hic. huius duo hyr cium, a poponpeu. i. emissarius cum pcco pro ide(?) ..... ad infernum absolutus dimittitur. Alter paratur absolu ... in agro occiditur. pars dominica semper mac tatur. pars diaboli que magister eorum effrenata in tartara precipitatur.

Multas occasiones dedit pilatus liberan di saluatorem. primo iustum conferens latronem deinde inferens. Quid ergo ... cum que re spondissent crucifigatur. statim non acquieuit sed sed .... subgestione uxoris. que mandauerat ei. ut matheus dicit. nichil tibi et iusto illi. respondens ait. quid enim mali fecit. quasi dicendo ad ipsum absoluit.

Ut magis barrabam. Adheret iudeis usque hodie peticio sua. quia tanto labore impe trarunt. data quippe optione sibi pro ihesu latronem. pro saluatore interfectorem elegerunt. merito salutem et uitam perdiderunt. et latrociniis ac seditionibus intantum se subdiderunt ut pa triam et regnum perderent. per que christum occi derunt. et libertatem animae et corporis numquam rece perunt.

scilicet iterum emissarium.

scilicet per dicendo ipsum absoluit

crucifige eū. Pilatus uero dicebat eis. Quid enī mali fecit. At illi magis clamabant crucifige eū. Pilatus uero uolens ppło satisfacere dimisit illis barrabam. et tradidit ihm flagellis cesum ut crucifigeretur.

Milites aūt duxerunt eū intro in atrium ṗtorii. et conuocant totā cohortem. et in

Crucifige. Insanie sue satisfacientes nō interrogationi ṗsidis respondentes. clamauerūt c.

At illi mag. Dauid circūdederūt me. c. m. c. m. o. m. ysaias expectauit ut faceret iudiciū. fecerūt aūt iniquitatē. 7 iniustitiā 7 clamorē. hieremias. facta ē m̄ hereditas mea sicut leo in silua dederūt sup me uocē suā.

Beda

Ihm flagell. c. Cesus a ṗpo pilato. Vn̄ iohs. Apphendit pilatus ihm 7 flagellauit eū. 7 p̄ subiungit. milites plectentes coronā de spinis. 7c. 7 q̄ multab; illudendū ṗbuit. id fec. ut eius penis 7 obprobriis saturati mortē ultra nō sitirent. ut nos a flagellis libaret. Vn̄ flagellū nō appropinquabit tabnaculo tuo. cū ṗus diceret multa flagella peccoris.

s. vīn̄ ṗ peccatis occidendū.

s. ut nos a flagell libaret.

s. ut nos a cruciatib; libaret.

hier. Ipā spēs ē crucis qđ ē. nō forma quadrati mundi. oriens de uertice fulget. arcton dextra tenet. auster leua cōsistit. occidens sub plantis firmatur. Vn̄ apłs. ut sciamus q sit. l. l. s. 7 p. Aues in forma crucis ad ethera uolant. hō natat. 7 orat in forma crucis. nauis p maria antenna cruci simulata sufflatur. 7 aulitā. signū salutis 7 ecc̄is demonstrat.

hier. Vestimentis suis nudat. i. iudeis. purpura induitur. i. gentili ecclā de ṗlis collecta martis. sed ea scandalizante extremus. in fine iudaica rursū induitur. plebe. cū enī intrauit plenitudo gentiū. tc̄ oīs. i. s. e.

Sic nesciens cayphas dix[it]. oportet unum hominem mori pro populo. sic milites omnia in specie faciunt nescientes. purpura carnem rubram passionibus uni[us] q[ue] r[ubr]um e[st]. i. t. et u. t. s. c. t. Spineam coronam portat. qui pro nobis mortalis factus. nostra suscep- -delicta. Unde ecce agnus dei. qui tollit peccata mundi. quia autem spine peccata significent. dominus sic ostendit. terra tua spinas et tribulos germinabit t[ibi]. prudentes et scientia tua punctiones t[ibi] et aculeos uitiorum parere non cessabit. quod uero secundum lucam ab herode alba ueste et sedalus a militibus pilati coccineo uel purpureo habitu induitur. innuit innocentia et humanitatis castitas. in alto exprimitur uirtus passionis per quam peruenit ad gloriam regni inmortalis. Purpura enim et regnum et passionem significat. sed quia uicit ait apostolus. quicumque baptizati estis christum induistis. et ysaias. his uelud ornamento induueris. potest in utroque habitu presagium iudeorum inuicem sed dominice electionis gloriosissima multitudo elec-

[Gloss, left margin:] Et induunt eum purpura [...]tis tria et crucifigentes eum. [...] clamide coccinea circum[...] dederunt ei. quod idem est propter ga[...] purpura. clamis [...] ab illudentibus da[...] et quidam rubra pur[...] cocco similis [...] et [...]beri quod marcus pur[...] commemorauit. [...]clamis habebat. [...]illus erat coccinea.

[Interlinear:] s[cilicet] quia rex dicebatur. et sacerdotes et scribe ipso

duunt eum pur

[Interlinear:] nebant. quia ipsum in populo usurparet illu

pura. et ponunt ei

[Interlinear:] denda. induunt eum purpura qua reges

plectentes spine

[Interlinear:] utuntur. pro diademate spineam coronam. pro

am coronam. Et ce

[Interlinear:] sceptro regali. calamum donant. sic dicentes

perunt salutare

[Interlinear:] christus. et adorant quasi regem.

eum. Ave rex iu

deorum. Et percutie

bant caput eius.

et conspuebant eum.

Et postquam illu

serunt ei. et exu

[Interlinear:] s[cilicet] genti

erunt illum pur

[Interlinear:] li accepti

pura. et induerunt

[Interlinear:] s[cilicet] iudeis

illum uestimentis su

[Interlinear:] s[cilicet] tanquam cayn fratrem abel in agrum.

is. et educunt illum

ut crucifigerent eum.

Et angariauerunt

[Gloss, left margin:] [...] falso secundum dixerunt [...] hodie quod est gra[...]rns uesanie quidam [...] fide in dominum [...] adorant. sed plu[...]ribus mox ubi acc[...] fabulosa despiti[...] ac premissa illius [...] temporalibus ille [...] preponunt.

Et percutiebant caput. Caput christi deus. Cuius gratia percutiunt qui eum deum negant esse dominum. et qui errorem suum scripture auctoritate defendunt. quia sceptra arundi ne solet fieri quasi arundine caput eius feriunt in spiritu et qui in eius conspuunt qui presentiam gratie eius exsecrandis uerbis ex uitiata cogitationis insania conceptis respuunt. et in carne uenisse negant. uirorum figurari. qui martyres confessoresque fideles distinguuntur. alba ueste induitur. cum munda uirorum confessione candidatur. purpura uel cocco uestitur. cum triumpho uictoriosorum martyrum glorificatur.

Ieronimus. Et educunt illum ut crucifigerent. Sic educitur habel a fratre in agrum ut perimatur. sic adest ysaac cum lignis. et habraam cum ariete in uepribus herente. hic adest ioseph cum talari tunica tincta sanguine. sic adest moyses cum uirga et serpente ligno suspenso. sic botrus in ligno portatur. adest heliseus cum ligno ad querendam securim. que in imo demersa est. et natauit ad lignum. id est genus humanum hamum quod a ligno uetito in infernum cecidit. per lignum crucis christi. et baptismum aque. ad paradisum natauit. sic eidem ionas de ligno sortis in mare uentremque ceti triduo missus.

Beda. Et angariaverunt. Ipse dominus primo crucem suam portavit sicut iohannes dicit. postea iste symon de quo dicit alius. Et sinistre gruo ordine missus. xcvi passus est pro nobis. r. e. u. s. u. ei. et quia non est hierosolimita. sed cyreniensis. accolam ubique recte per eum qui significetur. qui quondam peregrini et hospites testamentorum. non obediendo. cives et domestici dei sunt.

preter euntem que piam simone cyreneu. venientem de villa patrem alexandri et rufi ut tolleret cruce eius.

Ieronimus. Simonem cireneum. Symon qui portat crucem in angaria. ipse est qui laborat pro humana laude. Cogit homines hic laborare quem non cogit timor vel dilectio dei.

Ieronimus. Alii per nomina patrum suorum commemorantur. alii per nomina filiorum suorum. hic autem symon qui crucem in angaria portat. filiorum suorum nomine qui erant discipuli commemoratur. per hoc ammonemur in presenti vita parentes ad iuvari per merita natorum suorum. ut in populis iudaicis per patriarcharum et prophetarum et apostolorum merita semper commemorantur. de amaritudine enim radicis surgit dulce de olea. unde hieremias. olivam uberem. pulchram. fructiferam. speciosam. dominus vocavit nomen tuum.

alibi hic de eo quod dicit. e. a. x. Unde apte Symon obediens. cyreneus heres interpretatur. nam qui de villa venire dicitur. Villa enim grece pagos. unde pagani appellantur. qui sunt a civitate dei alienos. et qui a iure bane excusationis iudeorum cyreneus. de pago simon egrediens crucem portat post ihesum. cum populus nationum paganis ritibus neglectis dominice passioni obedienter amplectitur.

Et perducunt eum
extra portam. ubi truncabantur capita damnatorum. et

calvarie decollatorum. locum dicitur. scilicet dominus

ingolgotha locum
cruci fixus est. ubi erat area damnatorum. ut

quod est interpretatum calvarie locus.
ibi erigerentur vexilla martyrum. et quorum
pro nobis factus est maledictum crucis et flagella

Et dabant
tus. et crucifixus. sic pro salute omnium quasi

ei bibere mirratum vinum. et non accepit.
noxius inter noxios crucifixus est. voluit crucifigi.
scilicet noluit bibere. secundum matheum.

Et crucifigentes eum diviserunt vestimenta ei.
scilicet in. iiii. partes secundum iohannem.

Et dabant ei. b. mirratum v. Matheus cum felle mixtum. quod idem est. fel enim pro amaritudine posuit. mirratum autem vinum amarissimum est. Quamquam fieri possit ut et mirra vinum amarissimum redderet.

Ieronimus. Et dabant ei b. Acceto suo alterat pomum adam et eam. ascendit. et non accepit. id est in quo peccatum non est dissolvitur.

Et non accepit. matheus. et cum gustasset. n. b. Indicat matheus qui pro nobis amaritudinem mortis gustaverit. sed die tertia surrexit.

Et crucifigentes eum. Ieronimus. Hic figitur salus in ligno primo in fixa est mors. lignum primum scientie boni et mali. secundum lignum vite nobis. et vite lignum est. Extensio prime manus ad lignum mortem cepit. extensio secunde vitam quam perierat invenit. ligno hic vehimur per mare undosum ad terram viventium.

Ieronimus. Vestimenta domini sunt mandata quibus tegitur corpus eius quod est ecclesia. que dividunt inter milites gentium ut sint. iiii. ordines cum una fide. i. est tunica induatur. quod positum est in septem sortitu tunicam indivisam. quod est pax et unitas in cunctis in modum regalis anuli.

Ieronimus. Calvarie. In hoc loco montis moria est aries pro ysaac. ut ubi decalvaretur caro sua. scilicet carnalium dea separaret.

Mirratum v. Amaritudinis amarum vinum factum ppmatur. dicitur dederit ecclesiam in fine. s. m. p. a.

Et crucifigentes eum. et est. Maledictus omnis qui pendit in ligno. factus est maledictum. ut tolleret maledictum.

Mittentes. s. Sup tunicā querat ī ē subtil. h sortita oīū sig unitatē q̄ uinculo caritatis ē tinet. q a q̄ supemine sciencie ꝛ supoīa pcepta ē quaū desup ētexta ē. In sorte digna comdat. sic eū in uno ad os puenit. cū sors oīb; plac; qa ꝛ digna ī unitate ad os puenit. ꝛ iudicio illi sors cedit.

Erat aūt h. t. ꝛc. Q uā diu q̄ a milite cruci fixerunt eū q̄ factū ē hora quaū sexta f. uenū. f ꝛ p hora tertia iudeū lingui eū cruci fixerint q magis dicendi sunt cruci fixisse quā h mitant dissimula re q̄ militē q ducti suo hostitiū paruere. Erat t. Titul hst. ū ter q nec occidendo potuerit efficē q ñ esset rex. Vñ ego ē statu tus rex ab eo. s. ꝛ s. ī s. eī. Bn erit sunt rex ꝛ pontifex. ꝛ cū unā carni sue hostiā pati ī ara crucis offerret. ꝛ regis dig nitatē titulo pdicet. cunctis ī sinuare. p ꝛ cas patibulū ī pdidit s ꝛ ē firma uerit ipsū. hier. Erat. t. cause. ꝛ c. q ī titul pnota ī psalmor ꝛ ī finē ne corrūpas. ꝛ c tb; liguis malel iudeor ꝛ basileos ex molison. rex ē fe dor. hee tre ligue ī cas titulo ē uicte ut oīs ligua cō memoret pfidiā iudeor.

- s. in. IIII. ordines. s. quadripartita uestis ē

mittentes sortes

- s. ad in nūm militū sig. eccl. in. IIII. partib;

sup eis quis quid

- orb. ꝛ. ē condit distributā.

tolleret. Erat aut

hora tertia et cru

cifixerunt eum.

Et erat titulus ca

- s. grece hebraice ꝛ latine.

use eius inscript^9

- s. h ꝛ cū eo cruci

rex iudeor. Et cū

- figit duo l. q cū dn̄o crucifixi s. sig eos q sub

eo crucifigunt duo

- fide ꝛ cofessiōe x. tagonē martyrii. t quā s. ues a dextris

latrones. unum

- lib ar cā ē tinentiā subeunt. q h. ꝛ etnā glā. s. bi ea assumit. s. he dia sinistri.

ad dextris. ꝛ aliud

- ges de ān latronis nūto ꝛ fide signant. s. hie rep bar.

a sinistris eius. Et

- q aūt p humana laude. t qualib; minus

ad impleta scrip

- digna intentioē. sinistri mitē imitant.

tura que dicit. Et

- ꝛ ac. s. latronib;.

cum iniquis re

putatus est. Et

pretereuntes blas-

Hier. Erat aū h. h. ppe marc. IIā. vi. hora tenebat suffoder ē ter. neqs poss; monē cap. a decesimo nā q; fructum a tricēsimo ascendit ad centesimū. a tertia hora crucis usq; ad tertiā resurrectionis. q̄ post tres dies. trice simi fruct merue. sexagesim in infer no. centesim in paradiso.

B. Sic dic aplis. Vet ho nr simt cū illo cru fixē. ut destruat c. p. ut ult̄ n. s. pecco. q diu g idagt opa mā ut euacuet corp pcti. q diu exterior ho corrūpit ut īterior renouet. tps ē cruci. hq de ē ꝛ opa bōa. tn ad huc labori-osi. i. quor ꝛ merces reqes ē. s ideo dr ī spe gaudentes. ut reqē futam cū hylari tate ī laborib; expectem hāc hylaritatē significat crucis latitudo ī transūso ligno ut figunt man. p man eū opa p latitudi nē hylaritate opantis ītelligim. qa tri stitia fac angustias. p altitudinē cui capud adiungit. expectatione retributi onis de sublimi iusticia di. p longitudinē q totū corp extendit. tollerantiā. Vñ longanimes dnr. p pfundū q tre ē ī fixū. ē pium sac̄mti sectū. Vñ aplis. ut ī caritate radicati ꝛ fundati possitis cōphende cū oīb; scis. q sit longitudo. l. s. ꝛ pfundū.

Hier. Et cū iniqs. d. Cū iniqs iustus depu tata unū reliqt sinistrū. altm assumit dextrū. sic faciet in die iudicii. Ex simi li crimine dissimiles sortiunt. alt pcedit petrū ī padisū. alt iudā ī infernū. con fessio breuis uita acqrit longā. ꝛ blas phemia finita pena plectit etna. h pull9 uide ligat ad uitē. anabologiū. i. palliū tingit ī sanguine uue h lacerat ediuincā.

phemabant eum.
mouentes capita
sua dicentes. Vach
qui destruit templū.
et in trib; dieb; edi
ſ insultāt ne ſanat salutē q̄ īchoauāt
ficat. saluū fac te
met ipsum. descē
dens de cruce. Simi
liter et sumi sacer
dotes ludentes ad
alterutrū cū scrib(is)
dicebant. Alios sal
uos fecit. seipsum
ñ potest saluū fa
cere. Xp̄c rex isr(ae)l
ſ plus ē de sepulchro surgē quā
descendat nc de
de cruce descendē. 7 tn̄ ñ crediderūt s; abeo declinauerūt sim(i)l(ite)r 7c.
ſ fraudulenta p(ro)missio.
cruce et credamus.

ſ Alios s. Et nolentes
c(on)fitentur q(uia) alios sal
uos fec(it). 7 se ip(s)a cō
dep(n)nāt sentētia
q(uia) alios saluos. 7 se
si uellet saluare pot(uit).

Scd'm lucā. Vn(us) lat(r)o blasphemauit di
cens. Si tu es x(ristu)s saluū fac temet ipsū 7 nos.
Alt(er) eū redarguit. 7 dix(it) memento mei d(omi)ne c(um)
u(eneris) i(n) r(egnum) t(uum). Sic hodie q(ui)fiterita m(ultis) te(m)p(o)r(ibus) passionis
d(omi)nice sacram(en)ta gustat ad mundi gaudia
libari a d(omi)no cupiunt. 7 ideo a d(omi)no c(on)tempnunt(ur).
nec ulla responsione dignu reputant(ur). Q(ui)
aut(em) cū ap(osto)lo in cruce d(omi)ni gl(ori)antur. ita poti(us)
a p(rae)sentib; eripi(a)ntis optauit exui. ut
sp(iritu)m suū in manu d(omi)ni commendet. magis cū
ipso regnū celeste desiderent. V(n)de d(omi)n(u)s p(re)ces
eius q(ui) salutē querebat pie audiuit. Q(ui) a q(ui)
in tribulatione positi a d(omi)no tantū solatia
t(em)p(or)alia q(uae)r(un)t. 7 a t(em)p(or)alib; separant(ur). 7 et(er)nis
p(ri)uant(ur). q(ui) celestia petunt. ad ea sine du
bio x(risto) miserante p(er)ueniunt.

ſ. latrones pſinguli.
Et qui cum eo cruci
fixi erant conui
tiebantur ei. Et
ſ. Sol refug. q. a. n. pot. uidere morte x. ꝛ cela
facta hora ſexta
borat laborant. ꝛ ne i pi blaſphemante
tenebre facte ſunt
ſua luce fruerent.
ſup totam terram
uſq; in horam nonam.
Et hora nona ex
clamauit ihc uo
ce magna dicens.
ſ. ut theologet. ut homo fiet. ut homo
heloy. heloy. la
turbatur. ut homo crucifiget.
mazabactani. q
e interpretatum.
ds ms. ds ms. ut
quid dereliquiſti
me. Et quidam de
circumſtantibus audi

Beda. Et facta e hora ſ. Notandum q ſexta hora. i. ſole recessuro a centro mundi e crucifixus. ꝛ diluculo oriente sole ſurrexit. q. a mortuus e ppt peccata nra ꝛ reſurrexit ppt iuſtificatione. de ada eni peccante ſcriptum e. q. a audierit uoce dni in paradiſo deambulantis ad aura p meridie. i. clinata ia luce fidi. ad aura refrigeſcentes feruore caritatis. deambulans au audiebatur. q. a ab hoc peccante receſſerat. Ratiois g. i nouo diuine pietatis ordo poſcebat ut eode tempus articulo q ade preuaricanti obſcluſerat. Latroni penitenti ianua reſeraret paradiſi ꝛ qua hora primus ada peccando. morte intulit mundo. eade hora. ſcds adam morte moriendo deſtrueret.

Et qda d. c. Nō. forſitan milite romani n intelligentes proprietate hebree ſermonis ex eo q dixit. hely. hely. putauer heliam ab eo uocari. Vl' uidi ſolito ſib more ubi a dni deprauantes i credulitate ei infamabant. q. helie uocaret auxiliu.

bre.
Tenebre. f. f. ꝛc.
Iude tenebrat ac
mundi celo ꝛ terra. te
nebroſo pallio teguntur.
ab hoc in triſtis. h
ſtillauit de ligno
ſanguis.

ds ms. ꝛ c. principium
uigeſimi primi
pſalmi. q. geni i me
poſuit reſpice
me i hebreo n ha
betur.

Hieron. In siti bibit ps iste passus est matutina. qa ad crucem ducitur. Verba filii hominis in propheta. Unde sequitur iuxta lucam. In manus tuas etc. s. m. Nona hora inuenit eam domo xpi. dragma quae perierat.

Beda. Currens aut etc. Iohs plenius dicit. Sciens ihc quia omnia consummata sunt ut consummaretur scriptura dicit. Sitio. Vas ergo positum erat aceto plenum etc. quali b mun feceris. da te que es sibi. erat enim acceptum de degenerantes a uino patriarcharum et prophetarum. tamquam de pleno uase de iniquitate huius mundi impletum. cor habentes quasi spongiam cauernosis et tortuosis latibulis fraudulentum. Ysopo circumponit spongiam aceto plenam. Ysopus herba humilis pectus purgat. Xpi sig humilitate quam circumdederunt et circumuenisse putauerunt. Unde asperges me dne ysopo et m. l. m. etc. Xpi cum humilitate mundamur. quia nisi humiliasset semetipsum factus obediens usque ad mortem crucis sanguis eius in immundationem nostram fusus non esset. Per harundinem cui imposita est spongia scriptura significatur que hoc facto impletur. qa harundine scribitur. Sic locutio que per linguam formatur lingua dicitur. Unde grecam linguam et latinam dicimus.

Ihc autem etc. u. infirmata erat in carne. mox iste diuina inualuit. quod dicit apostolus in portas. i. t. e. ex d. Nos autem cum una et nulla uoce morimur. quia de terra sumus. Ille cum exaltata uoce exspirauit. quia de celo descendit.

Et uelum templi scissum etc. ut arca sacramenti et omnia sacramenta que tegebantur appareant et ad gentes transeant. ante dicebatur. notus in iudea deus. i. m. n. ei. nunc autem exaltare super celos deus et s. o. t. g. t. et in eugtio. prius in uia gentium n. a. et post passionem ite docete omnes gentes etc.

entes dicebant. Ecce heliam uocat. Currens autem unus. et implens spongiam aceto. circumponensque calamo potum dabat ei dicens. Sinite uideamus. si ueniat helias ad deponendum eum. Ihc autem emissa uoce magna exspirauit. Et uelum templi scissum est in duo. a sursum usque de-

(interlinear: scilicet ipsos cauos iugiter aptos. scilicet dolor malitia. scilicet amaritudine. scilicet dulcedinem. scilicet de celo. scilicet pater in manus tuas etc. s. m. scilicet nos cum nulla et minima. quia de terra. scilicet celum aperit.)

Hieron. Currens aut etc. Inuenit similitudine eorum spongiam cauam et firmam undique ignibus aptam. impletur aceto. hoc est malitia et dolo. de quibus dns plantauit uineam suam. et quasi cum sit sae tamquam in t uitudine uuas alienas et expectauit ut faceret uuas et fecit labruscas.

Ihc autem etc. u. Quod dixerat lucas apertius. pater in manus tuas etc. s. m. hic dicens exspirauit. quod dicit iohs cum accepisset acetum dixit. Consummatum est. et illud inclinato capite emisit spm. i. sequitur. Consummatum est. et illud inclinato capite emisisse illa uox magna quam iohs tacuit commemorat.

Beda.
Vere h. ho. f. Nouissimi primi. Gentilis credit. plebs iudaica negat. ut fiat error peior priore.
Vere filius d. Nota p centurio autem eum in ipso scandalo passionis uere dei filium confitetur. z arcum in ecclesia predicaturam. Vnum merito p centurionem fides ecclesie significatur. que uelo misterium celestium p mortem domini reserato. continuo ihesum z uere iustum hominem z uere dei filium. sinagoga tacente confirmauit.

orsum. Videns
aut centurio qui
ex aduerso stabat.
quia sic clamans
exspirasset ait.
s — s hominem z dominum esse fatetur.
Vere hic homo
filius dei erat. E
rant aut et mu
lieres de loge as
picientes. inter
quas erat maria
magdalene. et
s iacobum minorem dicit. iacobum q z frater dominus dicitur eo quod erat filius marie matertere domini. de qua iohannes. Stabant autem iuxta crucem mater eius. z soror matris eius maria cleophe. Mariam autem cleophe uidetur eam dicere a patre et cognatione.
maria iacobi mi
s ad differentiam iacobi zebedei qui inter primos
noris. et ioseph
apostolos uocatus est. z electus a domino.
mat. et salome.
et cu eet in galilea
sequebantur eum.

Quia sic clamans exspirasset. Ostenditur quare centurio miratur. quia uidit eum sic exspirasse. spiritum emisisse. nullus enim potestatem habet emittendi spiritum. nisi conditor animarum.

Beda.
Erant autem z m. Sicut non excluditur muliebris sexus a salute per mariam uirginem. ita non repellitur a misterio crucis. scientie z resurrectionis. per uiduam mariam magdalenam z ceteras matres.

Et cum iam sero esset factum etc. Parasceue grece latine preparatio. Hoc nomine iudei in grecia morantes sextam sabbati appellabant quia in ea que sabbato necessaria erant preparabant. Secundum quod de manna dictum est. Sexta die colligetis duplum etc. Quia ergo sexta die factus est homo et tota mundi creatura perfecta est. Septima autem conditor ab opere suo requievit. unde et hanc sabbatum id est requiem dici voluit. Recte salvator eadem die sexta crucifixus hominem restauravit. Ideo quando accepisset acetum dixit consummatum est id est die sexta opus completum est quod pro mundi reparatione suscepi. Sabbato in sepulchro requiescens resurrectionis que octava die futura expectabat exitum. Ubi nostre devotionis perlucet exemplum qui in hac sexta etate pro domino pati et mundo necesse est crucifigi. In septima vero etate id est cum quis debitum solvit corpora quidem in tumulis animas autem in secreta pace cum domino manere et post bona opera oportet quiescere. donec veniente octava etate et ipsa corpora resurrectione glorificata cum animabus simul incorruptionem eterne hereditatis accipiant.

Interlinearis. Joseph venit sero parasceue ab arimathia qui interpretatur deponens ad deponendum corpus ihesu in monumentum. nobilis decurio. qui expectat regnum dei intravit ad pilatum et petiit corpus id est Joseph mercatus sindonem involutum corpus in sindone posuit in monumento et cetera. Marie aspiciebant ubi poneretur. Nomina congruunt populo iudaico in fine credenti qui nobilitatur fide. ut habrae sit filius deponit desperationem. expectat regnum dei. intrat ad christianos. ut baptizetur quod significat nomen pilati id est nomen malleatoris id est qui domat quasi feras. ut regat eos in virga ferrea. et petit sacrificium quod donatur eis penitentibus in fine id est viaticum. et corde mundo et peccatis mortuo involvit in munimine fidei stabilitum operculo spei. per opera caritatis concludit. Finis enim precepti est caritas. aspicientibus a longe electis. qui sunt stelle maris. quoniam si fieri potest scandalizabuntur et electi.

(mos erat ut mulieres ... preceptoribus)

et ministrabant

(de substantia sua ministrarent)

ei. et alie multe. que simul cum eo ascenderant hierosolimam.

(in fine)

Et cum iam sero esset factum. quia erat parasceue quod est ante sabbatum. Venit ioseph ab

(iudeus pro spe deponens desperationem ... quia arimathia civitas elchane et samuel ... in fide)

arimathia nobilis decurio. qui et ipse erat expectans regnum dei. et audacter

(ad christianos sine timore)

introivit ad pilatum. et petiit cor

(viaticum)

pus ihesu. Pilatus

Ioseph officium curie ministrantis magne dignitatis ipse secundum ... maioris apud deum fuisse laudatur. talem esse decebat qui corpus domini sepeliret. qui et per iustitiam dignus esset et per nobilitatem secularis potentie facultatem obtineret. Non enim quilibet ignotus aut mediocris ad presidem accedere et crucifixi corpus posset impetrare.

aut̄ mirabatur si
iam obisset. et ac
cersito centurione
intrrogauit si iam
mortuus eēt. Et
cum cognouisset
a centurio. donauit
corpus ioseph.
Joseph aut̄ merca
tus sindone. et
deponens eū in
s. cor mundū. peccatis mortuū
uoluit sindone.
et posuit eū in
s. in munimine fidei.
monumento q̄ e
s. q̄ ē xp̄s
rat excisum de pe
s. p opa caritatis
tra. et aduoluit
s. speculū fidei.
lapidem ad hostiū

Beda. Joseph aūt. 7c. Ex simplici sepultura dn̄i ābitio diuitū condēpnat. q̄ nec i tumulus possit carere diuitiis.

Alleg. corpus dn̄i nec auro. nec gēmis aut serico. s; puro lino obuoluendū ē.

Moralit̄ aūt. Ille sindone mūda ihm inuoluit. q. eū pura mēte suscep. hic. et cetā sacrificiū altaris n̄ i serico neq; panno tincto. s; lino t'reno celebrat. sic corpus dn̄i in sindone munda sepultū ē. sic a papa siluestro statutū ē.

Quod erat excisū d. p. dr̄ q monumētū dn̄i, dom̄ rotunda fuit. de subiacente rupe excisa. tante altitudinis. ut hō int̄ consistens. uix extenta manu culm̄ p̄sit attinge. 7 h̄t introitū ab oriente. cui lapis iste magnus aduolut̄ atq; ī positus ē. In cui' parte aqlonari ip̄ū sepulchrū. i. locus dn̄ici corporis de eadē petra fact' ē. vii. hn̄s pedes lōgitudinis. triū palmaȝ mēsura a pauimto altius eminens. q. s. locus n̄ de sup. 7 a latere meridiano p̄ totū patet. un̄ corpus inferebat'. color aut̄ monumēti 7 loculi albo 7 rubeo dr̄ eē p̄mixtus.

Beda. Maria autem m. et c. luc(as) dic(it) q(uo)d stabant o(mn)es noti ei a longe et mulieres q(ue) secute erant eu(m). S(ed) alius d(e) p(os)ito corpore ei(us) ad sua remeantib(us) sole mulieres q(ue) artius amabant quo poneret(ur) inspice(re) curabant ut eo t(em)p(o)re munus devotionis offerr(ent).

Moralit(er). m. m. et s(an)c(t)e mulieres die parasceve. i. p(re)parationis [illegible] cu(m) [illegible] sibi fragilitat(is)

Inter. Et cu(m) t(ra)nsisset sabbatu(m) ve(n)eru(n)t cu(m) aromatib(us) redolentib(us) cu(m) sponsa et adolescentib(us) q(ue) curr(unt) p(ost) e(um) [illegible] librum et cubile [illegible] in(tro)duc(it) nos rex [illegible] maria. hiemps t(ra)nsiit. ymber abiit et recessit. flores apparuer(unt). vox turturis audita e(st) in t(er)ra n(ost)ra. vinee florentes odore(m) dedeve(runt). redit sponsus de umbra sub qua dormivit in meridie. p(ost) sabbata t(ri)stia felix irradiat dies. q(ue) p(ri)matu(m) i(n) dieb(us) tenet. lu ce p(ri)ma i(n) aluce(s)cente. et d(omi)no meo cu(m) triu(m) pho resurgente et dicente. hec dies q(uam) fec(it) d(omi)n(u)s exultem(us) et l(etemur).

Moralit(er). s(an)c(t)e mulieres q(ue) d(omi)n(u)m secute fu erant cu(m) aromatib(us) ad monumentu(m) vener(unt). et ei q(ue)m viventem dilexerant et mortuo stu dio humanitatis obsecunt(ur) et nos q(uoque) i(n) eu(m) q(ui) mortuus e(st) credentes si odore virtutu(m) referti cu(m) opinione bono(rum) op(er)u(m) d(omi)n(u)m q(ue) r(er)um ad monumentu(m) ei(us) cu(m) aromatib(us) venim(us). q(uod) a(utem) valde mane venerunt ad monumentu(m). o. i. f. i. cu(m) iam celu(m) aborientis parte albe sceret. q(uia) sit solis orientis i(n) vicinitate ad lu(m)ine(m) magis q(uam) rendi et inveniendi. d(omi)n(u)m fer vor caritatis ostend(it). m(ist)ice a(utem) n(obis) exemplu(m) dat(ur). illuminata facie de cussis viciorum tenebris. odore(m) bono(rum) op(er)u(m) et suavitate(m) orationu(m) d(omi)no offerre.

Inter. Et valde m. q(uo)d alius dic(it) diluculo. diluculu(m) n(on) e(st) i(n)t(er) tenebras noctis et diei claritate(m). i(n) qua salus venit i(n) eccl(es)i(a)m de clarandam more sol(is). q(ui) e(st) surgens rosea p(re)mittit auroram. ut tantus splendor p(ro)p(r)iis ocul(is) possit videri. cu(m) t(em)p(u)s d(omi)nice resurrectionis illuxerit te laudes xpi tota cantaret eccl(es)ia exemplo scilicet fem(in)ar(um) q(ui) ui(n)c(ta) p(er)stitit et lum(en) credulita tis infudit.

monumenti. *(s. electi q(ui) s(unt) stelle mari.)* **Maria** autem magdalene. *(s. a longe q(ui)a scandalizabant(ur). si fieri pot(est))* et maria ioseph *(et electi.)* aspiciebant ubi *(s. p(ro) t(ri)stitia)* ponerent. Et cum *(sabbata felix dies irradiat.)* transisset sabbatum. maria magdalene et maria iacobi. et salome emerunt aromata ut venientes ungerent *(s. ihesu(m))* ihesum. Et *(p(ri)ma a sabbato. eadem et p(ri)ma sabbati q(ue) e(st) d(omi)nica)* valde mane una *(s. sabbato(rum). i. requietionu(m) i(n) sabbatis)* sabbatorum *(castodiebant.)* veniunt ad monu

...eo maiore salvatoris amore fervientes p... stionis ei(us) vestigiis ... q(ue) p(ro)p(ri)e p(ro)panda ... diligent(er) obsecunt(ur) ... forte valeant ... pia curiositate q(uo)... ne sit passio co(m)pleta ... p(er)pendunt.

Et cu(m) t(ra)nsisset. luc(as) dic(it) q(uo)d revertentes a monu(m)ento paraver(unt) aromata et unguenta. et sabbato silver(unt) ... q(ui)a mandatu(m) erat ut sabbati silentiu(m) a vespa usq(ue) ad vesp(er)a(m) s(er)varet(ur). id(e)o reliq(ue) mulieres sepultu(m) d(omi)n(u)m ... dum licuit op(er)a(n)... ad sollicita cura unguenta parauer(unt) ... q(ui)a p(re)angustia t(em)p(or)is explere n(on) poter(unt) ... t(ra)nsacto sabbato ... cadente sole ... licentia redit ... mane e(m)ere aromata ... sic mar(cus) dic(it) ut ... venientes ungerent corp(us) ... ihesu. nec vesp(er)e ... ti p(re)occupante iam ... tis articulo mon(umentu)m adire valuer(unt).

Moralit(er). Mulieres ... glo(riosa)s ... matib(us) vener(unt) ... ille m(en)tes ... ... q(ue) cu(m) v(ir)tutib(us) ... p(er)s(on)a deficiat ...

Inter. ... Gene. ... undu(m) ... lectare ... d. t. ... sermo ...

s(cilicet) potentia Christi

mentum orto ia(m)

s(cilicet) Christo

sole. Et dicebant

s(cilicet) inter ... ad corpus

ad invicem. Quis

obiciunt matres et ipsi vident lapidem et

revolvet nobis

volutum quod est lex mortis ... tetendit

lapidem ab hostio

mors aculeus tuus

monumenti. Et

respicientes vi

s(cilicet) lege mortis

derunt revolu

tum lapidem. E

s(cilicet) etiam in sancte ... ingenti

rat quippe magnus

totum ... gravis

valde. Et intro

s(cilicet) in domum ... rotundam

euntes in monu

que erat excisa in petra

mentum viderunt

s(cilicet) ... regnante ...

runt iuvenem

Iuvenis formam resurrectionis ... tuis

sedentem in dex

morte ostendit

tris coopertum

s(cilicet) iam laetitia oste repulso regno adepto

stola candida. et

Quid lapis sit, pangit ... revolutum Matheus dicit. Allegorice autem lapidis revolutio reseratio sacramentorum Christi que velamine littere legis tecta erat insinuat. Lex enim lapide scripta erat cuius ablato velamine gloria resurrectionis ostenditur et abolitio mortis antique et vita nobis speranda perpetua toto cepit ab orbe predicari.

Sedentem in dextris, id est ad meridianam partem loculi illius ubi positum fuerat corpus Ihesu. Corpus enim quod supinum iacet et caput habet ad occasum, dexteram necesse est habere ad austrum. Scribit autem Matheus quod angelum qui revolvit lapidem ab hostio monumenti primo viderunt super ipsum lapidem sedentem, qui eas iterato in locum ubi positus erat invitat et videre quia surrexit a mortuis. Lucas autem quod intrantes in monumentum duos angelos ibi stantes invenerunt. Per sinistram vita presens, per dexteram vita perpetua significatur secundum illud: Leva eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. Quia Christus iam presentis vite corruptionem transierat, recte qui eius vitam perhennem nuntiabat in dextera sedebat, qui stola candida apparuit, quia et sue et nostre festivitatis gaudia nuntiavit. Illa enim domini resurrectio et nos ad inmortalitatem reduxit et angelorum numerum restituens celestis patrie dampna reparavit.

Ihesum salvatorem vel salutarem. Et quia multi non sub uno nomine, et nuncupati ut hoc nomine dicebantur, determinat per locum nazarenum. Et causam subdit crucifixum atque subdit addit. surrexit non est hic quia presentiam carnis quia nusquam tamen deest per presentiam maiestatis.

Et petro. Petrus vocatur ex nomine ne desperet ex negatione. Nisi enim eum angelus nominatim exprimeret, qui magistrum negaverat, inter discipulos venire non auderet. Et notandum cur eum quem ecclesie sue omnipotens deus preferre disposuit, ad ancille vocem negare permisit. Hoc enim actum est magne pietatis dispensatione, ut qui futurus erat pastor ecclesie in sua culpa disceret quomodo aliis misereri debuisset.

Precedit vos in galileam. Bene de redemptore nostro dicitur. Galilea enim transmigratio facta interpretatur. Iam enim a passione ad resurrectionem a morte ad vitam a pena ad gloriam transmigraverat. Et qui post resurrectionem in galilea a discipulis videtur, quia resurrectionis eius gloriam postea videre debuimus si modo a vitiis ad virtutum celsitudinem transmigremus. Qui ergo in sepulchro nuntiatur, in transmigratione ostenditur, quia qui in mortificatione carnis agnoscitur, in transmigratione mentis videtur.

pro oculus non uiderunt nec auris audivit nec in cor hominis ascendit que preparavit deus diligentibus se

obstupuerunt.

Qui dixit illis. No
timor est sed sine caritate.

lite expavescere.

Ihesum queritis na

zarenum. cruci

fixum. surrexit
hoc est amara radix crucis evanuit flos
est inde

non est hic. Ecce
vite cum fructibus et que ita quia iacuit in morte
in mortalitas mortalibus ad actionem gratiarum

locus ubi posu
surrexit in gloria
debita ut intelligamus quod fuerimus et scimus

erunt eum. Sed
amus quod erimus

ite. et dicite di
femineis et
similiter

scipulis eius et petro
dicitur ut nuncient apostolis quia per mulierem mors

quia precedet
annuntiata est per mulieres vita resurgens

vos in galile
fabie est gaudium nostri fons et

am. Ibi eum vi
go salutis
non sic videbitis

debitis sicut dixit

vobis. At ille ex

euntes fugerunt

Qui dixit illis. Quasi dicat: paveant qui non amant adventum supernorum civium, qui carnalibus desideriis pressi ad eorum societatem se pertinere desperant. Vos autem quid timetis qui vestros concives videtis. Unde matheus angelum apparuisse describens ait: erat autem aspectus eius sicut fulgur.

hic
Et petro qui se indignum reputat discipulum, quia magistrum negavit, per eca pietas invocat quia non placet.
precedit vos in galilea. Breviter sententia in singulis surgens in quantum te promissio.

Fons de hac galilea supra plene dictum est. Ubi hic nota est.

Ibi eum videbitis. Ibi quia ibi est vestri gaudii fons et salutis nostre origo per pata ubi egregant discipula et salut. et cum corde. Ibi eum videbitis non sicut dixistis sicut dixit.

Beda. Marcus nemini . quoque . d . lucas . et regresse a monumento nuntiaverunt hec omnia illis xi. et ceteris omnibus. Matheus. et exierunt cito de monumento cum timore et gaudio currentes nuntiare discipulis eius. sed possumus intelligere quia nemini angelorum que quam dixerunt . i . ad ea que ab illis audierant . nichil responderunt . aut custodientibus quos iacere viderunt. Illud autem gaudium quod matheus dicit non repugnat timori . de quo marcus scribit. utrumque enim in eorum animo fuit. et si matheus timore tacuerit.

de monumento.

Invaserat enim

s. inexperta defunctum videre fugarent

eas tremor et

dolor et gemitus . imitantur mulieres

s. angelorum et custodum

pavor. et ne

aut resurrectionem . que faciunt per fugam

mini quicquam

morte et pavore.

dixerunt. Time

bant enim.

Cibus.

Surgens autem

mane prima sab

bati. apparuit

s. quod autem et ubi hec apparitio facta sit iohannes

primo marie

plenissime scribit.

magdalene. de qua

eiecerat septem

demonia. Illa

vadens nuntia

vit his qui cum

eo fuerant. lugen

Modo illa solum in

signum resurrectionis

videt que metuerunt.

unde iohannes . petrus autem

surgens cucurrit

ad monumentum ut

videret que audivit.

Surgens autem m.

mane surrexit . sero

sepultus est. unde aduentus

spiritu demorabitur . f.

ix . i . sepultus est

vi . sabbati . que vocatur

parasceue ceaue

sepultum . sequenti nocte .

et die sabbati cum nocte

sequenti . in monumento

positus die tertia . i . ma

ne prima sabbati sur

rexit . et sic uno die

et duabus noctibus

in sepulchro iacu

it . quia lucem sue

simple mortis nostre

duple tenebris

adiunxit . i . morte

animae et spe tene

bant . unam admos

suam . i . carnis mor

te attulit . et duas

nostras dissolvit . sim

pla sua duple

nostre contulit . et du

plam nostram mo

riens abstulit.

Beda. apparuit primo marie . m . In prin

cipio mulier auctor culpe viro fuit, se

cutor viri erroris . neque prima mortem gu

stavit . resurrectionem prima vidit . et ne per

petui reatus apud viros obprobrium sustinet.

que viro culpam transfudit . transfudit

et gratiam . unde hec que lugentibus leticiam re

surrectionis prima nuntiavit . a septem de

monibus curata memoratur . ut ubi habun

davit delictum superhabundasse gratia mon

straret. Septenarius enim numerus pro univer

sali ponitur . que autem a septem demonibus . s.

ab universis scelerib; liberata erat . prima

resurgentem dominum vidit . neque sic digne pe

nitens de venia despexit . videns eam quam quon

dam universis subditam . nunc adeo dilectam . ut et

ipsis euangelistis . et apostolis resurrectionem eius

glorificaret .

Marie magdalene primo ostenditur . de qua

eiecerat . vii . d . quia meretrices et publica

ni precedent synagogam in regno dei . ut

Latro precessit apostolos . flent et lugent . quia

needum viderunt . set cito consolabuntur. Unde

et illi audientes. et c.

Contemplativa fides vero laborat agens vitam activam, illic contemplativa secura visione regnat. Hic per speculum cernimus in imagine et in enigmate, illic facie ad faciem videbimus veritatem. Unde propheta autem et cetera. Ambulantibus et laborantibus ostensus est in alia effigie illis annuntiantibus non creditur. Deum sic Moyses dicit: ostende te ipsum. In oblitus carnis sue postulabat videre statim ita quod post illam speciem visurus.

Beda.

Nec illis crediderunt. Lucas autem dicit invenerunt congregatos XI et eos qui cum ipsis erant dicentes quia surrexit dominus vere et apparuit Simoni. Sed notandum quia aliqui fuerunt ibi qui non crediderunt. Unde Marcus nec illis crediderunt.

Novissime recumbentibus et cetera. Ihesus post scilicet XL die quando erat ab eis ascensurus in celum. Hic eis maxime illo die exprobrare voluit quia his qui viderant eum resurgentem non crediderunt antequam eum ipsum viderent. Cum post ascensionem eius predicantibus evangelium gentes qui non viderunt credituri essent. Unde statim adiungit marcus et dixit eis: euntes in mundum universum predicate evangelium omni creature.

tibus et flentibus.

Et illi audientes

quia viveret. et

esset ab ea non cre

(quod vel facta)

diderunt. Post

(sic luce exponit)

hec autem duobus

(laborantibus)

ex eis. ambulan

tibus ostensus est

(non in natura sua)

in alia effigie.

euntibus in villam.

et illi euntes nun

tiaverunt ceteris

nec illis credide

(die ascensionis)

runt. Novissime

(ut omnes testes sint et omnibus enarrent quod viderint et audierint)

recumbentibus il

lis undecim ap

paruit eis ihs.

Quod hic Lucas aperte dicit: oculi eorum tenebantur ne eum agnoscerent. Et cetera. Et cognoverunt eum in fractione panis. Et sic Lucas ait: surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem et cetera.

Et illi euntes nuntiaverunt ceteris. Quod discipuli resurrectionem domini tarde crediderunt, non tam eorum infirmitas quam nostra, ut ita dicam, futura firmitas fuit. Ipsa namque resurrectio per multa argumenta monstrata est quibus nos firmius solidamur.

s. ut succedat credulitas.

et exprobrauit incredulitatem illorum et duritiam cordis. quia his qui uiderant eum resurrexisse a mortuis non crediderunt et dixit eis. Euntes in mundum uniuersum predicate euangelium omni creature.

s. ier. omni humano generi quod habet aliquid commune cum omni creatura: cum angelis. pecoribus. lignis. lapidibus. igni. aqua. calido. et frigido. et humido. et arido. quia minor mundus dicitur homo.

qui crediderit et baptizatus fuerit saluus erit.

s. saluus erit [illegible] quod perficit dilectio. ne operetur.

Qui uero non crediderit condempnabitur.

Hier. Vt succedat credulitas. cor carneum. caritate plenum. hinc est quod ceteri uiri martirum mortem huius seculi libenter affectant qui nolunt pro temporali in tiu perpetuo se esse uicturos.

Hier. Euntes in mundum. Nec prius acceptum spiritum tamquam uas limosa pigne est firmata.

Beda. Omni creature. id est omni nationi gentium. ante enim dictum erat. in uiam gentium ne abieritis. sed apostolorum predicatio a iudeis repulsa predicatio et gentibus in adiutorium fieret. cum ad sue dampnationis testimonium hanc illa superba repulissent.

Beda. Notandum quod marcus quanto tardius euangelium suum inchoauit tanto in longiora porrexit tempora scribendo. neque enim de natiuitate christi domini aut precursoris eius. neque de infantia uel pueritia eorum libro suo aliqua commemorans. neque de diuinitate saluatoris aliquid scribens. excepto quod in capite euangelii sui filium dei nominat. ab initio euangelice predicationis. quod per eos factum est narrando cepit. et usque ad illud tempus narrando peruenit. quo apostoli euangelii uerbum per totum orbem seminauerunt.

Crediderit. filii paruuli credunt ex aliis. sic et ex aliis qui in baptismo remittuntur peccata. et ex aliis.

Signa aūt. Nūqͩ q̄ signa n̄ faciunt. nec credunt ? E̅t h̅ in exordio necessaria fuer̄. ut fides miraculis nutriret̄. fide aūt eccl̅e iā ɔfirmata. n̄ s̄ necessaria.

Linguis .l. h̅ fit cū fideles ueteris uite sc̄laria uerba relinquunt. ⁊ scā misteria īsonant. ⁊ dī laudes ⁊ potentia quantū ualent extollūt.

Et si mortiferū. dū pestiferas ꝑsuasiones audiūt. nec ad op̄ationē usq; ꝑducͭ. q̄e tamē eis n̄ noc̄ ⁊ si mortifer̄ bibūt.

Sup egros m. dū ꝓximos bono ope īfirmatos exēplo bone op̄ationis roborant. sup egros manᵘ īponent ⁊ bn̄ habebūt. h̅ miracula tanto maiora. quāto spūalia. ꝑ h̅ enī aīe sustentant̄ n̄ corpa.

Signa autem eos
qui crediderint h̅
sequentur. In no
ſ h̅ odie eccl̅a ſpū lit̄ facͭ dū ꝑ exorcismu grām manū credentib; īponit. ⁊ malignos sp̄c expellit.
mine meo demo
ſ bonis
nia eicient. lin
exortationib; malitiam auferendo
guis loquentur
ab illorū cordib; .
nouis. serpentes
tollent. Et si mor
tiferum quid bi
berint non eis no
cebit. Sup egros
manus inponent
et bene habebūt.
ſ dn̄s qui de celo descendit.
Et dn̄s quidem ihc
post quā locutus
ſ ūn uenerat.
ē eis assūptus ē
ſ unde oīa iudicanͭ.
in celum. et sedet

Illi aūt · p̄cep
tū obedientia.
obedientiā si
gna cōmitāt̄.

et in fine o͞ium iudex uenturus ē
addextris di͞ · Illi
stephanus aūt uidit stantē quia
autem profecti
icertamine huiū adiutorem .
predicauerunt
ubiq; · dn͞o coo
perante · et ser
mone confirmā
te · sequentibus
signis · ;·

Nota q͞ aliqn͞ celos p̄l͞r aliqn͞
singl͞r inuenies · & q̄dā in locutionib;
abusiue singularia p̄ pl͞ri ponit͞ dicam͞ · & pl͞a
lia p̄ singl͞ari · ad orientē ū q̄ psalmista
dicit eugt͞ iste tacent · sig͞ h͞ec in q̄ē in o
rientib; partib; collocata · ūn͞ ap͞ts ui
dentib; ascendit · t̄ra multis plena
miraculis · ū fidelū credulitas plus
actib; q̄ locutionib; erudit̄.

[illegible]

Evangelium Sancti Marci
cum glossa.

MS. on vellum

XI Century

iv + 121 — leaves $8\frac{7}{8} \times 5\frac{3}{4}$.

Large olive Russia

Sotheby's June 30. 1913

£15.

EVANGEL.
SANCTI
MARCI.

CODEX.